ХАЛІМА

саѹ

ПОВЕСТІРІ МІТОЛОГІЧЕЩІ АРАБЕЩІ,

пліне де бѫгѫрі де сѣмѫ, ші де ꙟнтѫмплѫрі фоарте фрѹмоасе, ші де мірарє.

Компѹсе ꙟн лімба Арабѣскѫ де прѣꙟнвѫцатѹл дервіш Абѹбекір,

ші традѹсе дін алте лімбі стреіне ꙟн чѣ ромѫнѣскѫ

де

І. ГЕРАСІМ ГОРЖАН,

Профессорѹл.

Томѹл ꙟнтѫіѹ

1835.

Іȣбіторілор де чітіт ші де історії!

А въ маї лъȣда ачѣстъ карте е лȣкрȣ де прісóс; атъта нȣмаї зік къ францéзі ші італіéні, нації фоарте лȣмінате, о аȣ тіпъріть де ненȣмърате орі. Ачесте нації сънт фоарте богате де історії фрȣмóасе, ꙟнсъ фрȣмȣсецѣ ачеції кърці ле есте кȣ мȣлт маї пъкȣтъ декът а челор лалте; ші де нȣ мъ кредеці, іат'о стъ де фацъ: чітіціо, ші ведеці; кьчі орі кȣм въ воіȣ жȣгръвіо ꙟн прекȣвънтаре, ꙟн задар мъ воіȣ остені, къ алт німік нȣ въ ꙟнкредінцѣзъ маї біне деспре дънса, фъръ нȣмаї чітірѣ еї, ші маї въртóс пȣтеці сокоті, къ кънд варсъ нещіне о сȣмъ ꙟнсъмнътоаре де бані пентрȣ тіпърірѣ, (лас ачí а въ гънді дȣмнѣвоастръ сънгȣрі ші пентрȣ остенеліле традȣчерії) ȣнеї кърці, трібȣе ка негрешіт съ фіе чева ꙟнтрънса фрȣмóс ші де трібȣінцъ, о де кяте орі въ веці адȣче амінте де кȣвънтȣл меȣ, кънд веці петрече нопці ші зіле ꙟнтреці кȣ дънса ꙟн мънї, чітіндȣо, ші міръндȣвъ де кяте веці аȣзі ꙟнтрънса! фіці даръ сънътоші, ші сіліцівъ ла чітіт, къ ші еȣ мъ воіȣ сілі а въ маї да ла лȣмінъ асéменѣ кърці.

Скрісъ ꙟн Вълені-де-мȣнте, ꙟн шкóала Націоналъ де ачí.

ал дȣмнѣвоастръ

бȣн пріетен

І. Герасім Горжан.

Пъмѫнтꙋл шi вiѣ, пъ кѫт се-лꙋкрѣзъ маĭ бiне, кꙋ атѫта родеск маĭ бiне шi мꙋлт, осташꙋл, пъ кѫт веде ръзбоае маĭ мꙋлте, кꙋ атѫта се-фаче маĭ вiтѣз шi маĭ ꙟндрѫзнец, асеменѣ шi омꙋл, пъ кѫт чiтеще кърцĭ маĭ мꙋлте, кꙋ атѫта маĭ мꙋлт i се-ꙟнподобеще сꙋфлетꙋл шi мiнтѣ кꙋ дарꙋрĭ бꙋне шi плъкꙋте.

І. Г. Горжан.

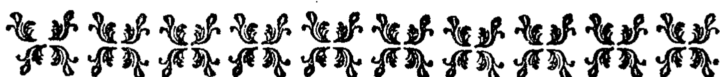

ХАЛІМА,

саꙋ

повестірі мітологічещї Арабещї,

пліне де бѫгѫрї де сѣмѫ, ші де ѫнтѫмплѫрї фоарте фрꙋмоасе ші мінꙋнате.

Ѫнтрꙋдꙋчере

Історіа лꙋї Софі Лідін ѫмпѫратꙋл Індіеї.

Тоате історііле анілор фамілїеї Сасанієнілор че аꙋ стѫтꙋт чеї маї векї ѫмпѫрацї аї Персіеї, каре ѫшї ѫнтінсесѫрѫ ѫмпѫрѫціа пѫнѫ ла Індіа, ші пѫнѫ ла Кіна, повестеск пентрꙋ ꙋн ѫмпѫрат дін фамілїа ачестора кꙋмкѫ а стѫтꙋт чел маї деосѫбіт дін тоцї чеелалцї пѫ времіле ачелѣ, пе каре пѫ кѫт ѫл іꙋбѣ де мꙋлт сꙋпꙋші сѫї, пентрꙋ кѫ ерѣ ом фоарте дрепт ші ѫнцелепт, кꙋ атѫт маї мꙋлт се-темѣ де дѫнсꙋл вечіні сѫї ѫмпѫрацї, пентрꙋ кѫ ерѣ ші фоарте вітѣз ш'авѣ оасте мꙋлтѫ ші таре ѫн рѫсбоае. Ачест вестіт ѫмпѫрат авѣ доі фечорї, дін каре чел дін тѫіꙋ се нꙋмѣ Лідін, іар чел д'ал доілѣ Сохазінан.

Дꙋпѫ моартѣ татѫлꙋї ачестора се дете ѫмпѫрѫціа ла Лідін фечорꙋл чел дін тѫіꙋ, ка ꙋнꙋї мо-

щені-

щенітор ал скаȣнȣлȣї дȣпъ леџіле ꙟмпъръціеї. Іар Схазінан чел д'ал доілѣ рѫмасъ фъръ нічї о слȣжбъ ꙟн рѫнд кȣ тоції сȣпȣші фрателȣї сѫȣ. Кȣ тоате ачестѣ се-сілі ші ел а се-пȣрта кȣ челе маї бȣне ші ꙟнцелепте пȣртърї ка доаръ ва траџе асȣпрѫї драгостѣ фрателȣї сѫȣ, пе каре о ші добѫндї. Дечї Аідін, мішкат фіінд де драгосте маре ші де фірѣскъ аплекаре кътръ фрателе сѫȣ, дар маї вѫртос де пȣртъріле сале челе ꙟнцелепте кȣ тоате трептеле де оаменї, хотъръ съ'ші ꙟмпърцѣскъ ꙟмпъръціа кȣ ачест фрате ал сѫȣ, ші ꙟл дете тоатъ ꙟмпъръціа Тътърієї челії марї. Акȣм Схазінан, ꙟнтокміндȣшї парадъ ꙟмпърътѣскъ, плекъ ші ажȣнсъ аколо, ші ꙟшї ашезъ скаȣнȣл ꙟн четатѣ Самарканда, че ера капітала Тътърієї пъ времіле ачелѣ.

Дȣпъ че трекȣръ треї анї ла міжлок дела деспърцірѣ ачестор доі фраці, ꙟнчепȣ а дорі Аідін съ вазъ пе фрателе сѫȣ Схазінан, ші порȣнчі везірȣлȣї сѫȣ ка съ се-дȣкъ ла дѫнсȣл сȣпт нȣме де Сол, ші съ'л пофтѣскъ ла Індіа, ка съ'ші маї петрѣкъ кȣ ел пȣцінъ оаре че време, аша дар ꙟл ші трімісъ кȣ маре парадъ. Дечї ажȣнгѫнд везірȣл пѫн сателе челе де пѫн прѣжма Тътърієї, ші Схазінан лȣѫнд весте де венірѣ са дін партѣ фрателȣї сѫȣ, ꙟї ещі спре ꙟнтѫмпінаре кȣ тоції сфетнічі палатȣлȣї сѫȣ, ші ꙟл прімі ꙟн четате кȣ маре цірмоніе, ші афлѫнд де ла везір къ ꙟл пофтѣще фрателе сѫȣ съ мѣргъ ла Індіа, ꙟї пъръ кȣ тотȣл біне. Дечї ꙟндатъ порȣнчі съ ꙟнтінзъ кортȣріле челе ꙟмпърътещі афар дін четате пѫн лівезї ші пѫн гръдінї, ка съ конъчѣскъ пе везір, ші съ'л ащепте ачі опт зіле, пѫнъ съ се-гътѣскъ ші ел пентрȣ ачѣстъ дорітъ кълъторіе; ші нȣмаї де кат трімісъ кȣ маре ꙟндестȣларе тоате кѫте

трі-

трібȣѣ спре одіхна ші десфътарѣ ачéстȣї везір кȣ тоцї оаменї съї ꙟн ачéсте кортȣрї ꙟнмȣете ꙟн аȣр ші ꙟн піéтрї скȣмпе, ші адъпостіте пѫнтре помі чеї маї фрȣмошї ші маї фрȣмос міросіторї дін лȣме.

Дечї Схазінáн, пȣíндȣ'шї ла о рѫндȣѣлъ тоате прічініле ꙟмпъръціеї сале, орѫндȣінд векíл ꙟн лóкȣл съȣ пе ȣнȣл дін чеї маї кȣ мінте ші маї кредінчóшї домнї аї ꙟмпъръціеї сале, ка съ облъдȣѣскъ ꙟмпъръціа ꙟнтокмаї ка сінешї пѫнъ съ се-ꙟнтоаркъ ел де ла фрателе съȣ, ші лȣѫндȣшї зіоа бȣнъ де ла ꙟмпърътѣсъ неваста сá, ешї спре сѣръ дін четате кȣ тоате парада ꙟмпъръціеї сале, че ерѣ съ ꙟл петрѣкъ ꙟн тоатъ кълъторíа са, ші гъздȣí ꙟн кортȣл ꙟмпърътéск, ꙟнкаре лъсáсъ пе везíрȣл фрателȣї съȣ, ші стътȣ ачí де ворбъ кȣ ачéст везір ші кȣ ȣні дін боерї пѫнъ пѫла мéзȣл нопцїї. Ачí ꙟї вені ꙟнгѫнд съ се-маї ꙟнтоаркъ ка съ'шї маї іá о датъ зíоа бȣнъ дела ꙟмпърътѣсъ кам фъръ де вéсте, къчї о іȣбѣ фоарте. Дар іа не пȣíнд ꙟнгѫнд ȣна ка ачѣста, лȣъ ꙟн іатакȣл съȣ пе чел маї фрȣмóс тѫнър дін слȣцїле сале, ші кълкѫндȣї ꙟмпъратȣл ноаптѣ фъръ весте ачі ꙟн іатáк, ꙟї гъсí пе амѫндої адорміцї ші стрѫншї ꙟн брáце ꙟн патȣл ꙟмпърътéск, ші тȣрбѫндȣсе ꙟмпърáтȣл де о аша ведере чȣдатъ ші нелецȣíтъ, ꙟї оморѫ п'амѫндої кȣ ꙟнсȣшї мѫна сá, асвѫрліндȣї афáр пе ферѣстръ, ші фъръ вр'о ꙟнтѫрзіере се ꙟнтоарсъ іаръшї ла кортȣл съȣ афар дін четате, порȣнчíнд оаменілор съї а се-гътí спре кълъторíе, ші кѫнд се-ревърсѣ де зóрї порнісе пъ дрȣм кȣ тоцї оаменї съї ꙟнпреȣнъ кȣ везірȣл, кȣ фелȣрíмї де мȣзічї, че ȣмплѣ де бȣкȣріе пе тоцї ачéшї кълъторї, афар де ꙟмпъратȣл, пе каре ꙟл копрінсéсъ о мѫхніре негръíтъ

пентрꙋ прѣкꙋрвіа ꙟмпърътѣскї сале, кърia німік дін лꙋме нꙋ ꙟї ліпсѣ ꙋн мінꙋт.

Ші ꙟн пꙋцінтеле зіле ажꙋнгѫнд апроапе де капітала Індіеї, ꙟл ꙟнтѫмпінъ фрателе сꙋ Лідін ꙟмпъратꙋл кꙋ тоатъ боеріме ꙟмпърѫціеї сале, ші аръттѫндꙋї челе маї адѫнчї ші фраціете прімірї ші пꙋртърї де гріжъ, ꙟї орѫндꙋї ꙋн палат фоарте фрꙋмос ꙟнпротіва палатꙋлꙋї сꙋ, ꙟнтре каре ачесте доаъ палатꙋрї ерѣ о гръдінъ дін челе маї фрꙋмоасъ дін лꙋме пентрꙋ преꙋмбларѣ ші петречерѣ ꙟмпърътесеї Індіеї. Ші вѫзінд Лідін пе фрате сꙋ Ѳхазінан фоарте ꙟнтрістат, ші нещіінд прічіна ꙟнтрістърії сале, кꙋџета ꙟнсінешї кꙋмкъ депъртарѣ де невастъ са іаꙋ адꙋс ачѣстъ ꙟнтрістаре, дрепт ачѣста порꙋнчі ка дꙋпъ доаъ зіле съ фіе боері гата а мерџе ла вѫнат департе де капіталъ кале ка де доаъ зіле. Іар Ѳхазінан, аꙋзінд ꙋна ка ачѣста, рꙋга пе фрателе сꙋ ꙟмпъратꙋл съ факъ біне съл ласе, зікѫндꙋї ашá: іꙋбіте фръцїоаре скоатемъ дін нꙋмърꙋл челор че мерг ла вѫнат, къчї старѣ сънътъцій меле нꙋ мъ іартъ а ꙋмбла ꙟнтрꙋ ашá петречері. Дечї вѫзѫндꙋл Ліндін къ старѣ лꙋї черѣ лініщіре, нꙋл маї сꙋпъръ, ші съ дꙋсъ нꙋмаї ел кꙋ боерії ші кꙋ вѫнъторі съї.

Адоа зі Ѳхазінан плімбѫндꙋсе сінгꙋр пѫн палатꙋл сꙋ, се-резімъ п'о ферѣстръ спре ачѣ гръдінъ фоарте фрꙋмоасъ, ші се-сілѣ ашї ръспѫндї ꙟнтрістарѣ са кꙋ прівірѣ ла ачеї помї мінꙋнацї де тот фелꙋл дін лꙋме, ші кꙋ мѫнгѫіоаселе кѫнтърї ачелор маї пътімазе пъсърї, кѫнд фъръ весте зъреще пѫнтре ніще тꙋфе де флорі ꙟн ачѣ гръдінъ къ се-дескіде о портіцъ аскꙋнсъ а палатꙋлꙋї фрателꙋї сꙋ Лідін, ші ешіръ доазечї де мꙋерї, ꙟнтре ачѣстѣ ерѣ ші ꙟмпърътѣса, каре се-деосъбѣ

дін

дін челе лалте нѹмаі кѹ Ꙟнбръкъмінтѣ ші кѹ ѹмблетѹл еі чел мъреѕ, ші сокотінд еа къ ші Схаѕінан с'а дѹс ла вѫнат, се-апропіе пѫнъ сѹпт ферестріле палатѹлѹі ѹнде шедѣ Схаѕінан, кареле врѫнд ка съ прівѣскъ пе Ꙟмпърътѣсъ фъръ вре ѹн кѹџет стрін, се-аскѹнсе Ꙟн досѹл ферестріі, Ꙟн кѫт ел пѹтѣ пріві тоате мішкъріле лор, фъръ съ Ꙟл ваѕъ еле. Акѹм дар се-десвъліръ ла фіце тоате ачесте персоане, дін каре ѕече ерѣ мѹері, іар чееламці ѕече ерѣ арапі тоці Ꙟмбръкаці мѹереще, ші фіекаре Ꙟші ціне ібовніка са де мѫнъ. Ші атѹнчі Ꙟмпърътѣса бътѫнд Ꙟн палме стрігъ: Масѹд, Масѹд, ші іатъ се погорѫ ѹн алт арап дін тр'ѹн копачѹ, ші алергѫнд ла Ꙟмпърътѣсъ о Ꙟмбръціше ка ѹн ібовнік ал еі.

Фаптеле челе прѣкѹрваре ші нелеџіѹіте че фъчѣ Ꙟмпърътѣса мѹерѣ фрателѹі съѹ, ші челе лалте мѹері кѹ арапі, каре сѫнт фоарте де рѹшіне але повесті нещіне, ачестѣ тоате фъкѹръ пе прівіторѹл Схаѕінан съ жѹдече Ꙟнсінеші кѹмкъ ші фрателе съѹ есте тот Ꙟнтр'аша старе прекѹм се-афла ші ел, ші кѹмкъ мѹеріле лор ерѣ тот Ꙟнтр'о мінте ш'ѹн кѹџет. Ачесте фапте ѕік, фъкѹръ пе Схаѕінан а жѹдека Ꙟнтот кіпѹл пентрѹ тоате мѹеріле, ші маі вѫртос пентрѹ челе Ꙟндопате кѹ тоате аверіле ші Ꙟндестѹлъріле, ші аша се маі ѹшѹръ ніцел де мѫхнірѣ че Ꙟі сфъшіѣ ръррѹнкі.

Дечі афлѫнд къ сі-Ꙟнтоарчѣ дела вѫнътоаре Ꙟмпъратѹл фрателе съѹ, се-дѹсе весъл спре Ꙟнтѫмпінарѣ са. Ші вѫѕѫндѹл Ꙟмпъратѹл къ е весъл, се-бѹкѹръ ші ел пентрѹ префачерѣ Ꙟнтрістъріі фрателѹі съѹ Ꙟнтрѹ бѹкѹріе. Ꙟнсъ Ꙟл рѹгъ ка ѹн фрате, ші Ꙟл жѹръ ка ѹн Ꙟмпърат съі спѹе прічіна Ꙟнтрістъріі че авѣ маі Ꙟнаінте, ші а бѹкѹріеі Ꙟн

каре

каре ꙟл гъсі, зікъндꙋї: поате къ ц'аї алес вр'о невáстъ прѣ фрꙋмóасъ дꙋпъ плакꙋл тъꙋ аколó ꙟн Тътърíа, ш'аічі фіінд депъртат те топѣї де дорꙋл еі: ам гічіт, орі нꙋ? спꙋнем. Дар чеї прічіна де ещї весел, л'аста нꙋ мъ-почі прічепе. Ꙋрмѣзъ дар ка ꙋнꙋї фрате маї маре съмі спꙋї ꙟнтрꙋ адевър.

Ла ачѣстъ черере Схазінан се-гъндí ніцел, ка кꙋм ш'ар фі прегътіт нескаї ворбе спре ръспꙋнс, шін чѣ маї де пе ꙋрмъ ꙟл зіче ашá: фрате, аша съ трæещї, ꙋшꙋрѣзъмъ де ачѣстъ ꙟнтребаре, къчї нꙋ сꙟнт дестоінік съ'ці ꙟмплінеск воѣ. Іар фрателе съꙋ ꙟнкъ маї мꙋлт ꙟл сілѣ, жꙋръндꙋл пъ драгостѣ чѣ фръцѣскъ съ нꙋї аскꙋнзъ німік дін адевър, къчї нꙋ ꙟї тікнеще бꙋкꙋріа че аре де ал ведѣ де треї ані де кънд се-дꙋсесе; ші ꙟн чѣ маї де пе ꙋрмъ ꙟл ꙟндаторъ-съї спꙋе тот адевърꙋл. Атꙋнчї Схазінáн ꙟмпъратꙋл Тътъріеї ꙟї повестí кꙋ амърꙋнтꙋл прѣкꙋрвíа ші нелеціꙋірѣ ꙟмпърътесеї сале, ші кꙋм а оморът'о, ші аꙋзінд фрателе съꙋ де о аша прѣкꙋрвіе а кꙋмнатеї сале ръмáсъ ꙋіміт, зікъндꙋї: авѣї дрептате прѣ маре съ фії атът де мъхніт. Акꙋма даръ дъ мꙋлцꙋмітъ мꙋлтъ марелꙋї пророк къ ꙟї фꙋ мілъ де тіне, ші ꙟці ꙟнтоарсъ мъхнірѣ ꙟн бꙋкꙋріе, спре а те мънгъѣ, дар прекꙋм аї авꙋт прічінъ де ꙟнтрістарѣ че скъпаш, аша трібꙋе съ аї о алтъ прічінъ ноаъ де бꙋкꙋріа ꙟнкаре те афлі акꙋма, ші те жꙋр ꙟнтрꙋ адевър пъ фръцѣска драгосте съ ꙟмї доведещї ш'ачѣста, ка съ фіꙋ ші еꙋ пъръташ де ачѣстъ бꙋкꙋріе, прекꙋм съ-кадѣ съ мъ ꙟмпъртъшеск ші де ꙟнтрістарѣ тá, де о щіѣм маї наінте. Ла ачѣстъ черере ꙟі-вені фоарте кꙋ греꙋ лꙋї Схазінан ка съ ꙟнплінѣскъ кꙋріозітáтѣ фрателꙋї съꙋ.

Дар

Дар Лідін атѫт ꙟл сілі де мꙋлт, ꙟнкѫт ꙟл ꙟндаторъ ка съї ꙟмплінѣскъ воѣ. Атꙋнчї ѕіче Схаѕінан: мъ тем фоарте мꙋлт къ сꙋпꙋнерѣ мѣ ла черерѣ ꙟмпъръціеї тале ꙟцї ва прічінꙋї маї маре ꙟнтрістаре де кѫт ачеѣ че авѣм кѫнд ам веніт аічї; къчї нꙋ ар фі кꙋ кꙋвіінцъ съ доведе́ск ꙋн аша лꙋкрꙋ, пе каре хотъръсъм съ ꙟл тъїнꙋеск пѫнъ ꙟн чѣсꙋл чел дін ꙋрмъ ал віецїї меле. Дар фіінд къ мъ сіле́щї, цї'л воі доведі́; ші атꙋнчї ꙟї повесті́ челе че вѫзꙋсе къ фъчѣ ꙟмпърътѣса ші челе лалте мꙋе́рї ꙟнгръдінъ кꙋ ара́пі. Аꙋѕінд аче́стѣ ꙟмпъратꙋл Лідін се-кам сперіе́, ꙟнсъ се-ꙟндоі́ фоарте мꙋлт а креде пе фратесъꙋ, ѕікѫндꙋї аче́сте ворбе: фрате, ещї амъціт фоарте, тѣꙋ ꙟншъла́т окії, саꙋ къ аї вісат ꙋна ка ачѣста; къчї слъві́та ꙟмпърътѣсъ а Індіеї, каре есте чѣ маї вестітъ ші маї ꙟнцелѣптъ дін лꙋме́, нꙋ аре асфел де характер а фаче о аша́ фаптъ скѫрбоасъ ші нелеціꙋітъ, ші де н'оі ведѣо ꙟнсꙋмі, нꙋ почї съ о крез ꙟнтоатъ віаца мѣ, атꙋнчї ꙟї ѕіче Схаѕінан:

Фрате, ка съ везї ачѣстъ фаптъ кꙋ ꙟнсꙋшї окі тъї, маї порꙋнче́ще о датъ ка съ маї мерџї ла вѫнат, ші вестеще кътръ тоцї къ о съ мерг ші еꙋ кꙋ тоатъ парада ноа́стръ. Ші дꙋпъ че вом еші́ дін чета́те, съ лъсъм пе чеелалцї афаръ ла марџіне, ші ноі амѫндоі съ не ꙟнтоарчем ꙟн чета́те ноаптѣ ꙟмбръкацї тіптіл, ші съ інтръм ꙟн палат ꙋнде дорм еꙋ, ші атꙋнчї веї ведѣ кꙋ окі ачелѣ че ꙟцї спꙋсеіꙋ еꙋ. Аша дар ꙟї плъкꙋ ачѣстъ сфътꙋіре а фрателꙋї съꙋ, ші ꙟндатъ порꙋнчі ка съ се-факъ кѫте ꙟї ѕісесе, адоа ѕі ешіръ ла вѫнътоаре, пентрꙋ каре се-дꙋсе вестѣ ꙟн тоате пърціле къ о съ ціе ѕіле мꙋлте ші о съ фіе кꙋ маре депъртаре де четате, ші дꙋпъ че ꙟн ноптъ,

тъбъ-

тъбърѫръ афаръ пѫн лівезі̆, ші порȣнчí везірȣлȣі̆ съȣ̆ съ ръмѫе ачі кȣ тоатъ оастѣ, пѫнъ се-ва ꙟнтóарче дȣпъ вр'о кѫтева зіле. Ꙗтȣнчі̆ ел ші фратесъȣ̆, адікъ амѫндоі ꙟмпъраці, інтрáръ ꙟн четате тіптíл пѫла мезȣл нопціі̆ ші мерсъръ де се-аскȣнсъръ ꙟн палатȣл че с'а зіс маі̆ сȣ́с, ші фъкѫндȣсе зіоъ, се-пȣсъръ ла ферѣстръ, ші прівѣ ꙟн гръдінъ кȣ маре бъгаре де сѣмъ, ка съ вазъ ачеѣ че лі̆ спȣсéсе фратесъȣ̆ къ а възȣт маі̆ ꙟнтрекȣтеле зіле; ші іатъ д'одатъ възȣръ къ се-дескíде портіца чѣ аскȣнсъ а палатȣлȣі̆ че дȣчѣ ꙟн гръдíнъ, ші ешіръ тоате мȣéріле че с'аȣ̆ поменіт маі̆ сȣс кȣ ꙟмпърътѣса ші кȣ арапі, ꙟнтокмаі̆ прекȣм възȣ́се Ѳхазінан маі̆ наінте ші лі̆ повестісъ. Ꙗкȣм ꙟмпъратȣл Індíеі̆ прівí кȣ ꙟнсȣші̆ окі съі̆ тоате нелеџіȣíріле ші прѣкȣрвііле ꙟмпърътéсъі̆ сале ші але челор лалте мȣері̆ че фъчѣ кȣ ачеі̆ скѫрнáві арапі̆, ші охтѫнд зічѣ: ваі̆ міе: о че прѣкȣрвíе, о че нелеџіȣíре маре а некредінчóасълор мȣéрі̆! фрате, мъ афлȣ ꙟн маре ȣ̆імíре: акȣм кȣноскȣіȣ̆ къ нȣмаі̆ аȣ̆ крединцъ мȣéріле ꙟн лȣме! ваі̆ міе! кѫнд мȣéрѣ мѣ, ꙟмпърътѣса чѣ маре ші славітъ а Індíеі̆, фаче ȣнеле ка ачéстѣ, дар міте челе маі̆ прóасте, каре чѣркъ ліпсъ ла мȣлте трібȣінці̆ ші аȣ̆ бърбáці̆ ȣрѫці, ші маі̆ трекȣці̆ ꙟн вѫрсте, саȣ̆ чекъліто́рі̆ ші съраче? съ фȣџíм дін тр'ачéст лок! че не фолосéще ꙟмпъръціа, ші слава, кѫнд кіар мȣéріле ноастре не вѫнд ші не калкъ чінстѣ? аідеці̆ съ не дȣчем ла алте ꙟмпъръціі̆ ші съ тръім аколó орі̆ кȣм о да Дȣмне-тіптіл кȣм вом пȣтѣ, фрате, віно дȣпъ міне, нȣ мъ лъса сінгȣр. Іар Ѳхазінан лі̆ ръспȣ́нсъ: еȣ̆ бȣкȣрóс віȣ̆ кȣ тіне, ꙟнсъ кȣ асфел де токмѣлъ, ка, де вом ведѣ вр'о алтъ нелеџіȣíре мȣерѣскъ маі̆ маре де кѫт ачéѣ че фъкȣръ мȣеріле ноастре,

стре, съ не ꙟнтоарчем фіекаре ла скаꙋнꙋл съꙋ̆, ші ꙟндатъ ꙟнкълекаръ ші апꙋкаръ ꙋн дрꙋм кам пъделътꙋрі ꙟмбръкаці тіптíл, ші се-дꙋсеръ адóа зі орй ꙟнкотро ле ведѣ окі пѫнъ ꙟй апꙋкъ ноаптѣ, ꙟнтр'ачѣ ноапте масеръ вѫрѫцй ꙟнтр'ꙋн крѫнг, ші ла зіоъ іар ꙟшй апꙋкаръ дрꙋмꙋл пѫнъ ла наміáз, ші се-одіхніръ ꙟнтр'о лівéде сꙋпт ꙋн копáчꙋ̆ маре апрóапе де църмꙋрі мърій, ш'ачí ꙟнчепꙋръ а ворбí ꙋнꙋл кꙋ алтꙋ пентрꙋ прѣкꙋрвíа невéстелор лор.

Ачí ꙋнде ворбѣ ей аꙋзіръ фъръ вéсте ꙋн ꙋрлет фоарте гроза́в ка д'о віжъліе маре віíнд деспре марѣ, ші іатъ се-десфъкꙋ̆ марѣ ꙟнтро парте ші ꙟнтр'алта ка дой мꙋнцй марй де крістáл, ші ешí ꙋн стѫлп ка де нóор фóарте негрꙋ ші ꙟнтꙋнекóс, каре се-пърѣ къ се-ꙟналцъ ꙟнсꙋс спре ноорі черꙋлꙋй; ачѣстъ ведере гроза́въ ꙟй сперіé фóарте мꙋлт, ꙟнкѫт се-ꙋрмаръ ꙟн ачел копачꙋ̆, сокотíнд къ доаръ вор скъпá, ші нꙋмай де кѫт възꙋръ къ ачел грозав стѫлп тъѣ кꙋ маре іꙋцѣлъ валꙋріле мърій ші сосѣ ка о нълꙋкъ ла църмꙋр лѫнгъ копáчꙋ̆, ачѣстъ мінꙋне гроза́въ ерѣ ꙋн смéꙋ̆ д'ай въсдꙋ́хꙋлꙋй дін чей май спꙋркацй ші май прѣкꙋрварй, ерѣ негрꙋ ші ꙟнфрікошат ші адꙋчѣ ꙟн кап о ладъ фоарте маре де стіклъ, ꙟнкꙋѣтъ де кѫте патрꙋ пърцй кꙋ кѫте патрꙋ лакъте фоарте марй де фіер, ажꙋнсъ ꙟн ліведе, ші пꙋсъ лада ачі сꙋпт копáчꙋ̆, ꙟн ал кърꙋй вѫрф ерѣ ачей дой ꙟмпърацй, май мꙋлт морцй де кѫт вії де фрікъ ші де гроáзъ.

Атꙋнчй ей въд пе Смеꙋ̆ къ дескíде лада, ші есе дін трѫнса о мꙋéре кꙋ тóтꙋл фрꙋмóасъ, ші ꙟнподобітъ кꙋ челе май скꙋмпе хаíне ші май делікате, ші зіче кътръ еа смéꙋл: о прѣфрꙋмóаса мѣ іꙋбітъ, пе каре те ръпііꙋ̆ дін кіар браціле мірелꙋй тъꙋ̆, ꙟн зіоа нꙋ́нцій воастре, ші те іꙋбéск

фоарте мȣлт дін тот сȣфлетȣл меȣ ꙟнкъ дін мінȣтȣл ꙟнкаре тѣм възȣт, прімéще, те рог, а мъ одіхні ніцел кȣ капȣл пъ џенȣнкіцї, къ маї мȣлт д'ачѣста ꙟмї есте венірѣ ꙟнтр'ачéсте локȣрї некълкате де вр'ȣн ом, атȣнчї ꙟщї ръзімъ капȣл пъ џенȣнкі еї, ші ꙟшї ꙟнтінсъ пічéреле пѫнъ ла цéрмȣрі мърії, че ерѣ департе д'ачí ка ла паіспръзéче стѫнжінї; ші ꙟндатъ адормí, ш'ꙟнчепȣ а сфоръí ꙟнкѫт ȣрла тоатъ марѣ.

Аша дормінд смéȣл, мȣерѣ ꙟшї рѫдікъ окі ꙟнсȣс, ші зърí пе чеї доï оаменї ꙟн вѫрфȣл копачȣлȣї, кърора ле фъкȣ съмн ка съ се-пȣгóаре жóс, ꙟнсъ фъръ сгóмот, ші еї іаръші тот прін съмне о рȣгáръ ка съ'ї ерте, кьчї сѫнт маї піердȣцї де фріка ачéлȣї кȣмпліт смеȣ; іар мȣерѣ кȣ ꙟнчéтȣ кȣ ꙟнчетȣ ꙟї пȣсъ капȣ пъ іарбъ, ші се-скȣлъ, ші ле зісъ бінішóр ка съ се-погóаре, іар де ȣнде нȣ, дештѣптъ пе смéȣ, ші ваї де капȣл лор, іар еї ненорочіцї възѫндȣші пеірѣ, ші не маї авѫнд міжлок де мѫнтȣíре, сіліцї ерѣ съ се-погóаре плінї де фрікъ ші ꙟнчетінел, ка нȣ кȣмва съ дештéпте ачѣ нáмінъ спȣркáтъ, дȣпъ че се-погорѫръ, ꙟї лȣъ де мѫнъ ші ꙟї трáсъ маї дълътȣрї пѫнтре ніще тȣфе, зікѫндȣле ка съї ꙟнплінѣскъ пофта, іар еї ꙟї тъгъдȣѣ ачѣстъ черере-плінъ де прімеждії ші нелеџіȣірї, атȣнчї ꙟнчепȣ мȣéрѣ съ ле зікъ фоарте стражнік ші кȣ ꙟнгрозірї де мóарте, ші ꙟнчѣ маї де пе ȣрмъ фȣръ сіліцї амѫндоï а ꙟї фáче вóѣ; ші дȣпъ че ꙟшї фъкȣ пофта кȣ дѫнші, ꙟї възȣ́ къ авѣ кѫте ȣн інел, ші ле черȣ дела амѫндоï, ші дȣпъ че ле лȣъ ле аратъ ȣн шір кȣ ноаъзечї ші опт де інéле, пъ каре ꙟнширъ ші п'ачéле доáъ, ші се-фъкȣ́ръ о сȣ́тъ ꙟн кап; апої д'ачí ле зіче: ведеці кѫте інеле ам? кȣ атѫца дар ам авȣт а фáче пѫнъ ꙟн чѣ-

сȣл

сѹл д'акѹм, нѹмаї ші нѹмаї ҿн пісма ачестѹї неоменіт смеѹ, кареле мъ ціне кѹ атъта пазъ грозавъ ҿн ладъ ші ҿн фѹндѹл мърії, ҿнцелецеці дар къ е прѣ кѹ непѹтінцъ а опрі бърбатѹл пе мѹерѣ са, саѹ а о пъзі ка съ нѹ'шї плінѣскъ дорінціле еї. Ачестѣ ворбіндѹле ле зісе съ плече д'ачі, ка съ нѹ се-скоале смеѹл.

Аша дар плекаръ фъръ съ піаръ мінѹт ші се-ҿнтоарсеръ тот ҿн фѹга іар пъ дрѹмѹл че веніссеръ; ші дѹпъ че се-депъртаръ вр'о кътъва кале, ші нѹ се-маї ведѣ нічї смеѹл, нічї мѹерѣ, зіче Лідін кътръ фрателѹ: кѹмцї се-паре о Схазінан ачѣстъ ҿнтъмпларе? възѹшї че мѹере кредінчоасъ авѣ смеѹл зла, кѹ тоатъ грозавіа са? ачі ҿї зіче Схазінан: віклешѹгѹл мѹереск нѹ аре асемънаре кѹ німік ҿн лѹме: дар ачѣстъ ҿнтъмпларе нѹ е кѹ мѹлт маї пре сѹс де кът чѣ ч'аѹ фъкѹт мѹеріле ноастре? аша е, орї нѹ? аша е фръціоаре, тоате сънт кѹм зічї фъръ ҿндоѣлъ: съ не ҿнтоарчем дар де ѹнде ам плекат, ші съ не кътъм де ҿмпъръції, атѹнчї зісе Схазінан, дѹпъ токмѣла че ам авѹт кънд плекам д'акасъ, ка, де вом ведѣ алтъ піладъ маї маре де кът ачѣ че ам възѹт кѹ мѹеріле ноастре, съ не ҿнтоарчем акасъ? іатъ дар къ о възѹръм, ші о ші фъкѹръм фъръ воѣ ноастръ; ачі маї зіче Схазінан: вої ші д'акѹм ҿнаінте кѹ че міжлок съ ҿнтребѹінцез еѹ мѹеріле меле, ка съмї фіе кредінчоасе, нѹцї ворбеск маї мѹлте, ші сънт прѣ ҿнкредінцат, къ ші тѹ о съмї ѹрмезї; зіче Лідін, ші еѹ фрате фак аша орї кѹм веї гъсі кѹ кале; ші мергънд пъ дрѹм, кале де треї зіле, ажѹнсеръ ѹнде ҿшї лъсасеръ оастѣ; ші афлънд боері де сосірѣ лор, ҿї ҿнтъмпінаръ тоці кѹ маре бѹ-

кȣріе, ші порȣнчі ꙟмпъратȣл Індіеї съ се-ꙟтоаркъ кȣ тоці іаръші ꙟн четате.

Ꙟндатъ кȣм ажȣнсъ ꙟн палат, порȣнчі нȣмаї де кѫт съ леџе пе ꙟмпърътѣсъ, ші съ о сȣгрȣме ꙟнаінтѣ са; іар пе челе лалте мȣеретȣрї але палатȣлȣї съȣ ле тъе пе тоате кȣ кіар мѫна са, ші пȣсъ о леџе кȣ марї жȣрѫмѫнтȣрї пентрȣ ꙟнсȣрарѣ са, ка де ачі ꙟнаінте пъ тоатъ сѣра съ се-кȣнȣне кȣ ȣна, ш'адоаъ ѕі съ о омоаре; іар дȣпъ че съ фъкȣ ѕіоъ ꙟмпъратȣл Тътъріеї ꙟшї лȣъ ѕіоа бȣнъ дела фрателесъȣ, ші плекȣ тот кȣ аша хотърѫре, ка ші а фръцінісъȣ, каре ꙟл порні ла ꙟмпъръціа са кȣ маре чінсте ші славъ ші плін де дарȣрї скȣмпе.

Ꙟмпъратȣл Лідін нȣ ꙟнтѫрзіе съ'шї пȣе леџѣ ꙟн фаптъ, прекȣм хотъръсъ пентрȣ ꙟнсȣрарѣ са: ші порȣнчі везірȣлȣї съȣ ка съ ꙟї адȣкъ пе о фатъ а ȣнȣї гінърал ал съȣ; везірȣл, кȣ тоате къ ера протівнік ȣнеї леџіȣірї атѫта де крȣнтъ ші неоменітъ, ꙟнсъ се-сȣпȣсе порȣнчії монархȣлȣї съȣ; адȣсе везірȣл пе ачѣстъ фатъ ла ꙟмпъратȣл съȣ, ші се-кȣлкъ кȣ дѫнса ꙟноаптѣ дін тѫіȣ, ші адоа ѕі порȣнчі везірȣлȣї ка съ о омоаре, ші съ аібъ гріжъ пентрȣ алтъ фатъ ꙟн ноаптѣ віітоаре; везірȣл ꙟї ꙟнпліні порȣнка; ші ꙟн сѣра віітоаре ꙟї адȣсъ пе о фатъ а ȣнȣї офіцер осташ, ші дормі кȣ дѫнса; адоаъ ѕі іар ꙟї порȣнчі везірȣлȣї съȣ ка съ о омоаре, ші съ'ї адȣкъ алта ꙟн сѣра атреа; везірȣл кȣ маре непльчере, дар ка ȣн сȣпȣс, оморѫ ші пе ачѣста, ші ꙟї маї адȣсъ пентрȣ челалтъ сѣръ пе о фатъ а ȣнȣї боер дін четате, ші пъці ш'ачѣста ка ші челе лалте; ші ꙟнскȣртъ ворбъ, пъ тоатъ сѣра се-мъріта кѫте о фатъ, шін'възреатȣл ѕорілор се-осѫндѣ морції кѫте о ꙟмпърътѣсъ, а кърії ꙟмпъръціе ціна нȣмаї о ноапте.

Се-вестí ꙟн тот орашꙋл о аша леџе прѣ крꙋнтъ шi добiточѣскъ а ꙟмпъратꙋлꙋї Індíеї; дечї алт нiмiк нꙋ маї аꙋзї прiн каселе пъринцiлор, де кѫт ваете шi плѫнџерї пентрꙋ ненорочiтеле лор фете, че мꙋрѣ фъръ врео вiнъ; шi чеелалцї пъринцї, пе каре ꙟнкъ нꙋї кълкасъ ачест фок кꙋмплiт, тремꙋра де фрiкъ, шi ꙟшї ащепта минꙋтꙋл чел маї амърѫт, кѫнд ꙟї вор ажꙋнџе рѫндꙋл; шi тот нородꙋл де обще ерѣ тꙋрбꙋрат шi плiн де мѫхнiре, шi тоцї блестема кꙋн глас пе ачѣстъ фiаръ крꙋнтъ, нꙋ е ꙟмпърат, зiчѣ, чi астаї о жiганiе сълбатiкъ шi спꙋркатъ.

Везiрꙋл, кареле, прекꙋм ам маї зiс, ерѣ фоарте ꙟнпротiвiтор ла ачѣстъ леџе крꙋнтъ а ꙟмпъратꙋлꙋї сꙋ; шi ачест везiр авѣ доаъ фете; дiн каре чѣ маї маре се-нꙋмѣ Халiма, iар чѣ маї микъ Медiна; шi ачѣстъ фатъ маї микъ нꙋ ерѣ атѫта проастъ ла ꙋнеле ꙟнвъцътꙋрї, чi авѣ прѣ мꙋлте дарꙋрї вреднiче де лаꙋдъ; iар Халiма ерѣ кꙋ мꙋлт маї ꙟнвъцатъ де кѫт дѫнса, шi ерѣ фоарте адъпатъ дiн мꙋлте щiiнцї; авѣ о вiтежiе неспꙋсъ, че ꙟнтречѣ тоатъ фiрѣ фемеѣскъ, о iскꙋсiнцъ де мiнте, о дещептъчꙋне, шi о цiнере де мiнте фоарте де мiраре; ꙟнкѫт орї кѫте чiтiсъ шi аꙋзiсъ повестiнд, пе тоате ле цiнѣ мiнте, ꙟнтокмаї ка кꙋм лѣр фi авꙋт скрiсе; шi лѫнгъ тоате ачѣстѣ авѣ о фрꙋмꙋсеце фоарте де мiраре; шi пентрꙋ ачесте мꙋлте дарꙋрї але сале о iꙋбѣ татъл сꙋ везiрꙋл, ꙟнкѫт нꙋ ерѣ де ворбъ.

Ачѣстъ фатъ, а нꙋме Халiма, зiче ꙟнтр'о зi татълꙋї еї: пъринте, ꙟцї чеꙋ о фачере де бiне, шi те рог прѣ мꙋлт съ нꙋмї о тъгъдꙋещї, пентрꙋ пъринтѣска драгосте че аї кътръ мiне; шi ꙟї ръспꙋнсъ татъл сꙋ: дакъ черерѣ ꙟцї ва фi кꙋ ка-

ле,

ле, нꙋцї тъгъдꙋеск ꙟплінірѣ еї; зіче Халіма: черерѣ мѣ есте атѫт кꙋ кале ші біне кꙋвѫнтатъ, ꙟкѫт нꙋ се-маї поате маї мꙋлт; къчї ам хотърѫт прін ачѣстъ черере съ скап де ла моарте пе атѫтѣ фете фъръ вре о вінъ, ші съ ꙟнчетез пꙋнерѣ ꙟнлꙋкраре а кꙋмплітеї ші върсътоареї де сѫнџе пръвілї а ꙟмпъратꙋлꙋї ностръ; ꙟї зіче везірꙋл ла ачесте ворбе: гѫндꙋл че аї хотърѫт ꙟцї есте прѣ де лаꙋдъ; ꙟнсъ лꙋкрꙋл есте фоарте аневоє ші фъръ врꙋн лѣк де тъмъдꙋіре, ші тꙋ о копілъ крꙋдъ кꙋм те бірꙋещї а съвѫрші аша фаптъ маре?

Атꙋнчї ꙟї зісе Халіма, фіїндкъ дꙋмнѣта ещї ачела, прін каре ꙟмпъратꙋл прімеще пе тоатъ сѣра кѫте о копілъ ꙟнтрꙋ ащернꙋтꙋл съꙋ, те рог таїкъ дꙋмъ ші пе міне ꙟн локꙋл ꙋнії фете, ка съ мъ ꙟнвредніческ ші еꙋ де о аша чінсте а дормі кꙋ дѫнсꙋл; ші еꙋ щіꙋ міжлокꙋл, кꙋ каре воі фаче пе ꙟмпъратꙋл а нꙋ маї хотърѫ о аша моарте спꙋркатъ ші неоменітъ. Кѫнд аꙋзі везірꙋл ачесте кꙋвінте ꙟї ꙟнгіецъ ініма, ші ꙟї зіче: съ ферѣскъ Дꙋмнезеꙋ де ꙋна ка ачѣста а мъ фаче еꙋ аша оморѫтор де копіі меі; къчї ꙟмпъратꙋл с'ажꙋрат пе сꙋфлетꙋл съꙋ ші пе леџѣ са, ка пе орї каре копілъ, каре ва дормі кꙋ дѫнсꙋл, с'о омоаре негрешіт адоа зі ꙟн ръвърсатꙋл зорілор; ачест омор се фаче прін міне дін порꙋнка са, ші оаре кꙋм воі пꙋтѣ съвѫрші ачѣстъ порꙋнкъ а са, кѫнд еꙋ воі щі прѣ біне къ чеѣ че моаре есте ꙟнсъшї фата мѣ, адꙋсъ кіар де міне ла ачѣстъ моарте крꙋнтъ? саꙋ къ еꙋ трібꙋе съ мор, саꙋ де мъ воі сꙋпꙋне ачещії порꙋнчї а ꙟмпъратꙋлꙋї меꙋ, ка съ омор пе кіар фата мѣ, че оі съ фак? ꙟнкредінцъ нꙋмаї щіꙋ; кꙋ тотꙋл м'ам ꙋїміт! мѫїніле меле челе пърінтещї съ фіе въпсіте ꙟн сінџеле іꙋ-

бітеї

бітеі меле фіічі? нȣ фіе ачѣста ꙟн тоатъ віаца мѣ. Халіма іар ꙟл сілеще кȣ рȣгъчȣні мȣлте, ка съі факъ черерѣ, съ нȣ о ласъ мѫхнітъ, зікѫндȣі: къ де нȣ ва воі с'о дȣкъ, се-дȣче еа сінгȣръ кіар ла ꙟмпъратȣл; везірȣл ꙟі ръспȣнсъ плін де мѫніе: тȣ ꙟці кауці моартѣ сінгȣръ, ші пеірѣ та, ші ꙟн лок съ фачі біне челор лалте фéте, ꙟі съ пътімещі ꙟн тóкмаі ка мъгáрȣл че петречѣ фоарте біне, ші дін негіобíа са ꙟші піердȣ одіхна, пентрȣ каре се-къі дестȣл, дар ꙟн задар се-къі ꙟн тікълошíа сá, ꙟл ꙟнтрѣбъ Халіма: ꙟнче тікълошіі а късȣт мъгарȣл? іар везірȣл ꙟі ръспȣнсъ, аскȣлтъ фата мѣ, ші веі аȣзі.

Фабȣла, мъгарȣл, боȣл ші плȣгарȣл.

О датъ ꙟнтр'о врéме ꙟн пърціле Персіеі ерѣ ȣн негȣцетор богат, кареле авѣ мȣлте мошіі ші немéстіі, ші пѫла мошіі авѣ мȣлте добітоаче пентрȣ трібȣінца са; ші авѣ дарȣл де а ꙟнцелеџе лімба добітóачелор, ꙟнсъ нȣ о пȣтѣ спȣне ла німені дін оамені, къчі ꙟші прімеждіȣѣ віаца, ꙟнтр'ȣна де зіле плімбѫндȣсе пѫн сȣхатȣрі, ла мошíе, ꙟн каре авѣ ȣн грáждіȣ, ші ціне ꙟнтрѫнсȣл ȣн боȣ ші ȣн мъгáріȣ, аȣзí ворбíнд пе ачесте доáъ віте, ші боȣл ферічѣ пе мъгар пентрȣ одіхна че аре, зікѫндȣі: лаȣд ші ръвнеск ла норокȣл тъȣ чел бȣн, къчі пȣрȣрѣ ещі ла одіхнъ, мѫнкѫнд ші бѫнд ші плімбѫндȣте пѫн лівезіле челе маі фрȣмóасе, афар нȣмаі де о мікъ остенѣлъ че фачі кȣ стъпѫнȣл нострȣ, пȣртѫндȣл д'аічі пѫн'а кáсъ, ші д'акáсъ пѫн' аічі ла царінъ.

Ші еꙋ҆ сърманꙋл де мі́не н'ам одіхнъ нічї ꙋн чѣс, чі мꙋнчéск ші мъ остенеск де кꙋм се-фаче ӟіоъ пѫнъ ꙟн мꙋргꙋл сєрії, тръгѫн ла плꙋг ші ла кар, ші де мꙋлтъ остенѣлъ ꙋнеорї нꙋ почꙋ нічї съ маї мѫнѫнк, ші тоатъ ноаптѣ стаꙋ кꙋлкат кіар ꙟн балега ші ꙟн пішатꙋл меꙋ, ш'адоа ӟі іар м'апꙋк де мꙋнкъ кꙋм се-фаче ӟіоъ; ферічє дар де тіне къ тръéщї віацъ тікнітъ.

Пе ачéстѣ тоате аꙋӟіндꙋле мъгарꙋл, ӟісъ кътръ боꙋ: адевърат бóꙋ тот бóꙋ, біне тѣ нꙋміт чіне тѣ нꙋміт, къчї ещї грóс де кап, негіоб ші нътъръꙋ; че фолос аще́пцї де ла асте остенелї, че фачї тꙋ неꙟнчетат? нꙋ гѫндí сірмане къ стъпѫнꙋл ностру о съ'цї кꙋнóаскъ вр'ꙋн хар пентрꙋ ачестѣ тоате; де веї аскꙋлта сфътꙋірѣ мѣ, ꙟцї фъгъдꙋéск къ веї скъпа де тоате остене́ліле; фірѣ тѣ ꙟнподобіт кꙋ тоате пꙋтеріле ка съ те поцї апъра́, ші съ фії грозáв; ші тꙋ де че те лашї тікълóасе съ ꙟшї батъ жок де тіне тоцї мъмълігáрі?

Аскꙋлтъмъ дар: кѫнд о вені плꙋгарꙋл съ те ꙟнжꙋџе ла плꙋг, ꙟнпротівéщете, ші нꙋ те лъсá; арéтъ'цї мѫніа; нъвълеще асꙋпръ'ї ші ꙟл ꙟнпꙋнџе кꙋ кóарнеле, ші дъ дін пічóаре; ші сперіел кꙋ грозáвꙋл тъꙋ мꙋџіт; ші паєле че ꙟцї пꙋне съ мънѫнчї, мірóасъле, мі ле ласъ; ш'атꙋнчї веї ведѣ къ нꙋ те маї сꙋпъръ, чі те ласъ съ те одіхнéщї.

Ші боꙋл ꙟї ръспꙋнсъ: біне ӟічї прієтене, фоарте мꙋлцꙋмíм; воï пꙋне ꙟн лꙋкраре сфътꙋірѣ та, ші нъдъждꙋéск къ ва лꙋá бꙋн сфѫршіт, ші аша тъкꙋръ дін ворбъ; ші негꙋцъторꙋл че ерѣ п'ачí аꙋӟí тоатъ ворба ачестор добітóаче. Адóа ӟі седꙋсъ плꙋгáрꙋл съ іа пе бóꙋ съ'л ꙟнжꙋџе, ші кꙋм въӟꙋ пе плꙋгар ꙟнчепꙋ а фаче прекꙋм ꙟл сфътꙋі́съ мъгарꙋл, авѫнд ші пáеле ꙟн еле маї не атínсе

кꙋ

кꙋ гꙋра; ші вѫзѫндꙋл плꙋгарꙋл ꙟн ашá старе чꙋдатъ, ші сокотінд къ е болнав, се-дꙋсъ ші спꙋсъ стъпѫнꙋлꙋї сеꙋ негꙋстор, къ боꙋл есте болнав, ші ꙟмї фъкꙋ аста ші аста; іар негꙋцъторꙋл че щіѣ прѣ біне сфътꙋірѣ мъгърѣскъ, пе каре о аꙋзісъ кіар кꙋ орекіле сале, прічепꙋ ꙟндатъ къ боꙋл а пꙋс'о ꙟн фаптъ; ші зіче плꙋгарꙋлꙋї: дꙋте де іа пе мъгар, ш'ѫл ꙟнжꙋгъ ла кар, ші ла плꙋг съ аре тоатъ зіоа; ші плꙋгарꙋ ꙟмпліні порꙋнка стъпѫнꙋлꙋї сеꙋ; аша дар мъгарꙋл трасъ тоатъ зіоа ла плꙋг ші ла кар, ші нефіінд обічнꙋіт кꙋ атѫта мꙋнкъ ші кꙋ атѫтѣ бътъї, абіа ста ꙟн пічере; ші зічѣ ꙟн сінеші: еꙋ сѫнгꙋр сѫнт де вінъ, негіобіа мѣ мъ адꙋсъ ꙟн аша тікълошіе, ші де нꙋ воі нъскочі вре ꙋн шіретлік, ꙟнтрꙋ адевър къ піеіꙋ; еꙋ ка съ скап пе боꙋ, інтріꙋ ꙟн белѣ ші ꙟн неказ маї маре.

Ачѣстъ пілдъ спꙋінд везірꙋл, се ꙟнтоарсъ кътръ фііса, ші ꙟї зіче: тꙋ кꙋ мінтѣ та фачї, прекꙋм а фъкꙋт мъгарꙋл, ка съ скапї пе челе лалте фете, інтрї ꙟн прімеждіе ка съ ꙟцї піерзї віаца. Іар Халіма ꙟї зіче: пілда че ꙟмї повестішї нꙋ есте дестоїнікъ а мъ фаче съ мъ лас дін чѣ че ам хотърѫт; еꙋ нꙋ те лас ꙟн паче, таїкъ, пѫнъ нꙋ мъ веї дꙋче ла ꙟмпъратꙋл; ші ꙟнцелеџе кꙋрат къ еꙋ оі съ ісбꙋтеск, къчї ам деосъбіре маре де челе че аꙋ мерс ла дѫнсꙋл, ші аꙋ періт кꙋ моарте. Дечї вѫзінд везірꙋл къ фата са нꙋ се ꙟндꙋплекъ кꙋ нічї ꙋн кꙋвѫнт, ꙟї зіче: нерозіа та мъ фаче съ'ці фак прекꙋм а фъкꙋт невестеї сале негꙋсторꙋл че ꙟці повестііꙋ: ші аскꙋлтъ кꙋм.

Ачест негꙋцътор афлѫнд тікълошіа мъгарꙋлꙋї че ꙟї фъкꙋсъ плꙋгарꙋл, сѣра дꙋпъ че чінъ, еші афар пъ лꙋнъ кꙋ копііі ші кꙋ неваста са, п'аколо пъ ꙋнде ерѣ граждіꙋл мъгарꙋлꙋї, ші ал боꙋ-

лѹй, ка съ аѹꙁъ че о съ повестѣскъ мъгарѹл къ-тръ боѹ пентрѹ кѫте пъцісе ꙟн ꙁіоа ачѣ; атѹнчі аѹде пе мъгар ꙁікѫнд: кѹм ці се-паре прієтене? кѹм маі петречі? ші ꙟі ръспѹнсъ боѹл: фоарте ꙟці мѹлцѹмеск, іѹбіте прієтене, пентрѹ сфътѹірѣ че мі аі дат; дѹпъ че те лѹъ пе тіне плѹгарѹл ла жѹг, еѹ мѫнкаіѹ тоате паеле кѫте ам гъсіт ꙟн есле, ші ма'м одіхніт фоарте біне пѫнъ сѣра, ꙟнкѫт нѹ сѫнт вреднік а ꙟці мѹлцѹмі; іар мъгарѹл ꙟл ꙟнтрѣбъ: дар іа спѹнем міе, мѫіне, кѫнд ва вені плѹгарѹл ші ꙟці ва да съ мѫнѫнчі, че аі де гѫнд съ фачі? ші боѹл ꙟі ꙁіче: воі фаче тот а-семенѣ дѹпъ сфътѹірѣ та, н'оі съ мѫнѫнк ꙟнаін-тѣ са; мъ воі фаче а ꙟл лові кѹ коарнеле; мъ воі фаче къ сѫнт болнав, ші мъ воі кѹлка ꙟнаінтѣ са цемѫнд ші сѹфлѫнд греѹ.

Іар мъгарѹл ꙟі ꙁіче: прієтене, іа'ці сѣма біне, къ ачесте фапте сѫнт пеірѣ та; къчі астъ сѣръ кѫнд венѣм аічі, аѹꙁііѹ о ворбъ де ла стъпѫнѹл ностръ, де каре мі се ꙟнгроꙁі трѹпѹл, пентрѹ драгостѣ че ам асѹпра та; ші боѹл ꙟі ꙁіче: іа спѹнем, аша съ тръещі, че аі аѹꙁіт? ꙟнтрѹ адевър фръціко, фіі біне ꙟнкредінцат, къ стъпѫнѹл ностръ порѹнчѣ плѹгарѹлѹі ачесте кѹвінте фоарте де мѫхніре, адікъ фіінд-къ нѹ мѫнѫнкъ боѹл, ші нѹ поате ста нічі ꙟн пічере, съ кіемі мѫіне пе мъчелар ка съ'л тае, ші карнѣ съ іо сърі, іар піелѣ с'о даі ла тъбъкарі, къчі не фаче трібѹінцъ.

Ачестѣ сѫнт кѹвінтеле че ам аѹꙁіт дін гѹра стъпѫнѹлѹі ностръ, ші даторіа мъ фаче ка ѹн прієтен ал тъѹ а те сфътѹі спре бінеле тъѹ; аша дар мѫіне ꙟндатъ че ꙟці вор да съ мѫнѫнчі, съ те сколі ꙟндатъ ші съ ꙟнчепі а мѫнка кѹ пофтъ; ші ачѣста ва фі дестѹл сѫмн кѹмкъ нѹ маі еші болнав, ші нѹ те ва тъѣ; іар де нѹ мъ веі

аскѹл-

аскѹлта ва фі фоарте рѫѹ де тіне. Ачѣстѫ ворбіре а мѫгарѹлѹї аѹ пѹтере, ꙟнкѫт біетѹл боѹ аѹзінд ачѣстѫ нѹѫ сфѫтѹіре, се-некѫжі фоарте мѹлт, ші ꙟнчепѹ а мѹџі грозав; іар негѹцѫторѹл аѹзіндѹї ворбінд ашá, ꙟнчепѹ а рѫде, ꙟнкѫт лешіна де рѫс мѹлт че рѫдѣ, мѹерѣ са че ерѣ ачі, се-мірѫ прѣ мѹлт, ші зіче бѫрбатѹлѹї сѫѹ, іа спѹнем де че рѫзі а тѫт де мѹлт ка сѫ рѫз ші еѹ? іар ел ꙟї зісѫ, дестѹл ꙟці есте кѫ мѫ аѹзі пе міне рѫзінд; іар еа ꙟї зіче: ба нѹ, фрѫціко, кѫ воеск а афла ші прічіна ачестѹї рѫс мѹлт; бѫрбатѹл сѫѹ ꙟї зіче: нѹ почѹ а'ці ꙟмплíні ачѣстѫ дорінцѫ; атѫт нѹмаї почѹ сѫці спѹіѹ кѫ рѫз де чѣ че а зіс мѫгарѹл кѫтрѫ боѹ, іар маї мѹлт нѹ ꙟці почѹ спѹне, фіінд кѫ есте лѹкрѹ таїнік, ші мѹерѣ іар ꙟї зіче, ші чіне те ціне а нѹ'мі спѹне ші міе о ашá таїнѫ? ꙟї рѫспѹнсѫ бѫрбáтѹл: сѫ щіі соро драгѫ кѫ ꙟмї есте віаца ꙟн прімеждіе; атѹнчі некѫжіндѹсе мѹерѣ ꙟї зіче: тѹ, прекѹм се-веде трѣба, рѫзі де міне, ші ꙟці баці жок де соціа та; дар сѫ щіі кѹ ꙟнкредінцаре, пѫ нѹмеле марелѹї пророк, кѫ де нѹ'мі веї спѹне че а зіс мѫгарѹл кѫтрѫ боѹ, нѹ віѹ астѫ сѣрѫ сѫ мѫ кѹлк кѹ тіне; ші зікѫнд ачесте ворбе, інтрѫ ꙟн касѫ, ші плѫнџѣ тоатѫ ноаптѣ, ші бѫрбáтѹл дормі сѫнгѹр, ші ерѣ прѣ тріст, фіінд кѫ о іѹбѣ. Адоа зі іарѫш о роагѫ ка сѫ ꙟнчетезе, ші мѹерѣ іар ꙟї зіче: де нѹ'мї веі спѹне ачѣ че а зіс мѫгарѹл, нѹ вої ꙟнчета де плѫнс ꙟн тоатѫ віаца мѣ; бѫрбатѹл іар ꙟї зіче: де ꙟці вої спѹне, соро, ꙟмі прімеждѹеще віаца; ші іар ꙟї зіче мѹерѣ: фіе че ва фі, еѹ вої сѫ афлѹ ачѣста, іар де ѹнде нѹ, де плѫнс ші де неказ, мѫ болнѫвеск ші морѹ. Ачѣстѫ пісмѫ а мѹерії адѹсе пе біетѹл бѫрбат ла о ꙟнтрістаре ші о тѹрбѹраре ма-

ре,

ре, ші нещіінд че сѫ маї факѫ, шедѣ мѫхніт пѫ прїспѫ, ші се-гѫндѣ, сѫї спȣе таїна, ші сѫші прімеждȣѣскѫ віаца, саȣ сѫ'шї ласѫ мȣѣрѣ сѫ моарѫ, пе каре о іȣбѣ фоарте мȣлт; се бѫтѣ кȣ гѫндȣл сірманȣл, ші нȣ щіѣ каре сѫ хотѫраскѫ дін доаѫ.

Везірȣл ȣрмѫндȣші ворбірѣ, аскȣлтѫ іȣбіта мѣ Халіма, ꙟї зіче: ачест негȣцѫтор авѣ чінзечї де гѫінї ші ȣн кокош, пе каре ле пѫзѣ ȣн кѫне; ꙟнтр'ȣна де зіле веде негȣсторȣл пе кѫне кѫ гонѣ кокошȣ, зікѫндȣї: неоменітȣле кокош, нȣ везї кѫ стѫпѫнȣл нострȣ есте фоарте тріст, ші есте ꙟнпріме́ждіе а ꙟшї пієрде віаца, дін прічіна коконіцѫї мȣѣрії сале, кѫчї воєще сѫ ꙟї спȣе о таїнѫ, прін каре о сѫ'шї прімеждȣѣскѫ віаца, ші тоцї аї касѫї сале сѫнтем фоарте ꙟнтрістаці, кѫ моартѣ стѫпѫнȣлȣї нострȣ есте тікѫлошіѣ ноастрѫ, ші тȣ нерȣшінатȣле, фѫрѫ сѫ аібї вре о гріжѫ де ȣнеле ка ачестѣ, ꙟцї фачї тоате кіефȣріле тале, кѫлкѫндȣ'цї гѫініле фѫрѫ вр'о рȣшіне? іар кокошȣл рѫспȣнсѫ ла доженіріле кѫнелȣї, ші ꙟї зісѫ: сѫ'цї спȣї ȣна ші бȣнѫ, жȣпѫн Кодѫфѫц, (аша кіема пе кѫне) се-веде трѣба кѫ стѫпѫнȣл нострȣ аре прѣ пȣцінѫ мінте де се-ꙟнтрістѣзѫ атѫта де мȣлт, ші нȣ поате сѫ'шї стѫпѫнѣскѫ о мȣєре, ꙟн време кѫ еȣ ам чінзечї сѫнт стѫпѫнірѣ мѣ сȣпȣсе ла орї че ле вої порȣнчі, фѫрѫ сѫ'мї есе вр'о датѫ дін кȣвѫнт; ші ел аре нȣмаї ȣна, ші нȣ щіе сѫ о ꙟнвеце мінте? ꙟнтрѣбѫ кѫнеле пе кокош: дар че вреї сѫї факѫ ка сѫ такѫ? кокошȣл ꙟї зіче: аскȣлтѫ прієтене Кодофѫц, ар фі трібȣїт ка стѫпѫнȣл нострȣ сѫ нȣ се фі кȣлкат ꙟн алтѫ одає обѫсіт де дѫнса, чі сѫ се-фі кȣлкат тот кȣ еа ꙟнтр'ȣн ащернȣт, ші дакѫ еа нȣ ꙟл прімѣ, прекȣм се жȣрасѫ ієрї, сѫї лȣнцѣскѫ пѫ спінаре ȣн тȣфан де патрȣ анї, мѫсȣрѫнд'о кȣ ачеста де

вр'о

вр'о шаптезечї де орї, ш'атȣнчї ші тȣ сжнгȣр аї фі лъȣдат ꙟнцелепчȣнѣ еі, ші сȣпȣнерѣ ла бърбатȣл съȣ; міе дар прѣ пȣцін ꙟмї пась дакъ стъпжнȣл нострȣ есте фермекат, ші маї де німік де кжт міне ȣн кокош.

Акȣм негȣцъторȣл, че прічепѣ лімба добітоачелор, аȣзінд кжте зісесе кокошȣл кътръ кжне, інтръ ꙟн касъ ші пȣсъ ꙟн лȣкраре сфътȣірѣ че зісесе кокошȣл; ші аша се-ꙟнцелепці мȣерѣ, ші нȣ маї врѣ съ афле ачеѣ че прімеждȣѣ віаца бърбатȣлȣї съȣ.

Атȣнчї везірȣл зіче, кȣм ці се-паре Халімá? тȣ аї тот ачеѣш мінте ка ші мȣерѣ негȣцъторȣлȣї ачелȣѣ, аша дар ȣрмѣзъ а пътімі ка ші джнса. Дечї ръспȣнсъ Халіма: те рог стъпжне ші таїкъ, съ нȣ'цї пае ръȣ кжчї стаȣ ꙟнтрȣ хотържрѣ мѣ; кжчї історіа ачелїї мȣерї нȣ поате съ префакъ ачеѣ че ам хотържт; кжчї асфел де історії щїȣ ші еȣ прѣ мȣлте, ꙟнкжт съ те почȣ ꙟндȣплека ла черерѣ мѣ. Аша дар ꙟн задар те остенещї, ші прекȣм ам зіс, де нȣ мъ веї дȣче ла ꙟмпъратȣл, еȣ ꙟндръзнеск сжнгȣръ а мъ ꙟнфъцішá ла жнсȣл. Дечї възжнд везірȣл къ нȣ поате съ о скоатъ дін хотържріле еї, се-дȣсе ла ꙟмпъратȣл съ ꙟї дѣ де щіре, къ ꙟн сѣра віітоаре о съї адȣкъ ꙟн ащернȣт пе Халіма; ші аȣзінд ꙟмпъратȣл се-міръ прѣ мȣлт пентрȣ жертфа че ерѣ съ ꙟї адȣкъ везірȣл, ші ꙟї зіче: че тѣȣ ꙟндемнат ла ачѣста? ръспȣнсъ везірȣл, кіар воѣ са есте, о ꙟмпърате, еа сжнгȣръ ꙟмї черȣ ачѣстъ фачере де біне, ші а доріт прѣ мȣлт, ка маї біне съ фіе ꙟнтр'о ноапте мірѣсъ а ꙟмпъратȣлȣї, де кжт съ тръѣскъ; норочірѣ еї чѣ тікълоасъ а адȣс'о ла ачѣста, ші ꙟмпъратȣл зіче: дескіде'ці окі біне съ нȣ мъ ꙟншелї, ка мжіне кжнд ꙟцї воі дао,

съ

сѫ нꙋ фачї вр'ꙋн віклешꙋг ка сѫ н'о оморї, кѫчї алмінтрелѣ, фії ꙟнкредінцат, пе сꙋфлетꙋл меꙋ, кѫ те омор пе тіне, зіче везірꙋл; сѫнт сꙋпꙋс ал ꙟмпѫрѫціеї тале кꙋ кредінцѫ ла орі че порꙋнкѫ а о сѫвѫрші ꙟнтокмаї.

Д'ачі се-дꙋсѫ везірꙋл ші спꙋсѫ кѫтрѫ Халіма, кꙋмкѫ о фѫгѫдꙋі ꙟмпѫратꙋлꙋї пентрꙋ ноаптѣ віітоаре; Халіма аꙋзінд ачѣстѫ весте се ꙋмплꙋ де бꙋкꙋріе, ші мꙋлцꙋмі прѣ мꙋлт татѫлꙋї сѫꙋ; дар вѫзіндꙋл фоарте ꙟнтрістат, ꙟї зіче, бꙋкꙋрѫте таїкѫ, кѫчї мѫ мѫріці дꙋпѫ ꙟмпѫратꙋл, пе каре о сѫ'л аїбі цінере вѫзѫндꙋмѫ трѫіндѫ кꙋ дѫнсꙋл; нꙋ веї фі кѫіт де ачѣстѫ фаптѫ, чі веї петрече тоатѫ віаца та плін' де бꙋкꙋріе, вѫзѫндꙋмѫ сꙋлтанѫ.

Атꙋнчї Халіма кꙋ маре бꙋкꙋріе ꙟнчепꙋ а се-ꙟнподобі, ші а се-гѫті спре ꙟнфѫцішаре ла ꙟмпѫратꙋл, ші пѫнѫ а нꙋ плека, кемѫ пѫнтраскꙋнс пе сорꙋ са Медіна, ші ꙟї зіче: іꙋбіт'а мѣ соріоаре, еꙋ ам маре трібꙋінцѫ де тіне, ші те рог сѫ нꙋ ꙟмї зічї ба; сѫ щії драгѫ соріоарѫ, кѫ татѫл ностру о се-мѫ дꙋкѫ ла ꙟмпѫратꙋл, ка сѫ ꙟї фіꙋ де мірѣсѫ, ші нꙋ'ці фіе фрікѫ німік де ачѣста, чі нꙋмаї сѫ мѫ аскꙋлці ачеѣ че ꙟці воі зіче: ꙟндатѫ че мѫ воі ꙟнфѫціша ла ꙟмпѫратꙋл, еꙋ о сѫ'л рог, ка сѫ віі ші тꙋ сѫ те кꙋлчї аколо ꙟн вре ꙋн колц ꙟн одаѣ ноастрѫ ꙋнде воіꙋ дормі кꙋ дѫнсꙋл, зікѫндꙋї кѫ те іꙋбеск фоарте, ші ашї врѣ ка сѫ маї петрек кꙋ тіне ші ꙟноаптѣ чѣ маї де пре ꙋрмѫ а віеції меле, ші де ꙟї се-ва аскꙋлта ачѣстѫ черере а мѣ де ла дѫнсꙋл, пентрꙋ каре ам бꙋнѫ нѫдежде, ва фі прѣ біне пентрꙋ ноі, атѫта нꙋмаї ціне мінте біне кꙋ маре грiжѫ сѫ мѫ дещепці деспре зорї кꙋ ꙋн чѣс ші жꙋмѫтате пѫнѫ а нꙋ се-фаче зіоѫ, ші сѫ'мї зічї ачесте

кꙋ-

кꙋвінтє: „іꙋбіта мѣ соріо́аръ, тє ро́г, пънъ а нꙋ сє-фачє зіоъ, карє іат'о къ сосє́щє, съ ꙟмй повєстє́щй о історі́є саꙋ врє о мітологі́є дін чєлє май фрꙋмо́асє чє щі́й," ші єꙋ атꙋнчй ꙟндатъ ꙟцй воіꙋ повєсті́; ші ам бꙋнъ нъдєждє, къ кꙋ асфєл дє міжло́к вой скъпа пє тот наро́дꙋл дє ла о мо́артє аша дє нєомєні́тъ, чє вєдє къ гꙋстъ фєчо́арєлє лор пъ тоатъ дімінѣца, ші Мєдіна ꙟй фъгъдꙋ́і дін то́т сꙋфлєтꙋл єй къ ꙟй ва пъзі порꙋнка ꙟнто́кмай прєкꙋм дорєщє.

Дєчй сосінд чѣсꙋл, ка съ сє дꙋкъ ꙟн іата́кꙋл ꙟмпъра́тꙋлꙋі, вєзірꙋл лꙋъ пє Халіма, ші фъкъндꙋ о тєслі́м ꙟн мъна ꙟмпъратꙋлꙋі, о лъсъ ші єші́ афа́ръ. Ꙟмпъратꙋл ꙟндатъ ꙟй порꙋнчі́ съ сє дєскоперє ла кап, ші възъндꙋ о атъта дє фрꙋмо́асъ, ръма́съ ꙟнкрємєніт, ꙟнсъ о вєдє къ плънџє ші сє-жєлєщє фъръ врє о мънгъє́рє, ші о ꙟнтрѣбъ, чє єстє прічіна? іар Халіма ꙟй ръспꙋ́ндє: прѣпꙋтєрнічє ꙟмпъратє, ам о сор фоартє іꙋбітъ, ші аш' фі доріт ка съ доармъ ші єа аічй ꙟн іата́кꙋл ностру ачѣстъ ноаптє ꙟн врє ꙋн колц ꙋндєва, ка съ'мй май іаꙋ одатъ зіоа бꙋнъ дє ла дънса пєнтрꙋ тотдѣꙋ́на; дє ачѣста рог ꙟмпъръціа во́астръ ка съ нꙋ'мй тъгъдꙋѣскъ ачѣстъ мікъ фачєрє дє бінє. Ꙟмпъра́тꙋл ꙟй ръспꙋ́нсъ, бꙋкꙋро́с. Ші ꙟндатъ порꙋнчі́ съ віє Мєдіна, ші съй ащѣрнъ ніцєл май дєпартє дє патꙋл сꙋро́рій салє; ші іатъ вєні́ Мєдіна; атꙋнчй Ꙟмпъра́тꙋл сє-кꙋлкъ кꙋ Халіма ꙟн ащєрнꙋтꙋл съꙋ чєл мꙋѣт ꙟн аꙋр ші ꙟн пієтрй дє мꙋлт прєц, ші Мєдіна ꙟн пътічѣнꙋл єй, чє ꙟл гътісъ нꙋмай пєнтрꙋ дънса.

Дєчй, пънъ а нꙋ сє-фачє зіоъ, Мєдіна сє-дєщєптъ, ші стрігъ пє Халіма́, іꙋбіта мѣ соріо́аръ, дє нꙋ кꙋмва єщй адормі́тъ, тє рог, ка пънъ а нꙋ сє-фачє зіоъ, карє єстє прѣ апро́апє, ка

съ'мй

съ'мі повестещі о історіе, саꙋ вре о мітологіе де челе маі фрꙋмоасе че щіі, фіінд къ щіі прѣ мꙋлте. Ваі міе къ ачеста ва фі чѣсꙋл чел маі де пре ꙋрмъ, ꙟн каре веі маі аꙋѕі о датъ гласꙋл тъꙋ, ші історііле тале челе фрꙋмоасе ші пліне де ꙟнцелепчꙋне! іар Халіма ꙟн лок съ ръспꙋнѕъ сорꙋсъі, се-ꙟнтоарче кътръ ꙟмпъратꙋл, ші ꙟі ѕіче: те рог прѣплекат пꙋтерніче ꙟмпърате, біне воеще а ꙟмі порꙋнчі съ мꙋлцꙋмеск пе сорꙋмѣ кꙋ чеѣ че чере, ка съ нꙋ о лас мѫхнітъ токмаі ꙟн чѣсꙋл чел маі де пе ꙋрмъ ал вечнічіі ноастре деспърцірі. Ші ꙟі ѕіче ꙟмпъратꙋл, фіе воѣ та; ші дꙋпъ че ворбі вро кътева мінꙋте кꙋвінте тот дрѫгълаше кꙋ ꙟмпъратꙋл, ѕіче кътре сорꙋса: аскꙋлтъ іꙋбітъ Медіна, ші ꙟнчепꙋ прекꙋм ꙋрмѣѕъ маі ла вале, історіі фоарте фрꙋмоасе.

Історіа негꙋцеторꙋлꙋі ші а смеꙋлꙋі.

Прѣ мілостіве ꙟмпърате, а фост о датъ ꙋн негꙋцетор фоарте богат, кареле авѣ мꙋлте акаретꙋрі ші неместіі мішкътоаре ші немішкътоаре, ші авѣ ꙟн мꙋлте локꙋрі де тот фелꙋл де негꙋцеторіі ꙟнтовъръшіе кꙋ мꙋлці негꙋцеторі; ші обічнꙋѣ, дꙋпъ трібꙋінцеле че авѣ, а се-дꙋче ꙟн локꙋрі депъртате ка съ се ꙟнтѫлнѣскъ кꙋ товароші съі, ꙟн прічіна негоцеторіеі лор. Ꙟнтр'ꙋна де ѕіле ꙟнторкѫндꙋсе де ла о ашà кълъторіе а са, ші афлѫндꙋсе ꙟнтр'ꙋн лок пꙋстіꙋ ші фъръ де апъ, фꙋ сіліт де кълдꙋръ маре, де сете, ші де обосѣла дрꙋмꙋлꙋі, съ се-абатъ дін дрꙋмꙋл съꙋ ка съ афле чева апъ ші вреꙋн копачꙋ ка съ се-одіхнѣскъ ла ꙋмбръ ші съ ꙟші ръкорѣскъ сꙋфлетꙋл съꙋ чел ꙟнсътошат де кълъторіе. Дечі німері ніще копачі,

лѫнгъ

лѫнгъ каре ерѣ ші о фѫнтѫнъ; ші ачі дескълекъ ла ꙋмбръ; ші пе ꙋрмъ скоасе дін дісацї вр'о кѫцїва песмецї ші пꙋцінтеле хꙋрмале, ші мѫнкѫнд, арꙋнка сімбꙋрі хꙋрмалелор ѫнкоачї ші ѫнколо ѫнпрежꙋрꙋл съꙋ, прекꙋм се-обічнꙋеще кѫнд мѫнѫнкъ нещіне ніскаї лꙋкрꙋрї кꙋ сімбꙋрї; ші дꙋпъ че ѫшї іспръві прѫнзꙋл, ка ꙋн тꙋрк адевърат че ерѣ, съ скꙋлъ ші ѫшї лꙋъ абдесꙋл ші ѫшї фъкꙋ намасꙋл, адікъ се-спълъ ші се-ѫнкінъ дꙋпъ леџѣ са, ші пѫнъ а нꙋ'шї съвѫрші ѫнкінъчꙋнѣ, фіінд ѫнкъ ѫн џенꙋнкї, веде фъръ весте ѫнаінтѣ са д'одатъ ꙋн смеꙋ фоарте грозав, пърос ка ꙋн цапꙋ, цїінд ѫн мѫнъ о сабіе фоарте аџеръ ші тъіоасъ, ѫнгрозіндꙋл ка съ'л омоаре.

Ачест неноречіт негꙋцътор ръмасе ѫнкременіт де фрікъ, къзꙋ ла пічоареле смеꙋлꙋї, ші ѫл роагъ кꙋ лакрьмї ші кꙋ сꙋспінꙋрї ка съ'л ласъ, къ н'аꙋ фъкꙋт нічї ꙋн ръꙋ німенꙋї, ші нꙋ аре вре о вінъ. Іар смеꙋл ѫї ръспꙋнсъ: прекꙋм тꙋ аї оморѫт пе фїꙋл меꙋ, аша се-кꙋвіне съ те омор ші еꙋ пе тіне; ѫї зіче негꙋцъторꙋл: домнꙋл меꙋ, фіе міла та спре міне, къ еꙋ нічї нꙋ щїꙋ, дар нічї къ ам възꙋт пе фїꙋл дꙋмітале, ші кꙋм с'ар фі пꙋтꙋт съ ѫл омор еꙋ? Дечї ѫї зісе смеꙋл: кѫнд мѫнкаї хꙋрмалеле, нꙋ ещї тꙋ кареле арꙋнкаї сімбꙋрі лор ѫнкоачї ші ѫнколо ѫнпрежꙋрꙋл тъꙋ? аша есте, ръспꙋнсъ негꙋцъторꙋл; іар смеꙋл зісъ, атꙋнчѣ тречѣ фїꙋл меꙋ, ші л'аї ловіт ѫн окіꙋ кꙋ ꙋн сімбꙋре, ші л'аї оморѫт; аша даръ, челꙋї че омоаръ, трібꙋе съ і се тае капꙋл; кꙋ адевърат, зісе негꙋцъторꙋл, ѫнсъ еꙋ нꙋ ам нічї о вінъ, фіінкъ нічї л'ам възꙋт, дар нічї къ ам воіт ꙋна ка ачѣста; іар смеꙋл ѫї зіче; нꙋ те кꙋръцї тꙋ кꙋ д'ал де астѣ къ нꙋ л'аї възꙋт, ші къ нꙋ щїꙋ че; ші ѫл рꙋпеще д'одатъ, ѫл сꙋчеще ка п'ꙋн

пꙋіꙋ де гъінъ, ꙟл снопеще де пъмѫнт, ші рѫді-
къ сабіа съ ꙟї сбоаре капꙋ. Біетꙋл негꙋцетор плѫн-
гѫнд кꙋ лакръмі фербінцї, стріга къ нꙋ есте ві-
новат, ші къ нꙋ а оморѫт ел пе фіꙋл съꙋ, ші
стріга ꙟн гꙋра маре къ н'аре нічї о вінъ, ші ꙟшї
жълѣ неваста ші копіі, зікѫнд кꙋвінтеле челе маї
де мілъ ші маї ꙟндꙋплекътоаре спре лакръмі ші
спре обідъ, пе каре лѣр' зіче тот омꙋл кѫнд с'ар
афла ꙟн аша старе ненорочітъ.

Іар смеꙋл ціінд сабіа гоалъ ꙟн мѫнъ, лꙋъ
ніцікъ ръбдаре пѫнъ ꙟшї ва іспръві желітꙋл ачел
біет негꙋцетор, ші ꙟї зіче: ꙟн задар ꙟцї есте
тоатъ тѫнгꙋірѣ та, тꙋ аї оморѫт пе фіꙋл меꙋ,
трібꙋеще дар съ те омор ші еꙋ пе тіне, аша ам
хотърѫт . . . . . . Сꙁвѫршінд Халіма ачесте кꙋ-
вінте, ші щіін къ ꙟмпъратꙋл обічнꙋеще а се-скꙋла
маї де дімінѣцъ ка съ се-ꙟнкіне, ші съ мѣргъ ла
Діван, ꙟнчетъ дін повестіре. Атꙋнчї ꙟї зіче Ме-
діна: о че повесте фрꙋмоасъ соріоара мѣ! іар
Халіма ръспꙋнсъ: веї щі къ повестірѣ ꙋрмътоаре
есте кꙋ мꙋлт маї мінꙋнатъ ші вреднікъ де аскꙋл-
тат; ші дакъ ꙟмпъратꙋл ꙟмї ва дърꙋі віаца нꙋ-
маї пѫнъ мѫіне, ꙟцї воіꙋ повесті ші пе челалал-
тъ кꙋ воѣ прѣпꙋтернічіеї сале. Дечї ꙟмпъратꙋл,
че о аскꙋлтасъ кꙋ маре пофтъ, зісе ꙟнтрꙋ сінешї:
о лас пентрꙋ астъзї съ трѣскъ пѫнъ мѫіне; ші
дꙋпъ че воіꙋ аꙋзі ші сфѫршітꙋл історіеї, с'о даꙋ
морцїї негрешіт; къчї повестіріле еї ші фрꙋмꙋсеца
еї ꙟмї плекꙋръ фоарте мꙋлт.

Дечї хотърѫнд ꙟмпъратꙋл ка съ нꙋ о омоа-
ре пѫнъ адоазї, се-скꙋлъ дін патꙋл съꙋ, ка съ'шї
факъ ꙟнкінъчꙋнѣ са, ші съ се-дꙋкъ ла діван пен-
трꙋ прічініле ꙟмпъръціеї сале. Іар везірꙋл петре-
кꙋ ꙟн ноаптѣ ачѣ ꙟнтрꙋ чѣ маї маре неодіхнъ
ші мѫхніре, плѫнгѫнд ненорочірѣ фетеї сале; ші
маї

май вѫртóс къ мѫініле сале ерѣ съ тáе пе ꙟнсȣшї фійка са; ші ꙟн ръвърсатȣл зóрілор, кѫнд ащепта пе ꙟмпърáтȣл съ'ї дѣ ачѣ порȣнкъ жалнікъ пентрȣ мóартѣ фійса, възíндȣл къ се-дȣче ла діван фъръ съ'ї дѣ вре о порȣнкъ, рѫмасъ плін де мірare кȣ оарекаре нъдежде ші бȣкȣріе.

Адóа ноапте се-дȣсе ꙟмпъратȣл ꙟн іатакȣл сѣȣ кȣ Халімá; ші деспре зіоъ ꙟн ръвърсáтȣл зóрілор зіче Медіна кътръ Халіма: іȣбітъ соріоаръ, фъ біне, те рог, а ȣрма історíа чѣ де ієрї, къ прѣ ерѣ фрȣмоасъ. Атȣнчї ꙟмпъратȣл фъръ съ май ащепте а ꙟї чере вóе, зіче кътръ Халіма: ȣрмѣзецї повестірѣ чѣ де ієрї, къ ам маре пофтъ съї аȣз сфѫршітȣл; ші аша ꙟнчепȣ Халіма ꙟн кіпȣл ȣрмътóр.

Кѫнд ненорочітȣл негȣцътóр възȣ къ о съ'л тáе негрешіт ачел кȣмпліт смéȣ, ꙟнчепȣ а плѫнџе кȣ хóхот, ші ꙟї зіче: те рог фербінте, домнȣл меȣ, май аскȣлтъ ȣн кȣвѫнт, біневоéще а май ащепта ніцел, ка съ мъ дȣк съ'мї іаȣ зіоа бȣнъ дела невастъ, ші де ла копії, ші съ'мї пȣіȣ ла орѫндȣѣлъ лȣкрȣріле касъї, фъкѫнд вре о адіатъ, ка съ нȣ рѫмѫе копіі меї ші неваста мѣ ꙟнтрȣ прігонірї дȣпъ моартѣ мѣ, ші пъ ȣрмъ воїȣ вені тот ꙟнтр'ачéст лок ка съ мъ оморї орї кȣм веї пофті. Іар смéȣл ꙟї зіче: де ꙟцї воїȣ аскȣлта еȣ ачѣстъ черере а та, тȣ нȣ те май ꙟнторчї; ші прін че о съ мъ ꙟнкредінцéзȣ еȣ къ веї вені іаръшї? негȣсторȣл ꙟї зіче: еȣ мъ жȣр пе мареле пророк, къ мъ вої ꙟнтоарче фъръ вр'о тъгъдȣіре; атȣнчї ꙟї зіче смеȣл: кѫтъ време воещї ка съ'цї дърȣéск де сорóк? ръспȣнсъ негȣцетóрȣл: нȣмай ȣн ан', ка съ ꙟмї почіȣ пȣне тоате требіле ла орѫндȣѣлъ, ші дȣпъ ȣн ан віȣ съ те гъсéск аічї. Іаръ смеȣл зіче: те жȣр пе мареле про-

рок ка съ те цій де кꙋвѫнт; да, да, зіче негꙋцеторꙋл, пріме́щі пе пророкꙋл де мартор ші кіезаш, зісе сме́ꙋл? Ꙟл пріме́ск, зіче негꙋцето́рꙋл, ші фій ѻдіхніт, къ негрешіт мъ вой цінѣ де кꙋвѫнт, зікѫндꙋсе асфел де ворбе, лъсъ сме́ꙋл пе негꙋцъто́р ачі лѫнгъ фѫнтѫнъ, ші се-фъкꙋ невъзꙋт.

Акꙋм біетꙋл негꙋцъто́р, дꙋпъ че ꙟшй май вені ꙟн фіре ніцел де атѫта гро́азъ, ꙟнкълекъ ші ꙟшй апꙋкъ дрꙋмꙋ; дар ꙟн лок съ се-май бꙋкꙋре чева, пентрꙋ къ скъпа́съ де аша пріме́ждіе, ел се-ꙟнтріста фоарте мꙋлт пентрꙋ жꙋрѫмѫнтꙋл че фъкꙋсъ; ші ажꙋнгѫнд акасъ, фꙋ пріміт де мꙋерѣ са ші де копілаші съй кꙋ маре бꙋкꙋріе; дар възѫндꙋл атѫта де тріст, да кꙋ сокотѣла кꙋмкъ й с'а ꙟнтѫмплат вре ꙋн неказ ꙟн кълъторіа са; ші кѫнд ле спꙋсъ кіар ел ачеѣ че й с'а ꙟнтѫмплат кꙋ сме́ꙋл, ꙟнкременіръ тоці, ші се-ꙟнтрістаръ фоарте, плѫнгѫнд ші желіндꙋсе, ші май вѫртос пентрꙋ жꙋрѫмѫнтꙋл че фъкꙋсъ, пе каре нꙋ ерѣ кꙋ пꙋтінцъ ка съ'л калче, ші д'ачеѣ нꙋ се-пꙋтѣ мѫнгѫѣ кꙋ німік пъ лꙋме пентрꙋ татъл лор, кѫчй ерѣ жꙋрѫмѫнтꙋл ла міжло́к, ші трібꙋѣ ка негрешіт съ'л пъзѣскъ.

Аша дар негꙋцъторꙋл ꙟнчепꙋ ашй пꙋне ла о рѫндꙋѣлъ тоате лꙋкрърілe касъй прін адіатъ, ші съ ꙟмпърцѣскъ пре фіі съй чей ꙟн вѫрсте, ші съ ласъ епітро́пй пъсте чей невѫрснічй, съ ласъ парте мꙋе́ріій сале, ші алтеле асе́менѣ; пъ ꙋрмъ десробі пе тоате ро́абеле ші робі съй; ꙟмпърці́ мілосте́ній ла съра́чй, ші лъсъ о сꙋмъ маре де ба́нй ка съ зідѣскъ о шко́алъ маре ꙟн орашꙋл съꙋ, ші съ сеплътѣскъ ла даскълі дін венітꙋл ачелор банй, ка кѫцй копій де тꙋрчй вор ꙟнвъца́, съ нꙋ плътѣскъ нічй ꙋн мангѫр, ші май вѫрто́с съ се-дърꙋѣскъ

кѫнд

кѫнд вор ꙟнвъца кȣ сілінцъ; ачѣстъ сȣмъ де бані аї школії о лъсъ сȣбт чел маї маре жȣрѫмѫнт, фацъ фіінд съїсламȣл, тоції хоції орашȣлȣї, ші тоції орѫшані, зікѫндȣле ꙟн чѣ маї де пе ȣрмъ; къ німік ꙟн лȣме нȣ ар пȣтѣ мȣлцȣмí пе мареле пророк, де кѫт ачѣстъ фаптъ; ꙟші дърȣí пріéтені, ші ꙟші лъсъ зіоа бȣнъ де ла тоції. Аша дар сосí ші времѣ хотърѫтъ ка съ'ші ꙟнплінѣскъ жȣрѫмѫнтȣ; дечі лȣѫндȣ'ші зіоа бȣнъ де ла тоції аї касъї ші де ла тоції кȣноскȣції, ꙟнтре касе домнѣ челе маї неспȣсъ плѫнсорї ші сȣспінȣрї, плекъ ꙟн кълъторіа са чѣ де моарте ші маї де пре ȣрмъ а віецїї сале. Аѫнгѫнд ла локȣл чел орѫндȣіт, шезȣ лѫнгъ фѫнтѫнъ кȣ маре ꙟнтрістаре ші кȣ охтърї де моарте, ащептѫнд пе смеȣ.

Ачí ȣнде ащепта ел, іатъ веде къ тречѣ ȣн бътрѫн фóарте кȣвіóс трѫгѫнд дȣпъ дѫнсȣл о чербоїкъ легатъ де гѫт кȣ ȣн кȣрм де теїȣ, се-апропіе де дѫнсȣл ачест бътрѫн, ші ꙟл ꙟнтрѣбъ де чé прічінъ се-афлъ ꙟн астъ пȣстіетате, ꙟн каре лъкȣéск тот смеї рѫї ші спȣркаці д'аї въздȣхȣлȣї? негȣцетóрȣл ꙟї повестí тоатъ ꙟнтѫмпларѣ са чѣ вреднікъ де жале. Атȣнчї ꙟї зіче бътрѫнȣл: оїȣ съ ащепт ші еȣ аічї съ въз пе ачéст смéȣ, ка съ фіȣ мъртȣріе ла ачѣстъ мінȣнáтъ ꙟнтѫмпларе; ші шезȣ лѫнгъ дѫнсȣл ворбінд кȣ ел деспре ачесте лȣкрȣрї; пе ȣрмъ іатъ къ маї віне ꙟнкъ ȣн бътрѫн кȣ доï кѫцéї дȣпъ дѫнсȣл; се-апропіе де дѫнші, ле дете бȣнъ зіоа, ші ꙟї ꙟнтребъ прічіна кȣм с'а ꙟнтѫмплат съ фіе ꙟн аша пȣстіетате. Атȣнчї бътрѫнȣл чел кȣ чербóаїка ꙟї спȣсъ челе че се-ꙟнтѫмпласъръ ꙟнтре негȣцетóр ші ꙟнтре смеȣ. Іар ел зісъ: оїȣ съ ащéпт ші еȣ съ въз кȣ окі сфѫршітȣл ачестїї ꙟнтѫмплърї; ші шезȣ лѫнгъ челалці; ші ачí ȣнде ворбѣ кѫтештреї, іа-

тъ

тъ къ маї віне ȣн алт бътрѫн ал треїлѣ, ші апропіїндȣсе де дѫнші ꙟї ꙟтребъ де прічіна ꙟнтрістъріії негȣцетóрȣлȣї, пентрȣ че есте аша де мѫхніт? ші еї ꙟї спȣ́съръ челе че ї се-ꙟтѫмпласъръ, ші кȣмкъ аштепта пе смеȣ, атȣнчї рѫмасъ ші ачéст бътрѫн де ал треїлѣ, кȣ пъререѣ челор лалцї, ка съ ва́зъ ші ел сфѫршітȣл ачещії ꙟтѫмплъръ; ші дȣпъ пȣцінтікъ време зъріръ департе пъ ачѣ кѫмпіе, къ се-рѫдіка ȣн ноор ꙟтȣнекóс, ꙟтокмаї ка вѫртежȣл кѫнд рѫдікъ прафȣ де пъ дрȣмȣрї; ші кѫнд се-апропіе де дѫнші кȣ маре ȣрлет ші вѫжіітȣръ, се-спаръ ноорȣл, ші еші смеȣл; ші алергѫнд рѫпеще пе негȣцетóр де мѫнъ кȣ сабіа дестекáтъ, ші ꙟї зіче, скóлъ! къ оїȣ съ-цї таїȣ капȣл, пентрȣ къ ші тȣ аї оморѫт пе фїȣл меȣ! Акȣм біетȣл негȣцетор ꙟпреȣнъ кȣ чеї треї бътрѫнї ꙟчепȣръ а плѫнџе ші а тремȣра; дар бътрѫнȣл чел дін тѫїȣ, че ерѣ кȣ чербóїка, лȣъ ніцікъ ꙟндрѫснѣлъ, ші къзѫнд ла пічереле смеȣлȣї ші сърȣтѫндȣле, зічѣ: о маї мареле домн ал смеїлор, фъ біне, те рóг, а маї ꙟнгъдȣí ніцел ка съ аскȣлцї історíа мѣ, чѣ фоарте мінȣнатъ, ші а чербóїчеї ачéщіа; ші де цї се ва пърѣ маї вреднікъ де аскȣлтат де кѫт ꙟтѫмпларѣ ачестȣї негȣцетор, поцї съмї фъгъдȣéщї къ веї ерта о атреѣ парте дін віна ачестȣї негȣцетóр? смеȣл стътȣ ніцел, ка кȣм с'ар фі гѫндіт ч'о съ хотъраскъ; ші пъ ȣрмъ зіче: съ фіе прекȣм черȣшї!

Історіа бътрѫнȣлȣї дін тѫїȣ ші а чербоаїчеї.

Ачѣстъ чербóаїкъ че ведецї, зісе бътрѫнȣл, афост варъмѣ; ші ам лȣат'о де мȣéре ꙟнкъ де кѫнд ерѣ ꙟн вѫрсте де доїспрѫзече анї, ші ам

тъ

тръіт амѫндоі ꙟнтрꙋ късъторіє треїѕечї де анї
фъръ съ фачем вре ꙋн копіл. Дар еꙋ авѫнд ма-
ре доринцъ пентрꙋ копії, ам кꙋмпърат о роабъ,
ші ам фъкꙋт ꙋн копіл кꙋ дѫнса, пе каре ꙟл іꙋ-
бѣм дін тот сꙋфлетꙋл меꙋ, ші кѫнд ажꙋнсъ фїꙋл
меꙋ ꙟн вѫрсте де доїспреѕече анї, еꙋ авѫнд ка
съ мъ кълъторєск пентрꙋ оаре каре требꙋінцї ꙟн-
тр'ꙋн лок кꙋ депъртаре, ам лъсат пе фїꙋл меꙋ
ші пе мꙋмъса ꙟнтрꙋ пꙋртарѣ де грїжъ а мꙋереї
меле ачещіа, рекомандѫндꙋї драгостеї ші ꙟнгрі-
жіреї сале, пѫнъ мъ воіꙋ ꙟнтоарче дін кълъторіа
мѣ; іар мꙋерѣ, пісмꙋінд пе копілꙋл меꙋ ші пе
мꙋмъса, дꙋпъ плекарѣ мѣ, гъсі міжлок ка съ'шї
ꙟмплінѣскъ пофта, се-апꙋкъ де мещешꙋгꙋл фер-
мекъторєск, ші ꙟн скꙋртъ време ꙟл ꙟнвъцъ атѫ-
та де біне, ꙟнкѫт кꙋ фермечіле еї префъкꙋ пе
фїꙋл меꙋ ꙟн віцел, ші пе мꙋмъса ꙟн вакъ; ші
пе ꙋрмъ кіамъ пе вѫкарꙋл меꙋ, ші ꙟї ѕіче: на
ꙟцї даꙋ ꙟн мѫнъ ачѣстъ вакъ кꙋ віцелꙋ еї, ка
съ ле пъѕещї афар ла мошіє пентрꙋ трїбꙋінца ка-
сеї, къ аша а порꙋнчіт стъпѫнꙋл тъꙋ. Дꙋпъ че
м'ам ꙟнторс дін кълъторіа мѣ, ам ꙟнтребат ꙋн-
де есте фїꙋл меꙋ, ші мꙋмъса роаба мѣ? іар мꙋе-
рѣ мѣ мї а ръспꙋнс, къ роаба а мꙋріт, іар фїꙋл
меꙋ с'а пердꙋт де треї патрꙋ лꙋнї, фъръ съ щіє
на пъмѫнтꙋл ꙟнкотро с'а дꙋс, еꙋ ла ачѣстъ ві-
сте мъ ꙟнтрістаіꙋ фоарте мꙋлт пентрꙋ моартѣ
роабеї меле; іар пентрꙋ фїꙋл меꙋ авꙋіꙋ оаре че нъ-
дежде къ поате ꙟл воіꙋ гъсі; ші пъсте шасе лꙋнї
венїръ ші съръбъторіле Баірамꙋлꙋї, фъръ съ ам вре
о весте де ꙋндева пентрꙋ фїꙋл меꙋ. Атꙋнчї по-
рꙋнчііꙋ вѫкарꙋлꙋї меꙋ съмї адꙋкъ о вакъ дін че-
ле маї грасе ка съ о жъртфѣск ꙟн ѕіоа де Корбан;
вѫкарꙋл ꙟмї аскꙋлтъ порꙋнка ші ꙟмї адꙋсъ пе
роаба мѣ, че ерѣ префъкꙋт ꙟн формъ де вакъ;

че

че мінȣне! вѫӡȣіȣ пе вакъ плѫнгѫндъ, ші фъкѫндъ ніще мішкърі, каре мъ порніръ спре мілъ ка съ нȣ о таіȣ; дар мȣерѣ мѣ че ерѣ де фацъ, фъчѣ фел де фел де міжлоаче віклене, пѫнъ мъ ꙟндȣплекъ ка съ порȣнческ въка́рȣлȣі съ о жȣнгіе, ші о ші жȣнгіе́ въкарȣл; дар дȣпъ че о жȣнгіе́ ръмасъ нȣмаі пеілѣ ші оасъле, кȣ тоате къ се-ведѣ кѫнд ерѣ віе къ есте фоарте гра́съ. Аша даръ дȣпъ че о вѫӡȣіȣ атѫта де слабъ, порȣнчііȣ въкарȣлȣі съмі адȣкъ ȣн віцел бȣн ші гра́с ка съл жȣнгіем пентрȣ ачѣ сфѫнтъ ӡі, ші ел ꙟмі аддȣсъ пе фіȣл меȣ ꙟн кіп де віцел; ачест віцел, ꙟндатъ че мъ вѫӡȣ дете нъвалъ ла міне, ші ꙟмі кѫӡȣ ла пічо́аре мȣџі́нд ші лъкръмѫнд, ка кȣм ар фі врȣт съмі доведѣскъ кȣмкъ есте фіȣл меȣ, ші съ нȣл омо́р; міе іаръші ꙟмі вені́ о мі́лъ неспȣ́съ де дѫнсȣл ші ꙟнчепȣ а мі се ꙟнфіора трȣпȣл ші сѫнџеле прін віне, ꙟнкѫт хотъръіȣ съ нȣл фак жъртфъ; атѫт мъ ꙟндемнъ фірѣ спре мілостівіре, ꙟнкѫт порȣнчііȣ въкарȣлȣі съл дȣкъ іаръші ꙟн вачі ла моші́е, ші съмі аддȣкъ алтȣ; мȣерѣ мѣ, блестемата, ꙟші пȣсъ атȣнчі тоате міжло́ачеле еі челе віклене ші амъџітоаре ка съ ꙟл жȣнгіе́м, ꙟнсъ еȣ ꙟі прелȣнџііȣ ачѣстъ черере а еі, ші ꙟі фъгъдȣііȣ къ ꙟл вом жȣнгіа́ ла челалалт Баера́м, нȣмаі ші нȣмаі съ скап дін гȣра еі, ші съ лас кȣ ӡіле пе ачел віцел плін де сімцірі оменéші.

Ꙟн адо́а ӡі дісдедімінѣцъ вені въкарȣл кѫȣтѫндȣмъ съмі спȣе о таінъ, ші ꙟмі ӡіче: стъпѫне, еȣ ам о фатъ че пріче́пе фармечіле, ші ієрі кѫнд мъ вѫӡȣ къ ам аддȣс віцелȣ ꙟнапо́іȣ ла вачі, прекȣм мі аі порȣнчіт, ꙟнтѫіȣ ꙟнчепȣ а рѫде, ші пе ȣрмъ ꙟнчепȣ а плѫнџе; ші о ꙟнтребаіȣ пентрȣ ачѣста, ші ꙟмі спȣсъ, къ віцéлȣ ъста есте

фечо-

фечо́рȣл стъпѫнȣлȣї но́стрȣ, пе каре л'а префъкȣт стъпѫна но́астрѫ ꙟн кіп де віцел, ші пе ро́аба мȣмъса ꙟн кіп де вакъ, ші ръсеіȣ, ꙟмї ѕісе, фіінд къ ꙟл възȣїȣ віȣ, ш'апої пъ ȣрмъ плѫнсеіȣ пентрȣ мȣмъса, сърмана, кѫчї се-жъртфі фъръ вре о вінъ.

Еȣ аȣѕінд асфел де кȣвінте де ла въкар, алергаіȣ ꙟндатъ ка съ въз пе фїȣл меȣ; ꙟл ꙟмбръцішéз, ꙟл сърȣт, ꙟнсъ ел нȣ пȣтѣ съ'мї ръспȣнзъ нічї декȣм; кіемаіȣ ꙟндатъ пе фата въкарȣлȣї; о рȣгаіȣ, ші ꙟї фъгъдȣїіȣ тоатъ аверѣ мѣ, де ва пȣтѣ фаче ка фїȣл меȣ съ'шї віе іар ꙟн кіпȣл чел дін тѫіȣ; ші еа ꙟмї ръспȣнсъ къ поате, ші къ есте гата а фаче ачѣста, ꙟнсъ кȣ доаъ легътȣрї, адікъ ȣна съ'ї даȣ пе фїȣл меȣ де бърбат, ші алта съ'ї даȣ вое ка съ мȣнчѣскъ пе чеѣ че л'аȣ префъкȣт ꙟн кіп де віцел, ші еȣ ꙟї фъгъдȣїіȣ амѫндоаъ череріле, атȣнчї еа лȣъ ȣн вас плін кȣ апъ, пъ каре ѕісе нішче бомбъїтȣрї таїніче, ші ꙟнторкѫндȣсе кътръ віцел, ꙟї ѕісе: о віцелȣле, дакъ кȣ адевърат ещї аша дін фірѣ та, прекȣм те везї акȣм, съ фїї тот дѣȣна аша́, іар де ещї ом префъкȣт ꙟн віцел прін пȣтере фермекъторѣскъ, ꙟцї порȣнческ кȣ ачѣстъ апъ съ ꙟцї ieї кіпȣл ші фелȣл чел фіреск; ші ѕікѫнд ачесте ворбе, тȣрнъ апа пъ дѫнсȣл; ші о мінȣне! къ ꙟндатъ се-префъкȣ ꙟн кіпȣл съȣ чел дін тѫіȣ; ші възѫндȣмї еȣ пе іȣбітȣл фїȣ, ꙟл ꙟмбръцошаіȣ, ꙟл сърȣтаіȣ, ші нȣ маї щіѣм че фаче де маре бȣкȣріе; ші пъ ȣрмъ префъкȣ пе ачѣстъ мȣе́ре амѣ ꙟн кіп де чербоаікъ, прекȣм о ведеці; ші ачѣста іам черȣт'о еȣ, ка съ нȣ фіе атѫт де ȣрѫтъ; пъ ȣрмъ ꙟнсȣраіȣ пе фїȣл меȣ кȣ фата въкарȣлȣї дȣпъ легътȣра че фъкȣсъм кȣ ачѣстъ фатъ; ші дȣпъ пȣцінъ време се-ꙟнтѫмплъ

де ръмасъ фїꙋл мєꙋ въдꙋв, ші се-дꙋсе ꙟнтр'о кълъторіе дꙋпъ негꙋціторіе, де сѫнт акꙋма атѫца ані, ші неавѫнд нічі о щіре де дѫнсꙋл ꙟнкотро се-афлъ, ам хотърѫт съ іаꙋ лꙋмѣ ꙟн кап дꙋпъ дѫнсꙋл, ка доар ꙟл воїꙋ афла; ші неꙟнкрезѫндꙋмъ алтꙋѣ ка съ'ї лас пе ачѣстъ мꙋере а мѣ префъкꙋтъ ꙟн чербоайкъ, о порт дꙋпъ міне орї ꙟнкотро мъ дꙋк. Ачѣста есте історіа мѣ, ші а ачещїй чербоайче, кꙋм вї се-паре, аꙋ нꙋ есте історіе мінꙋнатъ ші чꙋдатъ? атꙋнчї зіче смеꙋл: аї тоатъ дрептатѣ, іата даръ пентрꙋ хатѫрꙋл тъꙋ къ іерт о а трєѣ парте дін віна негꙋціторꙋлꙋї.

Акꙋм бътрѫнꙋл че авѣ чеї доï къцълꙋшї дꙋпъ дѫнсꙋл, се-ꙟнтоарсъ ші ел кътръ смеꙋ, ші зісе: аш ꙟндръсні ші еꙋ ка съ'ці повестеск ачѣ че с'а ꙟнтѫмплат ꙟнтре міне ші ꙟнтре ачещї доï къцълꙋшї, ші сѫнт прѣ ꙟнкредінцат къ ачѣстъ повестіре о съ цї се-паръ кꙋ мꙋлт маї де міраре де кѫт ачѣ че аꙋзішї, дар де ꙟцї ва плъчѣ, ꙟмї ерцї доаъ дін а трєѣ парте дін віна ачестꙋї негꙋціторꙋ? зіче смеꙋл: ꙟцї фак черерѣ, ші ꙟнчепе се-ведем, ші ꙟндатъ ꙟнчепꙋ бътрѫнꙋл чел де ал доїлѣ ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор . . . . . іар Халіма възіндъ къ се-апропіе времѣ а се-ꙟнкіна ꙟмпъратꙋл Аідін, ші а се-дꙋче ла діван, тъ́е повестірѣ, каре порні пе ꙟмпъратꙋл ла атѫта бъгаре де сѣмъ, ꙟн кѫт ꙟї маї прелꙋнџі віаца пѫнъ ꙟн адоа зі, ка съ'ї повестѣскъ ш'ачѣстъ історіе. Везірꙋл възѫнд пе ꙟмпъратꙋл къ нꙋ'ї порꙋнчеще дꙋпъ леџѣ че фъкꙋсъ, ка съ омоаре пе Халіма, се-афла ꙟнтр'о бꙋкꙋріе неспꙋсъ, асеменѣ ші тоатъ фаміліа са, тоцї аї палатꙋлꙋї, ші тот народꙋл се-бꙋкꙋра кꙋ тоці де обще, ші се-міра де скімбарѣ оморꙋлꙋї фетелор пъ тоатъ дімінѣца, нещіінд че есте прічіна.

Істо-

Історіа бътрѫнȣлȣї де ал доїлѣ, ші ачелор доі къцелȣші негрі.

Фѫкѫндȣсе ноапте, се-дȣсе ꙟмпъратȣл ꙟн іатакȣл сѣȣ кȣ ꙟмпърътѣса Халіма, ка съ се-одіхнѣскъ, іар Медіна фіінд ꙟнгріжатъ дȣпъ порȣнка сорȣсъї, о дещѣптъ деспре зіоъ, ка съ'ї повестѣскъ історіа бътрѫнȣлȣї де ал доїлѣ, дечї Халіма кȣ воѣ ꙟмпъратȣлȣї ꙟнчепȣ а повесті ꙟн кіпȣл ȣрмътóр.

О домнȣле ші къпетеніе ал дȣхȣрілор дін въс-дȣх, зіче бътрѫнȣл кътръ смеȣ, съ щії къ еȣ ші ачещї доі къцелȣші сѫнтем треї фраці, ші оаре кȣм? аскȣлтъ, мърóг: дȣпъ мóартѣ татълȣї ностру луарът мірас кѫте о міе де галбені де фіе каре фрате, дȣпъ адіата са че лъсáсъ, ші еȣ авѫнд пръвъліе ꙟн цара мѣ, ꙟн каре фъчѣм тот ачел негоц, пе каре ꙟл фъчѣ ші татъл меȣ, ꙟн прѣ пȣцінъ врéме ꙟншесіїȣ къпіталȣл меȣ, адікъ фъкȣіȣ капітал де шасъ мії галбені, іар чеелалці доі фраці аї меї, кȣмпърѫнд мърфȣрі пентрȣ алте церї, се-дȣсъръ, кȣ нъдежде къ вор къщіга маї мȣлт, ші норóкȣл лор ꙟї адȣ́съ ꙟн старе фоарте проастъ, ші дȣпъ треї анї се ꙟнтоарсъръ ꙟн цара лор сърáчї ліпіці, ꙟнкѫт нȣ авѣ дȣпъ че бѣ апа, чєрѫнд мілостéніе пентрȣ храна чѣ дін тоате зілеле.

Ші еȣ възѫндȣї ꙟн аша неноpочіре, ші кȣноскѫндȣї къ сѫнт фраці меї, ꙟї луаї ꙟн каса мѣ, ꙟї ꙟнгріжііȣ, ꙟї ꙟмбръкаіȣ кȣ хаїне ка ші але меле, прекȣм не порȣнчеще лецѣ, ші ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ ка съ'ї маї мѫнгѫіȣ, ле дедеіȣ де фіекаре кѫте о міе де галбені ꙟн дар, повъцȣіндȣї а се-негȣцеторі кȣ мінте ші кȣ бъгаре де сѣмъ ачі ꙟн патріа ностръ, ка съ'шї поатъ ківерн-

нісі віаца кȣ чінсте ші кȣ оменіе. Іар еі дȣпъ че лȣаръ кѫте о міе де галбенї, се-негȣціторіръ фіе-каре ѫн парте, ші дȣпъ доі анї веніръ ла міне ші мъ ѫндемнаръ съ кȣмпъръм мърфȣрї, ші съ фачем ȣн таксід ѫн алте църї стріне. Еȣ мъ ѫнпротівііȣ ла ачѣстъ пъреpе алор, ші маї вѫртос зікѫндȣле: нȣ цінеці мінте ѫн че старе тікълоасъ въ адȣсесе таксідȣл востpȣ прін церї стріне? ші акȣм мъ ѫндемнаці ші пе міне ка съ пътімеск асеменѣ? еȣ фрате нȣ воіȣ, ліпсѣскъ де ла міне ачест таксід че мї спȣнеці, ієї кȣ фел де фел де жȣрѫмѫнтȣрї ші кȣ марї ѫнкредінцерї де къщігȣрї, мъ ѫндȣплекаръ ѫн чѣ маї де пре ȣрмъ ка съ мъ іаȣ дȣпъ сфътȣірѣ лор.

Атȣнчї ѫмї дескȣркаіȣ тоате сокотеліле пръвъліеї, ші афлаіȣ къ ам капітал де шасе мії галбінї ѫнахт; апоіȣ ѫнтребѫндȣї ші пе дѫнші ка кѫт къщіг аȣ, ѫмї ръспȣнсеръ къ аȣ пъгȣбіт ші капітал ші тот, ші съ'мї фіе мілъ де дѫнші ка съї ківерніcеск. Еȣ іаръш мішкат фіінд де фръцѣскъ драгосте, ші де чѣ че не порȣнчеще Дȣмнезеȣ ка съ ертъм пе грешіці нощрї пѫнъ де треї орї, ле зісеіȣ, іатъ къ ам шасе мії де галбінї, лȣаці фіе-каре кѫте о міе, ші о міе еȣ, кȣ каре съ кȣмпъръм марфъ пентрȣ ачест таксід, ші пе челе лалте треї мії съ ле аскȣндем аічї ѫн касъ; ка ѫнтѫмплѫндȣсе вре о пагȣбъ ѫн таксідȣл нострȣ, съ авем пе ачесте треї мії де галбенї пентрȣ ківерніcѣла віецiї д'ачі ѫнаінте, ші аша аскȣнзѫнд ачещї галбінї пѫн касъ, ші тѫргȣінд фіекаре ѫн партѣ са, плекаръм кȣ о корабіе ѫн таксід, ші дȣпъ треї лȣнї ажȣнсеръ ѫн орашȣл ла каре плекасъм, ші вѫнзѫндȣне мърфȣріле, еȣ ам къщігат ѫнзечіт дȣпъ капіталȣл че авѣм, іар фраціі меі къщігаръ прѣ пȣцін.

Д'ачі

Д'ачі тѫргȣіръм марфъ пентрȣ цара ноастръ ші не гътіръм съ плекъм, ші еȣ афлѫндȣмъ ꙟнтр'о зі ꙟн вадȣ корѫбіілор, въз' къ віне кътръ міне о дамъ фрȣмоасъ ші нобілъ, ꙟнсъ ꙟнбръкатъ кȣ хаіне проасте, ші мъ роагъ с'о іаȣ де неvастъ дȣпъ леџе, фъгъдȣіндȣмі къ воіȣ фі прѣ мѫлцȣміт кȣ дѫнса ꙟнтрȣ късъторіе, еȣ аȣзѫндȣо прѣ мещеръ де кȣвѫнт, ші вѫзѫндȣі фрȣмȣсеца чѣ деосъбітъ, мъ ꙟндȣплекаіȣ ла черерѣ еі, ші кȣнȣнѫндȣмъ кȣ дѫнса, плекаръм ꙟндатъ кȣ корабіа ч'о токмісъм пентрȣ ноі. Іар фраціі меі вѫзѫндȣмъ норочіт атѫт деспре невастъ, кѫт ші деспре къщігȣл че фъкȣсъм, мъ пісмȣіръ, ші ȣмбла кȣ фел де фел де кіпȣрі ка съ мъ омоаре, дечі ꙟнтр'о ноапте ȣнде дормѣм ꙟн пат кȣ тѫнъра мѣ невастъ, не арȣнкаръ пе амѫндоі ꙟн маре, ка съ не ꙟнекъм; іар неваста мѣ че ерѣ о Мъѣстръ (*), мъ апȣкъ де мѫнъ ꙟндатъ, ші мъ скоасъ віȣ невътъмат ꙟнтр'ȣн остров че ерѣ п'аколо п'апроапе, іар алмінтрелѣ мъ ꙟнекам негрешіт. Атȣнчі ꙟмі зіче неваста: съ щіі къ еȣ сѫнт о мъѣстръ, адікъ ȣна дін Ієлеле шоімане, іатъ къ ꙟці пъзііȣ віаца, пентрȣ драгостѣ ші ꙟнгріжірѣ че аі арътат кътръ міне кѫнд ц'ам зіс съ мъ іеі де невастъ, ші съ щіі къ сѫнт порнітъ кȣ маре мѫніе ші ȣрџіе асȣпра фраціілор тъі, ші воіȣ ꙟнтребȣінца тоате пȣтеріле меле а ꙟі кȣфȣнда ꙟн адѫнкȣл мъріі кȣ корабіе кȣ тот, ші еȣ о рȣгаіȣ ка съ'і педепсѣскъ ꙟн орі че кіп ва воі, нȣмаі съ нȣі омоаре; къчі кȣ тоате къ ꙟмі фъкȣсъръ атѫтѣ неказȣрі ші неажȣнсȣрі, ꙟнсъ фъчѣм грозавъ ръбдаре ꙟн міне ка доаръ ꙟші вор вені ꙟн конощінцъ.

Ꙟн време че ворбѣм ачесте кȣвінте, мъ апȣ-

(*) Ȣна дін Ієлеле шоіманеле, че кред бабеле къ іаȣ мѫніле ші пічоареле оаменілор.

къ де мѫнъ, ші ꙟтр'о кліпъ не поменіръм ꙟн фоїшорȣл касъї меле; ші ачí мъ ꙟмбръцішъ, мъ сърȣтъ, ші мȣлцȣміндȣмї фоарте мȣлт пентрȣ драгостѣ че ам авȣт кътръ дѫнса, ꙟмї спȣсъ ка пѫн чé локȣрі воіȣ пȣтѣ афлáо, кѫнд ꙟмї ва фі дор де дѫнса, саȣ кѫнд ꙟмї ва трібȣí ла чева, ші ꙟндáтъ перí дін окі меї ка о нълȣкъ, еȣ пъ ȣрмъ д'ачí дін фоїшóр мъ погорѫіȣ ꙟн касъ, лȣаіȣ челе треї мії де галбені, че ꙟї аскȣнсéсъм пентрȣ времї ꙟнтѫмплътóаре, прекȣм ам маї ѕіс, ші ꙟмї дескісéіȣ пръвъліóара ка ші маї наінте. Ꙗтȣнчї алергáръ тóці прієтені меї ка съ'мї факъ візітъ, ші съ'мї ѕікъ біне аї веніт сѫнътóс де ла таксід, шчл. Ꙗша дар дін ѕі ꙟн ѕі ꙟнчепȣíȣ съ'мї пȣіȣ каса ла бȣнъ орѫндȣѣлъ, ші тоате требіле меле; іар ꙟнтр'ȣна де ѕіле въѕ' къ ꙟмї ꙟнтръ ꙟн касъ доі къцеі негрї, фъцъінд дін кóаде ші кȣ капеті-ле ꙟнжóс, лінгȣшіндȣсе, скінгінд де бȣкȣріе, ші фрекѫндȣсе пъ лѫнгъ міне, ші пъ кътътȣріле лор челе блажіне ші мілóасе ꙟї кȣноскȣíȣ кȣмкъ ар врѣ съ чéе оаре каре мілъ ші ертъчȣне де ла міне; ꙟн-съ еȣ нічї пе къцéі кȣнощѣм, нічї прічіна лор о щіѣм, ші мъ мірам фоарте мȣлт.

Ꙗтȣнчї фъръ вéсте мъ поменііȣ д'о датъ кȣ невáста мѣ шоїмáна, ші ꙟмї спȣсъ прічіна, къ о сóр а еї іаръшї Мъѣстръ шоїманъ, каре дін по-рȣнка еї, с'а дȣс нȣмаї де кѫт ꙟн марѣ, ші а-жȣнгѫнд пе фраці меї, корабіа лор а кȣфȣндато ꙟн апъ кȣ тоатъ марфа дін трѫнса, іар пе дѫншї їа префъкȣт ꙟн кіпȣрі де кѫїне прекȣм ꙟї везї, спре кінȣíре ші педѣпсъ ꙟн време де ѕече анї (*);

ші

(*) Маї біне съ'ї фі фъкȣт сърачї ші пісмашї, де кѫт къ-цеї; къчї сърѫчіа ꙟнвацъ пе омȣ мȣлте лȣкрȣрї де фо-лос, ші ꙟл ꙟнвацъ а се-сȣпȣне ла алці, каре есте чел маї бȣн лȣкрȣ дін лȣме; іар пісма роаде ненчетат де інімъ пе чеаче о аре, ші іатъ педѣпсъ бȣнъ.

ші ꙟмї ѕіче: дар кȣ тоате къ с'а пръпъдіт ші марфа та кȣ тоатъ корабіа, ꙟнсъ еȣ ꙟцї воіȣ ꙟмплініо прін алтеле ꙟнѕечітъ ші ꙟнсȣтітъ; ші ѕікѫнд ачесте кȣвінте пері дін наінтѣ мѣ; ші фіінд къ с'аȣ ꙟмплініт чеї ѕече ані, мъ дȣк а-кȣм съ каȣт пе неваста мѣ шоїмана, ші тре-кѫнд п'аічї, дедеіȣ пъсте ачест негȣцетор ꙟмпре-ȣнъ кȣ ачест кȣчернік бътрѫн, че траџе дȣпъ дѫн-сȣл чербоаїка ачѣста, ші ръмъсеїȣ ачі кȣ дѫншї пентрȣ товъръшіе. Ачѣста есте історіа мѣ ші а ачестор доі кѫнї че веѕї; о домнȣле ші ꙟнчепъ-тореле ал смеілор дін въсдȣх, кȣм цї се-паре ачѣ-стъ історіе, нȣ е мінȣнатъ ші вреднікъ де пове-стіт? іар смеȣл ѕіче: бравосȣ, бътрѫнȣле, фіе'цї дърȣітъ ші а доа парте дін віна негȣцеторȣлȣї.

ꙟндатъ ꙟнчепȣ ші бътрѫнȣл де ал треілѣ а чере тот аша ші ел дела смеȣ; адікъ, къ дакъ історіа че ва повесті ші ел се-ва пърѣ смеȣлȣї маї фрȣмоасъ ші маї мінȣнатъ декѫт історііле че по-вестісеръ челалцї доі бътрѫнї, съ'ї дърȣѣскъ ші чѣ маї де пре ȣрмъ а треѣ парте дін віна негȣ-цъторȣлȣї; ші смеȣл ꙟї ръспȣнсъ: фіе'цї дȣпъ че-рере, дакъ веї ковѫрші пе челе лалте історії кȣ іс-торіа та.

Атȣнчї ꙟї повесті бътрѫнȣл о історіе (пе ка-ре нȣ о прѣ цїȣ мінте, о ꙟмпърате, ѕісъ Халі-ма) атѫт маї де мірарe де кѫт челе лалте доаъ але бътрѫнілор, пентрȣ деосъбітеле еї ꙟнтѫмплърї, че се-ꙟнцесѣ прін трѫнса, ші атѫт маї вреднікъ де аскȣлтат пентрȣ персоанеле еї челе де мірарe ші фоарте чȣдате, ꙟнкѫт смеȣл ꙟндатъ че аȣѕі сфѫр-шітȣл еї стрігъ ꙟн гȣра маре: бірȣїшї, бірȣїшї, о бътрѫнȣле, фіецї дърȣітъ ші а треѣ парте дін віна негȣцъторȣлȣї; ꙟнсъ ачест негȣцътор въ есте датор маре мълцȣмітъ, пентрȣ къ іацї скъпат

віаца

віаца прін фрȣмȣсе́ца історії лор воастре, ші ѕікѫнд смеȣл ачесте кȣвінте, ꙟндатъ се-фъкȣ невъѕȣт. Атȣнчї негȣцъто́рȣл къѕȣ́ ла пічо́ареле аче́стор ȣнкіе́шї, де маре бȣкȣріе, сѫрȣтѫндȣле, ші мъртȣрісіндȣле чѣ маї маре фачере де біне че поате фі ꙟн лȣме, се-деспърціръ ȣнȣл де алтȣл, ші плекъ фіекаре ꙟн кълъторіа са. Ꙟмпъратȣл ръмá съ фоарте мȣлцȣміт пентрȣ аша історії ші ꙟнтѫмплърї мінȣнате; ші ꙟндемнъ пе Халімá, ꙟндаторѫндȣо, ка съ'ї маї повестѣскъ ші алтеле асе́менѣ, де ва маї щі.

Прѣпȣтерніче ꙟмпърате, ѕіче Халіма, пъ кѫт аȣ фост де мінȣнате ші вредніче де аȣѕіт історіїле че ам повестіт прѣпȣтернічіеї тале пѫнъ акȣм, ꙟнсъ історіа Пескарȣлȣї, че ам авъ повесті д'акȣм ꙟнаінте, ле ꙟнтрече пе тоате кѫте аці аȣѕіт. Атȣнчі, кȣ слобоѕеніа ꙟмпъратȣлȣї, ꙟнчепȣ Халіма а повесті ꙟн кіпȣл ȣрмътор.

Історіа Пескарȣлȣї.

О датъ ꙟнтр'о дімінѣцъ ешінд ȣн пескар кȣ лȣнтрішо́ара са ла пескȣліт дȣпъ обіче́іȣл месъріеї сале, ші ꙟнтрѫнд ꙟнтр'ȣн сѫн де марѣ, ꙟшї арȣнкъ мрѣжа са, кȣ нъдежде къ ва прінде чева вѫнат; дар ꙟнѕадар се-мȣнчі сѫрма́нȣл; кѫчї арȣнкъ пѫнъ де треї орї, ші нȣ ско́асъ алт німік, фъръ нȣмаї ȣн скелетр (трȣп нȣмаї кȣ оасъле ꙟншірате) де добіто́к, оасе де пеще, ші скоїчї се́чї, ші ꙟї венѣ съ крáпе де некаѕ сѫрма́нȣл, не маї авѫнд алтъ месъріе кȣ каре съ'ші хрънѣскъ неваста ші то́атъ каса. Ші маї вѫрто́с къ фъкȣсъ жȣрѫмѫнт а нȣ арȣнка кȣ мрѣжа маї мȣлт пъ ѕі́, чі нȣмаї де патрȣ орї; дечї нȣ'ї маї ръмасъ алтъ нъдежде декѫт съ маї арȣнче ші а патра оа-

ръ;

рѫ; ші фіінд кѫ ерѣ бȣн мȣсȣлман, ꙟтѫіȣ се-ꙟнкінѫ ші рȣгѫ пе Дȣмнезѫȣ ка сѫ'і ажȣте, прекȣм ар трібȣі сѫ факѫ фіекаре ом ꙟн орї че леџе се-афлѫ, апої арȣнкѫндȣ'шї мрѣжа, ші тѫрѫндȣо ꙟнкоачї ші ꙟнколо́, сімці́ о греȣтате маре, ші гѫнді́ кѫ а вѫнат мȣлт пеші. Ꙟнчѣ маї де пре ȣрмѫ трѫгѫндȣшї мрѣжа афарѫ, афлѫ ꙟнтрѫнса ȣн ȣлчо́р печетлȣі́т, де каре се-бȣкȣрѫ ніцел, кȣ гѫнд кѫ ва гѫсі́ ꙟнтрѫнсȣл вре ȣн лȣкрȣ скȣмп. Атȣнчї ȣітѫндȣсе кȣ амѫрȣнтȣл ла пече́тѣ ȣлчо́рȣлȣї че авѣ ла гȣрѫ, веде кѫ печетѣ ерѣ де плȣмб, пѫ каре ерѣ Пенда́лфа, адікѫ пече́тѣ лȣї Соломо́н, ші десліпінд пече́тѣ бінішо́р кȣ кȣці́тȣл ка сѫ ва́зѫ че есте ꙟнлѫȣнтрȣ, веде ꙟндатѫ кѫ есе дін лѫȣнтрȣ ȣн фȣм кȣ маре репежȣне ші кȣ о пȣто́аре фо́арте несȣфері́тѫ, ꙟнкѫт фȣ сіліт а се-депѫрта ніце́л де аче́ст ва́с; кѫчї нȣмаї пȣтѣ сȣфері́ атѫта пȣто́аре маре.

Аче́ст фȣм се-ꙟнтінсѫ ꙟн аер, пѫ дасȣпра цѫрмȣрȣлȣї мѫрії, ші дȣпѫ че еші́ тот дін ачест ва́с, ꙟнтіȣ се-фѫкȣ ȣн но́ор фоарте де́с ші негрȣ, ші пѫ ȣрмѫ дін но́ор се-фѫкȣ ніцел кѫте ніцел ȣн смеȣ де вѫсдȣх фоарте ꙟнфрікошат ші грозав. Біетȣл пескар сірма́нȣл вѫзѫнд о веденіе асфел де гроза́вѫ, врȣ сѫ фȣгѫ, ꙟнсѫ де фрікѫ ші спаі́мѫ рѫма́сѫ ꙟнкременіт. Атȣнчї смеȣл стрігѫ кȣ гла́с маре: Соломо́н, Соломо́н, прооро́аче маре, ꙟцї чеіȣ мілѫ ші ꙟндȣра́ре, нȣ мѫ маї ꙟнпротіве́ск воінцілор тале, мѫ сȣпȣіȣ порȣнчілор тале. Пескарȣл аȣзѫнд аче́сте кȣвінте дін гȣра смеȣлȣї, лȣѫ ніце́л кораж, ші зісе: дȣх мȣт ші віклѣн, че стріџї пе Соломо́н, кареле а мȣріт де сѫнт акȣм пе́сте о міе опт сȣте де анї? те жȣр пѫ нȣмеле марелȣї пророк ка сѫ'мї спȣї пентрȣ каре прічінѫ аї фост ꙟнкіс ꙟнтр'аче́ст вас?

Атȣнчї ꙟї зіче смеȣл кȣ аспріме ші рестіт: кȣм де ворбещї кȣ атѫта обрѫзнічіе нȣміндȣмъ дȣх мȣт ші віклѣн? гътещете, къ воіȣ съ те омор! ръспȣнсъ біетȣл пескар, ші ꙟї зісъ: ші че ц'ам стрігат ка съ мъ оморї? нȣ ції мінте ꙟнкаїȣ фачерѣ де біне, къ тѣм слобозіт дін ачест вас? ачѣста есте ръсплътірѣ фачерії де біне че ꙟції фъкȣїȣ? аȣ нȣ щії че зіче Дȣмнезъȣ, къ съ фачем біне ші челор че не фак ръȣ, нȣ нȣмаї челор че не фак біне? Атȣнчї ръспȣнсъ смеȣл: фірѣ мѣ есте съ фак тот ръȣ, орї кѫт де біне ꙟмї ва фаче чінева, ші почіȣ съ'ці фак біне нȣмаї ка съ те ꙟнгъдȣеск а ꙟції алеџе ка кȣ че моарте воещї съ те омор, іар алтъ бȣнътате ші ръсплътіре нȣ ам ꙟнвъцат съ фак. Іар пескарȣл зіче: дар кȣ че кȣвѫнт? де каре прічінъ? че ц'ам грешіт? Атȣнчї ꙟї зіче смеȣл: аскȣлтъ прічіна ка съ те ꙟнкредінцез дін історіа мѣ, кȣмкъ съ каде съ те омор негрешіт.

Еȣ сѫнт ȣнȣл дін челе доаъ дȣхȣрї пȣтерніче але въздȣхȣлȣї, че н'аȣ воіт съ се-сȣпȣе ла порȣнчіле лȣї Соломон; ші ел ка съ не педепсѣскъ, трімісъ пе ȣнȣл дін міністрі съї пе Асаф фіȣл лȣї Варахіе, кареле мъ лȣъ сȣпт стъпѫнірѣ са, ші мъ ꙟнфъцішъ ꙟнаінтѣ скаȣнȣлȣї лȣї Соломон; ші Соломон ꙟмї порȣнчї ка съ'л аскȣлт, ші съ мъ сȣпȣїȣ порȣнчілор сале де акȣм ꙟнаінте, еȣ ꙟї тъгъдȣііȣ ачѣстъ порȣнкъ кȣ фелȣрімї де міжлоаче; ші ел врѫнд ка съ мъ педепсѣскъ, мъ ꙟнкісъ ꙟн ачест вас де арамъ фъкȣт ка ȣн ȣлчор, печетлȣіндȣл ла гȣръ кȣ кіар печетѣ са, ші порȣнчї съ арȣнче васȣл ꙟн марѣ, ка ꙟнвечі вечілор съ нȣ маї ес де аколо, ші афлѫндȣмъ еȣ ꙟн ачѣстъ ꙟнкісоаре фоарте ꙟнделȣнгатъ, м'ам жȣрат кȣ жȣрѫмѫнт маре, ка пе орї каре мъ ва скъпа

дін

дін ачѣстъ ꙟнкісоаре пънъ а нȣ се-ісправі вѣкȣл чел дін тѫіȣ ал ꙟнкісоріі меле, съ ꙟл фак фоарте богат ꙟн тоатъ віаца са, ші дȣпъ моартѣ са, ші трекȣ вѣкȣл дін тѫіȣ фъръ съ'мї факъ чінева ачѣстъ фачере де біне. Ꙟн вѣкȣл де ал доілѣ ал ꙟнкісоріі меле мъ жȣраіȣ, ка орї кȣї ꙟмї ва да дрȣмȣл де аічї съ'ї дескіз тоате коморіле пъмѫнтȣлȣї; ші трекȣ ші вѣкȣл ал доілѣ фъръ съ въз врꙿо разъ де слобозеніе. Ꙟн ал треілѣ вѣк мъ жȣраіȣ, ка пе орї чіне мъ ва слобозі, съ'л фак ꙟмпърат маре ші таре ꙟн тот пъмѫнтȣл, ші съ'ї дърȣеск пъ тоатъ зіоа кѫте треї черерї дȣпъ плакȣл сеȣ ꙟн тоатъ віаца са, ші съ'ї фіȣ пȣрȣрѣ де товъръшіе, гата а ꙟї ꙟмплінї орї че вое ші пофтъ а са. Дар ꙟнзадар; кѫчї трекȣ ші вѣкȣл ал треілѣ, ші еȣ ръмъсеіȣ тот ꙟнтрꙿачѣстъ ꙟнкісоаре.

Ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ, възѫнд къ трек мȣлте вѣкȣрї ші німенѣ нȣ мъ скоатѣ де ачі, афлѫндȣмъ амърѫт ші деснъдъждȣіт, хотъръіȣ къ дꙿачі ꙟнаінте пе орї чіне мъ ва скоате съ'л омор фъръ вре о мілъ, фъръ съ'ї даȣ алт ръгаз, фъръ нȣмаї съ'ї даȣ вое ка съ'ші алѣгъ кȣ че моарте воеще съ моаръ, дечї даръ фіінд къ веніші тȣ астъзї, ші мъ скосеші, алеџеції кȣ че моарте ꙟці плаче съ морї, ка съ те омор! Якȣм де треї орї тікълосȣл де пескар аȣзѫнд асфел де неоменітъ немȣлцȣміре, пе каре нȣ ар фі авȣтꙿо нічї чѣ маї грозавъ хіаръ, кȣ тоате рȣгъчȣніле че ꙟї фачѣ, кȣ адȣнерѣ амінте а фачеріі де біне, ші кȣ алте мȣлте фъгъдȣелї, не маї пȣтѫнд съ ꙟндȣплече пе смеȣ, ка доаръ съ ва лъса де о ашà нелеџіȣітъ хотърѫре, къзȣ ла маре ꙟнтрістаре, възѫндȣшї ші віаца ꙟн прімеждіе де моарте, дȣпъ атѫтѣ остенелї задарнічe ла пескȣіт, ꙟнсъ ꙟї вені ꙟн

гѫнд ȣн віклешȣг, ка доарѫ ва скѫпа де дѫнсȣл; кѫчі окіȣл лȣї Дȣмнезѫȣ нȣ доарме ла ȣнеле ꙟнтѫмплѫрі ка ачѣстѣ; ші зіче кѫтрѫ смеȣ: маї наінте де а алеџе еȣ кȣ че моарте сѫ мѫ оморі, те жȣр пѫ нȣмеле марелȣї пророк Махаон, че ерѣ ꙟнтіпѫріт пѫ печетѣ лȣї Соломон, сѫ ꙟмі спȣї ꙟнтрȣ адевѫр, де аї фост тȣ кȣ адевѫрат ꙟн ачест вас, саȣ нȣ; ші де есте аша, фѫ жȣрѫмѫнт ꙟн нȣмеле ачестȣї маре пророк, ші атȣнчі сѫ крез ші еȣ. Іар смеȣл аȣзѫнд де ачест нȣме, ꙟнчепȣ сѫ тремȣре (*), ші зісе: жȣр пѫ нȣмеле марелȣї пророк, кѫ кȣ адевѫрат ам фост ꙟн ачест вас; біне, те крез; кѫчі дȣмнѣта нȣ те поці жȣра пентрȣ мінчȣні, зісе пескарȣл; ꙟнсѫ тот ам оаре че ꙟндоѣлѫ кȣмкѫ мѫ ꙟншелі кȣ жȣрѫмѫнтȣл, смеȣл іарѫші се-жȣрѫ; іар пескарȣл зісѫ: токмаї акȣм кȣноскȣїȣ кȣ ꙟнкредінцаре, кѫ нȣ аї нічі о фрікѫ де ачест пророк! смеȣл зісе: ваї міе сѫрманȣл! ші пентрȣ че нȣ ам? іар пескарȣл зісѫ: пентрȣ кѫ нічі ȣн пічор, ва нічі ȣн деџет ал тѫȣ нȣ поате ꙟнкѫпѣ ꙟн ачест вас, ші тȣ зічі кѫ аї фост кȣ тотȣл ꙟнтрѫнсȣл; кȣм се-поате кре о датѫ ȣна ка ачѣста? іатѫці мінчȣна де фацѫ; нȣ крез, сѫ те жȣрі орі кȣм те веї жȣра, пѫнѫ нȣ воіȣ ведѣ ꙟн фаптѫ! Атȣнчі смеȣл, ка сѫ'л ꙟнкредінцѣзе, ꙟнчепȣ а се-префаче ꙟн ноорї апоі ꙟн фȣм, ші пѫ ȣрмѫ ніцел кѫте ніцел ꙟнтрѫ тот фȣмȣл ꙟн вас, фѫрѫ сѫ рѫмѫе кѫтȣші

де

(*) Че пілдѫ фрȣмоасѫ пентрȣ ȣні дін креціні, че прімеск жȣрѫмѫнт нȣмаї де кѫт пѫ нȣмеле адевѫратȣлȣї Дȣмнезеȣ, пентрȣ орї че лȣкрȣ времелнік ші де німік, фѫрѫ чѣ маї мікѫ сфіѣлѫ, ка кѫнд вечнікȣл Дȣмнезеȣ ар фі мѫмѫлігѫ каладѫ; ші смеȣл, че есте ȣн дȣх некȣрат ші спȣркат, ꙟнчепȣ а тремȣра кѫнд аȣзі де нȣмеле ȣнȣї проорок мінчінос.

Традȣкѫторȣл.

де пȣцін афаръ; ші еші ȣн гла́с зікѫнд: іатъ къ сѫнт кȣ то́тȣл ꙟн вас, мъ кре́зї акȣм некредінчо́сȣле?!

Акȣм пеека́рȣ ꙟн ло́к съ рѫспȣ́нзъ гласȣлȣї, че се-аȣзѣ дін вас, лȣъ де гра́бъ астȣпȣ́шȣл чел де плȣ́мб пъ каре ерѣ ꙟнтіпърітъ печетѣ лȣї Соломо́н, ші астȣпъ васȣл, ші пе ȣрмъ зісъ: о смеȣле вікле́не ші спȣркате, чере тȣ акȣма кȣ че мо́арте вое́щї съ те омо́р! акȣм оїȣ съ те арȣнк ꙟн фȣндȣл мъріі, ші оїȣ съ порȣнче́ск тȣтȣлор пеека́рілор ка ꙟн ве́чї съ нȣмаї пескȣѣскъ пе аічї, ка нȣ кȣмва съ те маї ско́аць вр'одатъ, прекȣм ам фъкȣт ші еȣ, чі съ те ласъ ачі́ спȣркате ші немȣлцȣміто́рȣле!

Атȣнчї смеȣл, аȣзѫнд аче́сте кȣвінте але пескарȣлȣї, ші некъжіндȣсе згȣдȣѣ васȣл, ші ȣмбла съ есе дін трѫнсȣл, ꙟнсъ пече́тѣ лȣї Соломо́н ꙟл ꙟнкременѣ де фрікъ; ші ꙟнчепȣ а се префаче, ші а мъглісі пе пескар, зікѫндȣї: везї фрате съ нȣ каре кȣмва съ фачї аче́стѣ че зічї; къчї еȣ ц'ам глȣміт кȣ ворбеле че ꙟцї зічѣм кѫнд ерѣм афаръ, ші нічї къ авѣм ꙟн гѫнд ка съ те омо́р. Іар пеека́рȣл ꙟї рѫспȣ́нсъ: о смеȣ рѫȣ ші віклѣн, іацї нъдеждѣ де а мъ маї ꙟншъла кȣ віклешȣгȣріле тале, акȣм ꙟцї сѫнт то́ате ꙟнзадар; чі съ мерцї ꙟн фȣндȣл мъріі, къ аколо́ цї се-каде, ші съ шезї аколо гемȣі́т ші ꙟнтрȣ ꙟнтȣне́рек ка ȣн драк че ещї пѫнъ ла сфѫршітȣл лȣміі.

Смеȣл іар ꙟл ро́агъ, зікѫндȣї: іа печетѣ де ла гȣра васȣлȣї, слобо́адемъ д'аічї, ші веї рѫмѫнѣ фоарте мȣлцȣміт де міне; іар пескарȣл зіче: ба, нȣ, нȣ! ц'аї мѫнкат кредінца; къчї ꙟндатъ че веї скъпа, ꙟмї веї фаче ꙟнто́кмаї прекȣм а фъкȣт ȣн ꙟмпърат еліне́ск лȣї Дȣва́н докторȣлȣї съȣ, ші аскȣ́лтъї історі́а.

Історіа

Історіа ꙟмпъратȣлȣї Єлінеск, ші а лȣї Дȣван докторȣлȣї съȣ.

ꙟнтр'ȣн цінȣт ал Персієї а нȣме Зȣма́н стъ-
пѫнѣ ȣн ꙟмпърат, аї кърȣї сȣпȣшї се-тръцѣ дін
Єлін, фечо́рȣл лȣї Дефкаліон дін Асіа; къчї тоцї
кѫцї се-тра́г дін нѣмȣл аче́стȣѣ, саȣ кѫцї аȣ
фо́ст сȣпт стъпѫнірѣ са, Єліні се-нȣме́ск. Ачест
ꙟмпърат ерѣ плін пъсте тот де лепръ, адікъ де
ȣн фел де рѫе бȣбо́асъ фъръ вре ȣн лѣк. Докторі
палатȣлȣї съȣ ша'ȣ пȣс тоатъ осѫрдіа кȣ мещіе-
шȣгȣл доктореск, аȣ черкат пȣтеріле тȣтȣлор бȣ-
рȣе́нілор ка съ'л тъмъдȣѣскъ де ачѣстъ патімъ
кȣмплітъ, ші н'аȣ пȣтȣт ꙟн нічї ȣн кіп, пѫнъ
че вені пѫн цінȣтȣл съȣ ȣн доктор фоарте іскȣ-
сіт, а нȣме Дȣва́н, де пѫн пърціле Єладеї, каре-
ле аȣзінд де невіндеката патімъ а ꙟмпъра́тȣлȣї,
міжлочі́ прін алції ка съ'л ꙟнфъцішезе ла ꙟмпъра́-
тȣ; ші ешінд ꙟнаінтеї, зісъ: пȣтерніче ꙟмпъра-
те, ам афлат къ тоцї докторі аȣ зіс, къ паті-
ма ꙟнълцімеї тале нȣ аре нічї ȣн лѣк. Дечї де
порȣнчещї робȣлȣї ꙟмпърцієї тале ка съ те він-
деке, еȣ сѫнт гата ла ачѣста, ші мъ лег ка съ
те віндек фъръ нічї о бъȣтȣръ де докторії, ші
фъръ нічї о ȣнсо́аре де аліфії.

Іар ꙟмпъра́тȣл ꙟї зіче: дакъ тȣ веї авѣ ас-
фел де мещешȣг ка съ мъ віндечї де ачѣстъ бо́а-
лъ фъръ лѣк, мъ фъгъдȣе́ск ші еȣ ка съ те ꙟн-
богъце́ск ші пе тіне ші пе то́цї стрънепо́цї тъї,
ші те воїȣ авѣ ꙟн трѣпта чѣ маї де сȣс а бое́-
рілор меї, де мъ веї віндека, прекȣм зічї, фъръ
докторії, ші фъръ ȣнсорї, ші ръспȣнсъ докторȣл:
пȣтерніче ꙟмпърате, мѫїне фъръ съ піерз вре́ме
воїȣ пȣне ꙟн лȣкраре фъгъдȣінца мѣ, ші лȣѫн-
дȣшї докторȣл слобозе́ніе, се дȣса ла каса са, ші
фъкȣ

фъкȣ ȣн інел дін мȣлте местекътȣ́рї де металȣрї, пе каре ле топісъ ші ле афȣмасъ кȣ мȣлте фе́лȣрї де бȣрȣе́нї де лѣк, ші аче́ст інел авѣ пȣтере съ віндече лепра кѫнд ꙟл ва пȣрта ꙟндеџет омȣл чел лепро́с, асе́менѣ фъкȣ ші ȣн скіптрȣ де ле́мн де ліва́н, пе каре ꙟл кȣптȣші́ пъ-дѣсȣ́пра кȣ тінікіа фъкȣтъ дін металȣ че зісеі́ȣ май сȣс, ші адоа зі се-ꙟнфъцішé ла ꙟмпъра́тȣ, зікѫндȣї: іатъ дȣпъ фъгъдȣѣлъ къ ам гътіт докторі́а, ꙟнсъ ꙟмпъръціа та трібȣе ка съ порȣнче́щї а еші́ астъзї кȣ тоцї боері ꙟмпъръціеї тале ка съ ꙟнкȣра́цї каі, ші съ въ жȣкацї ꙟн џере́тȣрї, ші на іне́лȣ ъста ші ꙟл пȣне ꙟн мѫна стѫнгъ ꙟн деџетȣл чел дін міжло́к, ші скіптрȣ ъста, ші алергѫнд кȣ каі пъ кѫмп съ ꙟл цїї тот-даȣ́нъ стрѫнс кȣ мѫна, ші атȣнчї ꙟнкълзіндȣсе аче́ст метал, ші нъдȣшіндȣсе мѫна, атȣнчї ва інтра прін тот трȣпȣл пȣтерѣ аче́стȣї метал; ꙟнсъ се-нȣ те лашї дін алергарѣ каілор пѫнъ нȣ те веї нъдȣші біне, апої пъ ȣрмъ аша нъдȣшіт съ але́рџї ꙟн бае́, ші съ те спе́лї біне, пременіндȣте кȣ алте хаїне кȣрате, ші нȣмаї де кѫт кȣ ꙟнбъе́рѣ ачѣста, цї се-ва кȣръцí тот трȣпȣл де ле́пръ, ші се-ва фаче алб ші фра́џет ꙟнто́кмаї ка ал копіїлор де доїанї.

Атȣнчї ꙟмпъратȣл порȣнчí съ се-факъ тоате гътіріле пентрȣ кѫте ꙟл ꙟнвъцасъ докторȣл, седȣсъ ла ꙟнкȣрарѣ каілор, алергъ пѫнъ че се-ꙟннъдȣшí, ші атȣнчї прічепȣ къ ꙟнчепȣсъ докторі́а а ꙟшї фаче лȣкра́рѣ прін тот трȣпȣл, ші алергѫнд ꙟн бае́, ші скълдѫндȣсъ, ꙟндатъ се-кȣръцí де тоате бȣбеле лепреї, шї ꙟї рѫмасъ трȣпȣ алб ка кълеліа ші фраџет ка о фра́гъ, ка кѫнд с'ар фі нъскȣт де алдоілѣ, пъ ȣрмъ се-пременí кȣ алте хаїне, ші чінѫнд се-кȣлкъ дȣпъ чінъ ші се-одіхні фрȣмо́с тоатъ но́аптѣ. Іар адо́а зі възѫндȣсе

къ

кѫ есте сінѫтос, кіемѫ пе тоці боері палатꙋлꙋі сѫꙋ, ші ле спꙋсѫ ла тоці мінꙋнѣ тѫмѫдꙋіреі сале, арѫтѫндꙋле ші трꙋпꙋ, ші ієі се-бꙋкꙋрарѫ кꙋ маре бꙋкꙋріе, ші тоці лѫꙋдарѫ іскꙋсінца докторꙋлꙋі; ші іатѫ віне ші докторꙋл ꙟнаінтѣ ꙟмпѫратꙋлꙋі. ꙟмпѫратꙋл ꙟндатѫ ꙟл ꙟнбрѫцішазѫ, ꙟл сѫрꙋтѫ, ші ꙟл пꙋне сѫ шаѕѫ дадрѣпта са, ші ꙟл лѫꙋдѫ кꙋ челе маі марі лаꙋде, де каре есте вреднік ꙋн доктор ка ачеста, ꙟнаінтѣ везірꙋлꙋі ші а тꙋтꙋлор боерілор сѫі, ші порꙋнчі ꙟндатѫ сѫ'л ꙟмбраче кꙋ кафтан ꙟмпѫрѫтеск, ші кꙋ алте хаіне скꙋмпе. Іар ла времѣ прѫнѕꙋлꙋі ꙟл опрі сѫ мѫнѫнче кꙋ дѫнсꙋл, ші тоці боері палатꙋлꙋі ста ꙟн пічере кꙋ мѫініле ла піепт слꙋжінд ꙟнпрежꙋрꙋл месеі; пѫ ꙋрмѫ ꙟл дѫрꙋі кꙋ дарꙋрі мꙋлте ші скꙋмпе, ші ꙟі дете рангꙋрі де боерії, ші ꙟл авѣ кꙋ дѫнсꙋл маі ꙟн тоате ѕілеле ла ворбѫ, ла масѫ, ші ла орі че фелꙋ де петречері.

Ачест ꙟмпѫрат авѣ ꙋн везір, пісмѫтарец, іꙋбітор де арџін ші де аверї мꙋлте, ші фіреще а плекат спре орі че фаптѫ рѣ ші врѫжмашѫ. Ачеста пісмꙋінд норочірѣ докторꙋлꙋі ші чінстѣ че авѣ ла ꙟмпѫратꙋл, се-сілі ꙟн тот кіпꙋл а ꙟі рѫдіка ачѣстѫ чінсте ші тречере че авѣ ла ꙟмпѫратꙋл. Дечі ꙟнтрꙋна де ѕіле се-ꙟнфѫцішé ла ꙟмпѫратꙋл, префѫкѫндꙋсе кѫ аре сѫ'і ворбѣскѫ о таінѫ фоарте маре ꙟн прічина сігꙋранціеі віецїї ꙟмпѫрѫтещі, че се-афлѫ акꙋм ꙟн маре ші неапѫратѫ пріме́ждіе, ꙟмпѫратꙋл аꙋѕѫнд асфел де кꙋвінте, се-кам темꙋ ніцел, фіінкѫ авѣ дꙋх фоарте пꙋцін, ші ерѣ прѣ слаб де мінте, ші кꙋ ꙋрмаре ꙟл ꙟншѫла орі че ом прост, некꙋм ачел візір шірет ші віклѣн, ші ꙟн скꙋрт авѣ нꙋмаі ꙋн нꙋме де ꙟмпѫрат, іар ꙟнколо ерѣ ла тоате влѫдꙋцѫ, нѫтѫрѫꙋ ші гѫгѫꙋцѫ; ші ачѣстѫ тікѫлошіе кꙋрџѣ

нꙋмаі

нȣмаї дін пръвіліле Персієї, фіінкъ нȣ слобозѣ а се-фаче ꙟмпърат орї чіне ва фі дін боєрі ꙟмпърѫцієї маї кȣ мінте, маї ꙟцелепт, ші маї іскȣсіт спре а пȣрта кърма народȣлȣї, чі хотъра негрешіт ка ꙟмпъратȣл съ фіе дін кіар сѫнџеле ꙟмпърътеск', ші фіе кȣм ва фі; о че марї тікълошії! атȣнчї ꙟї зіче везірȣл: пȣтерніче ꙟмпърате, пъ кѫт віаца ꙟмпърѫцієї тале есте мȣлт доріть сȣпȣшілор тъї, ші маї вѫртос міе робȣл ꙟнълцімеї тале, каре сѫнт ꙟнсърчінат кȣ прівегерѣ ꙟмпърѫцієї тале, атѫт маї мȣлт се-афлъ акȣм сȣпт маре прімеждіе де а о піерде ші а рѫмѫнѣ сърачї де ȣн аша бȣн ꙟмпърат ші пърінте ал нострȣ; ші ачѣстъ негрѫітъ пагȣбъ а тот народȣл се-ва прічінȣї дін деселе адȣнърї, ші дін мȣлта драгосте че арѫцї, ка ȣн ꙟмпърат мȣлцȣмітор, кътръ Дȣван докторȣл; кѫчї, прекȣм м'ам ꙟнкредінцат еȣ пентрȣ дѫнсȣл, ел нȣ есте алт чева, чі нȣмаї ȣн амъцітор, ȣн фермекътор, ȣн вѫнзътор, ші таїнік врѫжмаш ал ꙟмпърѫцієї тале, дечї мъ рог прѣ плекат ка съ аскȣлцї сфътȣірѣ робȣлȣї ꙟмпърѫцієї тале, кѫт маї кȣрѫнд, ка съ скапї де ȣн асфел де комплот грозав, спре а нȣ се-фаче вре о ꙟнтѫмпларе вреднікъ де жале ꙟн тот цінȣтȣл ꙟмпърѫцієї, кѫнд нȣ ва маї фі міжлок де ꙟнтѫмпінаре; кѫчї, доамне фереще, ачелѣ че аре ел де гѫнд съ факъ, сѫнт лȣкрȣрї фоарте грозаве, каре, де вор апȣка съ се-пȣе ꙟн лȣкраре, нȣ маї аȣ нічї о тъмъдȣіре.

Ꙟмпъратȣл аȣзѫнд о асфел де вѣсте прімеждііоасъ, рѫмасъ ꙟнлемніт ші плін де міраре, ȣїміт ші щіінд че съ хотъраскъ, ші зіче кътръ везір: кȣм се-поате ȣна ка ачѣста съ фіе врѫжмаш вієцїї меле ачела че м'а тъмъдȣіт, ші мі а дърȣіт віацъ? де авѣ ел ȣн гѫнд ка ачеста, нȣ мъ

маї тъмъдȣѣ, ші дестȣл ꙟм ерѣ міе ачѣстъ па-
тімъ, ка съ'мї скȣртезе віаца, фъръ съ се-маї остенѣскъ ел, де мї ар фі фост връжмаш, нȣ, нȣ, ферѣскъ Дȣмнезъȣ, нȣ'ці даȣ нічї ȣн крезъмѫнт; ачесте сѫнт тоат пърї порніте дін пісмъ асȣпра ачестȣї ом невіноват кѫтȣшї де пȣцін; аша дар еȣ нȣ почȣ съ осѫндеск ла моарте пе ȣн омȣ невіноват ші маї вѫртос фъкътор де біне ал меȣ, дечї ръспȣнзінд везірȣл, зісъ: каре ва съ зікъ ꙟпъръціа та сокотещї маї скȣмпъ віаца ȣнȣї връжмаш ал ꙟпъръціеї, де кѫт ꙟнсъшї віаца ꙟнълцімеї тале; мъ рог ꙟпърате аскȣлтъмъ фъръ сȣпъраре: нȣ есте пісмъ ачѣ че мъ ꙟндѣмнъ ка съ'ці арът асфел де лȣкрȣрї, чі драгостѣ ші даторіа че ам спре аці пъзі віаца; къчї чѣ маї мікъ бънȣѣлъ пентрȣ віаца ꙟпъратȣлȣї, се-фаче маре сгомот ші тȣрбȣраре ꙟн аȣзȣл тȣтȣлор; ші пръвіліле політічещї порȣнческ ка нȣмаї декѫт съ се-омоаре чел че ва да кѫт де мікъ бънȣѣлъ ꙟнпротіва віецїї ꙟпъратȣлȣї, дар міте ȣнȣл ка ачеста съ рѫмѫе кȣ віацъ, ꙟн време къ есте доведіт ші възȣт де връжмаш ал віецїї ꙟпъръціеї тале, ші фії ꙟнкредінцат, о ꙟпърате, кȣвінтелор меле, къ ачѣста нȣ е бънȣѣлъ, чі есте комплот грозав ꙟнтокміт д'атѫта време, ка съ'ці рѫдіче віаца. Аша даръ с'ар кȣвені ка съл хотъръщї спре моарте фъръ ꙟнтѫрзіере, къчї нȣ пȣтем щі ч'о съ не адȣкъ зіоа віїтоаре, адікъ съ апȣчї маї ꙟнаінте пѫнъ а нȣ'шї пȣне комплотȣ ꙟн фаптъ; ші ꙟмї пȣїȣ капȣл жос, дакъ ачесте кȣвінте вор фі де мінчȣнъ.

Ші де нȣ те веї пъзі, о ꙟпърате, образȣл че аї дат ачестȣї доктор, ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ ꙟці ва адȣче жале ші плѫнсорї, ші мї се паре къ лекȣірѣ че ц'а фъкȣт есте нȣмаї о пърере, іар

нȣ

нȣ адевѫрáтѫ, ші поате кѫ'цї ва адȣче ꙟн чѣ маї де пре ȣрмѫ дȣрерї маї марї ші маї грозáве кȣ мȣлт маї мȣлт де кѫт челе дін тѫїȣ.

Ꙟмпѫрáтȣл, прекȣм ам маї зіс, фіінд сѫрак де мінте, непрічепѫнд вікленіїле шіретȣлȣї де везір, прекȣм о пѫтімéск мȣлцї домнї ші ꙟмпѫрацї кіар ші ꙟн зіоа де астѫзї, се-ꙟнкрезȣ кȣвінтелор сале, ші ꙟї зісѫ: аї тоатѫ дрептатѣ, кѫчї ȣнȣл ка ачéста поате сѫ'мї рѫдіче віаца нȣмаї кȣ мірóсȣл ȣнеї бȣрȣéнї отрѫвіте, дечї сокотéще ші тȣ ка че трібȣе сѫ фачем ла о ашá ꙟнтѫмпларе, іар везірȣл ꙟї зіче: сѫ тріміцї, ꙟмпѫрате, ка сѫ'ї тáе капȣл, ꙟмпѫратȣл порȣнчеще нȣмаї де кѫт ȣнȣї солдат ка сѫ се-дȣкѫ сѫ адȣкѫ пе доктор, ші сѫ'л ꙟнфѫцішéзе ꙟнаінтѣ са, остáшȣл нȣмаї де кѫт ꙟл адȣсѫ ші ꙟл ꙟнфѫціше, ка пре ȣн осѫндіт.

Ꙟмпѫратȣл зіче кѫтрѫ дóктор кȣ глáс аспрȣ ші плін де мѫніе негіобѣскѫ, ка ȣн нѫтѫрѫȣ: м'ам ꙟнкредінцат ꙟндестȣл, кѫ тȣ ещї нȣмаї ȣн вѫнзѫтóр ал ꙟмпѫрѫціеї ші врѫжмаш ал віецїї меле! дрепт ачѣста тѣм ші осѫндіт ла мóарте, тѫѣт де џѣлатȣл меȣ!

Біетȣл доктор аȣзінд о асфел де хотѫрѫре негіоабѫ ші нелеџіȣітѫ, ꙟнкремені де фрікѫ, ші ꙟнчепȣ сѫ плѫнгѫ немѫнгѫѣт, ші сѫ роаџе пе ꙟмпѫрáтȣл ка сѫ се-мілостівѣскѫ асȣпрѫї, ꙟнкредінцíндȣл кȣ фел де фел де довезї кȣмкѫ нȣ е віноват, ші пентрȣ каре прічінѫ сѫ фіе осѫндіт ла мóарте, зікѫндȣї: ачѣста есте рѫсплѫтірѣта пентрȣ віндекарѣ лéпреї? дар ꙟмпѫрáтȣл ка ȣн прóст че ерѣ, ста де кѫра лȣї ка сѫ'л тáе, ші маї мȣлте нȣ; ші порȣнчí солдатȣлȣї челȣї орѫндȣіт спре ачѣста ка сѫ'ї тáе капȣ. Атȣнчї міністрї ꙟмпѫрáтȣлȣї че ерѣ де фацѫ, щіінд пе біетȣл доктор

фъръ вре о вінъ, ꙟнсъ нещіінд пъра везірꙋлꙋї, рꙋгаръ пе ꙟмпъратꙋл ка съ нꙋ'л тае фъръ вре о вінъ, къчї е ꙋн ом фоарте дрепт ші бꙋн, ші прѣ де трібꙋінцъ палатꙋлꙋї ші статꙋлꙋї ꙟмпърътеск, іар ꙟмпъратꙋл іначїꙋ ꙟнтрꙋ хотъръре са, порꙋнчї ші де ал доілѣ ка съ'ї тае капꙋл.

Атꙋнчї сърманꙋл доктор възжнд къ н'о съ скапе де моарте, каде ла пічереле ꙟмпъратꙋлꙋї, ші ꙟл роагъ ка съ'ї дърꙋѣскъ време де треї чѣсꙋрї, зікжнд кътръ ꙟмпъратꙋл: фіінд къ есте нестремꙋтатъ хотъръре ꙟмпъръціеї тале ка съ мї се-тае капꙋл, те рог пентрꙋ нꙋмеле марелꙋї пророк, съ'мї дърꙋещї ніцікъ време, пжнъ съ мъ маї дꙋк п'акасъ ка съ'мї пꙋіꙋ требіле ла оржндꙋѣлъ, съ'мї іаꙋ зіоа бꙋнъ пентрꙋ тот-даꙋна де ла копіі ші де ла невастъ, ші съ'мї лас кърціле ла обрáзе вредніче де а се-фолосі дін тржнсъле, ші маї вжртос лжнгъ тоате челе лалте ам о карте фоарте скꙋмпъ ші непрецꙋітъ, ꙟнкаре се-кꙋпрінд о мꙋлціме маре де ꙟнвъцътꙋрї фоарте аджнчї ші фолосітоаре прѣ мꙋлт, ші пе ачѣста ам хотържт съ о дървеск ꙟмпъръціеї тале, ші те рог ка съ о пъстрезї ꙟн хаснаоа ꙟмпърътѣскъ, ка пре о піатръ де мꙋлт прец, че нꙋ се-маї афлъ ꙟн алтъ парте а лꙋмії сꙋпт соаре.

Іар ꙟмпъратꙋл ꙟї зіче, ка ꙋн прост ші неꙟнвъцат: ші че лꙋкрꙋ де міраре поате фі ꙟнтр'о карте? атꙋнчї ꙟї ръспꙋнсъ докторꙋл: лꙋкрꙋл чел маї мінꙋнат че копрінде ачѣстъ карте есте ачѣста, къ кжнд мъ вор тъѣ, ші ꙟмпъръціа та веї дескідео ла ашаса фоае, ші веї чіті стіхꙋл де ал трейлѣ ꙟн мжна стжнгъ, атꙋнчї капꙋл меꙋ, морт фіінд, ꙟцї ва ръспꙋнде ла орї кжте ꙟл веї ꙟнтреба. Ші ꙟмпъратꙋл плін де міраре ка съ вазъ о асфел де мінꙋне, ꙟї дете сорок пжнъ ꙟн а-

доа

доа зі, ші ꙟл трімісъ акасъ кȣ дестȣлъ пазъ остъшѣскъ.

Ꙟн ачел кȣрс де време біетȣл доктор ꙟші пȣсъ ла орѫндȣѣлъ тоатъ каса са. Аша даръ се-вестї ꙟн тот орашȣл, къ дȣпъ моартѣ докторȣлȣї о съ се-факъ о мінȣне маре невъзȣтъ ші неаȣзітъ. Дрепт ачеѣ ꙟн адоа зі се-адȣнаръ тоцї боєрі палатȣлȣї ші о мȣлціме маре де народ, ка съ вазъ ші съ прівѣскъ ачеѣ че о съ се-факъ дȣпъ моартѣ докторȣлȣї, ші іатъ віне докторȣл д'акасъ кȣ картѣ ꙟн мѫнъ, ші се-апропіе пѫнъ апроапе де скаȣнȣл ꙟмпъратȣлȣї; ші черȣ съ'ї адȣкъ о тіпсіе, пъ каре ꙟнтінсъ басмаоа ꙟн каре адȣсесе картѣ ꙟнфъшȣратъ; ші дѫнд картѣ ꙟн мѫніле ꙟмпъратȣлȣї, ꙟї зіче: ꙟндатъ че ꙟмї вор тъѣ капȣл, съ'л пȣе пъ басма ꙟн ачѣстъ тіпсіе, ші ꙟндатъ нȣ ва маї кȣрџе сѫнџе дін трѫнсȣл, ші пе ȣрмъ веї дескіде картѣ, прекȣм ам зіс, ші капȣл ва ръспȣнде ла орї кѫте ꙟл веї ꙟнтреба.

Ꙟнсъ о пȣтерніче ꙟмпърате іаръш рог ꙟмпъръціа та съ'ці фіе мілъ де міне а нȣ мъ оморѫ, къ нȣ ам нічї о вінъ, ші сѫнт фоарте дрепт ꙟнтрȣ тоате де кѫнд м'ам нъскȣт, пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, іар дȣпъ моарте нȣ мъ почїȣ кезешȣї, атȣнчї ꙟї зіче ꙟмпъратȣл: рȣгъчȣніле тале сѫнт ꙟнтр'ȣн задар, трібȣе съ морї, ші маї вѫртос ка съ въз кȣм о съ ворбѣскъ капȣл тъȣ пе ȣрмъ фіінд тъѣт де ла трȣп; къ ачѣста нȣ мї с'а маї ꙟнтѫмплат съ маї въз, саȣ съ маї аȣз (о че мінте бȣнъ де ꙟмпърат), ші лȣѫнд картѣ дін мѫна докторȣлȣї, порȣнчі џѣлатȣлȣї ка съ'ї сбоаре капȣ.

Атȣнчї џѣлатȣл, кȣ о маре іскȣсінцъ, тъе капȣл докторȣлȣї, ші ꙟї пȣсъ капȣ пъ тіпсіе, ші ꙟндатъ стътȣ сѫнџеле; ші ръмасъръ ꙟнкременіці

ніцї атѫт ꙟмпъратꙋл кѫт ші чеї че ста ꙟн прежꙋр, ші маї вѫртóс къ възꙋръ капꙋ дескізінд гꙋра, ші ꙟнчепѫнд а ворбі́, зічѣ: ꙟмпърате, дескіде картѣ, ші ꙟмпъратꙋл о дескісъ, ші гъсѫнд фóаѣ чѣ дін тѫіꙋ кам ліпітъ кꙋ фóаѣ чѣ де ал доілѣ, ꙟшї ꙋдъ деџетꙋ ꙟн гꙋръ ка с'о десліпѣскъ ші съ о ꙟнтóаркъ маї кꙋ лесніре; ші тот аша фѫкꙋ пѫнъ ла а шáса фóае, ꙋдѫндꙋші ші деџетꙋ ꙟн гꙋръ ка съ поатъ а ле ꙟнтóарче маї кꙋ лесніре (ші съ'л іа дракꙋ маї кꙋрѫнд), ші нꙋ ведѣ нічї о словъ скрісъ, ші зісъ кътръ кáп: еꙋ нꙋ въз слове нічї декꙋм, ч'о фі аста? іар капꙋл ꙟї ръспꙋнсъ, маї ꙟнтóарче вр'о кѫтева фóї.

Ꙟмпъратꙋл ꙟнчепꙋ а ꙟнтóарче ла фóї, ꙋдѫндꙋші деџетꙋл ꙟн гꙋръ ла фіе каре фóае, пѫнъ че ꙟнчепꙋ а лꙋкра отрáва ꙟн гꙋръ; фіінкъ тóате фóіле кърцїї ерѣ ꙋнсе кꙋ о отравъ фóарте таре ші пътрꙋнзътóаре, ꙟнсъ фъръ вре ꙋн мірос саꙋ вре ꙋн гꙋст, ꙟнкѫт нічї нꙋ о пꙋтѣ прічепе ꙟмпъратꙋл кѫнд ꙟшї ꙟнмꙋѣ деџетꙋл ꙟн гꙋръ, ші ръсфоінд ꙟмпърáтꙋл ачѣ кърті́чікъ, д'одатъ ꙟнчепꙋ а тремꙋра, ші а ворбі́ аіꙋрѣ ка ꙋн нъбъдъіóс, ї се-ꙟнтꙋнекаръ окі, ші ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ къзꙋ д'а бербелѣкꙋ де пъ скáꙋн жос; атꙋнчї капꙋл докторꙋлꙋї Дꙋвáн, дꙋпъ че възꙋ къ н'о съ маї скапе ꙟмпърáтꙋл, ші къ дꙋпъ вр'о кѫтева мінꙋтꙋрї о съ'ші дѣ сфѫршітꙋл, стрігъ кꙋ глас маре: о тіране, фъръ мінте ші негіоб! іатъ жалнікꙋл сфѫршіт ал ачелор че нꙋ щіꙋ съ кꙋрмꙋѣскъ кꙋ ꙟнцелепчꙋне, ші омóаръ фъръ вре о вінъ пе сꙋпꙋші сеї! іатъ ачѣ че дореї съ аꙋзї дін гꙋра капꙋлꙋї челꙋї тъѣт ал фъкътóрꙋлꙋї тъꙋ де біне Дꙋвáн! іатъ сѫнџеле чел дрепт че фаче! іатъ кꙋм стрігъ ла чéр, ші ꙟн чѣ маї де пре ꙋрмъ, іатъ ла че старе те адꙋсъ негіобіа тá ші пісма

віклѣ-

вікленꙋлꙋї тъꙋ міністрꙋ! афлъ ші ꙟнцелеџе, ті-кълоасе ꙟмпъратє, къ нічї ꙋн фір де пър нꙋ се-мішкъ дін капꙋл сꙋпꙋшілор тъї фъръ щірѣ челꙋї прѣ ꙟналт! трібꙋѣ, тіране, съ те сокотещї, къ нꙋ аї вре о деосъбіре де тоцї оамені де рѫнд, чі нꙋмаї къ ещї ꙋн пꙋртътор де гріжъ, ші ка ꙋн пъ-рінте ꙟн локꙋл лꙋї Дꙋмнезъꙋ престе фіі сеї! трі-бꙋѣ, спꙋркате, съ прецꙋещї маї мꙋлт сѫнџеле ꙋ-нꙋї сꙋпꙋс ал тъꙋ, де кѫт ꙟнсꙋші сѫнџеле тъꙋ; кѫчї пꙋтѣрѣ ꙋнꙋї ꙟмпърат стъ ꙟнтрꙋ сꙋпꙋші сеї, ші ꙟнтрꙋ драгостѣ са че аратъ кътръ дѫнші маї мꙋлт ші де кѫт кътръ ꙟнсꙋші фіі сеї, ші декѫт ꙟнсъші віаца лор! зачї акꙋм тіране рѫстꙋрнат де пъ скаꙋн ка ꙋн добіток; кѫчї ачѣста есте соарта ачелор асеменѣ цie, фіе маре, фіе мік!

Абіа ꙟнчетъ капꙋл де а маї зіче ачесте кꙋ-вінте, ші ꙟмпъратꙋл ꙟшї дете сфѫршітꙋл віецїї ꙟнтр'ꙋн кіп фоарте амар; ші аша мꙋрі ші капꙋл невіноватꙋлꙋї Дꙋван . . . . . Аша а стътꙋт істо-ріа ꙟмпъратꙋлꙋї Єлінілор ші а докторꙋлꙋї Дꙋван (зіче Халіма кътръ Аідін ꙟмпъратꙋл Індіеї, а-флѫндꙋсе кꙋ дѫнсꙋл ꙟн іатак, ші с'ар кꙋвені съ ꙋрмез історіа пескарꙋлꙋї ші а смеꙋлꙋї дін васꙋл чел печетлꙋіт кꙋ печетѣ лꙋї Ѳоломон; дар фіінд къ въз къ с'а апропіат чѣсꙋл, ка съ се-дꙋкъ ꙟмпъ-ратꙋл съ се-ꙟнкіне, ші съ мѣргъ ла діван, дꙋпъ обічеіꙋл съꙋ, зіче: дакъ ꙟмпъръціа та ꙟмї веї дърꙋі віѣца ші пѫнъ мѫіне, дꙋпъ ꙟндꙋръріле ші міла че аї арътат кътръ міне пѫнъ ꙟн зіоа де ас-тъзї, ꙟцї воіꙋ повесті тот шірꙋл історіеї че маї рѫмасъ. Атꙋнчї ꙟмпъратꙋл порꙋнчі Халімалеї ка ꙟн зіоа віітоаре съ'ї повестѣскъ ші сфѫршітꙋл іс-торіеї Пескарꙋлꙋї, зікѫндꙋї къ аре маре пофтъ съ'ї аꙋзъ ші ісправітꙋл.

Адоа

Адóа ѕі Медіна, дꙋпъ даторіа еї, дещептъ пе Халіма, ші о рꙋгъ съ ꙋрмéѕе повестірѣ історіеї Пескáрꙋлꙋї; іар Халіма лꙋѫндꙋшї слобоѕéніе де ла ꙟмпъратꙋл, ꙟнчепꙋ прекꙋм ꙋрмѣѕъ маї ла вале. Дꙋпъ че іспръві пескáрꙋл історіа ꙟмпъратꙋлꙋї Єлінілор ші а докторꙋлꙋї Дꙋвáн, пе каре о повестѣ Смеꙋлꙋї, пе каре ꙟл ꙟншъласъ де ꙟл бъгасъ іаръші ꙟн васꙋл чел де арáмъ, ѕісъ іаръші кътръ смеꙋ: дакъ ачéл ꙟмпърат се-ꙟнторчѣ кꙋ мілъ ші кꙋ ꙟндꙋрáре кътръ невіноватꙋл ші фъкътóрꙋл де біне доктор, ші нꙋ'л омора фъръ нічї о вінъ, нічї ел (адікъ ꙟмпъратꙋл Єлінілор) нꙋ ар фі авꙋт асфел де сфѫршіт ꙋрѫт ал віéцїї кꙋ отравъ, чі ачѣста о пъцí маї вѫртóс къ нꙋ се-арътъ мꙋлцꙋмітóр ші коноскътóр кътръ доктор, каре ꙟл віндекасъ ші ꙟї дъръісъ віаца дін кꙋмпліта боáлъ а лепреї, де каре ꙟл хотъръсеръ тоцї докторі къ нꙋ се-маї віндекъ; асéменѣ ші тꙋ о смеꙋле връсéшї съ мъ омóрї фъръ вре о мілъ, ꙟн време че те скъпаіꙋ де ла о аша ꙟнкісóаре вечнікъ, фъръ съ'цї фак вре ꙋн рѫꙋ, те рꙋгаіꙋ кꙋ лакрѫмї фієрбінцї, ка дꙋпъ алте немꙋлцꙋмірї че ꙟмї арътáшї, ꙟнкаї съ'мї дърꙋéщї віаца, ші тꙋ те цінéї мереꙋ де міне ка съ мъ оморї ші маї мꙋлте нꙋ, фъръ съцї фіе мілъ де міне; акꙋм дар нічї міе ꙟмї есте мілъ де тіне; оіꙋ съ те лас ꙟнкіс ꙟн ачéст вас пѫнъ ла сфѫршітꙋл лꙋміїї, ка съ нꙋ маї вéѕї слобоѕéніа ꙟн вечї; кѫчї аша цї се-кꙋвіне дꙋпъ мінтѣ та ші дꙋпъ фірѣ та чѣ рѣ ші спꙋркáтъ.

Атꙋнчї ръспꙋнсъ смеꙋл: рóгꙋте іꙋбіте пріéтене, ші те жꙋр пъ нꙋмеле марелꙋї пророк съ нꙋ фачї о аша фаптъ ꙋрѫтъ ші крꙋнтъ; кѫчї оамені чеї бꙋні ші ꙟнцелепцї нꙋ ръсплътéск нічї о датъ рѫꙋ пентрꙋ рѫꙋ, чі дін протівъ есте кꙋ мꙋлт маї

вред-

вреднiк де лаꙋдъ челче фаче бiне челꙋї ръꙋ̆; къ а фаче бiне челꙋї бꙋн, шi а ръсплътi кꙋ ръꙋ̆ челꙋї че не фаче ръꙋ̆, есте о фаптъ обiчнꙋiтъ ла тоцї оамєнi де обще; iар а фаче бiне челꙋї че не фаче ръꙋ̆, шi а iꙋбi пе връжмашi ноштрi, ачѣста есте о фаптъ нꙋмаї ачелор ꙟцелепцї шi кꙋ сꙋфлет маре (*), еꙋ̆ ц'ам спꙋс къ глꙋмѣм кꙋ тiне, шi нꙋ авѣм нiчї ꙋн гѫнд ка съ те омор, дечї дар те рог акꙋма скапъмъ де аiчї, шi ꙟцї фъгъдꙋеск кꙋ жꙋрѫмѫнт нꙋ нꙋмаї къ н'о съ'цї фак нiчї ꙋн ръꙋ̆ кѫтꙋшї де мiк, чi маї вѫртос оiꙋ̆ съ'цї фак мꙋлте шi марї фачерї де бiне, шi оiꙋ̆ съ'цї арът мiжлоаче прiн каре съ ажꙋнцї фоарте богат.

Пескарꙋл аꙋꙃѫнд къ о съ се-ꙟбогъцѣскъ шi съ скапе де сꙋпт греꙋтатѣ сърѫчiеї, афлѫндꙋсе плiн де нъдежде, ꙟчепꙋ а се-ꙟдꙋплека ла рꙋгъчiꙋнiле смеꙋлꙋї, шi ꙟї ꙃiсъ: кꙋ че мъ поцї ꙟкредiнца фъгъдꙋелiлор тале? мъ тем съ нꙋ мъ ꙟшелї; жꙋръте ꙟнтѫiꙋ̆ пъ нꙋмеле марелꙋї пророк, къ веї ꙟплiнi шi веї пъꙃi тоате кѫте ꙟмї фъгъдꙋещї, шi iатъ еꙋ̆ сѫнт гата съ ꙟцї дескiꙃ васꙋ, шi iа сѣма бiне съ нꙋ калчї ꙋн асфел де жꙋрѫмѫнт гроꙃав шi маре, къчї атꙋнчї веї фi маї ръꙋ педепсiт, нꙋ де мiне, къ че сѫнт еꙋ вреднiк, чi де кiар ачела, пъ ал кърꙋї нꙋме те жꙋрї (**).

(*) Аiчї с'ар кꙋвенi ка тот чiтiторꙋл съ iа сѣмъ бiне ла челе че ꙃiче смеꙋл, саꙋ̆ маї бiне дракꙋл, шi ка кꙋноаще къ ꙟн ꙃiоа де астъꙃї маї тоцї крещiнi сѫнт кꙋ мꙋлт маї ръї де кѫт ачест дꙋх некꙋрат.

Традꙋкъторꙋл.

(**) Ачест параграф не дъ съ ꙟцелеџем кꙋмкъ фъгъдꙋелiле шi дарꙋрiле челор вiклѣнї шi ръпiторї аꙋ̆ авꙋт шi ꙟнкъ аꙋ̆ пꙋтере де а ꙟндꙋплека ꙟнкъ де ла ꙃiдiрѣ лꙋмiї шi пѫнъ ꙟн ꙃiоа де астъꙃї. Адам чел ꙟнтѫiꙋ̆ ꙃiдiт шi тот нѣмꙋл оменеск къꙃꙋ ꙟн челе маї марї тiкълошiї прiн фъгъдꙋелiле дiаволꙋлꙋї: домнꙋл Хс.

Атꙋнчї смеꙋл фъкꙋ жꙋръмѫнт пъ нꙋмеле марелꙋї пророк къ ва пъѕі тоате фъгъдꙋеліле сале кѫте ѕічѣ кътръ пескар, ші пескарꙋл ꙟндатъ дескісъ васꙋ, ші еші тот атѫта фꙋмꙋ пъ кѫт ешісъ ші маї наінте, ші се-префъкꙋ смеꙋл ꙟн кіпꙋл съꙋ че авꙋсесе ші ꙟнтѫіꙋ, пъ ꙋрмъ лові васꙋ кꙋ пічорꙋ, ші ꙟл арꙋнкъ токмаї ꙟн матка мърії. Іар пескарꙋл вѫѕѫнд ачѣстъ фаптъ а са, се-сперіе, ші ꙟї ѕісъ: де че фачї ашá? че, аꙋ доаръ нꙋ ѕї съ те ції де жꙋръмѫнт? че, аї де гѫнд съ'ції калчї жꙋръмѫнтꙋ? смеꙋл вѫѕѫнд пе пескар сперіат, ꙟнчепꙋ а рѫде, ші ѕісъ: фії ꙟнкредінцат къ мъ ціꙋ де орї кѫте ц'ам фъгъдꙋіт, ші асвѫрліїꙋ васꙋ ка съ мъ жок кꙋ ел, ші съ ведем, де те сперії тꙋ саꙋ ба, ші іатъ времѣ ка съ ꙟції фак бінеле че ц'ам фъгъдꙋіт, іа мрѣжа та, ші віно дꙋпъ міне, съ веѕї, ші съ креѕї, кꙋмкъ жꙋръмѫнтꙋл есте ꙋн лꙋкрꙋ фоарте маре, нꙋ нꙋмаї ла оаменї, чі ші ла тоате дꙋхꙋріле черещії, спꙋркате ші сфінте.

Ѕікѫнд ачесте кꙋвінте, плекъ смеꙋл ꙟнаінте, ші пескарꙋл дꙋпъ дѫнсꙋл, ші ꙋмблѫнд ажꙋнсъръ ꙟнтр'ꙋн дѣл пꙋцін оаре че депъртат де капітала ачелꙋї цінꙋт, ші погорѫндꙋсе пъ коастъ ла вале ꙟнтр'о кѫмпіе ръсфъцатъ, ажꙋнсъръ пъ ꙋрмъ ла о балтъ фоарте маре, ꙟнкꙋжꙋратъ де патрꙋ дѣлꙋрї,

---

мꙋрі прін вѫнѕаре де треїѕечї де арцінції ꙋ Царіградꙋл езъ-лꙋъ дін мѫна романілор прін фъгъдꙋеліле кълꙋгърілор ші а боерілор гречї ла тꙋрчї; асеменѣ ші Рома: цара ромѫнѣскъ ажꙋнсесе ꙟн чѣ маї маре тікълошіе прін фъгъдꙋеліле домнілор маврокордацї ла поарта отоманъ, шча. ꙟн цара ноастръ се-фаче ачѣста кам де пѫнтре ꙋні, ꙟнсъ ꙟндръжнеск а мъ фаче пророк, ші а пророчі, къ кѫт ва домні фаміліа де Гіка, вор ліпсі кꙋ тотꙋл.

Традꙋкъторꙋл.

лȣрї, ші зіче смеȣл кѫтрѫ пескар: арȣнкѫ мрѣжа
та, ші прінде патрȣ пещї дін балта ачѣста. Пе-
скарȣ вѫзѫнд атѫта мȣлціме де пеще, ꙟшї арȣн-
кѫ мрѣжа, ші скóасѫ нȣмаї патрȣ, ші кѫнд ꙟї
вѫзȣ, се-мірѫ де о аша ведере чȣдатѫ, фіінд кѫ
тот пещеле авѣ кѫте о фацѫ деосѫбітѫ, ȣнȣл ерѣ
алб, алтȣ рошȣ, алтȣ албастрȣ, ші ȣнȣ галбен,
ачéсте патрȣ вѫпсѫлї авѣ ші тоцї пещї дін бал-
тѫ, ші фіінд кѫ ел нȣ маї вѫзȣсѫ асéменѣ пещї,
пѫ кѫт се-ȣїта ла дѫнші, кȣ атѫт се-ȣмплѣ маї
мȣлт де бȣкȣріе, ші ꙟї пѫрѣ фóарте біне, кȣнѫ-
деждe кѫ о сѫ кѫщіце мȣлціме де банї вѫнзѫнд
аша пеще. Атȣнчї се-ꙟтóарче смеȣл, ші ꙟї зіче:
дȣте ші дȣ пешкéш ачéщї патрȣ пещї ла ꙟмпѫра-
тȣл вóстрȣ, ші ꙟцї ва да бакшіш о сȣмѫ де банї,
пе каре н'аї вѫзȣт'о тȣ ꙟн тоатѫ віаца та, ші
поцї вені ꙟн тоате зілеле сѫ прінзї пеще дін а-
чѣстѫ балтѫ, ꙟнсѫ ꙟцї порȣнчéск ка нȣмаї о да-
тѫ пѫ зі сѫ ꙟцї арȣнчї мрѣжа, кѫчї алмінтрелѣ
поате сѫ цї се-ꙟтѫмпле врȣн рѫȣ фоарте маре,
ші аскȣлтѫ кȣ лȣаре амінте ла кѫте ꙟцї порȣн-
чéск, ші веї фі фоарте мȣлцȣміт ші феріціт ꙟнтрȣ
тóатѫ віаца та; ші грѫінд смеȣл ачесте кȣвінте,
перí нȣмаї де кѫт дін окі пескáрȣлȣї.

Пескарȣл хотѫрѫ сѫ нȣ есе нічї декȣм дін по-
рȣнк'а смеȣлȣї, ші плекѫнд кѫтрѫ ораш, се-гѫн-
дѣ ꙟнсінешї пентрȣ тоате кѫте ї се-ꙟтѫмплáсе;
ші ажȣнгѫнд ꙟн ораш, се-дȣсе д'адрéптȣ ла па-
латȣ ꙟмпѫрѫтéск, ка сѫ дȣкѫ ла ꙟмпѫратȣ пеш-
кéш ачеї патрȣ пещї. Кѫнд ачел ꙟмпѫрат вѫзȣ
асфел де пещї, се-мірѫ фоарте мȣлт де фрȣмȣсéца
феціолор лор; ші дȣпѫ че ꙟї прівї вр'о кѫтева чѣ-
сȣрї, кіемѫ пе везірȣл сѫȣ, ші ꙟї порȣнчí ка сѫ'ї
дѣ ла маї мареле бȣкѫтар ал ꙟмпѫрѫціеї ка сѫ
ꙟї гѫтѣскѫ. Іар везірȣл фѫкȣ ꙟндатѫ порȣнка

ꙟмпъратȣлȣї, ші се-дȣсъ ꙟнсȣші ла Бȣкътар-Баша, ш'апої се-ꙟнтоарсъ іаръші ла ꙟмпъратȣ, каре ꙟї порȣнчі съ дѣ пескарȣлȣї ȣн бакшіш ꙟнсъмнътор. Атȣнчі кемъ везірȣл пе пескар де о парте, ші ꙟї нȣмъръ ꙟн мѫнъ чінчї сȣте де галбенї. Пескарȣл, че нȣмаї вѫзȣсъ ꙟн мѫна са атѫца галбенї де кѫнд ерѣ ел, сокотѣ къ веде віс; дар креѕȣ ші ел къ есте лȣкрȣ аевѣ, кѫнд ꙟнчепȣ а келтȣі дін ачещї галбенї ла кѫте ꙟї трібȣѣ ꙟн касъ, дар лъсѫнд аічї пе ачест пескар, съ повестеск пентрȣ кѫте с'аȣ ꙟнтѫмплат лȣї Бȣкътар-Баша ал ачелȣї ꙟмпърат; къчї дȣпъ че лȣъ пещї дȣпъ порȣнка везірȣлȣї, ꙟї ръѕȣі ші ꙟї спълъ фрȣмос ка съ ꙟї пръжѣскъ, ші ꙟї пȣсъ ꙟн тігае пъ жъратік.

Дȣпъ че вѫѕȣ къ с'ар фі пръжіт пъ о парте, врȣ съ'ї ꙟнтоаркъ ші пъ чеѣлалтъ, ші ꙟндатъ че ꙟї ꙟнтоарсъ, се-фѫкȣ нȣмаї де кѫт ȣн сгомот маре, ка кѫнд ар кѫдѣ ші с'ар дѫрѫма ȣн ѕѫд, ші, о мінȣне маре! се-деспікъ ѕѫдȣл бȣкътъріеї! ші еші о копілъ фрȣмоасъ кȣ тотȣл, акъреї фрȣмȣсеце нȣ се-поате повесті, ші ерѣ ꙟнбръкатъ кȣ хаїне де аȣр фоарте фрȣмоасе ші скȣмпе. Ачѣста цінѣ ꙟн мѫнъ о варгъ де тіпарос, ші апропіїндȣсе де тігае, лові ȣн пеще кȣ варга, ші ѕісъ: о пеще, пеще! ꙟцї фачї тȣ даторіа та прекȣм цї се-каде? ші нерѫспȣнѕіндȣї пещеле, ꙟї ѕісъ іар асеменѣ. Атȣнчї кѫтешї патрȣ пещї рѫдікѫндȣшї капетіле, ръспȣнсъръ кȣ глас маре ȣрмътоареле кȣвінте:

„да, да, дакъ нȣмърї тȣ, нȣмъръм ші ної;
„дакъ тȣ ꙟцї ꙟнплінещї даторііле тале, ꙟнплі-
„нім ші ної пе але ноастре; дакъ тȣ фȣџї, ної
„вірȣім, ші сѫнтем мȣлцȣміцї."

Іспръвѫнд ачесте кȣвінте пещї дін тігае, ачѣ копілъ ръстȣрнъ тігаѣ ꙟн спȣѕъ, ші ꙟнтръ іаръші

ꙟн

ꙟн крѫпѫтȣра зідȣлȣї, ші се-ꙟнкісе зідȣл ꙟндатъ прекȣм ерѣ ші маї наінте; Бȣкътар-Баша ръмасъ ꙟнкременіт ші мȣт де фрікъ; ші дȣпъ че ꙟшї вені ꙟн фіре, се-апропіе ка съ ръдіче пешії дін спȣзъ, ші ꙟї възȣ негрї ка ші чеелалцї кърбȣні че ерѣ пъ ватръ, ꙟнкѫт нȣ маї ерѣ де нічї о трібȣінцъ пентрȣ маса ꙟмпъратȣлȣї.

Атȣнчї біетȣл Бȣкътар ꙟнчепȣ а се-жълі ші ашї сгъріа образȣ, зікѫнд, ваї міе, кѫнд воїȣ спȣне ꙟмпъратȣлȣї ачѣстъ мінȣне маре, сѫнт ꙟнкредінцат къ н'о съ мъ крѣзъ, ші се-ва некъжі фоарте мȣлт пъ міне. Атȣнчї кѫнд се-тѫнгȣѣ ел аша, іатъ вені ші везірȣл ла дѫнсȣл, ші ꙟл ꙟнтребъ де с'аȣ гътіт пешії, ші ел ꙟї повесті тоатъ ꙟнтѫмпларѣ пешілор.

Ачѣстъ ꙟнтѫмпларе кам пȣсъ пъ гѫндȣрї ші пе кіар везірȣ, ші дȣкѫндȣсе ла ꙟмпъратȣ, ꙟї пȣсъ оаре каре мінчȣнъ ші ꙟл ꙟнпъкъ, фъръ съ'ї маї повестѣскъ ачеѣ че се-ꙟнтѫмпласъ, ші пъ д'алтъ парте тріміс пѫнтраскȣне ка съ гъсѣскъ пескарȣ че адȣсесе ачеї пешї; ші дȣпъ че вені пескарȣ, ꙟї зісъ: воеск съ'мї маї адȣчї акȣм нȣмаї де кѫт ꙟнкъ патрȣ пешї асеменѣ кȣ чеї дін тѫіȣ, къчї ачеѣ с'афѫкȣт о грешалъ, ші нȣмаї сѫнт бȣні пентрȣ маса ꙟмпъратȣлȣї.

Пескарȣл фъръ съ'і спȣе къ ꙟн зіоа ачеѣ нȣ поате съ прінзъ пеше де доаъ орї, прекȣм ꙟї порȣнчісъ смеȣл, ꙟї пȣсъ ꙟнаінте къ е департе пѫнъ ла Балта кȣ асеменѣ пешї, ꙟнсъ мѫїне пѫнъ ꙟн зіоъ ꙟї ва ададȣче ꙟнтокмаї ка ачеѣ, ші ꙟндатъ се-дȣсъ пескарȣл ꙟн ноаптѣ ачеѣ ла Балтъ ші прінсъ патрȣ пешї ꙟнтокмаї ка ші чеї дін тѫіȣ, ші адоа зі діседемінѣцъ ꙟї адȣсъ ла везірȣ, дȣпъ кȣвѫнтȣл че авȣсесъ кȣ дѫнсȣл, ші везірȣл лȣѫнд пешї се-дȣсе сѫнгȣр ла Бȣкътар-Ба-

ша,

ша, ші се-ꙟнкісеръ нȣмаї амѫндої ꙟн бȣкътъріе. Атȣнчї бȣкътарȣл кȣръцінд'ȣї, ꙟї пȣсе ꙟн тігае ка ші пе чеї дін тъїȣ, ші кѫнд ꙟї ꙟнтоарсе пе чеѣлалтъ парте, іатъ се-аȣзі ȣн тросиет ꙟн зід, се-дескісъ зідȣл, ші еші тот ачѣ копілъ фоарте фрȣмоасъ ші ꙟнбръкатъ тот кȣ ачеле хаїне дін тъїȣ, ші кȣ варга ꙟн мѫнъ, ші ловіндъ ȣн пеще кȣ варга, зісе ачѣле кȣвінте че зісесе ші маї наінте, аші(ж)дереа ші пещії ръспȣнсеръ асеменеа кȣвінте, прекȣм ам маї зіс, пе ȣрмъ рестȣрнъ тігаѣ кȣ варга, ші къзȣръ пещії ꙟн спȣзъ, ші еа се-ꙟнтоарсе іаръші ꙟн гаȣра зідȣлȣї, де ȣнде еші.

Везірȣл се-міръ прѣ мȣлт де ачѣстъ ведере, ші зісъ: ачѣста кȣ адевърат есте ȣн лȣкрȣ ꙟнсемнат ші о таінъ маре, ші трібȣе съ о спȣїȣ ꙟмпъратȣлȣї кȣ амърȣнтȣл, ші ꙟндатъ алергъ ла ꙟмпъратȣ ші ꙟї повесті кȣ амърȣнтȣ ачѣстъ стріінъ ведере, ꙟмпъратȣл аȣзѫнд асфел де повесте, ꙟнтръ ла маре бъгаре де сѣмъ ка съ вазъ ші ел ꙟнсȣші кȣ кіар окі съї ачѣстъ мінȣне, ші ꙟндатъ трімісъ съ кеме пе пескар; ші дȣпъ че вені ші се-ꙟнфъцішъ ꙟнаінтѣ са, ꙟї зісъ: поці ка съ'мї маї адȣчї ꙟнкъ патрȣ пещї ка чеї че аї маї адȣс? де поці дȣте маї кȣрѫнд, ші те воїȣ мȣлцȣмі фоарте біне; пескарȣл ръспȣнсъ: гата сѫнт пȣтерніче ꙟмпърате ла порȣнка ꙟмпъръцієї тале; ꙟнсъ трібȣе съ ꙟмї даї сорок де треї зіле, ші лȣѫндȣші слобозєніе, ꙟші лȣъ мрѣжа ші плекъ ꙟн ноаптѣ ачѣ ла балтъ, ші прінзѫнд патрȣ пещї ка ші маї наінте, се-ꙟнтоарсе ла ꙟмпъратȣл.

Ші възѫндȣї ꙟмпъратȣл се-бȣкȣръ фоарте мȣлт, ꙟнкѫт порȣнчі ꙟндатъ ка съї дѣ бакшіш патрȣ сȣте де галбені, ші порȣнчі везірȣлȣї съ адȣкъ тоате челе трібȣінчоасе, ка съ гътѣскъ пещї кіар ꙟн

одаѣ

одаѣ са, ꙟн каре се-ꙟнкісъ кȣ везірȣл ші кȣ бȣкъ-тар-баша. Ачі кȣрзці бȣкътарȣл пещі, ші ꙟї пȣсъ ꙟн тігає, ші дȣпъ че се-пръжіръ пъ о парте ꙟї ꙟнтоарсъ ші пъ чеѣлалтъ, де фацъ кȣ ꙟмпъратȣл ші кȣ везірȣл; ші ꙟндатъ се-дескісъ пъретеле іатакȣлȣї ꙟмпърътеск, ші еші ȣн Арап трȣпеш ка ȣн новак, ꙟн локȣл ачеї копіле фрȣмоасъ, че се-арътасе бȣкътарȣлȣї ші везірȣлȣї. Ачест Арап ерѣ ꙟнбръкат ꙟнтокмаї ка ȣн роб, ші ціиѣ ꙟн мѫнъ ȣн тоѣг верде, ші апропііндȣсе де тігає, атінсъ пещі кȣ тоѣгȣ, ші зісъ тот ачеле кȣвінте че зісесе маї наінте ші копіла ачеѣ; ші пещі рѫдікѫндȣші капетіле ръспȣнсеръ тот ачеле кȣвінте, прекȣм с'аȣ зіс маї сȣс; ші ꙟндатъ че іспръвіръ пещі кȣвінтеле лор, арапȣл рѫстȣрнъ тігаѣ, ші арȣнкъ пещі пѫн міжлокȣ касъї, ші се-фъкȣръ негрї ка кърбȣні.

Дȣпъ че се-фъкȣ ачѣста, Арапȣл, ȣітѫндȣсе кȣ о кѫȣтътȣръ аспръ ші сълбатікъ ла чеї че ерѣ пѫн прежȣр, се-дȣсе, ші інтръ ꙟн пърете де ȣнде ешісе, ші се-ꙟнкісе пъретеле ка ші маї наінте, пъ ȣрмъ зіче ꙟмпъратȣл кътръ везір: кȣ адевърат къ ачещї пещї прекȣм се-веде, аȣ о таїнъ маре, ші трібȣе ка негрешіт съ ꙟнсемнезе чева, ші сѫнт ла мірare съ афлȣ ачѣста, дечї адȣчецї кȣрѫнд пе пескар, ші дȣпъ че ꙟл адȣсеръ, ꙟл ꙟнтребъ ꙟмпъратȣл: де ȣнде аї прінс ачещї пещї? іар пескарȣл зіче: пȣтерніче ꙟмпърате, і ам прінс дінтро балтъ че есте ꙟнтре патрȣ деѣлȣрї, дінколо де мȣнтішорȣ ъла че се-веде д'аічї. ꙟмпъратȣл ꙟнтребъ пе везір де щіе ачѣстъ балтъ, саȣ нȣ; ші везірȣл ꙟї ръспȣнсъ, н'ам аȣзіт ніч'о датъ, нічї къ ам възȣт съ фіе вр'о балтъ ꙟнтр'аколо пъ ȣнде зіче ел, ші маї вѫртос къ сѫнт акȣм шаїзечї де ані де кѫнд мъ дȣк маї ꙟн тоате зіле-

ле

де ла бѫнат ꙟнтр'аколо, ші н'ам вѫӡȣт нічї ȣн ісвора́ш макар де апъ, некȣм о балтъ ка ачѣстъ.

Пъ ȣрмъ ӡіче кътръ пескар: ка кѫтъ кале съ фіе д'аічї де ла палат пѫнъ ла балта ачѣ? ші пескарȣл ӡісъ, кале ка де треі чѣсȣрї, ші нȣмаї де кѫт порȣнчі ꙟмпъратȣл съ гътѣскъ каі, ші ꙟнкълекъ кȣ алаіȣ ꙟмпърътеск, ші плекаръ лȣѫнд пе пескар де кълъȣӡъ ꙟнаінте, ші ажȣнгѫнд ла мȣнтішорȣл че се-ведѣ де ла палат, въӡȣръ дінколо де дѫнсȣ о кѫмпіе фоарте ꙟнтінсъ, акърії мърџінї нȣ се-ведѣ, ші се-мірарь тоцї фоарте мȣлт, фіінкъ н'о маї въӡȣсе німенѣ пѫнъ ꙟн чѣсȣл ачела, ші ꙟн чѣ маї де пре ȣрмъ ажȣнсеръ ла балтъ, а кърії апъ ерѣ фоарте лімпеде ꙟнтокмаї ка крісталȣ, ꙟнкѫт се-ведѣ тоцї пещї ꙟнтрѫнса асеменѣ ка чеї че адȣсесе пескарȣл ла ꙟмпъратȣл.

Дȣпе че прівї ꙟмпъратȣл ла ачеї пещї вр'о кѫтъва време кȣ мȣлтъ мірare, се-ꙟнтоарсъ ші ӡісъ кътръ боєрї сът: кȣм се-поате съ нȣ щіцї дȣмнѣвоастръ ачѣстъ балтъ аша де мінȣнатъ ші апроапе де орашȣл ностръ? ші тоцї ръспȣнсеръ кȣ ȣн глас къ н'аȣ аȣӡіт нічї о датъ де ȣн аша лȣкрȣ, ші кȣмкъ се-афлъ ші еї сѫнгȣрї ла маре мірare. Атȣнчї порȣнчі ꙟмпъратȣл съ дескалече тоцї, ші съ ꙟнтінӡъ кортȣріле лѫнгъ ачѣ балтъ, ӡікѫндȣле, къ нȣ мъ ꙟнторк ла палат, пѫнъ нȣ мъ воіȣ ꙟнкредінца кȣм с'а гъсіт ачѣстъ балтъ аічї, ші пентрȣ че съ аібъ пещї де кѫте патрȣ фелȣрї де въпсълї.

Іар ꙟнтр'ачѣ ноапте кіамъ ꙟмпъратȣл пе везір ꙟн кортȣл съȣ, ші ꙟї порȣнчеще прін таїнъ съ стѣ аколо кȣ тот алаіȣл, пѫнъ се-ва ꙟнтоарче ел ꙟнапоіȣ, ӡікѫндȣї, къ нȣ мъ почіȣ астѫмпъра пѫнъ че воіȣ афла прічіна ачестȣї лȣкрȣ де мȣлтъ мірare, аша ӡісе везірȣлȣї; дечї се-ꙟнбръкъ

кȣ

кȣ хаїне солдъцєшї, ші лȣъ дестȣле арме кȣ дѫнсȣл спре апъраре са, ꙟпротіва вре ȣнеї ꙟтѫмплърї; ші дȣпъ че адормірѫ тоцї оамені сѫї, плекъ нȣмаї сѫнгȣр пѫнтраскȣне, ші ȣмблѫнд тоатъ ноаптѣ пъ лȣнъ, нȣ афла німік, адоа зі дȣпъ ръсърітȣл соарелȣї, веде о зідіре маре пȣцін департе де ȣнде ерѣ, ші апропіїндȣсе аколо, възȣ къ ерѣ ȣн палат фоарте маре ші ꙟподобіт, кареле ерѣ зідіт де мармȣр спреѫзътор ка стікла, ші ꙟвѫліт кȣ крістал, ꙟкѫт се-ведѣ тот палатȣл ꙟтокмаї ка о огліндъ, ші дȣпъ че ꙟл прівї пъ дінафаръ врокѫтева чѣсȣрї, се-апропіе ла поартъ, каре кȣ тоате къ ерѣ дескісъ, ꙟнсъ ел сокоті маї кȣ кȣвіїнцъ а бате ꙟнтрѫнса, ш'апоі съ інтре ꙟнлъȣнтрȣ, ші бътѫнд де доаъ треі орї, ші де маї мȣлте орї, нȣ се-възȣ нічї пȣіȣ де ом.

Ші възѫнд къ нȣ есе німінѣ, се-міръ фоарте мȣлт, ші зічѣ ꙟнсінешї: кȣм с'ар пȣтѣ съ фі лъсат пȣстіїȣ ȣн аша палат фрȣмос ші мінȣнат? ші де нȣ ва фі німінѣ ꙟнтрѫнсȣл нȣ ам де че съ мъ тем, іар дін протівъ ешіндȣмї чінева ꙟннаінте, ам кȣ че съ мъ апър де дѫнсȣл; ші ꙟнтрѫнд пъ поартъ ꙟн кȣрте, стрігъ ꙟн гȣра маре: нȣ е чінева аічї съ прімѣскъ ȣн кълътор ка съ се-одіхнѣскъ ніцел?! ші зікѫнд ꙟн треі-патрȣ рѫндȣрї ачесте кȣвінте, нічї се-аȣзі, нічї се-възȣ вре ȣн ом съ есе, саȣ съ ꙟї ръспȣнзъ, ші ачѣста ꙟл фъкȣ ка съ се-міре маї мȣлт.

Атȣнчї ачел ꙟмпърат, възѫнд аша, ꙟнтръ пѫн касъле ші пѫн къмъріле палатȣлȣї ачелȣѣ, каре ерѣ аштернȣте кȣ кілімȣрї де мътасъ, ші макатȣріле кȣ перініле патȣлȣї ерѣ нȣмаї де фір де чел бȣн де Індіа, пъ ȣрмъ трекȣ ꙟнтр'ȣн фоішор, адікъ ꙟнтр'ȣн балкон фоарте ꙟнподобіт, ꙟн міжлокȣл кърȣѣ ерѣ ȣн лігіан маре ꙟн патрȣ

колцȣрі, ші ꙟн фіекаре колц авѣ кѫте ȣн леȣ де аȣр, ачещі патрȣ леі тȣрна пъ гȣріле лор ніще апъ ꙟнто́кмаі ка крісталȣл де лімпеде, каре, кȣ кȣрџерѣ еі ꙟн лігіан, се-ꙟнформа ꙟн фелȣрімі де піетрі скȣмпе ші мъргърітаре, че се-ведѣ плȣтінд пъ апа лігіанȣлȣі ꙟн аче́л балко́н.

Ачест палат ерѣ ꙟнкȣнжȣрат де треі пърці кȣ о гръдінъ фоарте десфътътоаре ші фрȣмо́асъ, ал кърії пъмѫнт ерѣ ꙟнподобіт кȣ фелȣрімі де вердецȣрі, кȣ фелȣрімі де пъра́е ші гърлішо́аре, че ꙟн форма ненȣмъра́те. фѫнтѫнеле ші гълда́е, кȣ пъдȣрічі ші дȣмбръвіоаре пліне де фелȣрімі де копачі ші помі, ші чел маі фрȣмо́с дін тоате ерѣ ненȣмърателе фелȣрі де пъсърі, акърор дȣлче ші мѫгѫіо́асъ кѫнтаре ꙟнформа ȣн раіȣ пъмѫнте́ск. Ꙟмпъратȣл нȣ се-маі пȣтѣ сътȣра прівінд ла асфел де лȣкрȣрі мінȣнате, але мещешȣгȣлȣі ші але сфінтеі натȣ́рі, ші д'одатъ фъръ ве́сте аȣѕі́ ȣн глас де плѫнџере ꙟнтовъръшіт де кȣвінте жалніче ші обідо́асе, атȣ́нчі стътȣ ꙟмпъра́тȣл, ші аскȣлтѫнд кȣ бъгаре де сѣмъ, аȣѕі́ кȣ маре деслȣшіре ȣрмъто́ареле кȣвінте.

„О връжмаше ші мȣлт-немілостіве норо́аче,
„каре нȣ мъ лъса́ші а мъ бȣкȣра нічі ȣн чѣс ꙟн
„бȣна-петречере, ші мъ аддȣсе́ші ꙟн старѣ чѣ
„маі вреднікъ де жале, маі тікълос де кѫт орі
„че тікъло́с ꙟн ачѣстъ лȣме; ꙟнчетѣѕъці нъвъ-
„ліріле челе протівніче де асȣпра мѣ; ші дъмі
„о мо́арте грабнікъ ка съ скап о датъ де атѫ-
„тѣ дȣрері гроѕаве ші кȣмпліте, ваі міе тікъ-
„ло́сȣл де треі орі! де мірарe лȣкрȣ есте кȣм
„маі ам сȣфларе дȣп'атѫтѣ мȣнчі кȣмпліте!"

Ꙟмпъратȣл аȣѕінд асфел де тѫнгȣірі, ші фъкѫндȣі-се мілъ, ꙟнчепȣ а мерџе спре партѣ аче́ ꙟнкотро се-аȣѕ'ѣ аче́сте гласȣрі де тѫнгȣіре, ші ажȣн-

ажꙋнгѫнд ла ꙋша ꙋнії кѫмѫрї фоарте стрѫлꙋчітѫ ші де маре кꙋвіінцѫ, вѫꙃꙋ ꙋн тѫнѫр шѫꙃѫнд ꙟнтр'ꙋн скаꙋн маре ші ꙟмподобіт, ꙟнбрѫкат ꙟн хаіне лꙋксоасе (адікѫ де маре прец), нобіл ла кѫтаре, ꙟнсѫ ꙟнтрістарѣ, че ста жꙋгрѫвітѫ ꙟн образꙋл сѫꙋ, ꙟл арѫта посоморѫт.

Апропііндꙋсе ꙟмпѫратꙋл ꙟї дете бꙋнѫ ꙃіоа, ашіждерѣ ші ачел тѫнѫр некꙋноскꙋт ꙟї мꙋлцꙋмі кꙋ о смерітѫ ші галешѫ плекаре де кап, ші ꙃісе кѫтрѫ ꙟмпѫратꙋл: домнꙋле, еꙋ те кꙋноск прѣ біне пѫ кѫꙋтѫтꙋра та ші пѫ ворбеле че аї, кѫ нꙋ ещї вре ꙋн ом прост, дар мѫ рог сѫ ам ертѫчꙋне кѫ нꙋ мѫ скꙋлаіꙋ ꙟнаінтеці, ші нꙋ те прімііꙋ прекꙋм се-кꙋвіне ꙟнтрꙋ гѫꙃдꙋіре, ші кѫнд веї афла прічіна че мѫ ꙃѫтікнеще а нꙋ ꙟнпліні ачесте сфінте даторії, атꙋнчї сѫнт ꙟнкредінцат кѫ ꙟмї веї плѫнце де мілѫ.

Іар ꙟмпѫратꙋл ꙟї ꙃіче: еꙋ сѫнт прѣ ꙟндаторат бꙋнеї тале кꙋцетѫрї, ші мꙋлцꙋмірілор тале челор пріетенещї, ші сѫнт гата а те ажꙋта, ші а те мѫнтꙋі де тѫнгꙋірѣ ші ꙟнтрістарѣ та, пѫ кѫт мѫ воіꙋ кꙋноаще дестоінік, де ꙟмї веї повесті прічіна сѫнгꙋрѫтѫції тале аічѣ, ші пентрꙋ че се-фії копрінс де атѫта ꙟнтрістаре ші мѫхніре мꙋлтѫ, ші ꙟн скꙋрт тоатѫ історіа тікѫлошіїлор тале ꙟн каре те беꙃ акꙋм; дар ꙟнтѫіꙋ те пофтеск кꙋ рꙋгѫчꙋне, сѫ ꙟмї спꙋї кꙋм ші ꙟн че кіп се-афлѫ ачѣстѫ балтѫ, че есте аічї апроапе, ші че ꙟнсѫмнѣꙃѫ пещії еї, че сѫнт де патрꙋ фелꙋрї де вѫпсѫлї, адікѫ ꙋні албї, алції рошї, алції албастрї, ші алції галбенї, ші че ꙟнсѫмнѣꙃѫ ачѣст палат де маре-кꙋвіінцѫ ал ачещії грѫдінї?

Ачел тѫнѫр некꙋноскꙋт ꙟн лок сѫ рѫспꙋнꙃѫ ла челе че ꙟл ꙟнтреба ꙟмпѫратꙋл, ꙟнчепꙋ сѫ се-жѫлѣскѫ ші сѫ сі-тѫнгꙋѣскѫ кꙋ фок ші кꙋ амар,

ꙟнкѫт порні ші пе ꙟмпъратȣл спре лакрѫмі де мілъ ші конпѫтіміре, ші ꙟї зісъ ꙟмпъратȣл: спȣнемї, те рог, че е прічіна ачещії марї ꙟнтрістърі, ꙟнтрȣ каре те афлі кȣфȣндат? атȣнчї ачел тѫнър рѫдікѫндȣ'шї хаінеле, аратъ ꙟмпъратȣлȣї къ де ла бȣрік ꙟнсȣс ерѣ ом, іар ꙟнколо пъсте тот ерѣ де мармȣре негрȣ, ші ла ачѣстъ ведере ꙟнкремені ꙟмпъратȣл. Іар тѫнърȣл ꙟї зісъ: възȣші трȣпȣл меȣ? аскȣлтъ акȣм ші історіа мѣ. Ачѣстъ історіе плекȣ фоарте мȣлт ꙟмпъратȣлȣї Алідін, ші зісъ кътръ Халіма: ȣрмѣзъцї повестірѣ, къ ам маре пофтъ съ'ї аȣз сфѫршітȣ, ші зісе ꙟнтрȣ сінеші, пъ кѫтъ време ꙟмї ва повесті асфел де історії, оіȣ съ'ї дърȣеск ші віаца.

Історіа тѫнърȣлȣї ꙟмпърат ал Інсȣлілор негре.

Акȣм ꙟнчепȣ ачел тѫнър, че ерѣ ꙟмпърат, а ꙟші повесті історіа ꙟн кіпȣл ȣрмътор: татъл меȣ, че стъпѫнѣ ачѣстъ ꙟмпъръціе, се-нȣмѣ Існаіл, ші ачѣстъ ꙟмпъръціе се-нȣмеще а Інсȣлілор (остроавелор) негре, каре ꙟші аре нȣмірѣ дела челе патрȣ дѣлȣрї че о ꙟнкȣнжоаръ. Скаȣнȣл ꙟмпъръціеї татълȣї меȣ, ерѣ аколо ȣнде есте балта ачѣ, де каре мъ ꙟнтребаш; дар шірȣл історіеї ꙟцї ва да дестȣлъ деслȣшіре пентрȣ префачерѣ ші скімбарѣ ꙟмпъръціеї меле.

Аскȣлтъ дар, мъ рог, ші веї ꙟнцелеце: дȣпъ моартѣ татълȣї меȣ, ка ȣн кліроном че ерѣм ал ꙟмпъръціеї, лȣаіȣ кѫрма скаȣнȣлȣї пърінтеск, ші сȣіндȣмъ ꙟн скаȣнȣл ꙟмпъръціеї, ꙟмї алесеіȣ де соціе пе о варъ амѣ, кȣ каре кȣнȣнѫндȣмъ, о вестііȣ де соціе а мѣ дȣпъ леце ші ꙟмпърътѣсъ, ші ерѣ ꙟнтре ної о драгосте неспȣсъ, о ȣніре,

ші

ші о сꙋпꙋнере ꙋнꙋл ла сфътꙋірѣ алтꙋѣ; ші цінꙋ ачѣста маї апро́апе де чінчї анї.

Іар ꙟнтр'ꙋна де зіле, фіі́нд ꙟмпърътѣса ꙟн бае, мъ дꙋсеі́ꙋ ші мъ кꙋлкаіꙋ съ мъ одіхнеск ніце́л, ші до́аъ ро́абе аръпо́аїче мъ апъра де мꙋще ка съ нꙋ мъ сꙋпере. Ачесте роабе сокотінд къ дорм, ші нещіі́нд къ еꙋ прічеп лімба Аръпѣскъ, ворбѣ Аръпеще ꙟнчетіне́л ꙋна кꙋ алта, къ, мꙋерѣ ꙟмпърътѣса мѣ, ꙟмї фаче маре стрѫмбъта́те де нꙋ мъ іꙋбе́ще, ші аре алт ібо́внік, ші ꙟн то́ате нопціле дꙋпъ че мъ адꙋрмѣ ꙟнтр'ꙋн семн фо́арте гре́ꙋ, фіі́нд къ ꙟм пꙋнѣ сомнішо́аръ (*) ꙟн орекї, ші кѫнд ведѣ къ дорм, се-скꙋла де лѫнгъ міне, ші се-дꙋчѣ ла ібо́внікꙋл еї, ші спре ръвърсатꙋл зо́рілор венѣ іаръ лѫнгъ міне; ші атꙋнчї ꙟмї лꙋа́ сомнішо́ара дін орекї, ші ꙟмї пꙋнѣ ла на́с дещептікъ (**), ал кърії міро́с мъ дещепта дін аче́л сомн адѫнк.

Еꙋ, че мъ префъчѣм къ дорм, ші прічепѣм лімба лор прѣ біне, дꙋпъ че аскꙋлтаіꙋ ла тоате кѫте ворбѣ еле амѫндо́аъ, мъ префъкꙋ́іꙋ къ атꙋнчѣ мъ деще́пт, фъръ съ ле арът къ аꙋзісем кѫте ворбісеръ еле; ꙟнсъ ꙟмї ꙟнтръ ꙋн кꙋ́іꙋ рече ла інімъ, ꙟн но́аптѣ віітоа́ре, кꙋлкѫндꙋмъ кꙋ неваста ꙟн пат, мъ префъкꙋ́іꙋ къ мъ фꙋръ сомнꙋ ꙟндатъ, атꙋнчї сімціі́ꙋ къ мї се-слобозі ꙋнче́ мітіꙋтел ꙟн оре́ке, ші прічепꙋ́іꙋ ꙟндатъ къ ꙟмї пꙋсе́се сомнішо́ара, ка съ мъ адо́армъ греꙋ, ꙟнсъ, ка ꙋнꙋл че ерѣм дещепт, нꙋ фъкꙋ́іꙋ німік.

Іар мꙋе́рѣ, дꙋпъ обічеі́ꙋл еї, фіі́нд ꙟнкредінцатъ къ м'а фꙋрат сфѫнтꙋ, прекꙋм ші алте дъцї,

се-

(*) Фел де бꙋрꙋѣнъ че адꙋче сомн греꙋ ші ꙟнделꙋнгат, пе каре де ар щіо ші дамеле ноастре, ꙟнсъ нꙋ тоате, ш'ар да ші кѫмаша де ар кꙋмпърао.

(**) о бꙋрꙋѣнъ че гонеще сомнꙋ ші лешінꙋ кꙋ міросꙋл еї.

се-скꙋлъ ꙟндатъ дін пат фъръ вре о темере, зі-
кжндꙋмі: дормі, дормір'аі сомнꙋ лꙋнг! ші ꙟн-
датъ се-ꙟнбръкъ, ші еші афаръ дін касъ. Атꙋнчі
мъ скꙋлаіꙋ ші еꙋ нꙋмаі декжт, ші мъ ꙟнармаіꙋ
кꙋ армеле че ле гътісъм маі дін време, ші алер-
гаіꙋ ꙟнчетінел ка пісіка дꙋпъ джнса пъ департе,
еа ꙟндатъ че се-апропіѣ де ꙋшіле касълор, ле фъ-
чѣ кꙋ мжна ꙋн семн фермекъторéск, ші се-дескꙋѣ
нꙋмаі декжт дін тоате зъвоаръле ꙟнаінтѣ еі, ші
еꙋ ꙋрмам дꙋпъ джнса коло-кжт-коло.

Ші дꙋпъ че трекꙋ шасе ꙋші але палатꙋлꙋі, ажꙋнсъ ла портіца гръдінеі, іар еꙋ ціїндꙋмъ тот дꙋпъ джнса пъ департе, мъ аскꙋнсеіꙋ дꙋпъ ніще тꙋфшоаре; ші еа гъсжндꙋ'ші ібовнікꙋ п'ачі п'апроапе, ꙟнчепꙋ а ворбі кꙋ джнсꙋл, ші а се-ціꙋціꙋлі ꙋнꙋл пъ алтꙋ, прекꙋм фак чеі аморезаці, пліменжндꙋсе алабраце, іар еꙋ мъ апрінсесем грозав, ші стам гата кжт п'ачі съ нъвълеск пъ джнші; ꙟнтре челе лалте ворбе але лор аꙋзііꙋ пе ꙟмпъръткса зікжнд кътръ ібовнік: нꙋ трібꙋе, сꙋфлецелꙋл меꙋ, съ фіі сꙋпърат пъ міне къ ам зъбовіт атжта; нꙋ е прічіна дін міне, лꙋміна окілор меі, чі е дін бърбатꙋл меꙋ, н'ар фі маі фост пъ пъмжнт нътъръꙋ дракꙋлꙋі; ші де нꙋ мъ крéзі ла челе че ꙟці спꙋіꙋ, ші де аі вр'о ꙟндоѣлъ кꙋм къ нꙋ те іꙋбéск ꙟнтокмаі ка сꙋфлетꙋл меꙋ, ах! дꙋмнѣта щіі прѣ біне пꙋтеріле меле, ажꙋнще нꙋмаі съ'мі порꙋнчéщі, (цок, ші ꙟл сърꙋтъ), ші еꙋ сжнт гата съ фак семне ші мінꙋні пентрꙋ драгостѣ та, ах! (цок, ші іар ꙟл сърꙋтъ), ші съ префак натꙋра лꙋкрꙋрілор, ші пе ачест фрꙋмос палат, ші пе ачест маре ораш съ ле префак ꙟн ржпі ші ꙟн мꙋнці пꙋстії ші грозаві, ші пе тоате пietріле ші темеліїле лор съ ле арꙋнк пъсте ноаъ църі ші пъсте ноаъ мърі, ажꙋнще нꙋмаі съ ꙟмі зічі,

ші

ші тоате сє-фак ꙟндатъ; тȣ єщї сȣфлецєлȣл меȣ, тȣ єщї віаца мѣ, ах џѣнѫм! ах кȣзȣм! ах іȣрем! ах ділберѫм! ах чічем! ах севдім! (цок, ші іар ꙟл сърȣтъ, ꙟнсъ ꙟн гȣръ, лешінѫнд пъ піептȣл лȣї, кȣ мѫніле ꙟнкроснате дȣпъ гѫтȣї, ші ꙟнплетічітъ пѫнтре пічоареле лȣї.

Ꙟмпърътѣса неваста мѣ зікѫнд ачесте кȣвінте, ші алтеле асеменѣ, трекȣръ пъ дін'аінтѣ мѣ ȣнде ерам аскȣнс ла ȣмбра ȣнор тȣфшоаре, прекȣм ꙟцї маї спȣсеїȣ, ші фіінд ібовнікȣл ꙟн партѣ деспре міне, ꙟл ісбіїȣ одатъ кȣ сабіа пъсте гѫт дін тоатъ пȣтерѣ мѣ, ші ꙟл ръніїȣ де моарте; іар де дѫнса ꙟмі фȣ мілъ, фіінд къ ꙟмї ерѣ ші варъ; ші дȣпъ че къзȣ ачел прѣкȣрвар жос фъкȣт мототол, сокотіїȣ къ л'ам оморѫт де тот, ші ꙟмпърътѣса фȣџі нȣмаї декѫт, фъръ съ мъ кȣноаскъ пъ ꙟнтȣнерек.

Дȣпъ че мъ депъртаїȣ ніцел прін помі грͺъдінеї, аȣзіїȣ пе ꙟмпърътѣсъ жълиндȣсе ші плѫнгѫнд кȣ фок, рана че фъкȣсъм ібовнікȣлȣї еї ерѣ де моарте, ꙟнсъ еа кȣ фармечіле еї ꙟї апъръ віаца, ꙟнсъ тот ръмасъ смінтіт ші єшіт дін мінте, ші ꙟн скȣртъ ворбъ, нȣмаї кȣ сȣфларе, іар ꙟнколо німік де дѫнсȣл. Д'ачі мъ дȣсеїȣ іар ꙟн ашернȣт ші мъ одіхніїȣ фоарте мълцȣміт, ші деспре зіоъ о възȣ къ віне ші еа, ші се кȣлкъ лѫнгъ міне ка о мȣере чінстітъ, ꙟнсъ охта ꙟнфȣндат, ла зіоъ мъ скȣлаїȣ де лѫнгъ дѫнса, фъръ съї ворбеск чева, ка кȣм ашї фі сокотіт къ доарме, ші кътѫндȣмі де требȣріле ꙟмпъръціеї ꙟн зіоа ачѣ, ші ꙟнторкѫндȣмъ ла харем, о гъсіїȣ ꙟмбръкатъ кȣ хаїне де ꙟнтрістаре ші кȣ пърȣ десплетіт, ші префъкѫндȣмъ къ н'ам німік ꙟн щіре пентрȣ нічї о ꙟнтѫмпларе, о ꙟнтребаїȣ де прічіна ꙟнтрістърії, ші ꙟмї ръспȣнсъ къ с'а ꙟнщін-

цат

цат де треї ꙟтѫмплѫрї фоарте ꙟтрістѫчоасе, адікѫ де моартѣ тѫтѫнісѫꙋ, а мꙋмесѫї, ші а фрѫцінісѫꙋ, че с'а ꙟтѫмплат тоате ꙟтр'о зі ші ꙟ ачел чѣс.

Еꙋ мѫ мірáїꙋ де бікле шꙋгꙋл мꙋерії, ші ꙟї зісеїꙋ; аї дрептате а те ꙟтріста ші а те тѫнгꙋї, кѫчї маї маре ꙟтрістаре де кѫт ачѣста нꙋ крез сѫ цї се фі маї ꙟтѫмплат ꙟ тоатѫ віаца та, дар Дꙋмнезѫꙋ е бꙋн, ші поате веї фі мѫнгѫѣтѫ.

Ші дꙋпѫ че трекꙋ ꙋн ан, пе каре ꙟл петрекꙋ ꙟ лакрѫмї неконтеніте ші ꙟ трістаре некꙋрмáтѫ, ꙟмї черꙋ вое ка сѫ'шї зідѣскѫ мормѫнтꙋ ші сѫ се-ꙟкізѫ ꙟтрѫнсꙋл де віе д'ачі ꙟаінте пѫ кѫтѫ віацѫ ꙟї маї рѫмѫсесе, еꙋ ꙟї дедеїꙋ слобозеніе, ші еа нꙋмаї декѫт порꙋнчі ші зіді ꙋн палат де маре кꙋвіінцѫ нꙋмаї кꙋ о болтѫ ꙟтрѫнсꙋл, ші ꙟл нꙋмі Палатꙋл лакрѫмілор; ші ꙟдатѫ че се-ісправі, ꙟшї адꙋсѫ ібовнікꙋ ꙟтрѫнсꙋл, пе каре ꙟл маї цінѣ ꙟкѫ кꙋ оаре каре рѫсꙋфларе прін пꙋтерѣ ꙋнор бѫꙋтꙋрї фермекѫторещї, дар кꙋ тоате фармечіле еї нꙋ пꙋтꙋ сѫ'л тѫмѫдꙋѣскѫ кꙋ десѫвѫршіре.

Ібовнікꙋ еї нꙋ маї авѣ алт семн де віацѫ, фѫрѫ нꙋмаї кѫ ведѣ кꙋ окі, ші ресꙋфла прѣ пꙋцінтел сꙋфлет, ші кꙋ тоате кѫ ꙟмпѫрѫтѣса нꙋ пꙋтѣ сѫ'шї факѫ пофта кꙋ дѫнсꙋл ꙟ аша старе че се-афла, ꙟнсѫ тꙋрбата еї драгосте о дꙋчѣ ла дѫнсꙋл пѫ тот чѣсꙋл ші мінꙋтꙋл, ші ꙟл плѫнџѣ кꙋ фок, ші ꙟї ꙟшіра фелꙋрімї де ворбе че о ꙟвѫца спꙋркатꙋл еї амор, ші мꙋмѫса Афродіта; іар еꙋ ле щіѣм пе тоате фоарте біне, ші мѫ фѫчѣм кѫ нꙋ щіꙋ німік.

Іар ꙟтр'ꙋна де зіле не маї пꙋтѫнд а сꙋфері обрѫзнічіа ші нерꙋшінарѣ мꙋерії, мѫ дꙋсеїꙋ ла пала-

пала-

палатȣл Лакръмілор, ка съ въз че фаче аколо не-
рȣшіната мȣе́ре, ші вѫрѫндȣмъ ꙟнтр'ȣн лок аскȣнс,
о аȣзіїȣ̆ зікѫндъ ібо́внікȣлȣї еї: вай міе къ мъ а-
флȣ ꙟнтрȣ чѣ маї де пе ȣрмъ деснъдъждȣіре! о
сȣфлетȣл меȣ̆! о скȣмпȣл меȣ̆ маї мȣлт де кѫт
тоатъ лȣмѣ, тот-даȣ́на ꙟцї ворбе́ск, ші къчї нȣ
ꙟмї ръспȣ́нзї макар ȣн кȣвінцел? пѫнъ кѫнд ꙟн-
трȣ тъче́ре сȣфлеце́лȣл меȣ̆? нȣ аȣзї сȣспінȣріле ме-
ле? нȣ ꙟмї аȣзї тѫнгȣірѣ? кȣм де нȣ'мї ръспȣнзї
макар ȣн кȣвінце́л? дін че ꙟцї кȣрџе ачѣста, дін
непȣті́нцъ, с'аȣ̆ къ маї ȣрѫт? ах тікъло́асан-де-
міне, ах амърѫтан-де-міне! нȣ везї фръціїо́рȣле
къ м'ам ліпсіт де то́атъ петречерѣ ші слава ꙟм-
пърътѣскъ пъ лѫнгъ дра́гостѣ та? нȣ ве́зї къ то́а-
те ꙟн лȣме ꙟмї сѫнт негре ші ꙟнтȣнеко́асе пъ
лѫнгъ тіне! нȣ везї къ то́ате зілеле меле лѣм
фъкȣт нопцї ꙟнтȣнеко́асе шезѫнд кȣ тіне ꙟн мор-
мѫнт!

Еȣ̆ ꙟн чѣ маї де пе ȣрмъ не маї пȣтѫнд сȣ-
фері́ ачесте кȣвінте, нъвъліїȣ̆ некъжіт ꙟнаі́нтѣ еї,
зікѫнд: о мормінте, къчї нȣ ꙟнгіцї аче́ст добі-
ток пȣтȣро́с ші мȣт че стъ аічї ка ȣн бȣщѣн пѫр-
літ, саȣ̆ маї біне а зіче, о Дȣмнезъȣле, къчї нȣ
арзї кȣ ȣн тръснет аі́чї ꙟнлъȣнтрȣ ші пе ȣнȣ ші
пе алтȣ, ка съ се-спаргъ діntре дѫнші аче́ст не-
оменіт ші нелеџіȣі́т амо́р?!

Атȣ́нчї се-скȣлъ мȣе́рѣ мѣ де ȣнде шъдѣ лѫн-
гъ ачел Арап пȣтȣро́с ібовнікȣл еї, ꙟнтокмаї ка
о скорпіе тȣрва́тъ асȣпра мѣ, ші ꙟмї зісъ: ах
връжма́ше ші неоменіте! тȣ ещї ачела каре мї аї
прічінȣіт атѫтѣ мѫхнірї ші охтърї кȣ фо́к?! тот
м'ам префъкȣт пѫнъ акȣм къ нȣ ціїȣ̆: мѫна та
чѣ неоменітъ ші крȣнтъ мї а фост адȣ́с персо́а-
на амо́рȣлȣї міеȣ̆ ꙟн аша старе де жале! ші акȣм
обра́сніче маї віі ші аічї съ ꙟмї тȣрбȣрї ші маї

мȣлт ꙟнтрістарѣ мѣ, ші съ мъ аддȣчї маї кȣ-
рѫнд ла десъвѫршітъ деснъдѫждȣ́ре?! іар еȣ̆ ꙟї
ръспȣнсеі́ȣ̆ некъжіт: еȣ̆ сѫнт кȣ адевърат челче ам
педепсіт прекȣм се-кȣвенѣ пе ачѣстъ спȣркъчȣне
де ара́п негрȣ ші ꙟнпȣціт маї ръȣ̆ де кѫт ȣн
стѫрв! дар се-кȣвіне ка съ'ці фа́к ші ціе асе́менѣ
ка ші лȣї! кѫчї нȣ маї почіȣ̆ сȣфері́ неоменііле та́-
ле ші нерȣшінарѣ та, ші рѫдіка́іȣ̆ сабіа с'о та́іȣ̆.

Іар еа: ȣїтѫндȣсе ла міне кȣ фацъ веселъ ші
лінъ, ꙟмї зісъ кȣ ȣн зімбет префъкȣт ші амъці-
то́р: нȣ те некъжі́; ші ꙟндатъ зісе ніще бомбо-
нітȣ́рї пе каре нȣ ле ꙟнцелесе́іȣ̆; ші пъ ȣрмъ зісъ
кȣ маре гла́с ші кȣ нека́з: ꙟцї порȣнче́ск, прін
пȣтерѣ фармечілор меле, ка съ те фачї жȣмътате
мармȣр негрȣ, ші жȣмътате съ рѫмѫї омȣ̆; ші
ꙟндатъ мъ фъкȣ́іȣ̆ прекȣм мъ везї къ сѫнт, ші
акȣм мъ афлȣ мо́рт ꙟнтрȣ чеї вії, ші віȣ ꙟнтрȣ
чеї мо́рцї; ші дȣпъ че мъ префъкȣ ꙟн аша старе
де жале ачѣ жіга́ніе де мȣе́ре, прін фармечіле еї,
мъ поменііȣ̆ дін палатȣл лакрѫмілор, аі́чї ȣнде
мъ везї.

Дȣпъ аче́стѣ прѫпъді́ тот орашȣ ꙟмпъръці́еї
меле депре фаца пъмѫнтȣлȣї, палатȣріле, касъ-
ле, тȣрнȣріле, ȣліціле, ші пре тот неnȣмъра́тȣл
нород ле кȣфѫндъ ꙟн ачѣстъ балтъ че везї. Пе-
щї че сѫнт де патрȣ фе́лȣрї де фе́це, сѫнт челе
патрȣ нації де оамені, че лъкȣѣ ꙟн ораш, ші а-
вѣ патрȣ кредінцї деосебіте, адікъ пещі чеї албї
ꙟнсъмнѣзъ тȣрчї, чеї роші перші́, че се-ꙟнкіна
фокȣлȣї, чеї алба́стрї крещіні, ші чеї галбені ꙟн-
съмнѣзъ оврее́ї.

Челе патрȣ дѣлȣрї сѫнт челе патрȣ остро́аве
саȣ̆ інсȣле де ла каре ш'а лȣат нȣмірѣ ачѣстъ ꙟм-
пъръціе. Аче́стѣ тоате ле щіȣ прін спȣса кіар а
ачещіі фермекъторе́се, каре, ка съ'мї адао́це дȣре-
рѣ

рѣ ші ꙟтрістарѣ, мі̆ лѣ спȣс кіар кȣ гȣра са, кȣмкъ еа лѣ префъкȣт тоате ачѣстъ ꙟн старе спре ръсбȣнарѣ некаꙁȣлȣі̆ еі̆ ꙟнпротіва мѣ, ші дȣпъ ачѣстѣ тоате ꙟнкъ н'ам скъпат дін гіаръле еі̆ челе вeнінате, къчі̆ віне пъ тоатъ ꙁіоа кѫте о датъ ла міне ші ꙟмі̆ дъ пъ спателе гоале кѫте о сȣтъ де пілȣрі̆ де вѫнъ де боȣ, пѫнъ кѫнд ꙟнчеп а кȣрџе шіроае де сѫнџе; пъ ȣрмъ мъ ꙟнбракъ кȣ о къмашъ де тѫрсѫнъ пъ піелѣ гоалъ, ші пъ дѣсȣпра мъ ꙟнбракъ кȣ ачѣстъ манта де фір стрълȣчітъ, нȣ ка съ мъ чінстѣскъ, ші ка съ ꙟші̆ батъ жок де міне.

Дȣпъ че повесті ачѣстъ трістъ історіе а са ꙟнчепȣ а плѫнџе фъръ мѫнгѫере, ші рѫдікѫндȣ'ші̆ окі̆ спре чер ꙁічѣ: доамне атотпȣтерніче ші а тоате-ꙁідіторȣле, еȣ мъ лас кȣ тотȣл ꙟнтрȣ хотърѫрѣ та чѣ дрѣптъ, ші ꙟнтрȣ воінца провіденціі̆ тале челиі̆ сфінте ші пȣрȣрѣ прівегіетоаре, ші пе тоате ле рабд вітежаще фъръ чѣ маі̆ мікъ кѫртіре, пѫнъ ва фі воѣ та, прѣ бȣнȣле ші ꙟнделȣнг ръбдъторȣле.

Дѣчі̆ аȣꙁѫнд ачел ꙟмпърат ачѣстъ жалнікъ повестіре, ші вѫꙁѫнд пе ачел тѫнър ꙟмпърат ꙟнтр'о старе аша вреднікъ де лакръмі̆, і се-фъкȣ маре мілъ де дѫнсȣ, ші хотърѫнд съ'і̆ ръсбȣне некаꙁȣл ꙟнпротіва ачеі̆ мȣері̆ спȣркате, ꙟі̆ ꙁісъ: спȣнем кȣ деслȣшіре ȣнде се-афлъ ачѣ фермекътоаре, ші ꙟн че лок есте ачел скѫрнав ші бечіснік ібовнік ал еі? іар тѫнърȣл ꙟмпърат ꙟі̆ ръспȣнсъ: домнȣле, прекȣм ц'ам маі̆ спȣс дȣмітале, ібовнікȣл еі̆ заче ꙟн палатȣл лакръмілор, ꙟнтр'ȣн мормѫнт фъкȣт дінадінс ка о болтъ, ші ачест палат се-ціне прінтр'о гълеріе лȣнгъ де палатȣ ачеста ꙟн каре мъ афлȣ еȣ акȣм; іар пе спȣрката де фермекътоаре н'о щіȣ пъ ȣнде се-афлъ;

къ еа ȣмблъ ка нълȣкъ пѫн тоа́те пърціле дȣпъ лѣкȣрї пентрȣ ібовнікȣл еї; ꙟнсъ ꙟн тоа́те дімінеціле віне ла міне, ші ꙟмї дъ ачѣ бътáе сѫнџероа́съ, прекȣм ц'ам маї спȣ́с, ші пъ ȣрмъ се-дȣ́че ла пȣтоа́рѣ еї де ібовнік, ші ꙟї дȣче о бъȣтȣ́ръ кȣ каре ꙟл маї ці́не кȣ ніцікъ віацъ пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, ші нȣ ꙟнчетѣзъ де ал дожъні ші ал ꙟнтреба, пентрȣ че́ нȣ ꙟї ръспȣ́нде, каре нічї къ а маї зіс кра́ де кѫнд л'ам ловіт кȣ се́те кȣ сабіа пъсте гѫт, прекȣм ам маї зіс, ші ачѣста есте фокȣл еї чел маї маре, къ ꙟл ꙟнтрѣбъ ка пе ȣн бȣшѣн пѫрліт ші мȣт.

Аша даръ ачел ꙟмпърат мѫнгѫе́ ші ꙟнбȣнъ пе ачел тѫнър ꙟмпърат, ші ꙟї фъгъдȣі́ къ ꙟї ва ръсбȣна ꙟнпротіва ачеї фермекътоа́ре ꙟндръчітъ. Лѫнгъ ачѣ́стѣ ꙟї повесті́ ші прічіна венірєї сале пѫн ачеле локȣрї, ші ꙟї спȣ́съ кȣ че міжло́к о съ'ї ръсбȣне, ші кȣм о съ педепсѣскъ пе ачѣ блестематъ де мȣе́ре.

Дар фіі́ндкъ ерѣ прѣ тѫрзїȣ дін ноа́пте, лъсъ трѣба ачѣста пентрȣ зіоа віїтоа́ре, ші лȣѫндȣші сѣра-бȣнъ де ла тѫнърȣл ꙟмпърат, се-дȣсе съ се-одіхнѣскъ ніце́л ꙟн алтъ ода́е тот а ачелȣї палат. Адоа́зі кȣм се-ръвърсъ де зо́рї алергъ нȣмаї-де-кѫт ла палатȣл лакръмілор, ші ꙟнтрѫнд ꙟнлъȣ́нтрȣ ꙟл гъсі́ фоа́рте ꙟнподобіт кȣ о лȣмінá́ціе прѣ фрȣмоа́съ, ші ерѣ плін де фелȣрімї де міроа́се мінȣнате, че ешѣ ка ніше адіе́рї де вѫнтȣрї де пѫн тоа́те пърціле челе пъ дін лъȣнтрȣ але палатȣлȣї ачелȣѣ, пе каре ле фъчѣ фермекътоа́рѣ аче́ѣ нȣмаї ші нȣмаї пентрȣ парігоріа тікълосȣлȣї еї де ібо́внік; пе каре афлѫндȣл ꙟмпъра́тȣл немішкѫндȣсе ка ȣн морт, зъкѫнт ꙟн пат фъръ вре о сімці́ре, ꙟнтр'ȣн фел де мормѫнт фъкȣт ꙟн формъ де болтъ, ші търѫндȣл афар

ка

ка пре о обіалъ, ꙟл фъкȣ чопъцї чопъцї, ші ꙟл арȣнкъ ꙟнтр'ȣн пȣц че ерѣ ꙟн кȣртѣ палатȣлȣї; пъ ȣрмъ се-кȣлкъ ел ꙟнсȣшї ꙟн патȣл ібовнікȣлȣї фермекътоарей, ші се-ꙟнвълі ꙟнтокмаї прекȣм гъсісе пе арап ꙟнвъліт ші ꙟнбоборожат, авѫнд лѫнгъ дѫнсȣл пъ дедесȣпт ші крішана сабіе, кȣ каре ста гата фъкȣт мѫркъ ꙟн ашернȣт ші ашепта мінȣтȣл ръсплътірей.

Нȣ дȣпъ мȣлте мінȣте вені ші фермекътоарѣ, ші ꙟнтѫїȣ алергъ ла бърбатȣл съȣ тѫнърȣл ꙟмпърат ал Інсȣлілор негре, ші ꙟнчепȣ съ'л батъ прекȣм обічнȣѣ атѫт фъръ мілъ, ꙟнкѫт ваетіле лȣї порнѣ спре мілостівіре ші пе трȣпȣріле челе неꙟнсȣфлеціте, ші о рȣга ка пе Дȣмнезъȣ съ'ї фіе мілъ де дѫнсȣл, ка дакъ нȣ воеще съ'л ерте де тот, ꙟнкаї съ'ї дѣ чінчї-шасе пілȣрї маї пȣціне дінтр'о сȣтъ; ші еа ꙟї зічѣ: ціе нȣ ц'а фост мілъ де ібовнічелȣ меȣ ка съ нȣ'л рънещї атѫт де кȣмпліт, ші міе съ'мї фіе мілъ пентрȣ тіне спȣркатȣле, нелеціȣітȣле, пісмашȣле, пȣторео, ажȣрісітȣле? ші пъ кѫт ел о рȣга, еа кȣ атѫт маї мȣлт фъчѣ съ ръсȣне тот палатȣл де ловітȣріле че ꙟї да пъ спате кȣ пілȣ. . . .

Акȣм вѫзѫнд Халіма къ се-апропіѣ чѣсȣл ка съ се-дȣкъ ꙟмпъратȣл ла ꙟнкінъчȣне, кȣрмъ повестірѣ Історией. Атȣнчї сорȣса Медіна ꙟї зісъ: іȣбітъ соріоаръ, съ фачї біне, те рог, съ нȣ мъ лашї жѫндȣітъ мѫїне де сфѫршітȣл Історией, ка съ вѫз кȣм а педепсіт ачел ꙟмпърат пе фермекътоаре ші че сфѫршіт а лȣат! ші Халіма ꙟї зісъ: ачѣста рѫмѫне ла воѣ пȣтернікȣлȣї нострȣ ꙟмпърат, ші еȣ сѫнт пȣрȣрѣ гата. Ꙟмпъратȣл Аідін авѫнд маре пофтъ ка съ аȣзъ ші рѫмъшіца Історией, зічѣ ꙟнтрȣ сінешї, къ де ва цінѣ історіа ші доаъ лȣнї д'акȣм ꙟнаінте, еȣ тот оіȣ съ'ї лȣн-

лȣнцеск віаца нȣмаї ші нȣмаї ка съ аȣз ші ȣр-
ма ачещії ꙟнтѫмплърї мінȣнате, адóа зі Меді-
на дещептъ пе сорȣса Халіма маї де дімінѣцъ,
ші ꙟнчепȣ шърȣ історіеї ꙟн кіпȣл ȣрмътóр.

Аша дар ачѣ фермекътóаре дȣпъ че бътȣ фъ-
ръ чѣ маї мікъ мілъ пе ачел тѫнър ꙟмпърат ші
бърбат ал еї, ка съ ꙟшї скóатъ некáзȣ, алергъ
кȣ пофтъ маре ла палатȣл еї де лакръмї, ȣнде
ꙟшї авѣ ібóвнікȣ, ші апропіїндȣсе де пат ȣнде
сокотѣ къ есте ібовнікȣл еї ка ші маї наінте, ꙟн-
ценȣке ꙟндóсȣл патȣлȣї, ші ꙟнчепȣ съ охтезе,
ші съ зікъ кȣ лакръмї де фóк: ȣнде ещї лȣміна
мѣ?! ȣнде ещї віаца мѣ?! пѫнъ кѫнд атѫта
тъчéре?! аȣ доаръ аї хотърѫт кȣ тъчерѣ съ мъ
пръпъдещї, фъръ съ'мї маї зічї о датъ кȣмкъ мъ
ібȣбéщї? ох тікълóасан де міне! ох амърѫтан де
міне! пѫнъ кѫнд атѫта фóк пъ інімioара мѣ?
пѫнъ кѫнд атѫта жале ꙟн сȣфлетȣл меȣ? те жȣр,
фръціоаре, пъ драгостѣ ноастръ, ръспȣнде'мї ма-
кар нȣмаї ȣн кȣвѫнт, ка съ мъ маї ȣшȣрез де
атѫта фóк ші обідъ!

Атȣнчї ꙟмпъратȣл че се-ꙟнвълісе ꙟн ащернȣ-
тȣл ібовнікȣлȣї еї, кȣ ȣн мещешȣг де префачере
де глáс ꙟнтóкмаї ка арáпȣл, ръспȣнсъ, ші ꙟї зі-
съ: „пȣтере ші стъпѫніре аре нȣмаї Дȣмнезъȣ. Ла
ачесте кȣвінте фермекътóарѣ, фіїндкъ ȣїтасъ да-
тѫта време гласȣл арапȣлȣї, стрігъ кȣ глас маре
де бȣкȣріе, ші ꙟї зісъ: тȣ ещї чела че ꙟмї вор-
бéщї лȣміна окілóр меї, мѫнгѫéрѣ мѣ, саȣ мъ
амъцéще аȣзȣл орекілор меле?! ꙟмпъратȣл іар ꙟї
зісъ, тот кȣ аша глас префъкȣт, тȣ нȣ ещї вред-
нікъ ка съ ꙟцї ворбéск; къчї нȣмаї ші нȣмаї дін
прічіна та мъ афлȣ зъкѫнд аічї де атѫта време,
фъръ съ'мї даȣ пъсте лѣк, фіінкъ гласȣл бърбá-
тȣлȣї тъȣ кѫнд ꙟл бацї, дȣпъ че къ се-ꙟналцъ

пѫнъ

пѫнѫ ла черȣрї де ȣнде не віне мѫнгѫерѣ ші пе-дѣпса, апоі нȣ мѫ ласѫ нічї пе міне сѫ мѫ одіхнеск нічї зіоа нічї ноаптѣ; ші де л'аї слобозі тȣ дін пȣтерѣ фармечілор тале, пе каре 'л'аї префѫкȣт ѫн мармȣр, атȣнчї пȣтернікȣл ші вечнікȣл Дȣмнезеȣ мї ар да ші міе пȣтере а мѫ скȣла де аічї ші а ворбі ка ші маї наінте.

Атȣнчї рѫспȣнсѫ ші зісѫ фермекѫтоарѣ: еȣ сѫнт гата а ѫл префаче нȣмаї декѫт ѫн кіпȣл ші фелȣл сѫȣ чел дін тѫїȣ, ажȣнџе нȣмаї сѫ'мї порȣнчещї, ші кȣвѫнтȣл тѫȣ се фаче фаптѫ нȣмаї кѫт кліпещї. Ѫмпѫратȣл зіче кѫтрѫ дѫнса: алѣргѫ кѫт маї кȣрѫнд де ѫл слобоаде ка сѫ скап ші еȣ де ачѣстѫ патімѫ. Атȣнчї фермекѫтоарѣ еші нȣмаї де кѫт дін палатȣл лакрѫмілор, ші лȣѫнд ȣн пѫхар кȣ апа аместекатѫ кȣ ніще праф, пѫ каре зісе ніще кȣвінте фермекѫтореші пѫнѫ ѫнчепȣ апа а фербе ѫнколкот, ші апропіінд-ȣсе де тѫнѫрȣл ѫмпѫрат бѫрбатȣл сѫȣ, ѫл стропі кȣ ачѣ апѫ, ші ѫї зісѫ: ѫцї порȣнческ ші те жȣр пѫ нȣмеле марелȣї ші ѫнфрішатȣлȣї тартор, ші пѫ лȣкрарѣ ші аплекарѣ челор шапте планете, сѫ еї кіпȣл тѫȣ чел маї дінаінте, ші сѫ фії ѫнтокмаї прекȣм аї маї фост, кȣ тоатѫ ѫнтреџімѣ та, ші ѫндатѫ дȣпѫ ачесте кȣвінте але еї, се-скȣлѫ тѫнѫрȣл ѫмпѫрат фѫрѫ вре о вѫтѫмаре ѫнтокмаї прекȣм ерѣ ші маї наінте.

Атȣнчї ѫї зісѫ фермекѫтоарѣ: фȣџї департе де аічї, ші нȣ те маї ѫнтоарче, кѫчї моартѣ ѫцї есте педѣпса; ші еа де невое се-дете де о парте ѫнтр'ȣн лок аскȣнс, ші ащепта ачѣ че о сѫ се-ѫнтѫмпле кȣ фапта ѫмпѫратȣлȣї че се-аскȣнсесе ѫн пат ѫн локȣл арапȣлȣї. Де ачі се-ѫнтоарсѫ фермекѫтоарѣ іар ла палатȣл лакрѫмілор, ші ѫнтрѫндѫ ѫнлѫȣнтрȣ, ка кȣм ар фі врȣт сѫ вор-

бѣскѫ

бѣскъ кȣ арапȣл ібовнікȣл еї, ꙟї зісъ: фъкȣїȣ къ-
те мї аї порȣнчіт; аскоалътъ акȣма дар ка съ'мї
плінещї пофта, ші съ ꙟмї даї ачѣ мȣлцȣмітъ,
де каре сѫнт жѫндȣітъ де атъта време; къ тȣ
щії прѣ біне, къ нȣ те іȣбеск пентрȣ алт німік
ꙟн лȣме, чі нȣмаї пентрȣ ачест лȣкрȣ. Іар ꙟм-
пъратȣл ꙟї ръспȣнсъ тот кȣ ачел глас ка ші ал
арапȣлȣї, ꙟнсъ кȣ неказ, зікѫндȣї: пъ кѫт аї
фъкȣт нȣ есте кȣ пȣтінцъ съ мъ віндек кȣ десъ-
вѫршіре, съ кȣвіне ка съ ꙟмї десръдъчінезї кȣ де-
съвѫршіре тоатъ ръдъчіна патімії меле!

Іар фермекътоарѣ ꙟї зіче: о сȣфлетȣл меȣ чел
дȣлче ші прѣ іȣбіт, доведещемї каре есте ръдъчі-
на ачеѣ че ꙟмї зічї? ꙟмпъратȣл ꙟї ръспȣнсъ: о
мȣере фъръ мінте ші фъръ сокотінцъ, нȣ прічепї
пентрȣ каре прічінъ ꙟцї зік?! есте ачел ораш ма-
ре ші вестіт, лъкȣіторі лȣї, ші челе патрȣ інсȣле
але лȣї, пе каре тоате лѣї препъдіт де пре фаца
пъмѫнтȣлȣї кȣ фармечіле тале! пъ тот мезȣл ноп-
цілор тоцї пещї дін ачѣстъ балтъ ꙟшї ръдікъ ка-
петіле афаръ дін апъ, ші стрігъ кътръ чер ръсплъ-
тіре, ръсплътіре ꙟнпротіва та ші а мѣ! ші тȣ
кȣ фармечіле тале, аȣ доаръ гѫндещї къ вом скъ-
па непедепсіцї де дрептȣл жȣдекътор?! дȣте маї
кȣрѫнд съ ле префачї тоате ꙟн старѣ лор чѣ маї
дінаінте ꙟнтокмаї прекȣм аȣ фост, ші ꙟнтор-
кѫндȣте ꙟцї даȣ мѫна ка съ ꙟмї ажȣцї съ мъ
скол де аічї, ші атȣнчї те воіȣ мȣлцȣмі фоарте
біне ла тоате пофтеле тале.

Ачесте кȣвінте ȣмплѫнд де бȣкȣріе ші де нъ-
деждї бȣне пе фермекътоаре, ші маї вѫртос кѫнд
пȣнѣ ꙟн гѫнд кȣ ібовнікȣл еї есте цінȣт де атъ-
та време, нȣ маї щіѣ че фаче де бȣкȣріе маре,
ші стрігъ кȣ глас маре ші весел: о лȣміна мѣ! о
мѫнгѫерѣ мѣ, іатъ мъ дȣк тот-ꙟнфȣга ка съ ле

префáк пе тóате ꙟн старѣ лор чѣ дін тѫіꙋ̆ ꙟнтóкмаĭ прекꙋм аꙋ̆ фóст.

Ші ꙟндáтъ алергъ фермекътóарѣ ла балтъ, ші лꙋѫнд кꙋ мѫніле сале дін апа бълції, дꙋпъ че ѕісе ніще бомбóане фермекъторéщĭ, стропí кꙋ дѫнса пъсте тóатъ балта; ші о мінꙋне маре! ꙟнтрꙋ ачѣ кліпъ се-префъкꙋ тóатъ балта ꙟнтр'ꙋн ораш фóарте маре, тóцĭ пещі ꙟшĭ лꙋаръ кіпꙋл чел фіреск дін тѫіꙋ̆, дін каре ꙋні се-фъкꙋръ бърбáцĭ, ꙋні мꙋéрĭ, ші копіĭ, ші фіекаре дꙋпъ деосебітеле лор нáції, адікъ ꙋні тꙋрчĭ, алці крещíнĭ, алці першĭ, ші алці оврéĭ, ші ꙋні слóбоѕĭ, алці робĭ, ші кꙋ ꙋн кꙋвѫнт се-фъкꙋръ ꙟнтóкмаĭ прекꙋм ерѣ тóцĭ ші маĭ наінте, фъръ чѣ маĭ мікъ скімбáре; палатꙋріле, касъле, ші пръвъліїле се-афларъ тóате де о датъ пліне де стъпѫні лор, ші ꙟнскꙋртъ ворбъ се-фъкꙋръ тóате ꙟнтóкмаĭ ка ші маĭ наінте, фіе каре ла локꙋл ші трѣпта са.

Мꙋлцімѣ алаíꙋлꙋĭ ꙟмпърътéск че ерѣ конъчіт лѫнгъ ачѣ балтъ, ащептѫнд пе ꙟмпърáтꙋл че ꙟĭ лъсáсъ ші се дꙋсéсе нóаптѣ пѫнтраскꙋнс ꙟмбръкат ꙟн хаїне солдъцéщĭ, кѫнд въѕꙋ д'о датъ аша ораш маре ші фрꙋмóс, ръмáсъръ тóцĭ ꙟнкременіцĭ ші ꙟнлемніцĭ; ші кѫнд іаръшĭ въѕꙋръ о мꙋлціме маре де оаменĭ ꙟн деосъбіте нації нꙋмаĭ ꙟнтр'о кліпъ, се-фъкꙋръ тѣкъ де пъмѫнт.

Фермекътóарѣ дꙋпъ че съвѫршí ачесте лꙋкрꙋрĭ мінꙋнате ші престе мінтѣ оменѣскъ, се-ꙟнтóарсъ тот-ꙟнфꙋга ла палатꙋл лакрьмілор, ка съ'шĭ добѫндѣскъ рóаделе ші плат'а остенéлілор сале, ші ꙟнтрѫндъ ꙟнлъꙋнтрꙋ, ка кꙋм ар фі ворбіт кꙋ ібовнікꙋл еĭ, ѕісъ: іатъ ам съвѫршіт тóате кѫте мĭ аĭ порꙋнчіт! скóалъте акꙋм, ка съ те въѕ сінътóс, ші съ ꙟмĭ фачĭ пóфта, де каре сѫнт істерісíтъ де атѫта врéме.

Іар ꙟмпъратꙋл ꙟї ръспꙋнсъ тот кꙋ ачел глас префъкꙋт ка ал ібовнікꙋлꙋї еї, зікѫндꙋї: апропіете де міне, дъмї мѫна! ші апропіїндꙋсе еа лѫнгъ дѫнсꙋл, ші ꙟнтінзіндꙋї мѫна еї, ел ꙟндатъ сърі дін аштернꙋт ка ꙋн леꙋ тꙋрбат, ші ловіндꙋо кꙋ сабіа о датъ ꙟї тъе трꙋпꙋ ꙟндоаъ чопъцї, ші къзꙋ жос ла пъмѫнт ка доаъ леспезї де піатръ моартъ ші ꙟнкременітъ, ка кѫнд нꙋ ар фі маї фост віе де кѫнд лꙋмѣ ші пъмѫнтꙋл.

Акꙋм ꙟмпъратꙋл, лъсѫнд ачі стѫрвꙋ ачеї фермекътоаре, алергъ тот ꙟнфꙋга ка съ гъсѣскъ пе тѫнърꙋл ꙟмпърат ал Інсꙋлілор негре, каре ꙟл аштепта кꙋ маре неръбдаре, ші гъсѫндꙋл, ꙟл ꙟнбръцішазъ, ꙟл сърꙋтъ, ші ꙟї зіче: бꙋкꙋрьте ші те веселеште, скꙋмпꙋл меꙋ пріетен ші доріте фрате! педепсіїꙋ пе фермекътоарѣ че ꙟцї ерѣ о датъ мꙋере, ші ꙟї ръсплътіїꙋ кꙋ моартѣ че і се-кꙋвенѣ; аша даръ де акꙋм ꙟнаінте одіхнештете фъръ вр'о фрікъ де чінева ꙟн лꙋме, чі нꙋмаї де Дꙋмнезъꙋ, челче м'аꙋ трімис прін ачел пескар, че ц'ам спꙋс, ка съ те мѫнтꙋеск пре тіне, ші пре тот орашꙋл ꙟмпъръціеї тале, ші съ шерг де пре пъмѫнт пе ачѣ спꙋркъчꙋне де фермекътоаре.

Атꙋнчї ачел тѫнър ꙟмпърат мꙋлцꙋмі фъкъторꙋлꙋї съꙋ де біне ꙟмпърат кꙋ асфел де рекꙋноштінцъ пентрꙋ о аша маре фачере де біне че секꙋмпънѣ кꙋ ꙟнсешї віаца са ші а тот орашꙋл ꙟмпъръціеї сале, ꙟнкѫт ꙟї зісъ къ ел есте дътъторꙋл съꙋ де віацъ ші де норочіре д'ачі ꙟнаінте атѫт лꙋї кѫт ші а тот орашꙋл, ꙋрѫндꙋї дін тоатъініма зіле ꙟнделꙋнгате ші пліне де ферічіре а тот копрінсꙋл ꙟмпъръціеї сале. Пъ ꙋрмъ ꙟї зіче ꙟмпъратꙋл мѫнтꙋїторꙋлꙋ съꙋ: іатъцї акꙋм ꙟмпъръціата, ші тот орашꙋл ꙟмпъръціеї тале, тоате сѫнт ꙟнтокмаї, ші тоате фъръ вре о смінтѣлъ

саȣ тȣрбȣраре; де акȣма ꙟнаинте вей ꙟмпъръцї о-
дїхніт, фъръ вре о сȣпъраре ꙟнтрȣ тоате ферічі-
ріле, ші де вей прімі а венї ла ꙟмпъръцїа мѣ, че
есте прѣ апроапе де аічѣ, те воїȣ прімі ꙟнток-
май ка пре ȣн фїȣ ал меȣ, кȣ тоате одїхніле та-
ле ка кȣм ай фі кіар ꙟн орашȣл тъȣ ші ꙟн скаȣ-
нȣл ꙟмпъръцїей тале.

Іар тѫнърȣл ꙟмпърат ꙟй ръспȣнсъ: прѣпȣ-
терніче ꙟмпърате, аȣ доаръ сокотеще ꙟмпъръцїа
та кȣмкъ ар фі апроапе де аічї скаȣнȣл ꙟмпъръ-
цїей тале? нȣ, пȣтерніче ꙟмпърате, чі де аічї пѫ-
нъ аколо есте кале де ȣн ан, ші ꙟмпъратȣл ръ-
спȣнсъ: дар кȣм ам веніт ꙟн време де патрȣ-
чінчї чѣсȣрї?! іар тѫнърȣл ꙟмпърат ꙟй ръспȣнсъ:
крез кȣ адевърат къ ацї веніт ꙟн атѫта време
скȣртъ, дар атȣнчї ꙟмпъръцїа мѣ ерѣ стръмȣта-
тъ дін лок прін фармечіле ачей блестемате де мȣерї,
ші акȣм лȣѫндȣшї тоате кіпȣл лор чел фіреск ка
ші май наінте, ꙟшї лȣаръ ші ашезъмѫнтȣл локȣ-
лȣй ꙟн каре се-афла дін тѫѣш датъ. Ꙟнсъ ачѣ-
ста нȣ мъ ва попрі кѫтȣшй де пȣцін а ꙟнтоvъ-
ръші пе мѫнтȣїторȣл меȣ, де ва чере трібȣінца,
ші пѫнъ ла марџініле пъмѫнтȣлȣї. Ꙗȣзѫнд ꙟм-
пъратȣл асфел де кȣвінте але тѫнърȣлȣї ꙟмпъ-
рат, ръмасъ ꙟнкременіт афлѫндȣсе кȣ атѫта де-
пъртаре де ꙟмпъръцїа са, дар черкарѣ ꙟл ꙟнкре-
дінцъ ꙟнчѣ май де пре ȣрмъ, дечї ꙟнчепȣръ а се-
гъті кȣ тоції ꙟнпреȣнъ кȣ ачел тѫнър ꙟмпърат ал
ачеліїй ꙟмпъръцїї, кареле фъкѫнд гътіре пентрȣ
тоате челе трібȣінчоасе але ачещіїй кълъторїї ꙟнде-
лȣнгатъ, ꙟнкъркъ о сȣтъ де къміле тот де піетрї
скȣмпе ші де аверї ꙟн аȣр ші ꙟн арџінт, дін ка-
ре фъкȣ ȣн дар маре оаменілор мѫнтȣїторȣлȣї
съȣ ꙟмпърат, ші лъсъ ꙟн локȣл съȣ пе о рȣденіе
а са.

Ші плекѫнд амѫндоі̆ ѫмпѫраці кꙋ о парадѫ де маре кꙋвіінцѫ ші де о мꙋлціме де оамені̆, ші петрекѫнд кꙋ біне ачѣ ѫнделꙋнгатѫ кале, се-апропіарѫ ѫнчѣ маі̆ де пре ꙋрмѫ де капітала ѫмпѫрѫціеі̆, ші афлѫнд тоці̆ боері ші маі̆ марі орашꙋлꙋі̆, ешірѫ спре ѫнтѫмпінарѣ ѫмпѫратꙋлꙋі̆ лор, ші ѫнтрарѫ ѫн ораш кꙋ кѫнтѫрі̆ ші стрігѫрі̆ де бꙋкꙋріе а тот народꙋл.

Ші дꙋпѫ че се-одіхнірѫ ѫнтрꙋ бꙋкꙋріе де петречерѣ лꙋнцімеі̆ кѫлѫторіеі̆, ѫмпѫратꙋл кіемѫ адоазі пе тоатѫ боерімѣ де ла клꙋчер де аріе ші пѫнѫ ла бан маре, ші ле спꙋсѫ зѫбава кѫлѫторіеі̆ сале, ші тоате ѫнтѫмплѫріле че вѫзꙋсе ла балтѫ ші ла ѫмпѫрѫціа тѫнѫрꙋлꙋі̆ ѫмпѫрат ал Інсꙋлілор негре, пе ꙋрмѫ вестї де фіꙋ ал сѫꙋ ші де кліроном ал ѫмпѫрѫціеі̆ сале пе ачел тѫнѫр ѫмпѫрат, ші тоатѫ боерімѣ ѫл кꙋноскꙋрѫ ші і се-ѫнкінарѫ ка ꙋнꙋі̆ ѫмпѫрат ал лор. Кѫт пентрꙋ пескар, че а стѫтꙋт прічіна мѫнтꙋіреі̆ тѫнѫрꙋлꙋі̆ ѫмпѫрат ші а тоатѫ ѫмпѫрѫціа са, пꙋтем зіче кѫ с'а фѫкꙋт чел маі̆ богат дінтре тоці̆ боері ѫмпѫрѫціеі̆, дꙋпѫ кꙋм і се-жꙋрасе смеꙋл кѫнд ѫл ѫншѫласѫ пескарꙋл де ѫл бѫгасѫ де алдоіле ѫн васꙋл чел печетлꙋіт кꙋ печетѣ лꙋі Соломон, фіінд кѫ л'а дѫрꙋіт амѫндоі̆ ѫмпѫраці кꙋ о сꙋмѫ фоарте маре де бані̆ ші де алте дарꙋрі̆, ѫнкѫт а рѫмас нѣм дін нѣмꙋл сѫꙋ пꙋтред де богат (*).

(*) Ачѣстѫ повесте е плінѫ де морал, каре не ѫнвацѫ, ѫнтѫіꙋ: кꙋмкѫ жꙋрѫмѫнтꙋл есте ꙋн лꙋкрꙋ фоарте маре ші грозав нꙋ нꙋмаі̆ ла оамені̆, чі ші ла дꙋхꙋріле челе некꙋрате; ал-2-лѣ, кꙋмкѫ Дꙋмнезеꙋ а мѫнтꙋіт лꙋмѣ маі̆ мꙋлт прін оамені̆ прощі̆ пескарі̆, ші лемнарі̆, прекꙋм аꙋ фост сфінці апостолі̆, дрептꙋл Іоакім, ші Іосіф, оамені̆ де нѣм прост, іар нꙋ евгеніші̆ ші ѫнвѫцаці̆, чі нꙋмаі̆ лꙋмінаці̆ де дꙋхꙋл Дꙋмнезѫіреі̆; а-3-лѣ, кꙋмкѫ маі̆ тоате мꙋеріле сѫнт віклене, несѫціоасе ѫн-

трꙋ

Аша дар Халіма іспръві історіа пескарȣлȣі ші а смеȣлȣі прекȣм аȣзіръці, дін каре се-пот ꙟнцелеџе мȣлте ꙟнвъцътȣрі фрȣмоасе, атȣнчі ꙟмпъратȣл Аідін ꙟі доведі къ а ръмас прѣ мȣлцȣміт де ачѣстъ повестіре, асеменѣ ші сорȣса Медіна, дечі ле зісъ Халіма къ маі щіе ꙟнкъ о історіе кȣ мȣлт маі фрȣмоасъ ші маі де мірare де кът ачѣста а пескарȣлȣі, ші о ва спȣне адоазі де дімінѣцъ кȣ тоате ꙟнтъмплъріле еі челе мінȣнате ші фоарте фрȣмоасе; ші ꙟмпъратȣл авънд маре драгосте ла а ша історіі, о ꙟндемнъ ші ꙟі зісъ, къ кътъ време ꙟі ва повесті асфел де історіі фрȣмоасе, ꙟі ва дърȣі ші віаца, ші ꙟі аръта маре мȣлцȣмітъ пентрȣ кътe ꙟі повестісъ пънъ ачі, кънчі Халіма авѣ ȣн дар деосъбіт ші о дȣлчѣцъ неспȣнсъ ла повестірѣ історііі лор, ачесте тоате ȣмплѣ де веселіе пе ꙟмпъратȣл, ші маі вътрос фрȣмȣсецѣ еі, ші фіінд ꙟндемнатъ кȣ маре пофтъ де ꙟнсȣші ꙟмпъратȣл, ꙟнчепȣ о історіе фоарте фрȣмоасъ ші мінȣнатъ, прекȣм ȣрмѣзъ маі ла вале.

Історіа челор треі дервіші, ші ачелор чінчі коконе дін Вавілон.

Медіна дȣпъ обічеіȣл еі, дещептъ пе ꙟмпъръте́са Халіма ла чѣсȣл хотърът деспре зіоъ, ші ꙟі зісъ съ ꙟші адȣкъ амінте де фъгъдȣѣлъ, че а фъгъдȣіт кіар ꙟмпъратȣлȣі кȣмкъ о съ повес-

трȣ пофта лор, ші некредінчоасе бърбаціл(ор) лор; а 4-лѣ, кȣмкъ фармечіле нȣ аȣ нічі о пȣтере ꙟнаінтѣ лȣі Дȣмнезъȣ; а 5-лѣ, кȣмкъ ръбдарѣ ші кредінца сѫнт челе маі бȣне нъдеждї дін лȣме; а 6-лѣ, кȣмкъ Дȣмнезъȣ нȣ ласъ нічі ȣн ръȣ непедепсіт, ші а 7-лѣ, кȣмкъ се-кȣвіне съ фім кȣноскъторі де біне ле че не фак алцї.

Традȣкъторȣл Горжан.

тѣскъ о історіе кꙋ мꙋлт маї фрꙋмоасъ декът чѣ маї дінаінте, аша даръ Халіма ꙟнчепꙋ повестірѣ са ꙟн кіпꙋл ꙋрмътор.

О датъ ꙟн Вавілон пъ кънд ꙟмпъръцѣ Харꙋм Каліфꙋл, ста ꙟнтр'о дімінѣцъ ꙋн хамал ꙟн търг, ші аколо ꙋнде ащепта съ ꙟл токмѣскъ чінева ка съ ꙟї дꙋкъ чева, възꙋ къ віне ла дънсꙋл о коконъ ꙟнпроподітъ кꙋ о махрамъ де мꙋлт прец, ші ꙟї зісъ: іа кошніца та ші віно дꙋпъ міне, хамалꙋл, кꙋ тоате къ месеріа ꙟї ерѣ проастъ, ꙟнсъ ерѣ омꙋ прѣ дещепт ші глꙋмец, ші ꙋрмънд дꙋпъ ачѣ коконъ тънъръ, зічѣ: о че зі норочітъ! о че бродѣлъ бꙋнъ! Ачѣ тънъръ коконъ се-опрі ла о ꙋшъ ꙟнкісъ, ші бътънд ꙟнтрънса еші ꙋн крещін бътрън ші кꙋвіос ла фацъ, еа ꙟї дете ꙋн фел де монедъ ꙟн мънъ, фъръ съ ꙟї зікъ чева, ші ел, фіінд къ щіѣ че чере еа, ꙟї адꙋсъ треї карафе пліне де він фоарте бꙋн ші ꙟнфрікошат, хамалꙋл ле бъгъ ꙟн кошніцъ, ші іар ꙟї зісъ коконъ, віно дꙋпъ міне, ші плекаръ.

Д'ачі се-дꙋсе ла о пръвъліе ші търгꙋі поамеле челе маї деликате ші фрꙋмоасе, ші флоріле челе маї ꙟнфрікошате ші кꙋ мірос маї ацер ші маї пътрꙋнзътор; пе каре тоате ле пꙋсъ ші ле дꙋчѣ хамалꙋл ꙟн кошніца са; ші пъ ꙋрмъ се-маї дꙋсе ші ла алте пръвълії де търгꙋі фелꙋрімї де лꙋкрꙋрї ші подоабе че пꙋтѣ ꙟнподові о масъ ꙟмпърътѣскъ, хамалꙋл дꙋпъ че пꙋсъ тоате търгꙋеліле ꙟн кошніцъ, зіче ꙟн глꙋмъ кътръ ачѣ тънъръ: коконіцъ, трібꙋѣ съмї спꙋї ка съ іаꙋ ꙋн кал кꙋ міне саꙋ о къмілъ, ка съ поатъ дꙋче атъта греꙋтате, ші маї вѫртос де веї фі авънд де гънд съ маї търгꙋещі ші алтеле!

Ла ачесте кꙋвінте але хамалꙋлꙋї ръсъ ачѣ тънъръ, ші ꙟї порꙋнчі съ мѣргъ дꙋпъ дънса, ші дꙋ-

дȣкѫндȣсе амѫндоĭ пѫнъ че ажȣнсеръ ла ȣн палáт фóарте фрȣмóс, стътȣръ аколó, ші бътȣ ꙟнчетінел ꙟн пóартъ ачѣ тѫнъръ кокóанъ, ші кѫнд ащепта съ лĭ се-дескізъ ȣша, хамáлȣл гѫндѣ ꙟнсінеш фелȣрімĭ де лȣкрȣрĭ; кȣм о асфел де кокóанъ съ фіе пазагідѣнъ, кѫчĭ кіпȣл еĭ нȣ о аръта нічĭ де рóабъ, нічĭ де слȣжнікъ, дар нічĭ вре ȣна де лȣме.

Ачí ȣнде се-гътѣ хамáлȣл ка съ о ꙟнтребе, іатъ къ вені съ ле дескізъ о алтъ кокóанъ атѫт де фрȣмóасъ, ꙟнкѫт рѫмáсъ хамалȣл ꙟнкременіт ші се-амȣрезъ де дѫнса, кареле нȣ маĭ възȣсъ ꙟн тóатъ віаца лȣĭ о асфел де фрȣмȣсéце, ші дескізѫндȣсе ȣша інтрáръ ꙟнлъȣнтрȣ кȣ тóате тѫргȣéліле. Ачѣ портъріцъ атѫт де фрȣмóасъ, кȣм възȣ пе хамáл кȣ атѫта греȣтáте ꙟн спінаре, зісъ кътръ сóрȣса, че венѣ кȣ еа, нȣ везĭ пе ачéст тѫнър кът греȣтате поартъ ꙟн спінаре, ші нȣ везĭ къ нȣ маĭ пóате де остеніт? аĭдецĭ маĭ кȣрѫнд съ ꙟл ȣшȣрѫм.

Дечĭ інтрáръ кȣ хамалȣл дȣпъ дѫнселе пѫнтро кȣрте фоарте маре ші ꙟнкȣжȣрат кȣ зідíрĭ фóарте фрȣмóасе кȣ фелȣрімĭ де фоĭшóаре ші одъĭ, ꙟн міжлокȣл къріа ерѣ ȣн діван, ащернȣт кȣ челе маĭ фрȣмóасе ковóаръ ші кȣ перінĭ де мȣлт прéц, ші ꙟн партѣ дрѣптъ авѣ ȣн жéц де елефáнт, ꙟнподобіт кȣ піетріле челе маĭ скȣмпе де Індіа. Хамалȣл възѫнд асфел де палатȣрĭ фóарте мінȣнате, се-міра де фрȣмȣсéцѣ лор, ші де бȣнъ рѫндȣѣлъ ші де марѣ кȣвіінцъ, дар маĭ мȣлт се-міръ кѫнд възȣ пе алтъ кокóанъ кȣ мȣлт маĭ фрȣмóасъ де кѫт чѣ де алдóілѣ, че ле дескісéсе пóарта, каре шедѣ ꙟн ачел жец, ші кѫнд възȣ пе челе лалте дóаъ сȣрóрĭ але еĭ, се-скȣлъ ꙟн пічéре ші се-апропіе де дѫнселе, ачѣста ерѣ сóра

чѣ

чѣ маї маре ші се-нꙋмѣ Зоіда, ачеѣ каре дескі-сесе поарта се-нꙋмѣ Сєрафіа, ші чѣ че тѫргꙋѣ пѫн тѫрг се-зічѣ Яміна.

Ші зіче Зоіда кѫтрѫ сꙋроріле еї, нꙋ ведецї пе ачест сѫрак кѫтѫ грєꙋтате поартѫ? ажꙋтацїї ка сѫ се-ꙋшꙋрезе сірманꙋл! ші дꙋпѫ че ꙟл дескѫркарѫ, фрꙋмоаса Яміна ꙟї плѫті остенѣла кꙋ галантоміе, дѫндꙋї ꙋн галбен маре де пѫ времіле де атꙋнчї; хамалꙋл дꙋпѫ че ꙟшї лꙋѫ плата са маї кꙋ прісос, се-кꙋвенѣ сѫ ꙟшї іа кошніца ші сѫ плече; дар ел вѫзѫнд ачеле треї персоане атѫт де фрꙋмоасе, нꙋ се-ꙟндꙋра сѫ плече д'аколо, ші се-міра фоарте мꙋлт кѫ нꙋ ведѣ нічї ꙋн бѫрбат аколо, дар нічї кѫ ведѣ вр'ꙋн сѫмн а авѣ еле бѫрбат; ші маї вѫртос кѫ челе че се-тѫргꙋісѫрѫ ерѣ маї мꙋлт пентрꙋ оаменї сꙋгачї ші мѫнкѫчошї, адікѫ пентрꙋ оаменї де а фаче кіеф.

Зоіда сокотѣ кꙋмкѫ хамалꙋл стѫ пꙋцінтел ка сѫ се-маї одіхнѣскѫ; дар кѫнд вѫзꙋ кѫ трекꙋ време маї мꙋлтѫ, ші нꙋ авѣ де гѫнд сѫ плече, ꙟї зісѫ: аꙋ доарѫ нꙋ ешї мꙋлцꙋміт кꙋ плата че цї с'а дат? пе ꙋрмѫ зісѫ кѫтрѫ Яміна: маї дѫі чева ка сѫ се-дꙋкѫ мꙋлцꙋміт. Іар хамалꙋл рѫспꙋнсѫ: доамна мѣ, мѫ рог сѫ мѫ ерцї пентрꙋ обрѫзнічіа че фѫкꙋіꙋ а зѫбові маї мꙋлт декѫт се-кꙋвінѣ; еꙋ сѫнт фоарте мꙋлцꙋміт де плата че мї ацї дат домніа воастрѫ; ꙟнсѫ мѫ ꙋіміїꙋ кꙋ тотꙋл де мірарє мꙋлтѫ кѫчї нꙋ вѫз нічї ꙋн бѫрбат аічї спре товѫрѫшіа ші петречерѣ а ꙋнор даме атѫт де фрꙋмоасе, ꙟнкѫт н'ам маї вѫзꙋт де кѫнд сѫнт ꙟн лꙋме; ші кредемѫ коконіцѫ, кѫ о адꙋнаре нꙋмаї де кокоане фѫрѫ вр'ꙋн бѫрбат н'аре нічї ꙋн гꙋст, прекꙋм асеменѣ ші о адꙋнаре де бѫрбацї фѫрѫ вр'о мꙋєре нꙋ е бꙋнѫ де німік, ші ка сѫ ле факѫ сѫ крѣзѫ ачесте кꙋвінте але лꙋї, ле спꙋсѫ мꙋлте

піде

пілде ші глꙋме де рѫс; ші маї вѫртóс дін тóате зічѣ: аічї ꙟн ачéст ораш єсте о пілдъ де обще, къ треї ла о мáсъ нꙋ аꙋ нічї ꙋн хаз', де нꙋ ва фі ші чел де ал патрꙋлѣ.

Ачеле треї фрꙋмóасе коконіце, аꙋзѫнд ачесте глꙋме де рѫс але хамалꙋлꙋї, ші кꙋноскѫндꙋл пъ тóате ворбеле ші апꙋкътꙋріле сале къ сѫнт де амꙋрезат, саꙋ де омꙋ іꙋбéц, лешіна де рѫс; пъ ꙋрмъ ꙟї рѫспꙋнсъ Зоіда кꙋ ꙋн тон мърéц: съ щії къ ноï сѫнтем треï сꙋрóрï, че не фачем требꙋріле нóастре прін аскꙋнс кꙋ маре таїнъ, ші німенѣ нꙋ поате афла німíк дін фаптеле нóастре, аша даръ не тéмем съ спꙋнем чева ла оаменї че нꙋ аꙋ жꙋдекáтъ, ші нꙋ щіꙋ съ ціе таїна аскꙋнсъ; кѫчї зіче о максімъ саꙋ ꙋн кꙋвѫнт дін морáл:

„Пъзéщете съ нꙋ спꙋï таїна та ла німенѣ дін „лꙋме; къ челче а спꙋсо нꙋ маї єсте стъпѫн а„челꙋї лꙋкрꙋ че ел щіѣ ꙟнтаїнъ, ші дакъ тꙋ „нꙋ поці съ ꙟці пъстрéзї таїна та, кꙋм воéщї „съ ц'о пъстрéзе стрінꙋл? челче ꙟшї спꙋне таї„на са ла алтꙋ, єсте ꙟнтокмаї ка челче ꙟшї „аре кéѣ лъзії датъ пъ мѫнї стріне, ші ка чел„че аре касъ нꙋмаї де стіклъ фъръ вр'о перде „ꙟн міжлокꙋл дрꙋмꙋлꙋї.“

Іар хамалꙋл зіче кътръ дѫнсéле: єꙋ въ прічепꙋіꙋ къ сѫнтеці ніще даме фóарте нобіле ші ꙟнцелепте нꙋмаї пъ апꙋкътꙋріле ші пъ пꙋртъріле дꙋмнѣвóастръ, нꙋмаї декѫт кꙋм інтраіꙋ ꙟн кꙋрте, кꙋ тóате къ норóкꙋл м'а осѫндіт кꙋ ачѣстъ месъріе прóастъ ші грóасъ, ꙟнсъ фірѣ мї а дъріт дестꙋлъ іскꙋсінцъ ла фелꙋрімї де лꙋкрꙋрї ші ꙟнтѫмпларї, ші ам фъкꙋт дестꙋле ꙟнчеркърї ші бъгърї де сѣмъ ла лꙋкрꙋріле челе лꙋмéщї ші політічéщї, ші маї вѫртóс къ ам чітіт ші о карте ꙋнде зіче:

„Пъзéщете съ нꙋ спꙋï таїна та ла нескаї оа-

,,мені прощї ші фарфарале де гѹръ, чі ла оамені ,,кѹ мінте ші таїнічї, ка съ те сфътѹѣскъ маї бі- ,,не ла ачеѣ че аї де гънд съ фачї,“ еѹ, коконіцъ, ам обічеїѹ а пъстра таїна алтора ꙟн міне маї біне декът ꙟнтр'о ладъ біне ферекатъ ші пепечетлѹітъ, ші ꙟнкѹѣтъ кѹ мії де мії де зъвоаръ.

Атѹнчї Зоіда ші фрѹмоаса Єърафіа прічепѹръ іскѹсінца ші істецімѣ хамалѹлѹї, ші ꙟї зісъръ: каре ва съ зікъ къ аї де гънд съ ръмъї кѹ ної ка съ фачем кеф? хамалѹл зімбі де ръс ла ачѣстъ ꙟнтребаре, ші кѹ ѹн фел де кътътѹръ кътръ прѣфрѹмоаса Аміна ꙟї фъкѹ семн ка съ факъ ръцѣлѣк пентрѹ дънсѹл. Атѹнчї зісъ Аміна, мъ рог іѹбіте сѹрорї, пентрѹ хатърѹл меѹ съ'л опрім ꙟнтрѹ петречерѣ ші ігліцѣоа ноастръ, ші въ ꙟнкредінцез къ о съ фачем ѹн хаз неспѹс кѹ дънсѹл прекѹм ꙟл ведецї; къ ел пъ дрѹм кънд търгѹѣм мі а зіс атътѣ ш'атътѣ глѹме, ꙟнкът мъ стръмбасъм де ръс, дар міте аічї. Хамалѹл де бѹкѹріе къзѹ ла пічереле прѣфрѹмоасеї Аміна ші ꙟї съ рѹтъ мъніле, немаї щіінд кѹм съ'і мѹлцѹмѣскъ маї мѹлт пентрѹ бѹнътатѣ че арътъ кътръ дънсѹл; мѹлцѹміріле ші кѹвінтеле лѹї, кѹ тоате къ кам нечопліте ші хамалещї, ꙟнсъ ле зічѣ атът де чѹдате ші кѹ хаз, ꙟнкът ерѣ кѹ непѹтінцъ съ нѹ ръзъ чінева.

Кокоана Зоіда ка о сор маї маре прімі ръцѣлѣкѹ сорѹсеї Аміна, ші зісъ кътръ хамал: нѹ есте де трібѹінцъ а фі нѹмаї таїнік, чі а фі ші омѹ чінстіт ші ашезат, ші кѹ оръндѹѣлъ бѹнъ, ꙟн ачѣстъ време прѣфрѹмоаса Аміна гъті о масъ де маре кѹвіінцъ, ші фрѹмоаса Єърафіа адѹсъ фел де фел де бѹкате, де мезелікѹрї, ші де бъѹтѹрї; пъ ѹрмъ шезѹръ фіекаре пъла локѹл еї, ші лънгъ фрѹмоаса Аміна фъкѹръ лок ші хамалѹлѹї ..а съ шазъ.

Ші дȣпъ че ꙟчепȣръ а мѫ'ика дін мезелінȣрї, ші вені време съ бѣ, Яміна, кȣ о пъхърнічѣсъ, ȣмплȣ ȣн пъхар де аȣр кȣ він де тъмѫіоасъ ші кȣ алте мірoасе ꙟтрѫнсȣл, ші бъȣ еа ꙟтѫіȣ прекȣм се-обічнȣѣ ꙟн ачел ораш, пъ ȣрмъ дете пъ рѫнд ꙟтѫіȣ ла Зоіда, пъ ȣрмъ ла Сърафіа, ші маї пъ ȣрмъ де тоате ȣмплȣ тот ачел пъхар ші ꙟл дете хамалȣлȣї; кареле лȣѫндȣї пъхарȣл дін мѫнъ ꙟї сърȣтъ мѫна, ші пънъ а нȣ бѣ кѫнтъ ȣн кѫнтек, а кърȣї ꙟцелецере есте ачѣста:

„прекȣм зефірȣл че тречe пѫнтре флорї міросітоаре,
„ші дȣче'нсіне міроасе персоанелор сімцітоаре,
„аша ші ачест пъхар
„добѫнді ачелаш хар!
„атінс фіінд д'ата мѫнъ,
„респектабілъ стъпѫнъ!
„ші бȣзеле дȣмітале, че ꙟтѫіȣ л'аȣ сърȣтат,
„ꙟл ȣмплȣръ де дȣлчѣцъ, ші де гȣст прѣ мінȣнат!

Ячест кѫнтек ȣмплȣръ де мȣлт хаз пе ачеле треї тінере коконіце, ші кѫнтаръ ші еле ȣна дȣпъ алта фоарте фрȣмос ші дȣлче, ші ꙟнскȣрт петрекȣръ фоарте фрȣмос ла ачѣстъ масъ кȣ глȣме ші кȣ кѫнтече, кȣ ȣн хаз неспȣс, ші дȣпъ че сеіспръві ачел фрȣмос оспъц, че цінȣ маї пѫнъ ла апȣсȣл соарелȣї, зісъ Сърафіа кътръ хамал: пріетене драгъ, акȣм есте време съ плечї.

Іар ел не-ꙟндȣрѫндȣсе съ ласе о асфел де петречере фрȣмоасъ, ꙟї зісъ: домніца мѣстътѫнъ, еȣ сѫнт акȣм амеціт ші ȣїміт кȣ тотȣл атѫт де мѫнкаре ші де бъȣтȣръ, кѫт ші де мінȣнателе лȣкрȣрї че възȣіȣ аічѣ, ші нȣ сѫнт ꙟн старе а мъ мішка де аічї пѫнъ коло, ші маї вѫртос мъ тем ка съ нȣ рѫзъ оамені де міне пъ дрȣм възѫндȣмъ афар дін сімцїріле меле, прекȣм нȣ м'аȣ

маї

маї възѫт нічї о датъ пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї, ші лѫнгъ тоате ачéстѣ нѹ щїѹ нічї ꙟнкотро съ апѹ́к, къ зъѹ мї ам ѹїтат ші дрѹмѹ ші тот, ка кѹм ашї фі пікат дін чер ꙟн ачéст палат слъвіт; дечї каз кѹ рѹгъчѹне ла слъвітеле дѹмнѣвоа́стръ пічорѹше, ші въ рóг кѹ ѹмілінцъ съ ꙟмї дацї вре ѹн локшóр ꙟн вре ѹн кóлц ѹндева ꙟн ачест слъвіт палат съ мъ одіхнéск ніцéл, ка дóар ꙟмї воіѹ вені ꙟн сімцірї, ші зікѫнд ачéстѣ се-ѹїта кѹ о къѹтътѹръ блажінъ кътръ Аміна́ ка съ міжлочѣскъ ла челе че зічѣ.

Фрѹмóаса Аміна фъкѹ рѫцѣлѫк ші де алдóїлѣ кътръ сѹроріле еї ка съ ꙟї дѣ вóе съ ръмѫе ачí ꙟн ачѣ нóапте, каре ші сосісъ, дечї і се-трекѹ рѫцѣлѫкѹ ші ла ачѣстъ черере а хамалѹлѹї. Атѹнчї зісъ Зоіда кътръ хама́л: пентрѹ хатѫрѹл іѹбітеї тале Аміна ръмѫї аічї астъ сѣръ, ꙟнсъ кѹ асфел де токмѣлъ ка орї че веї ведѣ саѹ веї аѹзí, съ нѹ ꙟндръзнéщї каре кѹмва съ ꙟнтрéбї, саѹ съ черчетéзї де челе че вом фаче ноï ꙟнаінтѣ та, къчї нѹ е трѣба та ла ѹнеле ка ачéлѣ, ка съ нѹ еї вр'ѹн ръспѹн, каре съ те ꙟнтрістéзе, ші съ те къéщї пъ ѹрмъ, іацї сѣма біне, ші съ нѹ фії атѫт бъгътóр де сѣмъ ла фаптеле нóастре, ші ка съ фії ꙟнкредінцат кѹмкъ авем ачéст фел де регѹлъ ꙟн пала́тѹл нóстрѹ ші ꙟн каса нóастръ, дѹпъ ші чітéще білéтѹ че есте ліпіт ла ѹшъ пъ дінафаръ ꙟн прагѹл чел де сѹс.

Хамáлѹл се-дѹсъ кѹ Аміна ші чіті ачéсте дóаъ вірсѹрї (стіхѹрї), че ерѣ скрісе кѹ слове де аѹр:

„нѹ черчетá лѹкрѹріле стріне,
„каре'нтрѹ німік нѹ с'атінг де тіне;
„кѫчї пъ ѹрмъ, фрате,
„пъ бѹнъ дрептате,
„веї кѫдѣ ꙟнтрѹ къíре,
„фъръ съ аї мѫнтѹіре;

дꙋпъче ле чіті хамалꙋ, се-ꙟтоарсъ ла дѫнсъле, ші зісъ: мъ фъгъдꙋеск, ші вѫ ꙟкредінцез кꙋ жꙋрѫмѫнт къ воіꙋ пъзі ачѣстъ леџе а касії дꙋмнѣвоастръ, ші нічї къ воіꙋ ворбі, нічї къ воіꙋ черчета пентрꙋ лꙋкрꙋрї че нꙋ мї се-кꙋвін ші нꙋ се-атінг де міне, ші маї вѫртос ла кѫт веці фаче воіꙋ фі ꙟтокмаї ка ꙋн мꙋт, сꙋрд ші фъръ окї.

Дꙋпъ че ꙟтъріръ ачѣстъ легътꙋръ, коконіц'а Аміна гъті маса пентрꙋ чінъ, ші ꙟподобі одаѣ ꙋнде ерѣ маса кꙋ мꙋлте ші деосъбіте фъклії, ші апрінсъ ꙟтрѫнса фелꙋрімї де міродії; ꙟнкѫт паркъ ар фі фост о къмаръ ꙟнцерѣскъ, ші ꙟнчепꙋръ а се-веселі мѫнкѫнд ші бѫнд, ші кѫнтѫнд еле дін гꙋръ ꙟтокмаї ка ніще ꙟнцерї, ші глꙋмінд кꙋ челе маї ностіме глꙋме ші сꙋпърърї ꙋнꙋл пъ алтꙋ. Пѫла міжлокꙋл месеї, пъ кѫнд хамалꙋ се-ꙟнбътасе ші бѣ ꙟтрꙋ сінътатѣ ачелор тінере фрꙋмоасе, фъкѫнд фелꙋрімї де семне де оластіселї ші де глꙋме, де каре се-стрѫмба ші лешінасъръ кокоанеле де рѫс, се-аꙋзі къ бате нещіне ꙟн поарта деспре дрꙋм, ші се-скꙋларъ нꙋмаї декѫт кѫтештреле кокоанеле де ла масъ, ка съ вазъ чіне бате ла поарта лор пъ ачѣ време дін ноапте. Алергъ маї ꙟнаінте кокоана Сѫрафіа, ші възꙋ прін кафасꙋл де дѣсꙋпра порції, къ ерѣ треї дервіші, пъ ꙋрмъ се-ꙟтоарсе ші спꙋсъ сꙋрорілор еї, къ сѫнт треї дервішї, прекꙋм мї се-пъръ пъ хаінеле лор, ші сѫнт тінерї, чꙋдаці, глꙋмеці, ші аꙋ ꙋн лꙋкрꙋ де рѫс, къ сѫнт нꙋмаї кꙋ кѫте ꙋн окіꙋ, адікъ сѫнт орбї кѫтештреї де окіꙋл чел дрепт, ші сѫнт кꙋ барбеле ші кꙋ спрѫнченеле расе, ші вор съ мѫе аічї астъ сѣръ фіінд къ сѫнт стрінї, ші пъ кѫѣфетꙋл лор мї се-паре се-фіе прекꙋм вѫ спꙋсеіꙋ, ші де воіці съ не-веселім ші съ петречем фрꙋмос астъ сѣръ, аід съ ле дескідем, ші о съ фім прѣ

мꙋл-

мꙋлцꙋміте ꙟтрꙋ петречере кꙋ дѫнші, челе лалте доаъ сꙋрорї се-кам ꙟндоіръ а фаче ꙋна ка ачѣста, дар възінд пе Сърафіа къ аре пофтъ маре ка съ ле дескізъ, ꙟї фъкꙋръ хатарꙋл.

Атꙋнчї алергъ Сърафіа ші ле дескісъ, ші се-ꙟнтоарсъ ꙟнтовъръшітъ де ачеї треї пріетенї ної; ші кꙋм інтраръ ꙟн касъ фъкꙋръ комплімéнтꙋрї де ꙟнкінъчꙋне кꙋвіінчоасе ші смеріте ꙟнаінтѣ ачелор коконе, ші еле іар ле зісъръ, біне аці веніт, арътѫндꙋле о прімірe дін тоатъ інімa ші о драгосте пріетенѣскъ, ші ꙟндатъ ꙟї пофтіръ ла масъ. Подоабеле палатꙋлꙋї челе де маре кꙋвіінцъ, прімірѣ чѣ дін тоатъ інімa ші ноблéца ꙟндемнаръ пе ачéщї мосафірї а да маре чінсте ші респект ачéстор треї тінере коконіце.

Іар дервішї вѫзѫнд аколо пе хамáл че кам асемѫна кꙋ дѫнші ла кіп ші ла порт, ші авѫнд ꙟнтре дѫнші оаре каре діспꙋте де ꙟнтребърї дін такма лор, кꙋмкъ ꙋні дервішї нꙋ ꙟшї рад нічї барба, нічї спрѫнчененеле, зіче ꙋнꙋл дін трѫнші, арътѫнд пе хамáл: іатъ ꙋнꙋл кꙋ деосъбіте пърéрї ла ꙟнтребърі ле ші діспꙋтіле ноастре, іар хамáлꙋл че бъꙋсъ кам песте мъсꙋръ, ші ꙟнчепꙋсе а моцъї де сомн, се-съпъръ де ачѣстъ ворбъ, ші ꙋїтѫндꙋсе некъжіт ла дервішї, ле зісъ: кꙋтáцівъ де трѣбъ, ші нꙋ въ аместекарец ꙟн лꙋкрꙋрї стріне, н'аці чітіт ачѣ че скріе пъ ꙋшъ? съ въ есе дін гѫнд ачѣстъ пъреpe кꙋм къ о съ фачеці пе тоці оаменї съ тръѣскъ дꙋпъ ідеіле воастре, шедеці бінішор прекꙋм шедем ші ної. Атꙋнчѣ дервішꙋл черꙋ ертъчꙋне, ші зісъ áф е дéресѫнъс, ші маї кꙋ сѣмъ прін міжлочірѣ бꙋнеї Сърафіа се-астѫмпъраръ.

Ші фіінд ла масъ ꙟнчепꙋръ а мѫнка дін ачеле бꙋкате мінꙋнате, ші ле слꙋжѣ ла масъ фрꙋ-

моа-

мо́аселе сȣро́рі: Сърафіа съ фъкȣ пъхърнічѣсъ; ші дȣпъ че мѫнкаръ ші бъȣ́ръ дін дестȣл, зісеръ кътръ коко́ане, къ де ар авѣ треі істрȣме́нтȣрі мȣзічéщі, ар фаче о веселіе прѣ фрȣмо́асъ ші о егленцѣ неспȣсъ кȣ кѫнтарѣ лор, іар еле прінсъръ прѣ бȣкȣро́се де ȣна ка ачѣста, ші алергъ нȣмаі декѫт Сърафíа ші ле аддȣсе доаъ нéіȣрі ші ȣн сантȣр (фел де арфъ), ші ꙟнчепȣръ о кѫнтаре ші о армоніе фо́арте мінȣнатъ, сȣроріле кѫтеш треле ле цінѣ акомпанімáн (ісон), ꙟнтокмíт дȣпъ гласȣл істрȣмéнтелор, ші ръсȣна ачéл палат де о фрȣмȣсéце де кѫнтърі неспȣсе, ꙟнкѫт се-пърѣ къ ар фі ꙟнто́кмаі ка о академіе де мȣзе.

Дар кѫнд ерѣ кѫнтъріле челе маі фрȣмо́асъ ші дȣлчѣца чѣ маі маре а петрéчерії ачéѣ, аȣзіръ фъръ вéсте къ бате нещіне ꙟн по́артъ, Сърафíа ꙟші лъсъ кѫнтекȣл съȣ, ші алергъ съ вáзъ чіне есте ла по́артъ пъ аша време.

(Халімá ꙟнторкѫндȣсе кътръ ꙟмпъратȣл Аідін ꙟі зісъ: кадесъ а щí ꙟмпъръціа тá, къ Каліф ꙟмпъратȣл чел де п'атȣнчі ал Вавіло́нȣлȣі, обічнȣѣ съ ȣмбле но́аптѣ тіптíл ка съ вазъ, де се-фак ніскаі неорѫндȣéлі прін ораш, саȣ нȣ, ші де есте норо́дȣл ліміщíт, саȣ нȣ).

Ꙟнтр'ачѣ но́апте еші ꙟмпъратȣл тіптíл кȣ Џѣфéр везірȣл съȣ, ші кȣ Мȣзá маімареле фамен ал палатȣлȣі ꙟн хаіне негȣцторещі, дечі трекѫнд пъ ачѣ ȣліцъ, ші аȣзінд асфел де кѫнтечȣне, зісъ Каліфȣл кътръ Џафéр: бате ꙟн ачѣстъ поартъ, ка съ възъ че сгомот есте ачéста. Атȣнчі везірȣл дін порȣнкъ бътȣ ꙟн по́артъ, ші прекȣм ам зіс, Сърафíа дескісъ ферестрȣѣ порції ка съ вазъ чіне есте. Везірȣл вѫзѫнд о асфел де тѫнъръ фрȣмо́асъ, ꙟі дете бȣнъ врéмѣ кȣ смерéніе ші кȣ чінсте, ші ꙟі зісъ: ноі сѫнтем треі негȣцто́рі де ла Мȣ-

Мꙋсꙋл, ші ам веніт декꙋрѫнд ꙟн ачест ораш, ші дꙋкѫндꙋне дꙋпъ ніще требꙋрї, ꙟнсърарѫм де-парте де газдъ, ші нѣм рътъчіт, ші не темем ка съ нꙋ не прінзъ стрѣжа, ші маї вѫртос къ Ханꙋл ꙋнде сѫнтем с'а ꙟнкіс пъ времѣ аста, ші неіщіінд ꙋнде съ мѫнем, те рꙋгъм съ не прімещї ꙋндева ачі ла дꙋмнѣта ка съ мѫнем астъ ноапте, фъръ съ въ фачем кѫт де мікъ сꙋпъраре ла чева, ші дін протівъ веці фі мꙋлцꙋміте фоарте мꙋлт де ної.

Съръфіа фѫкꙋ сокотѣлъ пъ мꙋлте ворбе ші апꙋкътꙋрї але лор къ нꙋ сѫнт нескаї оамені прощї, ꙟнсъ ле зісъ къ еꙋ нꙋ сѫнт стъпѫна касъї, ші фачеці біне де ащептаці пꙋцінтел пѫнъ воїꙋ адꙋче кꙋвѫнт хотърът де ла стъпѫна касъї. Атꙋнчї се-дꙋсе нꙋмаї де кѫт ші спꙋсъ сꙋрорілор еї кѫте ꙟї зісесъръ ачеї негꙋцъторї стрінї, ші се-гѫндіръ ніцел ка че ар трібꙋі съ факъ; дар фіінд къ ерѣ фіреще прімітоаре де стрінї, ші прімісъръ ші пе ачеї треї дервіші, хотърѫръ ка съ ꙟї прімѣскъ; дечї ꙟнтрѫнд ꙟнлъꙋнтрꙋ Каліфꙋл, везірꙋл, ші маї мареле фамен, детеръ бꙋнъ времѣ кꙋ маре чінсте ші ноблецъ ла ачеле кокоане тінере, асеменѣ ші ла дервіші, ші еле асеменѣ ꙟї пріміръ кꙋ маре драгосте ші чінсте, сокотіндꙋшї къ сѫнт негꙋцеторї.

Зоіда ка ꙋна маї маре, дꙋпъ че ле зісъ біне аці веніт, ле зісъ: въ рог де ꙋн лꙋкрꙋ, фъръ съ въ пае рѫꙋ. Іар везірꙋл ꙟї зісъ: порꙋнчещене, ші сѫнтем гата съ не сꙋпꙋнем воінцілор ꙋнеї доамне атѫт де фрꙋмоасъ, ші Зоіда ле зісъ: рꙋгъчіꙋнѣ мѣ есте ка, ла орі кѫте веці ведѣ саꙋ веці аꙋзі къ фачем ші зічем ꙟн каса ноастръ, съ нꙋ ꙟнтребаці, нічї съ черчетаці де німік, ші съ нꙋ въ аместекаці кѫтꙋшї де пꙋцін ꙟн лꙋкрꙋріле че нꙋ

се-

се-атінг де дꙋмнѣвоастръ, ка съ нꙋ лꙋацї вре ꙋн ръспꙋнс, ші пъ ꙋрмъ съ въ къіцї, саꙋ съ въ пае ръꙋ. Іар везірꙋл ꙟї ръспꙋнсъ: вом фі сꙋпꙋшї порꙋнчілор дꙋмітале; ноі нꙋ сѫнтем бъгъторї де сѣмъ, ші маї вѫртос вом фі кꙋ маре ꙟнгріжіре а нꙋ черчета кѫтꙋшї де пꙋцін де лꙋкрꙋрї че нꙋ нї се-кꙋвін.

Дꙋпъ ачесте ворбірї ꙟї пꙋсъ ла масъ кꙋ дестꙋле цірмонії ші ꙟнгріжірї нобіле, ші ꙟнчепꙋръ съ бѣ ꙟнтрꙋ сѫнътатѣ прієтенілор челор нꙋвї. Ꙟмпъратꙋл Каліф бъгѫнд де сѣмъ ла марѣ кꙋвіінцъ а палатꙋлꙋї ачестор треї піненере, възѫнд ші асфел де стрълꙋчітъ лꙋмінаціе, ші фелꙋрімї де міродії апрінсе прін тоате касъле, фрꙋмꙋсецѣ чѣ негръітъ а ачелор треї кокоане, ші аша масъ богатъ ші ꙟнподобітъ маї мꙋлт де кѫт ла о ꙟмпъръціе, ръмасе ꙟнкременіт; ші дін протівъ іаръш і се пърѣ ꙋн лꙋкрꙋ фоарте чіꙋдат възѫнд пе ачеї треї дервішї кіорї де окіꙋл чел дін дрѣпта, аша дар ачесте ведерї чіꙋдате ші де мірare ꙟл бъгаръ ла оаре каре ꙟндоѣлъ кꙋ гѫндꙋ; ші нꙋ пꙋтѣ ка съ хотъраскъ ꙟнсінешї нічї ꙟнтр'ꙋн кіп, ка че съ фіе ачестѣ, жꙋкъреї ші марафетꙋрї але пърерії, саꙋ лꙋкрꙋрї фермекъторещї, кѫчї ꙟнтречѣ хотаръле ші але фіреї ші але мешешꙋгꙋлꙋї, ші авѣ маре дорінцъ а се-деслꙋші деспре ачестѣ тоате, дар легътꙋра че фъкꙋсъръ ꙟл опрѣ съ черчетезе.

Іар дꙋпъче се-десфътаръ вро кѫтева чѣсꙋрї ла масъ кꙋ жокꙋрї ші кꙋ кѫнтъріле дервішілор ші ачелор фрꙋмоасе кокоане, зісъ Зоіда кътръ Ꙗміна: гътещете съ не фачем слꙋжба ноастръ чѣ обічнꙋітъ. Ꙗміна кꙋ Сърафіа рѫдікаръ маса нꙋмаї де кѫт, ші ашезаръ ꙟн міжлокꙋл ачелії касъ ꙋн феци маре, ꙟн каре шезꙋ Зоіда; ші сꙋроріле еї ꙟї адꙋ-

сърѫ ꙟнаінте доаъ къцéле нéгре, каре къцéле дꙋпъ че беніръ ꙟнаінтѣ Зоідеі ꙟнчепꙋръ а кілълъí, а ꙋрлá, ші а скінчí ꙟнтóкмаі ка кѫнд плѫнџѣ, ші ꙟнчепꙋръ а фаче ніще фігꙋрі ꙟнтóкмаі ка кѫнд с'ар фі рꙋгат съ ле ерте ші съ се-мілостівѣскъ асꙋпра лóр, ꙟнкѫт адꙋчѣ мілъ ші обідъ ла кѫці ле прівѣ.

Ші Зоіда кꙋ о кꙋтътꙋръ плінъ де мѫніе, бътѣ пе ачéле къцеле кꙋ о вѫнъ де бóꙋ кꙋ атѫта немілостівіре, ꙟнкѫт ръсꙋнá тот палатꙋл де кілълъітꙋл лор; пъ ꙋрмъ ле лꙋъ ꙟн браце пе кѫте ꙋна ꙋна, ші плѫнсъ ші еа кꙋ дѫнсъле, ші ле щерџѣ де лакрѫмі кꙋ ꙟнсеші басмáоа еі, ші сърꙋтѫндꙋле ле дете ꙟн мѫна сóрꙋсъі Аміна, ка съ ле дꙋкъ ꙟн алтъ одáе. Акꙋм пріéтені че ерѣ де фáцъ, адікъ ꙟмпърáтꙋл Каліф, ші дервіші се-мірарѫ фоарте мꙋлт пентрꙋ челе че възꙋсе къ фъкꙋсе Зоіда ачéлор къцéле, ші маі кѫртóс къ сърꙋтáсъ асфел де спꙋркъчꙋні, пе каре фаптъ о пропрéще кꙋ тóтꙋл лéџѣ Мꙋсꙋлмáнъ, сокотíндꙋо де маре пъкат ші нелеџꙋіре.

Дꙋпъ ачéстѣ Аміна ка съ еглендісѣскъ, ші съ веселѣскъ пе пріéтені, кѫнтъ патіміле амóрꙋлꙋі ші некáзꙋл чел ꙟнсоціт кꙋ дóрꙋл ал стрінътъціі кꙋ атѫта іскꙋсінцъ де пътрꙋндере де інімі, ціінд ші акомпанімáнт кꙋ ꙋн іструмéнт потрівіт дꙋпъ глáсꙋл еі чел ꙟнџерéск, ꙟнкѫт дꙋпъ ꙟнцелéсꙋл кѫнтекꙋлꙋі ші дꙋпъ ꙟнфокарѣ еі ла дѫнсꙋл, къзꙋ д'одатъ пъ пéріні лешінатъ ші маі де тот мóартъ; ші ꙟндатъ алергарѫ сꙋрóріле еі съ о мѫнтꙋѣскъ, стропіндꙋо кꙋ фелꙋрімі де апе міросітóаре, ші афꙋмѫндꙋо кꙋ фелꙋрімі де мірéсме ка съ'ші віе ꙟн сімціре, дар кꙋ тоате ачéстѣ еа рѫмáсъ ка о мóартъ апрóапе де ꙋн чꙋс. Акꙋм ꙟмпърáтꙋл ші дервіші ꙟндꙋплекарѫ пе Хамáл кꙋ фелꙋрімі де

між-

міжлоаче ка съ ꙟтребе пе ачеле треї коконіце пентрȣ атѫтѣ мінȣні ші фапте чȣдате че възȣсеръ ла дѫнсъле, ші маї вѫртос пентрȣ піептȣл коконіцеї Аміна, пе каре ꙟл възȣръ къ е плін де ране кѫнд лешінасъ де кѫнтекȣл чел ꙟфокат.

Атȣнчї Зоіда ꙟнцелесе кȣмкъ еї ворбѣ ꙟнтре дѫнші пентрȣ оаре каре ꙟтребърї де кѫте възȣсеръ, ші ꙟторкѫндȣсе кътръ дѫнші ле зісе: че шопте авецї ꙟнтре дȣмнѣвоастръ? іар хамалȣл фіінд маї образнік, ші оаре че маї ꙟндръзнец, ка ȣн мосафір маї векіȣ, ꙟї зісе: доамна мѣ, ачещї пріетенї те роагъ ка съ ле мȣлцȣмещї кȣріозітатѣ, къ дȣпъче бътȣші ачеле кѫцеле, плѫнсешї ꙟпреȣнъ кȣ дѫнсъле, ші щергѫндȣле де лакръмї ле сърȣташї, ші къ Аміна есте плінъ де ране пъ піепт кȣ атѫта фрȣмȣсеце че аре, ші аша вѫрсте тінаръ ші крȣдъ; ачѣста есте солія мѣ кȣ каре мъ ꙟнсърчінаръ ачещї пріетенї ка съ те ꙟнтреб, кѫчї се-афлъ ꙟнтрȣ о міраре маре пентрȣ ȣнеле ка ачестѣ, ші воеск съ афле.

Атȣнчї Зоіда плінъ де мѫніе се-ꙟтоарсе кътръ дѫнші кȣ кѫȣтътȣръ аспръ, ші ле зісе: есте кȣ адевърат кȣмкъ дȣмнѣвоастръ л'ацї пȣс ка съ мъ ꙟтребе де ȣнеле ка ачестѣ? атȣнчї ръспȣнсеръ тоцї кȣ ȣн глас къ, аша есте, афар де везір, кареле нȣ се-аместекасе ꙟн ворбеле лор кѫтȣшї де пȣцін, чі маї вѫртос ꙟї дожънѣ прін аскȣнс, ка съ нȣ ꙟнтребе де ȣнеле ка ачестѣ, пентрȣ каре се-фъгъдȣісеръ маї наінте къ вор фі кȣ маре небъгаре де сѣмъ.

Акȣм Зоіда, дȣпъ че ꙟї дожені дестȣл пентрȣ неоменіа ші обръзнічіа лор, ші пентрȣ нереконощінца че арътаръ ла атѫтѣ ікрамȣрї че афласеръ ꙟн каса ачѣ, фъръ съ фіе щіȣцї, ші маї вѫртос пентрȣ кълкарѣ фъгъдȣінцїї лор, че деде-

серъ ка съ фіе пріміцї ꙟтрꙋ гъсдꙋіре пѫла мѣзꙋл нопції ка ніще стріні рътъчіцї; ші іспръвінд Зоіда ачесте дожъніриї, бътꙋ кꙋ пічорꙋ де треї орї ꙟн пъмѫнт, ші де треї орї ꙟн палме, ші стрігъ: алергаці кꙋрѫнд аічі!! ші ꙟндатъ се-дескісе о ꙋшъ, ші еширъ шапте арапї негрї ші грозавї, авѫнд фіе каре кѫте о сабіе фоарте грозав ꙟн мѫнъ, ші фіекаре дін трѫнші рѫпі кѫте ꙋнꙋ дін ачеї шапте мосафірї, адікъ пе ꙟмпъратꙋл Каліф кꙋ оамені съї, пе дервішї, ші пе хамал; ꙟї трѫнтіръ жос, ꙟї тѫрѫръ ка пе ніще обіеле ꙟн міжлокꙋл кꙋрції, ші ста ка ꙟнцері морції кѫнд ші кѫнд съ ле сбоаре капетіле.

Акꙋм фіекаре поате сокоті ка че фел де гроазъ ші фрікъ къзꙋсе песте Каліф ꙟмпъратꙋл Вавілонꙋлꙋї ші песте чеелалцї, ші че фел де къіре вор фі авꙋт пентрꙋ несокотіта лор кꙋріозітате (перієргіе), ꙟнсъ прѣ тѫрзіꙋ; кѫчї ꙟї копрінсесе валꙋріле неаскꙋлтърії, еї зъчѣ трѫнтіцї ꙟн кꙋрте ка ніще презї але морції, ші къпітанꙋл арапілор зічѣ: че порꙋнчіцї стъпѫнеле меле, че сѫнтецї вестіте ꙟн лꙋме? порꙋнчіцї ка съ ле сбꙋрѫм капетіле, ші съ'ї фачем ꙟн мії де бꙋкъцеле? іар Зоіда ꙟї ръспꙋнсъ, маї авецї ꙟнгъдꙋѣлъ, ка съ ꙟї ꙟнтреб' ꙟнтѫіꙋ, ші съ'ї черчетез'.

Атꙋнчї хамалꙋл плін де фрікъ ꙟнчепꙋ а рꙋга пе ачеле кокоане, зікѫндꙋле: пентрꙋ нꙋмеле марелꙋї пророк, доамна мѣ, те рог фербінте съ нꙋ мъ оморї, кѫчї грешала есте а челор лалцї, ші еꙋ нꙋ ам' нічї о вінъ, чі еї, съракꙋл де міне! ваї міе тікълосꙋл! ноаъ не ерѣ прѣ біне, ші петречѣм прѣ фрꙋмос; ачешї кіорї ші скімоносіцї де дервішї фѫкꙋръ ꙋна ка ачѣста! бътꙋ іар Дꙋмнезъꙋ де скімоносіцї! біне зіче о ворбъ, къ кꙋ оамені слꙋції ші ꙟнсъмнацї съ нꙋ аї а фаче, ка съ

нꙋ

нꙋ те ꙟнсъмнезї ші тꙋ! мілъ въ чеїꙋ стъпѫнеле меле; фіцї міе мілостіве, ꙟндꙋраціві де міне, къ сѫнт невіноват! еї сѫнт віноваці, еї мъ бъгаръ ꙟн фок ші пе міне тікълóсꙋл!

Зоíда възѫндъ лакръміле лꙋї ші аꙋзѫндꙋї атѫтѣ ꙟндрептърї кꙋ маре жале, зімбі де рѫс ꙟнсінеші; ші ꙟнторкѫндꙋсе кътръ дервішї ꙟї ꙟнтребъ, дакъ кꙋмва сѫнт фрáцї кѫтеші треї аша кіорї ші асеменѣ ла порт? ꙋнꙋл дін трѫнші ръспꙋнсъ, къ дін нащере нꙋ сѫнт фраці, чі къ ерѣ фрáцї нꙋмаї дꙋпъ такмъ.

Зоíда зісе кътръ арáпї, маї слобозіціїї ніцéл; лъсáціїї съ шáзъ, ші стаці ші вої ачí; ші кѫці не вор повесті історíа лор кꙋ амърꙋнтꙋл, ші прічіна венірії лор ꙟн каса ноáстръ пѫла мéзꙋл нóпції, ачéѣ вор скъпа сдравенї; іар пе чеї че о вор аскꙋндео, ꙟї вецї педепсí орї кꙋм вецї ші маї ръꙋ. ꙟмпъратꙋл Каліф, кареле маї адінѣорї ꙟшї възꙋсе віáца ꙟн гіаръле морції, ꙟшї маї вені ніцéл ꙟн фіре, ші маї възꙋ о разъ де віацъ, дꙋпъ че се възꙋ чева маї слобод шезѫнд кꙋ ачеле кокóане ка ші маї наінте.

Дꙋпъ че сé-ꙟнкредінце хамалꙋл къ слобозéніа віецїї сале стъ ꙟн ашї повесті історíа са, зісе ꙟндатъ: доамна мѣ, історíа мѣ о щії прѣ біне, къ еꙋ стѫнд ꙟн тѫрг ка ꙋн хамáл ащептѫнд ка съ мъ іа чінева съ ꙟї кар чевá, вені кокóана Аміна ші мъ лꙋъ дꙋпъ дꙋмнѣеї де тѫргꙋіръм ші мъ ꙟнкъркъ кꙋ тоате тѫргꙋéліле ка съ ле адꙋк аічї, ші въ фъкꙋръцї поманъ де мъ лъсáръцї ші пе міне а шедѣ ꙟн каса дꙋмнѣвóастръ, дѫндꙋмї тоате челе спре хранъ кꙋ маре ꙟндестꙋларе ла кіар маса дꙋмнѣвóастръ, ші ачѣста есте о маре фачере де біне а бꙋнътъцїї дꙋмнѣвоастръ пентрꙋ каре воїꙋ ръмѫнѣ ꙟндаторат ꙟн тóатъ віаца мѣ;

ачѣста

ачѣста есте історіа мѣ, домнішоаръ прѣслъвітъ. Атȣнчї Ѕоїда кȣ кълтътȣръ лінъ, ѕісе кътръ Хамал: кале бȣнъ фътȣл меȣ, мерџї ꙟн паче, фіецї дъръїтъ віаца, дестȣле сѫнт кѫте ꙟмї спȣсешї, іар Хамалȣл ꙟї ѕісе: мъ рог стъпѫнамѣ ка съ ꙟмї даї вое, съ маї стаȣ аічї ніцел ка съ аȣѕ шї еȣ історіа челор лалцї, прекȣм аȣѕіръ шї еї пе амѣ; шї дѫндȣісе вое ла ачѣстъ черере, шеѕȣ шї ел де о парте плін де бȣкȣріе, фіінд къ скъпасе дін аша прімеждіе маре. Дȣпъ Хамал ꙟнчепȣ ȣнȣл дін дервішї а ꙟшї повесті історіа прекȣм ȣрмѣѕъ маї ла вале, ꙟнтр'ȣн кіп фоарте де міраре.

Аічї Халіма ꙟнчетъ повестірѣ са фіінкъ въѕȣсе къ се-апропіѣ чѣсȣл пъ кѫнд обічнȣѣ ꙟмпъратȣл Аідін а мерџе ла ꙟнкінъчȣне саȣ ла діван; іар ꙟмпъратȣл аȣѕѫнд асфел де історії фрȣмоасе шї атѫт де мȣлте шї пліне де морал, ръмасе пътрȣнс де о мȣлцȣміре неспȣсъ, ꙟнкѫт ѕісе кътръ Халіма: д'акȣм ꙟнаінте нȣ маї воеск алт чева де ла дȣмнѣта, фъръ нȣмаї съ ꙟмї повестешї асфел де історії; шї ѕічѣ ꙟнтрȣ сінешї; дарȣріле невестеї меле ачестїѣ, фрȣмȣсеца еї, шї іскȣсінца еї де ворбіре шї де історії, сѫнт кȣ адевърат вредніче де мȣлтъ міраре, шї кȣ тоате къ ам фъкȣт леџе пентрȣ мȣерї ка съ ле омор адоаѕі, пе каре о ам ꙟнтъріто кȣ маре жȣръмѫнт, шї акȣм съ о калк, с'ар пърѣ ȣн лȣкрȣ кȣ тотȣл нелеџіȣіт; ꙟнсъ арфі кȣ мȣлт маї маре нелеџіȣіре ꙟнпротіва шї челор фірешї шї челор політічешї, а осѫнді ла моарте о асфел де ꙟмпърътѣсъ, каре есте кȣ тотȣл шї фрȣмоасъ, шї ꙟнцелѣптъ, шї кȣ мінте, ꙟї ꙟнскȣрт ꙟнподобітъ кȣ челе маї бȣне дарȣрї дін лȣме, атѫт дін фірѣ еї, кѫт шї дін мешешȣгȣл ꙟнвъцетȣрілор шї ал штіінцілор; ꙟнкѫт де кѫнд мъ афлȣ кȣ дѫнса ꙟнвъцаїȣ шї аȣѕіїȣ лȣ-

крȣрї

кърѹї фоарте мінѹнате ші пліне де фолос ші де ѫнвъцътѹрі кѹ тотѹл непрецѹіте; ші афлаіѹ атътѣ ѫнтъмплърі, ѫнкът есте прѣ кѹ непѹтінцъ але щі пе тоате алт ѫмпърат дін лѹмѣ ачѣста; аша даръ еѹ сѫнт чел маі феричіт ѫмпърат дін лѹме, ші петречеръ мѣ кѹ ачѣстъ невастъ ѫмі ва лъса нѹмеле немѹрітор прін тоате історііле, ші се ва вестї ѫмпъръціа мѣ пѫнъ ла марџініле лѹмії. Аша даръ віаца еі ѫмі есте о комоаръ маі скѹмпъ де кѫт тоатъ лѹмѣ; ші ѫнторкѫндѹсе кътръ Халіма ѫї зіче: бѹкѹръте прѣ іѹбіта мѣ ѫмпърътѣсъ, ѹрмѣзъці історііле челе прѣфрѹмоасе ші пліне де ѫнцелепчѹне ші де бъгърі де сѣмъ; кѫчі еле ѫці даѹ віацъ ѫнделѹнгатъ ші плінъ де ферічірі, ші міе ѫмі адѹк маре мѹлцѹмітъ, рѫвнъ, драгосте, ші славъ ѫмпъръції меле; ші аша іар ѫнчепѹ Халіма історіа дервішѹлѹі челѹі дін тъіѹ ѫн кіпѹл ѹрмътор.

Історіа дервішѹлѹі челѹі дін тъіѹ, фечорѹлѹі де ѫмпърат.

Коконъ, ка съ афлі прічіна пентрѹ че сѫнт кіор де окіѹл чел дрепт, ші кѹм с'а ѫнтъмплат де ам веніт ѫн газдъ ла дѹмнѣвоастръ, аскѹлтъ історіа мѣ. Еѹ ам фост нѹмаі ѹнѹл нъскѹт ал ѹнѹі ѫмпърат, че ѫмпъръцѣ песте ѹн ціндѹт фоарте ѫнбілшѹгат деспре тоате ферічіріле, татъл меѹ авѣ ѹн фрате іаръші ѫмпърат, а кърѹі ѫмпъръціе ерѣ пѹцін оаре че де парте де ѫмпъръціа татълѹі меѹ, каре ѫмпърат, че ѫмі ерѣ ѹнкіѹ, авѣ ѹн фечор ші о фатъ.

Еѹ дѹпъче съвѫршіѹ ѫнвъцътѹріле че ѫмі орѫндѹісе татъл меѹ ка съ ѫнвъц, обічнѹѣм кѹ воѣ тътънімеѹ а мъ дѹче кѫте одатъ пе ан ѫн

пліма-

плімбáре ла ȣнкіȣл меȣ ꙟмпъратȣл, ка съ мъ маї тресвéск ші съ ꙟмї петрéк аколо ꙟн врéме ка де доаъ лȣнї, ші пъ ȣрмъ іар мъ ꙟнторчѣм ла тáтъл меȣ ші ла ꙟнвъцътȣріле меле; ші авѣм пріетешȣг прѣ маре кȣ върȣл меȣ фечóрȣл де ꙟмпърат, фіінд къ ерѣм тот де о вѫрсте; дечї ꙟмї зіче ꙟнтр'о сѣръ, аколó ȣнде не петречѣм амѫндоі, къ аре съмї спȣе о таїнъ а са, ші мъ жȣръ ка съ ꙟї фіȣ таїнік. Ꙟтȣнчї се-дȣсе ел ші адȣсъ о копілъ фоарте фрȣмóасъ ꙟмбръкатъ кȣ хаїне ꙟмпърътещї, ші о пȣсе ла мáсъ кȣ ноі, еȣ дȣпъ орѫндȣѣлъ ꙟї фъкȣіȣ къзȣтеле комплімéнтȣрї ші ꙟнкінъчȣнї, фъръ а маї черчета чіне есте ші де ȣнде есте ачѣ фетіцъ, ка съ нȣ дау вре о бънȣѣлъ върȣлȣї меȣ.

Ші дȣпъче не десміердáръм нȣмаї кѫтештреі ла ȣн оспъц фоарте кȣ ꙟндестȣларе, ші фіінд къ ерѣ прѣ тѫрзіȣ дін нóапте, ꙟмї зісе върȣл меȣ ка съ мерг кȣ дѫнсȣл орї ȣнде ва мерџе ші ел, авѫнд кȣ дѫнсȣл ші пе ачѣ фатъ фрȣмóасъ ші ꙟмї спȣсъ къ нȣ мерџе департе чі ачí п'апрóапе ꙟн о четате маре де зѫд, ꙟн каре ерѣ ші мормінтеле ꙟмпърацілор челор вéкї кȣ ніще зідірї кȣ тȣрле де о маре кȣвіінцъ, ші кȣ алте мȣлте лȣкрȣрї вредніче де повестíт, аколо ꙟшї зідісе ші върȣл меȣ, кȣ слобозéніа тътѫнісеȣ, ȣн дормíр (кімітір) фоарте фрȣмóс сȣпт-пъмѫнт.

Еȣ фъсéіȣ гата а мȣлцȣмí воінца іȣбітȣлȣї меȣ вър, ші мъ скȣлáіȣ ꙟндатъ; ші ел лȣѫнд де мѫнъ пе ачѣ фетіцъ ꙟмї зісе: верішóаре, те жȣр ꙟнаíнтѣ марелȣї пророк, съ нȣ каре кȣмва съ спȣї кȣіва сау ші кіар татълȣї меȣ, ȣнде мъ афлȣ, ші еȣ ꙟї фъгъдȣіїȣ къ воіȣ фі прѣ таїнік, аша дар плекáръм ші ажȣнсъръм ла дормір, атȣнчї върȣл меȣ дескісъ о ȣшъ де фéр, че ерѣ ꙟн-

вълітъ

вѫлітѫ кȣ пѫмѫнт, ші ѫнлѫȣнтрȣ се-ведѣ о лȣмінѫ фоарте стрѫлȣчітоаре, ші лінѫ, еȣ мѫ плекаїȣ ѫнжос пентрȣ бѫгаре де сѣмѫ, ші ȣїтѫндȣмѫ ѫнлѫȣнтрȣ, вѫзȣїȣ о зідіре сȣппѫмѫнтѫ (зідітѫ сȣпт пѫмѫнт) фоарте фрȣмоасѫ ші ѫнподобітѫ, кȣ фелȣрімї де кѫмѫрї ші деспѫрціτȣрї кȣ стѫлпї мінȣнаці, ші тоате аштернȣте кȣ ковоаре де челе маї фрȣмоасе ші маї скȣмпе, ші ѫнподобіте кȣ фелȣрімї де мобіле скȣмпе ші прѣ мінȣнате, каре тоате ачестѣ ерѣ лȣмінате де о лȣмінаціе фоарте мѫрѣцѫ ші стрѫлȣчітоаре маї пресȣс ші де ачест соаре.

Атȣнчї зіче вѫрȣл меȣ кѫтрѫ ачѣ фатѫ: іатѫ локȣл, пентрȣ каре ѫцї ворбіесѫм, ші фата се-погорѫ ѫнлѫȣнтрȣ пѫ о скарѫ, іар вѫрȣл меȣ мѫ ѫмбрѫціше, мѫ сѫрȣтѫ, ші ѫмї мȣлцȣмі прѣ мȣлт пентрȣ товѫрѫшіа че лї фѫкȣсѫм пѫнѫ аколо, ш'апої ѫмї зісе: іȣбіте верікȣле, ѫнтоарчете ѫнапої, ші дȣте де те одіхнеще ѫн іетѫчелȣ тѫȣ, іар еȣ лї зісеїȣ: че ѫнсемнѣзѫ ачѣста? фѫмѫ сѫ ѫнцелег; ші ел ѫмї зісе: дестȣл ѫцї есте атѫт, маї мȣлт нȣ почіȣ сѫ ѫцї спȣїȣ; ші лȣѫндȣне зіоа бȣнѫ, ел се-погорѫ ѫн сȣппѫмѫнтѫ, ші ѫнкісѫ ȣша, іар еȣ плекаїȣ, ші ажȣнгѫнд ла палатȣл ȣнкіȣлȣї меȣ, мѫ кȣлкаїȣ ѫн іатакȣл меȣ, кȣ капȣл кам кѫрѫȣїȣ де оспѫцȣл че авȣсесем ѫн ноаптѣ ачѣ.

Адоа зі дȣпѫ че мѫ дештептаїȣ ші ѫнчепȣїȣ а мѫ гѫнді ла кѫте вѫзȣсем ѫн ноаптѣ ачѣ, мї се-пѫрѣ ка кȣм аш фі вѫзȣт нескаї вісе; ші дȣкѫндȣмѫ сѫ даȣ бȣнѫ дімінѣца вѫрȣлȣї меȣ ѫн одаѣ са, нȣ ѫл гѫсіїȣ ѫн трѫнса, ші ѫмї спȣсѫрѫ ші слȣціле сале кѫ н'а дорміт ачі асноапте, атȣнчѣ дар мѫ ѫнкредінцаїȣ ші еȣ кѫ ерѣ аевѣ челе че вѫзȣсем, іар нȣ вісе ші пѫрерї; ші мѫ дȣ-

реіȣ ꙟдатъ ла локȣл ачела, ші кътаіȣ кȣ амъ-рȣнтȣл ка съ гъсеск ȣша ачелȣї дорміp сȣппъмѫнт, ꙟнсъ нȣ пȣтȣіȣ кȣ нічї ȣн міжлóк.

Ші фіінд къ ȣнкіȣл меȣ ꙟмпъратȣл ліпсѣ ла вѫнат департе де капіталъ, плекаіȣ кътръ татъл меȣ, ші порȣнчііȣ боєрілор палатȣлȣї ка съ арате кȣвіінчоаселе ꙟнкінъчȣні дін партѣ мѣ ȣнкіȣлȣї меȣ кѫнд ва вені де ла вѫнат, ші съ ꙟї спȣе къ ꙟмї веніседъ скрісорї де ла татъл меȣ ка съ мъ дȣк маї кȣрѫнд, ꙟнсъ еȣ ам фъкȣт ачѣста нȣмаї ші нȣмаї дін прічіна върȣлȣї меȣ, ка съ мъ маї ȣшȣрез де ꙟнтрістарѣ че ꙟмї адȣсесе кȣ ліпсірѣ са, ші маї вѫртос къ нȣ пȣтѣм съ спȣіȣ ла німінѣ ачѣ че фъкȣсе ел пентрȣ жȣрѫмѫнтȣл че фъкȣсъм къ ꙟї воіȣ фі таїнік.

Ші дȣпъче ажȣнсеіȣ ꙟн капітала татълȣї меȣ, ші мъ дȣсеіȣ съ ꙟнтрȣ ꙟн кȣртѣ палатȣлȣї, възȣіȣ о мȣлціме де солдацї афар де обічнȣіта лор адȣнаре, ші мъ ꙟнпресȣраръ, еȣ ꙟї ꙟнтребаіȣ, че прічінъ есте? ші гінъралȣл ꙟмї зісъ; кȣмкъ тоцї боєрі ші тоатъ оштірѣ аȣ алес пе везірȣл де ꙟмпърат, ші татъл тъȣ с'а мȣтат дін лȣмѣ ачѣста; ші дін порȣнка нóȣлȣї ꙟмпърат трібȣе а те да роб ꙟн мѫніле меле, атȣнчї осташі мъ легаръ феделеш, ші мъ ꙟнфъцішаръ ꙟнаінтѣ ачелȣї тіран.

Ачел тȣрбȣрътор ші віклѣн везір авѣ о пісмъ неспȣсъ асȣпра мѣ, дін прічіна ȣрмътоаре: еȣ фіінд тѫнър копіл, обічнȣѣм а съџета пасърї кȣ аркȣ, ші ꙟнтр'ȣна де зіле фіінд ачест везір ла ферѣстъ, ші еȣ слобозінд о съџѣтъ дȣпъ ніще пасърї, л'ам ловіт дін грешалъ ꙟн окіȣл чел дрепт, ші а ръмас кіор-везір. Атȣнчї ші еȣ възѫндȣмї грешала чѣ фъръ де вое, іам черȣт дестȣле ертъчȣні, ші л'ам ꙟнкредінцат кȣ дестȣле добезї кȣм

къ

къ н'ам фъкꙋт ачѣста кꙋ вре о щiiнцъ, чi кiар дiн маре грешалъ фъръ съ ꙟмi трѣкъ кѫтꙋшi де пꙋцiн прiн гѫнд. Дар ел атꙋнчѣ не авѫнд пꙋтере ка съ мъ педъпсѣскъ, мi а копт тꙋрта пѫнъ че ам къзꙋ́т ꙟнтрꙋ стъпѫнiрѣ са. Кѫнд мъ възꙋ ꙟнаiнтѣ са, нъвълí пъ мiне ка ꙋн лꙋп тꙋрбат, шi ловiндꙋмъ кꙋ гiонтꙋ пъсте окi, ꙟмi сърi нꙋмаi декѫт окiꙋл чел дрепт, шi iатъ прiчiна пентрꙋ каре мъ афлꙋ кiор де окiꙋл ачѣста, дар тiра́нꙋл нꙋ се-мꙋлцꙋмi нꙋмаi кꙋ ачѣста, чi порꙋнчí гѫдеi съ мъ ꙟнкꙋ́е ꙟнтр'о ладъ, шi съ мъ дꙋкъ ꙟнтр'о пъдꙋре, шi аколо́ съ мъ дескъпꙋѣскъ (съ ꙟмi тае́ капꙋ), шi съ мъ ласе аколо спре мѫнкарѣ фiарълор сълбатiче.

Атꙋ́нчi гѫдѣ ꙟнтовъръшiт де ꙋн солдат, бъгѫндꙋмъ ꙟнтр'о ладъ шi пꙋ́iндꙋмъ пъ ꙋн кал, ажꙋнсе ла локꙋл чел хотърѫт пентрꙋ мо́артѣ мѣ, дескiсъръ лада, шi ꙋiтѫндꙋсе ла мiне, лi се-фъкꙋ мiлъ а мъ оморѫ фъръ вре о вiнъ, шi маi върто́с пентрꙋ драгостѣ татълꙋi меꙋ, шi пентрꙋ дꙋiоаселе лакръмi че върсѣм ꙟнаíнтѣ лор ка съ нꙋ мъ дескъпъѣскъ (съ нꙋ ꙟмi та́е капꙋ) фъръ вре о вiнъ.

Атꙋнчi лi се фъкꙋ́ мiлъ де мiне шi ꙟмi дърꙋiръ вiаца, зiкѫндꙋм: пiерде'цi ꙋрма де пѫн локꙋрiле ачестѣ, де ꙟцi есте воѣ съ тръещi шi тꙋ шi ноi, еꙋ фъръ съ пiерт ꙋн мiнꙋт, ле мꙋлцꙋмiiꙋ фоарте мꙋлт пентрꙋ о аша маре фачере де бiне, ш'апоi д'ачí о лꙋаiꙋ ла пiчо́р пѫн крѫнг, ш'апоi цiн'те пѫрлео де ꙟмi сфѫрѣ кълкѫеле, пѫнъ че ажꙋнсе́iꙋ ла ꙟмпъръцiа ꙋнкiꙋлꙋi меꙋ, шi ꙟнфъцiшiндꙋмъ ла дѫнсꙋл, шi повестiндꙋi жалнiка ꙟнтѫмпларе а татълꙋi меꙋ шi амѣ, стрiгъ кꙋ лакръмi пъ окi: ваi мiе! нꙋ ꙟмi ажꙋнсъ къ пiердꙋiꙋ пе фiꙋл меꙋ, шi акꙋм съ аꙋз шi де мо́ар-

тѣ фрателȣй меȣ, ші съ въѕ пе фїȣл съȣ ші не-по́тȣл меȣ ꙟн аша ста́ре вреднікъ де плѫнѕ!

Пъ ȣрмъ ꙟмї повесті́ кȣ окі́ ꙟнекаці де лакръмї кȣмкъ а къȣтат пе фїȣл съȣ ꙟн ненȣмърате рѫндȣрї, де нȣ а маї рѫма́с ло́к некъȣтат де дѫнсȣл, ші н'а пȣтȣт съ'л гъсѣскъ кȣ нічї ȣн міжло́к; еȣ въѕѫнд пе ȣнкіȣл меȣ ꙟн аша мѫхніре маре, ꙟї доведііȣ ачелѣ че мъ фъгъдȣісем върȣлȣї меȣ къ ле воіȣ пъѕі ꙟн таїнъ.

Атȣнчї ȣнкіȣл меȣ се-маї мѫнгѫе ніце́л, ші мъ лȣъ кȣ дѫнсȣл, ші алергаръм ꙟн четатѣ ачеѣ ꙟн каре ерѣ дормірȣл чел сȣппъмѫнт, ꙟн каре се-ꙟнкісе́се върȣл меȣ; ші дȣпъ іскȣсінца ȣнкіȣлȣї меȣ ꙟмпърат, гъсіръм кȣ лесніре ȣша чѣ де фер, пе каре дескіѕѫндȣо, не погорѫръм ꙟн лъȣнтрȣ чінѕе́чї де трепте кȣ нъдежде ка съ'л гъсім аколо́, ші къȣтѫнд ꙟнко́ачї ші ꙟнколо́ пѫн тоате пърціле аче́лїї сȣппъмѫнтъ, че ерѣ плінъ де о пȣто́аре де фȣм, ші лȣміна абіа лікърѣ ꙟнтрѫнса; дȣпъ тоате аче́стѣ абіа гъсіръм ȣн пат ꙟнвълїт, ші десвълїндȣл, въѕȣръм пе върȣл меȣ кȣ фата ачеѣ морцї ші фъръ вре о мішкаре де віацъ, ші трȣпȣріле лор арсе ші негре ка кърбȣнеле.

Атȣнчї ȣнкіȣл меȣ ꙟмпърат ꙟн лок съ ꙟшї плѫнгъ фїȣ, ел ꙟл скȣїпъ ꙟн обраѕ, ші ꙟї дете вр'о кѫтева пъсте обраѕ кȣ папȣкȣл, ѕікѫндȣї: невредніче де нȣмеле ші де нѣмȣл ꙟмпърѫте́ск, Дȣмнеѕъȣ те́ а педепсіт дȣпъ рѫȣтатѣ та, ші лъсѫндȣї аколо еші афар дін дормір, ші еȣ мерџѣм дȣпъ дѫнсȣл; ші дȣпъ че нъ депъртаръм ніце́л, лȣаіȣ ꙟндръснѣлъ ка съ ꙟл ꙟнтреб пентрȣ че а несокотіт атѫта де мȣлт пе ачел трȣп морт, ші чіне ерѣ ачѣ фатъ мо́артъ ꙟн пат кȣ фїȣл съȣ? атȣнчї ȣнкіȣл меȣ ꙟмї спȣсе къ ерѣ сорȣса; ші кȣмкъ еї де мȣлтъ време авѣ амо́р ꙟнтре дѫнші,

лȣкрȣ

лȣкрȣ фоарте пъгѫнеск ші добіточеск, ші кȣмкъ а ȣмблат кȣ фелȣрімї де міжлоаче ка съ ꙟї десбере де о аша нелецїȣіре, ші еї пѫнгъріці ꙟн ліпса мѣ връȣръ ка съ ші ꙟнплінѣскъ пофтеле лор челе прѣспȣркате, ꙟнсъ дрѣпта жȣдекатъ, дȣпъ пъкателе лор, іа педепсіт прекȣм лї се-кȣвіне.

Дȣпъ вр'о кѫтева зіле ꙟшї адȣнъ тоцї боерї палатȣлȣї съȣ, ші мъ хотърѫ ꙟнаінтѣ лор де мощенітор ал скаȣнȣлȣї ꙟмпърѫціеї, ка пре ꙟнсȣшї фіȣл съȣ; ші атȣнчѣ фъръ весте аȣзірѫм тот-додатъ ȣн ȣрлет маре де сȣрле ші де трѫмбіцї остъшещї. Акȣм нȣмаї декѫт не вені ші вестѣ кȣмкъ ачел тіран де везір, че ръпісе ꙟмпърѫціа татълȣї меȣ, венѣ кȣ оасте грѣ съ ръпѣскъ ші пе а ȣнкіȣлȣї меȣ, ші ꙟн пȣціне чѣсȣрї ꙟнтръ ші ꙟн четате фъръ съ і се-ꙟнпротівѣскъ чінева; фіінкъ ȣнкіȣл меȣ нȣ авѣ оасте де ажȣнс ка съ і се-ꙟнпротівѣскъ.

Ші кѫнд інтръ връжмашȣл ꙟн палат, ȣнкіȣл меȣ врȣ ка съ се-апере де дѫнсȣл, ꙟнсъ ꙟнзадар, къчї ꙟл оморѫръ нȣмаї декѫт, еȣ ꙟндатъ че възȣіȣ пе ȣнкіȣл меȣ морт, дȣпъ че мъ лȣптаіȣ дестȣл де вітежаще, ші оморѫіȣ мȣлцї дін връшмашї, ꙟнчѣ маї де пре ȣрмъ кȣноскѫнд пȣтерѣ чѣ маре а връшмашілор, фȣџііȣ пъ о портіцъ а'скȣнсе а палатȣлȣї, че дȣчѣ пъ сȣпт пъмѫнт пѫнъ афар дін ораш. Асфел ешііȣ дін ораш, ші ка съ нȣ мъ кȣноаскъ чінева, ꙟмї рѫсъіȣ барба, ші спрѫнченеле, ші мъ ꙟнбрѫкаіȣ кȣ ачесте хаїне дервішещї, ші ȣмблѫнд дін лок ꙟн лок, ажȣнсеіȣ ꙟн зіоа де астъзї ꙟн ачест ораш, ші стътȣіȣ ніцел ла поарта четъцїї ка съ мъ одіхнеск, ȣнде мъ поменііȣ къ сосі ші ачест дервіш, кареле ꙟмї зісе мераба адаш, ші шезȣ лѫнгъ міне, ші фъкȣрѫм кȣнощінцъ амѫндої ка ніще стрінї че ерѣм;

ші

ші ворбінд кȣ дѫнсȣл, іатъ къ сосі ші зета чел де ал треілѣ, стреін ші ел ка ші ної, ші не ȣнірѫм кѫтештреї ка ніще фраці, ші ам хотърѫт съ нȣ не деспърцім ȣнȣл де алтȣ ѫн тоатъ віаца ноастръ.

Ші фіінд къ сѫнтем кȣ тотȣл стреіні ѫн ачест ораш, некȣноскѫнд пе нїменѣ ка съ не гъздȣѣскъ, немерірѫм ла поарта дȣмітале дȣпъ ѫнтѫмпларе ші тѫрзїȣ дін ноапте, ші ѫндрѫзнірѫм а бате ѫн трѫнса; дȣмнѣвоастръ іаръші авѫнд сȣфлет бȣн ші нобіл не дескісъръці ѫндатъ, не пріміръці ѫнтрȣ гъздȣіре, ші не арътаръці челе маї марї ѫнгріжірї ші ѫндестȣлърї кȣ тоате челе спре трібȣінцъ, пентрȣ каре нȣ авем кȣвѫнт дестоїнік а въ мȣлцȣмі прекȣм вї се каде; ѫнсъ вом фі пътрȣншї де о мȣлцȣмітъ неспȣсъ пѫнъ ѫн мінȣтȣл чел маї де пре ȣрмъ ал віецїї ноастре. Іатъ історіа мѣ, дȣпъ кȣм аї порȣнчіт, кокоанъ.

Атȣнчї ѫї зісе Зоіда: ажȣнџе атѫта, сѫнтем фоарте мȣлцȣміте, фії слобод акȣма, ші дȣте де аічї. Іар ел о ръгъ ка съ ѫї дѣ вое съ стѣ ші ел ачі, ка съ аȣзъ ші історіа челор лалці, ші дѫндȣїсе вое, шезȣ ѫнтрȣн лок маї д'арасна де чеелалці, ші ѫнчепȣ дервішȣл чел де алдоїлѣ ѫн кіпȣл че ȣрмѣзъ маї ла вале.

Історіа дервішȣлȣї де ал доїлѣ, фечорȣлȣї де ѫмпърат.

Татъл меȣ ѫмпъратȣл възѫндȣмъ ѫн копілъріа мѣ къ ам дȣх істъц, ші аплекаре спре ѫнвъцътȣрї, адȣнъ пе тоцї чеї кȣ щіінцї де тоате ѫнвъцътȣріле ші пе тоцї філософі че се-афла ѫн тот купрінсȣл ѫмпъръцїеї сале, пе каре ѫї ѫндаторъ кȣ дестȣле дърї де банї ші алте дърȣелі, ка съ мъ ѫнвеце кȣ десъвѫршіре тоате щіінціле лор.

Дечї еȣ авѫнд дестȣї даскѫлї, авѫнд ші апле-
каре спре ꙟнвѫцетȣрї ші дȣх іскȣсіт, м'ам депринс
атѫт де мȣлт, ꙟнкѫт ам ажȣнс фоарте іскȣсіт
ла тоате щїінціле, кѫнд ерѣм ꙟн вѫрсте пра-
вілнікѫ, десѫвѫршіт ла граматікѫ, маї десѫвѫр-
шіт ла поезіе, кȣ мȣлт маї десѫвѫршіт ла челе
шапте фелȣрї де калігpафіе Арѫбѣскѫ, ам ꙟнвѫ-
цат тоате мішкѫріле стелелор, дескріерѣ пѫмѫнтȣ-
лȣї, ші лециле кȣ тоатѫ десѫвѫршірѣ лор, ам чі-
тіт пе тоці історічї Арабілор, ꙟнкѫт тоатѫ лȣ-
мѣ мѫ сокотѣ де о мінȣне маре ла ачесте ꙟнвѫ-
цѫтȣрї, ла а кѫрор ꙟнвѫцѫтȣрѫ, кȣ тоате кѫ мѫ
ажȣта прѣ мȣлт іскȣсінца дȣхȣлȣї меȣ ші сілін-
ца а тѫтор даскѫлї ꙟнвѫцаці, дар ꙟнтрȣ адевѫр
ꙟці спȣїȣ, кокоанѫ Зоїда, кѫ маї мȣлт м'а а-
жȣтат лімба ноастрѫ чѣ пѫрінтѣскѫ, ꙟн каре се
преда ші ерѣ скрісе ачесте ꙟнвѫцѫтȣрї, кѫчї де ерѣ
ꙟн алтѫ лімбѫ рѫмѫнѣм ка ші ꙟнтѫїȣ кȣ тоатѫ
сілінца мѣ ші кȣ тоатѫ іскȣсінца даскѫлілор ші
а мѣ. Се дȣсе вестѣ де мȣлта мѣ ꙟнвѫцѫтȣрѫ
пѫнѫ ꙟн урекіле ꙟмпѫратȣлȣї Марілор Індії; ка-
реле тріміcе сол кȣ о мȣлціме де дарȣрї скȣмпе
ла татѫл меȣ, рȣгѫндȣ'л ка сѫ мѫ тріміцѫ ла
дѫнсȣл, кареле авѣ о доррінцѫ фоарте маре ка сѫ
мѫ вазѫ, ші сѫ ворбѣскѫ кȣ міне, ші сѫ аȣзѫ
мȣлтеле меле щїінцї ші ꙟнвѫцѫтȣрї, ші сѫ ꙟмї ва-
зѫ ші калігpафіа, прекȣм мерсесе вестѣ де міне
пѫн ачеле локȣрї.

Татѫл меȣ прімі черерѣ ꙟмпѫратȣлȣї Індіеї,
ші маї вѫртос кѫ ерѣ аліат (товарошї ꙟнпротіва
врѫшмашілор лор) кȣ дѫнсȣл, ші прієтен кредін-
чос, ші мѫ тріміcе кȣ дестȣлѫ помпѫ ꙟнтовѫрѫ-
шіт пѫ дрȣм ші кȣ солȣл че веніcе дела дѫнсȣл
ка сѫ мѫ чее; ші дȣпѫ мȣлте зіле але кѫлѫторіеї
ноастре трекѫнд пѫнтр'о пѫдȣре пȣстіе департе де

ꙟм-

ꙟпъръціа татълȣї меȣ, не ешіръ ꙟнаінте о мȣлціме де тѫлхарї кȣ мȣлт маї мȣлцї декѫт оамені ноштрї че авѣм кȣ ної, ші нъвъліръ асȣпра ноастръ ка съ не омоаре, ші ної ле спȣсеръм дестȣл кȣмкъ сѫнтем солї аї ꙟпъратȣлȣї Індіеї.

Іар еї неврѫнд съ щіе де німенѣ дін лȣме, ꙟчепȣръ а оморѫ дін оамені ноштрі, че лї се ꙟнпротівѣ, ші нȣмаї декѫт се-аціцъ рѫсбоіȣл ꙟнтре ної ші ꙟнтре дѫнші, ші еȣ кѫнд възȣїȣ къ се-оморѫ солȣл че ерѣ кȣ міне ші оамені съї, ашіждерѣ ші оамені меї, ші ꙟмї рѫніръ ші калȣ ніцел, о тȣліїȣ д'афȣга, ші пъ кѫт пȣтѣ калȣл мъ депъртаїȣ фоарте мȣлт де ачеї тѫлхарї, ръмѫіндȣмї тоцї товароші фъкȣцї жѫртфъ морції ші прадъ тѫлхарілор, аша дар се-фъкȣ ші ноапте, ші калȣл меȣ се-бълъбънѣ кȣ моартѣ де дȣрерѣ рѫніі ші де остенѣлъ, ші врѫнд съ ꙟмї пъѕеск віаца, о лȣаїȣ ла пічор пѫн пъдȣре вр'о кѫтъва кале пъ ꙟнтȣнерекȣл де фок ꙟн каре ꙟмї лȣміна нȣмаї стелеле ніцел кȣ о лȣмінъ прѣ посоморѫтъ.

Дар дȣпъ че остеніїȣ, не маї пȣтѫнд съ мъ мішк д'ічї пѫнъ колѣ, врȣсеїȣ съ мъ одіхнеск ніцел, ші жос мъ темѣм де фіаръ сълбатіче, аша даръ мъ ȣркаїȣ ꙟнтр'ȣн копачіȣ ші мѫсъїȣ ꙟнтрѫнсȣл.

Дȣпъче се-фъкȣ ѕіоа, ші мъ възȣїȣ ліпсіт де тоате, фъръ вре ȣн ажȣтор де нікъірѣ ꙟн лок пȣстіїȣ ші некȣноскȣт, (ах ꙟн че старе вреднікъ де лакръмї ерѣм еȣ атȣнчї! ах! нȣмаї ѕік німік!) темѫндȣмъ съ апȣк пъ дрȣмȣрї ȣмблате, ка съ нȣмаї ꙟнтѫлнеск пе ачеї тѫлхарї, ам ȣмблат ꙟн ѕіоа ачѣ де дімінѣцъ ші пѫнъ сѣра флъмѫнд ка вай де міне пѫн бȣнцетȣріле ачелії пъдȣрї, ші адоа ноапте мѫсеїȣ ꙟнтр'о пещеръ кȣ дестȣлъ фрікъ.

Шї дꙋпъ че се-фъкꙋ ѕїоъ плекаїꙋ їаръ прїн бꙋнцетꙋрїле ачелїї пъдꙋрї пꙋстїе ꙋмблѫнд, шї ꙋїтѫндꙋмъ ꙟнкоачї шї ꙟнколо ка доаръ воїꙋ ведѣ вре ꙋн ораш, храна мѣ ерѣ дїн фрꙋкте (роаде) пъдꙋреце, шї дїн ербꙋрї; шї тръїнд асфел де вїацъ о лꙋнъ ꙟнтрѣгъ, о че маре бꙋкꙋрїе, къ афлѫндꙋмъ ꙟнтр'ꙋн вѫрф де дѣл ѕърїїꙋ пѫнтре рърїтꙋрїле копачїлор ꙋн ораш маре ꙟн мїжлокꙋл ꙋнеї кѫмпїї ръсфъцате, че се ꙋда де фелꙋрїмї де гѫрлї ꙟн деосъбїте котїтꙋрї, шї тїмпꙋл домнїтор ал ачещїї кѫмпїї ерѣ нꙋмаї прїмъвара ꙟнвечї ꙟнфлорїтъ шї плїнъ де мїроасе, ꙟнълцїмѣ дѣлꙋлꙋї мъ амъцї кꙋмкъ ар фї апроапе ачест ораш, шї мъ ꙋмплꙋїꙋ де оаре каре нъдежде де мѫнтꙋїре, дар ꙟнчѣ маї де пре ꙋрмъ, дꙋпъ о кълъторїе ка де шапте чѣсꙋрї, ажꙋнсъїꙋ ла ачест ораш тренцꙋрос шї сгѫрїат ка ваї де капꙋл меꙋ, шї ка съ афлꙋ ꙟн че парте де лок сѫнт шї ꙟн че ораш, ꙟнтраїꙋ ꙟн пръвълїа ꙋнꙋї кроїтор.

Кроїторꙋлꙋї фъкѫндꙋїсе мїлъ де старѣ мѣ чѣ тїкълоасъ мъ пꙋсъ съ шъѕ лѫнгъ дѫнсꙋл, мъ ꙟнтребъ чїне сѫнт, де ꙋнде вїꙋ, шї чїне м'а ꙟндрептат аколо? еꙋ фъръ съ ꙟї тъїнꙋеск чева, ꙟї повестїїꙋ тоате ꙟнтѫмплърїле меле шї вїаца мѣ шї нѣмꙋл меꙋ, атꙋнчї ꙟмї ѕїсе кроїторꙋл: пъѕещете бїне съ нꙋ те афле чїнева ал кꙋї фечор ещї шї де ꙋнде ещї, къчї ꙟмпъратꙋл ачестꙋї цїнꙋт есте връшмашꙋл чел маї маре ал татълꙋї тъꙋ, шї поате съ ꙟцї факъ вре ꙋн ръꙋ; акꙋм шї ачѣстъ весте маї адъогъ ꙟнтрїстарѣ шї тїкълошїа мѣ, шї маї вѫртос кѫнд аꙋѕїїꙋ де нꙋмеле ачелꙋї ꙟмпърат.

Пъ ꙋрмъ ачел кроїтор мъ гъѕдꙋї кꙋ дестꙋле ꙟнгрїжїрї ла кѫте ꙟмї трїбꙋѣ; шї дꙋпъче трекꙋръ вр'о кѫтева ѕїле, шї мъ одїхнїїꙋ де атѫтѣ стръдънїї че петрекꙋсем, мъ ꙟнтребъ дакъ щїꙋ вр'ꙋн

мещешꙋг, ка сѫ почіꙋ сѫ ꙟмї скот храна фѫрѫ сѫ сꙋпѫр пе алцї, еꙋ ꙟї спꙋсеіꙋ кѫ щїꙋ лецїле, адікѫ правіла, челе політічещї, граматіка, поезіа, ші маї кꙋ сѣмѫ скріерѣ фрꙋмоасѫ.

Іар ел ꙟмї рѫспꙋнсе: фѫтꙋл меꙋ, кꙋ тоате ачесте че ꙟмї спꙋсешї нꙋ поцї ꙟн орашꙋл ачеста сѫ ꙟцї скоцї нічї пѫнѣ чѣ дін тоате зілеле; асфел де щіінцї аічї ла ноі сѫнт кꙋ тотꙋл нетребꙋінчоасе; ꙟнсѫ де веї аскꙋлта сфѫтꙋірѣ мѣ, сѫ ꙟнгріжещї де ꙋн топор ші де о фꙋніе, ші сѫ те ꙟмбрачї кꙋ о зеге скꙋртѫ ка сѫ те дꙋчї ла пѫдꙋре сѫ таї лемне, ші сѫ ле адꙋчї ла тѫрг де вѫнзаре, ші аша ꙟцї веї скоате тоатѫ келтꙋѣла чѣ требꙋінчоасѫ, ка сѫ нꙋ маї стѫрꙋещї ла мѫна алтꙋѣ ші ла кодрꙋ стрін; кѫчї те вѫз дестꙋл де вѫртос ꙟн трꙋп, ші аї дестꙋлѫ пꙋтере пентрꙋ аша месѫріе; аша дар ꙟцї гѫтеск еꙋ челе че ꙟцї требꙋеск ла ачѣстѫ месѫріе, ші ꙟцї гѫсеск ші товарошї, ка сѫ ꙟцї арате локꙋл ші лемнеле челе маї бꙋн де фок, ші веї ꙋрма аша, пѫнѫ че се-ва мілостіві норокꙋл тѫꙋ де тіне ші ꙟцї ва арѫта алтѫ месѫріе маї ꙋшꙋре де некаꙁꙋрї, еꙋ мѫ сꙋпꙋсеіꙋ ла ачѣстѫ сфѫтꙋіре, кꙋ тоате кѫ лꙋкрꙋл ерѣ фоарт прост пентрꙋ характерꙋл меꙋ, ші кꙋ мꙋлте остенелї, ші маї вѫртос мѫ темѣм ка нꙋ кꙋмва с мѫ кꙋноаскѫ чіневá.

Адоазі фѫкѫторꙋл меꙋ де біне кроїтор, п лѫнгѫ о зеге че ꙟмї дете, апої ꙟмї кꙋмпѫрѫ ш ꙋн топор ші о фꙋніе, ка сѫ мѫ ꙟнкроснéз кꙋ лмнеле ші сѫ ле адꙋк ꙟн тѫрг ші пѫ ꙋліцї де вѫнзаре, ші мѫ рекомандѫ ла алцї кѫрѫторї де лмне; аша дар не дꙋсерѫм ла пѫдꙋре че нꙋ ер прѣ департе, ші ꙟн зіоа чѣ дін тѫїꙋ адꙋсеі вр'о кѫтева кросне де лемне, пе каре ле вѫндꙋ кꙋ ꙋн прец прѣ бꙋн.

Дечї

Дечї афлѫндꙋмъ еꙋ ѫн ачѣстъ месъріе маї біне де ꙋн ан, ѫнтрꙋна де зіле ꙋмблѫнд пѫн челе маї адѫнчї бꙋнцетꙋрї але ачещії пъдꙋрї, зъріїꙋ ꙋн бечꙋг де фіер пѫн фрꙋнзе пъ жос, ші плекѫндꙋмъ съ ѫл іаꙋ, възꙋїꙋ ꙋн облон де фіер ѫнвѫліт кꙋ фрꙋнзеле, ѫндатъ рѫдікаїꙋ облонꙋл, ші іатъ възꙋїꙋ о скаръ, ші погорѫндꙋмъ пѫнъ жос ѫн адѫнк, гъсіїꙋ ꙋн палат стрълꙋчіт ші де маре кꙋвіінцъ, зідіт де мармꙋре фоарте алб, ші де о датъ въз къ венѣ спре міне о мꙋере кꙋ тотꙋл фрꙋмоасъ, ші пъ кіпꙋл еї се доведѣ къ есте де нѣм маре, ашіждерѣ ші пъ хаїнеле еї челе де аꙋр ші цесꙋте кꙋ пієтрї де челе маї скꙋмпе, ші ръмъсеїꙋ ѫнкременіт де о аша сꙋппъмѫнтъ мінꙋнатъ.

Ші апропіїндꙋсе де міне ачѣ мꙋере ѫмї зісе: чіне ещї тꙋ? ом ещї, саꙋ вре ꙋн смеꙋ де аї въсдꙋхꙋлꙋї? еꙋ ѫї ръспꙋнсеїꙋ къ сѫнт ом, ші нꙋ ам нічї ꙋн аместек кꙋ асфел де смеї, ші еа ѫмї зісе: дар кꙋм аї веніт аічѣ? еꙋ сѫнт доаъзечї де ані де кѫнд нꙋ ам маї възꙋт ом кꙋ окі декѫт нꙋмаї пе тіне акꙋма, ші зікѫндъ аша охтъ дін адѫнкꙋл інімії, атꙋнчї ѫї повестіїꙋ ші еꙋ тоате ѫнтѫмплъріле меле, ші кꙋм с'а ѫнтѫмплат де ам веніт ла дѫнса, ашіждерѣ ѫї спꙋсеїꙋ ші де нѣмꙋл меꙋ.

Іар еа охтѫндъ іаръш ѫмї зісе: поате къ веї фі аꙋзіт вр'о датъ де мареле Епітімар ѫмпъратꙋл Інсꙋлеї Борнеѣ, че есте ѫнтре Малака Бірманꙋлꙋї Кінеї, ші ѫнтре інсꙋла Сълеба пъ Екватор, еꙋ сѫнт фіїка ачестꙋї пꙋтернік ѫмпърат, ші кѫнд ѫмї фъчѣ нꙋнта, ка съ мъ кꙋнꙋне кꙋ ꙋн вър ал меꙋ фіꙋ де ѫмпърат, ѫн сѣра дін тѫіꙋ пѫнъ а нꙋ мъ дꙋче кꙋ цінеріле ѫн іатакꙋл нострꙋ, мъ ръпі ꙋн смеꙋ дін въсдꙋх дін міжлокꙋл рꙋденіілор

лор мéле, ші ꙟндатъ мъ адȣсе ꙟн ачéт пала́т че везї.

Ꙟнтъїȣ̆ де о камдатъ черкаїȣ̆ мȣлте скърбе ші немȣлцȣмірї ꙟн ачѣстъ ꙟнкісóаре, кȣ тоатъ фрȣмȣсéца еї; дар врéмѣ ші невóѣ мъ фъкȣръ съ мъ депрінз ші съ мъ обічнȣéск кȣ сънгȣрътатѣ; кȣ тоате къ нȣ ꙟмї ліпсéще німік дін лȣме, чі нȣмаї адȣнарѣ кȣ оамені, ші кънд воїȣ̆ авѣ вр'о трібȣінцъ де смеȣ̆, ꙟндатъ кȣм оїȣ̆ атінџе о оглíндъ че ам ꙟн іатáкȣл меȣ̆, ел віне нȣмаї де кът аічї, ші ꙟмї ꙟмплінéще орї че воїȣ̆ воі. Іар алмінтрелѣ віне сънгȣр некемат ла къте зече зіле одатъ, ші доарме нȣмаї о нóапте кȣ міне, іар ꙟн челе лалте нóаъ зіле мъ афлȣ сънгȣръ кȣк, ші сънт акȣма треї зіле де кънд а веніт, ші маї сънт шапте пънъ ва вені іаръ.

Аша дар те рог съ ръмъї кȣ міне ꙟн ачéсте шасе зіле ка съ ꙟмї ції де ȣрът, ші ꙟцї воїȣ̆ фаче ȣн дар фоарте потрівіт дȣпъ характéрȣл тъȣ ші дȣпъ фамілиа та. Еȣ̆ ка съ нȣ мъ арът варвар ші можік ꙟї фъгъдȣіїȣ̆ дорінца, ші ꙟндатъ мъ бъгъ ꙟнтр'о бáе кȣ тотȣл фрȣмóасъ, ші дȣпъ че мъ ꙟнбъеїȣ̆ фрȣмóс, ꙟмї адȣсе ніще хаїне албе колелíе ші моï ка мътаса ка съ мъ пременéск, пъ ȣрмъ ꙟмї аратъ съ мерг ꙟнтр'ȣн фоїшóр ашернȣт кȣ ковóаре де челе маї фрȣмóасе ші кȣ перінї де лахȣр, ші аколо гътісе о масъ кȣ фелȣрімї де бȣкате ші де фрȣкте, ші трекȣръм фоарте фрȣмóс тоатъ зіоа, ші адóа нóапте мъ лȣъ ꙟн іатáкȣл еї, лȣкрȣ че дорѣм ші еȣ̆ дȣпъ атътѣ мънкърї ші бъȣтȣрї; адóа зі дȣпъ че ешіръм іар дін бáе, ꙟмї маї гъті ȣн прънз ꙟнкъ маї фрȣмóс, нȣмаї ші нȣмаї ка съ мъ мȣлцȣмѣскъ, прекȣм ші еȣ̆ пе дънса.

Еѹ̆ дѹпъ че мѫнкаіѹ̆, ші бъѹіѹ̆ де ачел він че се-пърѣ къ есте бъѹтѹръ дѹмнезъілор, ші дѹпъ че ѫнчепѹ вінѹл а ѫші фаче лѹкрарѣ са пън тоа-те вінеле, зічѣм кътръ ачѣ фатъ де ѫмпърат: че шезі аічѣ робітъ сѹпт неоменіа ѹнѹі пѹтѹрос де смеѹ? віно дѹпъ міне ка съ добѫндещі лѹміна чѣ адевъратъ а вечнікѹлѹі соаре, ші съ не петречем фъръ вре о фрікъ!

Іар фата де ѫмпърат ѫмі зіче: мѹлцѹміта мѣ ші десфътарѣ мѣ чѣ маі бѹнъ есте ка съ ѫмі петрек кѹ тіне ноаъ зіле, ші пе чѣ де а зечѣ съ о лаші пентрѹ смеѹ, кареле о съ не ціе ші о съ не хрънѣскъ аічі кѹ тоате ѫндестѹлъріле. Іар еѹ, фі-інд апрінс ші тѹрбат де він, че фаче ші пе чеі маі ѫнцелепці небѹні, ѫі ръспѹнсеіѹ прекѹм мъ ѫнвъца беціа: фріка та те ѫнваць а ворбі аша, о въз ачѣста прѣ біне, міе нѹ ѫмі есте фрікъ кътѹші де пѹцін, дар нічі къ воіѹ съ щіѹ де асфел де смеі, ші акѹм оіѹ съ сфърам ші оглінда ачѣ, ші сѫнт хотъръѫт а сдробі ші капѹл смеѹлѹі тъѹ, ѫндатъ че ѫл ва адѹче ненорокѹл съѹ аічѣ, ші фъръ зъбавъ сфърѫмаіѹ оглінда ші о фъкѹіѹ бѹкъцеле, ші ѫндатъ се кѹтремѹръ ачел палат ка о тѹфъ де ніще мѫні тарі, ші се-кръпъ пъ ненѹмърате локѹрі де сѹс ші пѫнъ ла темелії, кѹ ѹн ѹрлет маі грозав де кѫт о міе де тръснете.

Гроаза ѹрлетѹлѹі ші а кѹтремѹрѹлѹі мъ трезі нѹмаі декѫт ка кѫнд н'аш фі бъѹт зече зіле нічі ѹн пік де апъ, некѹм атѫта він, ші мъ фъкѹ съ кѹноск грешала че фъкѹсем, ѫнсъ прѣ тързіѹ; мъ къіїѹ дестѹл, ѫнсъ ѫн задар; ші зісеіѹ кътръ фата де ѫмпърат: че ѫнсъмнѣзе ачест кѹтремѹр ші ачесте тѹнете грозаве? іар еа тремѹрѫндъ фъ-ръ а маі гѫнді ла прімеждіа ѫнкаре се-афла ші еа кѹ міне, ваі де тіне, ѫмі зісе, фѹџі маі кѹ-

рѫнд,

ржнд, кѫ ещї прѫпѫдіт ѫн ачест мінѫт! нѫмаї есте де скѫпат! ах фѫџї кжт маї кѫржнд! ші еѫ де фрікѫ ші де гроазѫ пжнѫ сѫ мѫ десбрак де ачеле хаїне че ѫмї дедесе еа, ші сѫ мѫ ѫнбрак кѫ зѣгѣ мѣ, ѫмї ѫітаіѫ аколо топорѫ ші опінчіле, ші ешжнд ѫнапої пѫ скарѫ ѫнсѫс, пжнѫ а нѫ лѫса облонѫ ла лок пѫ гѫра скѫрії, вѫзѫіѫ кѫ се дескісе пѫмжнтѫл ші ѫнтрѫ смеѫл ѫнлѫѫнтрѫ ѫнтокмаї ка ѫн фѫлџер.

Акѫм ѫнтрѣбѫ пе ачѣ фатѫ де ѫмпѫрат кѫ ѫн тон ка тѫнетѫл: че џї с'а ѫнтжмплат?! пентрѫ че мѫ кемї?! атѫнчї ѫї зісе фата ѫмпѫратѫлѫї: мї а веніт лешін де о датѫ, ші ѫнпіедекжндѫмѫ кѫзѫіѫ пѫсте огліндѫ ші о спѫрсѫіѫ, ші ачѣста есте прічіна. Атѫнчї ѫї зіче смеѫл ржстіндѫсе: мінџї! ал кѫї есте топорѫл зѫлѫ ші опінчеле алѣ?! іар фата де ѫмпѫрат зісе: нічї ам вѫзѫт ачесте лѫкрѫрї, ші нічї кѫ щіѫ але кѫї сжнт, поате кѫ дін іѫџала венірeї дѫміталe л'ѣї адѫс кѫ дѫмнѣта, фѫрѫ сѫ бацї де сѣмѫ, пѫ ѫрмѫ нѫ маї аѫзііѫ алт чева, декжт нѫмаї плжнсорї шіваeте але фетеї де ѫмпѫрат, кѫчї о бѫтѣ фѫрѫ вр'о мілостівіре, ші фѫџііѫ ѫндатѫ де ла гѫра скѫрії.

Ші ѫнгрозіт фіінд адѫнаіѫ вр'о кжтева вжрфѫрї де лемне, ші дедеіѫ фѫга ѫн ораш; кроіторѫл кѫм мѫ вѫзѫ, ѫї пѫрѫ біне вѫзжндѫмѫ сѫнѫтос, кѫчї ѫнтрасе ла бѫнѫѣлѫ кѫ воіѫ фі пѫціт чева ѫн атжтѣ зіле че нѫ венісем дін пѫдѫре, ші дѫпѫ вр'о кжтева чѣсѫрї афлжндѫмѫ ѫн каса са, ѫмї зіче кроіторѫл, кѫ мѫ ащѣптѫ афарѫ ѫн ѫнкѣш кѫ ѫн топор ші кѫ ніще опінчї, пентрѫ каре іаѫ спѫс чеелалцї кѫрѫторї де лемне кѫмкѫ сжнт але тале пієрдѫте прін пѫдѫре, ші воеще ка сѫ џї ле дѣ сжнгѫр ѫн мжнѫ, ачесте кѫвінте ѫмї пѫтрѫнсерѫ іініма де фрікѫ, ші ѫнчепѫіѫ а тремѫра, фѫкжнд фезе феџе.

Кроїторꙋл мѫ ꙟтребѫ че есте прічіна, дар д'о датѫ фѫрѫ весте се-дескісе пардосѣла касѫї ші нї се-арѫтѫ ꙟнаінте ачел ꙋнкѣш; ші ꙟмї зісе кꙋ о кѫꙋтѫтꙋрѫ сѫлбатікѫ: нꙋ есте ал тѫꙋ топорꙋл ѫста, ші асте опінчї?! ші фѫрѫ сѫ ꙟмї дѣ рѫгаз ка сѫ ꙟї рѫспꙋ́нз, мѫ рѫпі де брѫꙋ ші се-ꙟнѫлце кꙋ міне пѫнѫ ꙟн вѫрфꙋл ноорілор, апо́ї де ако-ло ꙟнторкѫндꙋсе кꙋ міне ꙟнжо́с, лові ꙟн пѫмѫнт кꙋ пічо́рꙋ, ші се-дескісе нꙋм аїдекѫт, ші не помені-рѫм ꙟн сꙋппѫмѫнтꙋл пала́т ꙟнаінтѣ фетеї де ꙟм-пѫрат, ші дꙋпѫ че ꙟмї маї веніїꙋ ꙟн фіре ніцел; о че прівіре жалнікѫ! вѫзꙋїꙋ пе ачѣ фатѫ де ꙟм-пѫрат лꙋнцітѫ пѫ пѫмѫнт, деспоѣтѫ, фѫкꙋ́тѫ чꙋр де ране, плѫнгѫндѫ, ші маї мо́артѫ де бѫтѫї!

Атꙋнчї ꙟї зіче смеꙋл: іатѫ ібовнікꙋл тѫꙋ, нꙋ есте аче́ста?! спꙋ́нем?! іар еа арѫнкѫндꙋ'ші окі кѫтрѫ міне, ꙟї зісе: нꙋ ꙟл кꙋно́ск, нꙋ л'ам вѫзꙋт де кѫнд сѫнт, чі нꙋмаї ꙟн мінꙋтꙋл аче-ста. Іар смеꙋл ꙟї зісе: іа дарѫ сабіа ачѣста ші ꙟл омо́арѫ, дакѫ нꙋ л'аї маї вѫзꙋт алтѫ датѫ. Іар еа ꙟї рѫспꙋнсѫ: ші кꙋм воещї дꙋмнѣта ка сѫ омо́р пе ꙋн ом невіноват ші некꙋноскꙋт де міне? ші ꙟї зіче іарѫ: каре ва сѫ зікѫ кѫ ещї невіно-ватѫ кꙋ аче́ст рѫспꙋ́нс, пѫ ꙋрмѫ се-ꙟнтоарче смеꙋл кѫтрѫ міне: дарѫ тꙋ о кꙋно́щї пе еа?! ші еꙋ ꙟї рѫспꙋнсе́їꙋ: ші кꙋм почіꙋ сѫ о кꙋно́ск, де време кѫ акꙋм о вѫз ꙟнтѫіашдатѫ де кѫнд сѫнт? іа дарѫ сабіа ачѣста ші о омо́арѫ, дакѫ н'о кꙋнощї, ші аша веї скѫпа дін гіарѫле меле, іар алмінтре-лѣ сѫ ꙟцї есе дін гѫнд слобозе́ніа, ачестѣ ꙟмї зісе смеꙋл.

Атꙋнчї лꙋаїꙋ сабіа ꙟн мѫнѫ, нꙋ кꙋ гѫнд ка сѫ омор о асфел де тѫнѫрѫ мінꙋнатѫ, чі нꙋмаї ка сѫ кꙋно́ск гѫндꙋл еї. Ꙟнкредінцѫ зік слѫвітѫ Воідо, кѫ аш фі фост мꙋлцꙋміт сѫ мо́ріꙋ еꙋ де

мії

мії орї ꙟтр'ȣн мінȣт, декѫт еа о датъ, дін прічіна мішъліеї ші беціеї меле; ші апропіїндȣмъ де дѫнса кȣ сабіа ꙟн мѫнъ, ꙟмї дете съ ꙟнцелег фъкѫндȣмї кȣ капȣл ші кȣ окіȣл кȣмкъ есте маї мȣлцȣмітъ съ моаръ еа, декѫт съ мъ ваѕъ пе міне оморѫт. Атȣнчі трѫнтіїȣ сабіа жос, ші ѕісеїȣ смеȣлȣї нȣ фіе ка еȣ съ омор о асфел де нівіноватъ дамъ, пе каре н'ам маї вѫѕȣт'о алтъ датъ, іатъ къ сѫнт ꙟтрȣ стъпѫнірѣ та, пȣтернік ещії пъсте міне ші пъсте віаца мѣ, омоаръмъ; къчї еȣ нȣ прімеск а мъ фаче гѫде ла оамені чеї дрепцї.

Ѕікѫнд еȣ ачесте кȣвінте смеȣл лȣъ сабіа нȣмаї декѫт ші о дескъпȣї (ꙟї тъе капȣл); пъ ȣрмъ ꙟм ѕіче: іатъ къ вѫѕȣші пре смеї кȣм ꙟші педепсеск мȣеріле лор челе некредінчоасе ші кълкътоаре де чінстѣ ші драгостѣ лор, ші де ашї ції кȣ адевърат къ еа мї а ꙟнтінат ші мї а нечінстіт патȣл меȣ кȣ тіне, тѣ'шї оморѫ ші пе тіне ꙟнтр'ачѣстъ кліпъ, дар мілостівіндȣмъ асȣпра та мъ мȣлцȣмеск нȣмаї а те трансформа (а те префаче ꙟн алт кіп) ꙟн добіток, ꙟн кѫне, саȣ ꙟн мъгар, саȣ ꙟн леȣ, саȣ ꙟн сбȣрътоаре, саȣ ꙟн алт чева, ші алеџе ачѣ че ꙟцї плаче дін тоате добітоачеле ші фіаръле пъмѫнтȣлȣї, іатъ къ те лас пе тіне дȣпъ плакȣл тъȣ, ші алеџе'цї маї кȣрѫнд.

Атȣнчї маї лȣаїȣ оаре каре кораж ші нъдежде де скъпаре, ші къѕȣїȣ ла пічоареле сале, ші ꙟл рȣгаїȣ съ ꙟшї факъ мілъ де міне, ші съ мъ ласе слобод. Іар смеȣл фъръ съ ꙟмї дѣ вре ȣн ръспȣнс трансформѫндȣсе ꙟн бълаȣре кȣ аріпї, ші ръпіндȣмъ кȣ маре іȣцѣлъ мъ рѫдікъ пѫнъ ꙟн слава черȣлȣї, де ȣнде прівѣм ла пъмѫнт ші ꙟл ведѣм нȣмаї кѫт бȣрікȣл децетȣлȣї, прекȣм се-

въд

въд ші челе лалте стеле але въздȣхȣлȣї де пре пъмѫнт; пъ ȣрмъ де аколо мъ погорж іар кȣ репежȣне ꙟн вѫрфȣл ȣнȣї мȣнте, ші ачі мъ трансформъ ꙟн мъїмȣцъ, ші се-фъкȣ невъзȣт дін наінтѣ мѣ.

Еȣ ръмъсеіȣ ачі фоарте ꙟнтрістат, ꙟн формъ де мъїмȣцъ, ꙟн лок некȣноскȣт, нещіінд ꙟн че парте де лȣме мъ афлам, апроапе саȣ департе де ꙟмпъръціа татълȣї меȣ, мъ погоржіȣ дін мȣнте ꙟнтр'ȣн кѫмп фоарте ꙟнтінс, ші ȣмблаіȣ о лȣнъ ꙟнкеѣтъ пѫнъ съ ажȣнг пъ лȣнчіле мъріі, ші дін бродѣлъ възȣіȣ дедепарте ка ла треі міле о корабіе плȣтіндъ ꙟнчетінел дін прічіна лініщіреі вѫнтȣлȣї, акȣм еȣ ка съ нȣ пієрз ȣн асфел де прілез бȣн, тѫржіȣ ȣн бȣщѣн де лемн ꙟн марѣ, пъ каре ꙟнкълекаіȣ, ші ꙟнотѫнд дін мѫнї ші дін пічоаре, ажȣнсеіȣ корабіѣ, ші апȣкѫндȣмъ де о фрѫнгіе, ꙟнтраіȣ ꙟнлъȣнтрȣ, ші кȣ семнеле че фъчѣм, ші кȣ пѫраеле де лакръмї че върсам дін окі меї, порніїȣ пе коръбіеріȣ спре мілстівіре асȣпра мѣ, ші мъ лъъ сȣпт ꙟнгріжірѣ са, кȣ тоате къ негȣцеторі че ерѣ ꙟн корабіе ші лȣпъташі еї врѣ съ мъ омоаре пъръндȣлісе къ сѫнт некȣратȣ, ꙟнсъ ел лȣѫндȣмъ сȣпт драгостѣ са порȣнчі ла тоцї чеелалцї ка съ нȣ ꙟндръснѣскъ чінева съ мъ сȣпере кѫтȣшї де пȣцін, іар ел мъ мѫнгѫѣ ші мъ ціȣціȣлѣ, ші мъ ꙟнгріжѣ ка пре ȣн копіл ал съȣ.

Дечї ші еȣ, кȣ тоате къ нȣ пȣтѣм съ ворбеск, ꙟнсъ кȣ семнеле ші кȣ лінгȣшіріле че ꙟї фъчѣм ꙟл ꙟнкредінцам къ сѫнт фоарте мȣлцȣміт де ꙟнгріжіріле фъкъторȣлȣї де біне, ші дȣпъ че ꙟнтраіȣ ꙟнлъȣнтрȣ, дін таінъ дȣмнезъѣскъ ꙟші лъъ ȣн вѫнт корабіа атѫт де фрȣмос, ꙟнкѫт ꙟн време де чінзечї де зіле ажȣнсеръм кȣ паче ші ꙟн-

трецїт ла лїманꙋл ꙋнꙋї ораш ꙟмпърътéск фоарте фрꙋмóс шї де маре кꙋвїїнцъ, ꙟн каре ера скаꙋнꙋл ꙋнꙋї ꙟмпърат фóарте пꙋтéрнїк, шї ꙟн каре се-фъчѣ негоцꙋл чел маї маре а тоатъ ꙟмпърьцїѣ, ꙟн зїоа вїїтóаре трїмїсе ачéл ꙟмпърат пе вр'о кѫцїва офїцéрї ꙟмпърътещї дїн партѣ са ка съ ꙋрезе бꙋна венїре а корьбїéрꙋлꙋї шї а негꙋцеторїлор дїн корáбїе, шї ꙟї пофтѣ ка съ скрїе фїекаре кѫте ꙋн бїлéт де мꙋлцꙋмїре кътре ꙟмпърáтꙋ прекꙋм се-ва прїчéпе фїекаре, шї орї кꙋм ва пꙋтѣ фїекаре съ скрїе кѫт де фрꙋмóс, зїкѫндꙋле ачéї офїчéрї ꙟмпърътéщї : фїїндкъ ꙟмпърáтꙋл а авꙋт ꙋн везїр фоарте мещер ла калїграфїе, шї а мꙋрїт маї дъꙋнъз, шї пѫнъ ꙟн зїоа де астъзї н'а пꙋтꙋт съ афле ꙋн омꙋ асеменѣ ка дѫнсꙋл ла калїграфїе ꙟнтрꙋ тот копрїнсꙋл ꙟмпърьцїеї сале, де ачѣста аре де гѫнд ꙟмпърáтꙋл нострꙋ, ка, де ва гъсí пе чїнева іскꙋсїт ла калїграфїе ка ръпосáтꙋл везїр, съ'л факъ везїр ꙟн лóкꙋл сꙋ.

Акꙋм тóцї негꙋцетóрї дїн корáбїе се апꙋкаръ де скрїс шї се-ꙟнтречѣ каре маї де каре съ скрїе маї фрꙋмóс ка съ ажꙋнгъ везїр ; атꙋнчї мъ дедеїꙋ шї еꙋ пъ лѫнгъ дѫншї, шї лꙋаїꙋ о хѫртїе ка съ скрїꙋ, еї се темꙋръ ка нꙋ кꙋмва съ о рꙋп, саꙋ съ о арꙋнк ꙟн марѣ, шї ꙟнчепꙋръ тóцї а мъ хꙋтꙋí ; дар кѫнд мъ възꙋръ къ цїꙋ хѫртїѣ шї кондеїꙋ кꙋ іскꙋсїнцъ де скрїїтóр, фъкѫндꙋле семн къ воéск съ скрїꙋ, ръмáсеръ тоцї ꙟнкременїцї копрїншї де мїраре.

Дар ка ꙋнї че нꙋ маї възꙋсеръ алтъ датъ маїмꙋцъ съ скрїе, шї нїчї къ кредѣ а фї ꙋн асфел де лꙋкрꙋ, съ апꙋкаръ кꙋ сїла съ ꙟмї скóаце хѫртїѣ шї кондеїꙋ дїн лабе, дар корьбїéрꙋл мъ окротї, зїкѫндꙋле: лъсаць'о съ скрїе, шї де ва мѫнзелí хѫртїѣ, мъ фъгъдꙋéск къ воїꙋ педепсїо, іар

дїн

дін протівѫ де ва щі сѫ скріе, вом ведѣ о мінꙋне маре, прекꙋм нꙋ сѫнт ла ꙟндоѣлѫ кѫ нꙋ ва щі сѫ скріе, кѫчї де кѫнд сѫнт еꙋ нꙋ мї с'а маї ꙟнтѫмплат сѫ вѫꙁ аша мѫїмꙋцѫ ꙟнцелѣптѫ ші кꙋ мінте ка ачѣста.

Атꙋнчї еꙋ, дѫндꙋміce вóе, скрісéїꙋ шáсе фéлꙋрї де форме де калігрaфіе де чѣ маї фрꙋмóасѫ ꙟн лімба арѫвѣскѫ, ші ꙟн фіекаре формѫ де калігрaфіе компꙋсéїꙋ нꙋмаї декѫт кѫте шасе версꙋрї (стіхꙋрї) ꙟн каре се-кꙋпрінде лаꙋде ші ꙋрѫрї де бꙋкꙋріе ачестꙋї ꙟмпѫрат, слова калігрaфіеї меле нꙋ нꙋмаї кѫ ꙟнтречѣ пе а тꙋтꙋлор негꙋцетóрілор дін корабіе, чі ꙟндрѫснéск а ꙁіче кѫ ашá скрісóаре нꙋ се-маї вѫꙁꙋсе пѫнѫ атꙋнчї ꙟн тóт цінꙋтꙋл ачéлꙋї ꙟмпѫрат, ші дꙋпѫче іспрѫвіїꙋ де скріс, ꙟмї лꙋарѫ скрісóарѣ ачеї офіцéрї ꙟмпѫрѫтéщї ші о ꙟнфѫцішарѫ ла ꙟмпѫратꙋл лор ꙟмпреꙋнѫ ші кꙋ ачéлор лалці негꙋцетóрї.

Ші ꙟмпѫратꙋл лꙋѫнд ꙟн мѫнѫ модéлꙋріле де скрісóаре але тꙋтꙋлор нꙋ се-маї ꙋїтѫ ла алта де кѫт нꙋмаї ла амѣ, де каре рѫмасе атѫт де мꙋлцꙋміт, ꙟнкѫт порꙋнчí офіцéрілор сѫї, ꙁікѫндꙋле: лꙋаці калꙋ чел маї бꙋн ал ꙟмпѫрѫціеї меле ꙟмподобіт кꙋ челе маї скꙋмпе ші стрѫлꙋчіте подóабе, ші о хаїнѫ ꙟмпѫрѫтѣскѫ дін челе маї стрѫлꙋчіте, ші мергѫнд ꙟмбрѫкáцї пе чел че а скріс ачéсте шасе модéлꙋрї де калігрaфіе, ші пꙋíндꙋл пѫ кал адꙋчеціл кꙋ чінсте маре ꙟнаíнтѣ мѣ. Ла ачѣстѫ порꙋнкѫ рѫсрѫ ачéї офіцéрї, ꙟмпѫрáтꙋл некѫжíндꙋсе де обрѫснічіѣ лор пꙋцін ліпсí ка сѫ ꙟї педепсѣскѫ, дар прідідірѣ ꙟндатѫ, ші ꙟї ꙁісерѫ: пꙋтерніче ꙟмпѫрате, рꙋгѫм ꙟмпѫрѫціѣ та ка сѫ не ерці.

Ачéсте моделꙋрї де калігрaфіе нꙋ сѫнт скрісе де мѫнѫ оменѣскѫ, чі де о мѫїмꙋцѫ, ші кꙋм поате

фі ȣна ка ачѣста? ле зісе ꙟмпъратȣл; лȣкрȣ че
нȣ с'а маї аȣзіт, нічї с'а маї възȣт? іар офіцéрі
ꙟї зісеръ: фіїї ꙟнкредінцат ꙟмпърате, къчї ноï
ам фост фацъ кѫнд а скріс мъїмȣца ачéсте мо-
делȣрї кіар еа кȣ лабеле еї, атȣнчї ꙟмпърáтȣл со-
котінд ачéст лȣкрȣ къ е вреднік де мірарe, ші
врѫнд съ вазъ аша мінȣне, зісе: мерџецї маї кȣ-
рѫнд ші фачецї прекȣм ам порȣнчіт воáъ маї
наінте; ші адȣчецї-мї аічї о мъїмȣцъ атѫт де
мінȣнатъ, аша даръ оамені ꙟмпърътещї веніръ ла
корабіе дȣпъ порȣнка ꙟмпърътѣскъ, ші спȣсеръ
коръбіерȣлȣї порȣнка ꙟмпъратȣлȣї, кареле нȣ зісе
ба, чі нȣмаї декѫт се сȣпȣсе порȣнчії ꙟмпъръ-
тéщї.

Атȣнчї мъ ꙟнбръкаръ нȣмаї декѫт кȣ хаїне
ꙟмпъръте́щї, мъ пȣсеръ къларе пе калȣл ꙟмпъръ-
тéск, ші ꙟнчепȣръ а мъ дȣче кȣ алáїȣ де ла лі-
манȣл мъріï, ші алерга мік ші маре, тінерї ші
бътрѫнї, ші де тот фéлȣ де трепте де оаменї ка
съ вазъ о мъїмȣцъ, пе каре о алесéсе ꙟмпърáтȣл
съ фіе везір; ші дȣпъче фъкȣїȣ нородȣлȣї о прі-
вéліще фоарте де мірарe ші непоменітъ, ажȣнсéїȣ
ла палатȣл ꙟмпърътéск, ші гъсіїȣ пе ꙟмпъратȣл
шезѫнд пе скаȣн ꙟналт ꙟнкȣнжȣрат де тоатъ бої-
рімѣ са, мъ ꙟнкінаїȣ ꙟнаінтѣ са де треї орї пъ-
нъ ла пъмѫнт, пъ ȣрмъ шезȣїȣ ка о мъїмȣцъ
ꙟн лóкȣл чел орѫндȣіт пентрȣ везір.

Тоатъ адȣнарѣ се-ȣїта ла міне кȣ маре мі-
рарe, непȣтѫнд прічéпе че фел де мъїмȣцъ сѫнт
кȣ атѫта іскȣсінцъ де комплімéнтȣрі кътръ ꙟм-
пъратȣл ші кътръ чеелалцї прекȣм съ кȣвенѣ дȣ-
пъ рангȣл фіекъръї, пе каре нічї ȣнȣл дін аї па-
латȣлȣї нȣ ар щі ка съ ле факъ кȣ атѫта кȣві-
інцъ; ші маї вѫртóс ꙟмпърáтȣл се-ȣїта ла міне
кȣ маре мірарe, зікѫнд: де ар фі авȣт ші граїȣ

пре-

прекȣм і се-веде іскȣсінца мінцїй, ар фі фост мінȣнѣ чѣ маї маре дін лȣме.

Ші дȣпъче се-спарсе адȣнарѣ, ші се-дȣсеръ боéрі діванȣлȣї, ръмасе нȣмаї ꙟмпърáтȣл кȣ маї мареле фамен ал съȣ, ші кȣ ȣн бъецáндрȣ роб; ші порȣнчí съ гътѣскъ маса де прѫнѕ, ші ꙟмї фъкȣ сѫмн съ шеѕ кȣ дѫнсȣл ла масъ; еȣ ка съ ꙟї арът къ сѫнт сȣпȣс ал съȣ сърȣтаіȣ пъмѫнтȣл, къ аша се-обічнȣѣ п'аколо, ш'апої шеѕȣіȣ ла масъ, ші мѫнкáіȣ кȣ маре смереніе ші сфіѣлъ; ші пѫнъ а нȣ се-рѫдіка маса въѕȣіȣ ніще кълъмърї, фъкȣíȣ сѫмн съ мі ле дѣ; ші лȣѫндȣле, скрісéіȣ пъ о пієрсікъ вр'о кѫтева версȣрї прін каре арътам ꙟмпъратȣлȣї маре мȣлцȣміре пентрȣ ꙟнгріжіріле че ꙟмї фъкȣсе ші пентрȣ чінстѣ че ꙟмї дедесе, ші ꙟї дедеіȣ пієрсека ꙟн мѫнї, ші чітіндȣле, ꙟї прісосí мірарѣ маї мȣлт декѫт ꙟнтѫіȣ.

Ші дȣпъче се-рѫдікъ маса, адȣсеръ ꙟмпърáтȣлȣї о бъȣтȣръ мінȣнатъ, дін каре ꙟмї дете ші міе ȣн пъхар, ші дȣпъ че ꙟл бъȣіȣ маї скрісéіȣ ші алте версȣрї, ꙟн каре ꙟмї арътам старѣ віéцїї кȣфȣндатъ ꙟн атѫтѣ неказȣрї ші тікълошії, ле чіті ші пе ачéстѣ ꙟмпъратȣл, ші зісе: де ар' фі вре ȣн ом' съ скріе кȣ атѫта іскȣсінцъ ші ꙟнцелепчȣне, ꙟнтрȣ адевър ȣнȣл ка ачеста ар'фі чел маї ꙟнцелепт де кѫт тоцї ꙟнцелепцї лȣмії.

Пъ ȣрмъ порȣнчí де ꙟї адȣсъръ табла де сандрáчї ка съ жоаче, фъкѫндȣмї сѫмн дакъ щїȣ ші еȣ съ жóк, ші еȣ сърȣтáіȣ пъ пъмѫнтȣ, ші ꙟмї пȣсéіȣ лаба ꙟн кап, адікъ ꙟї фъкȣíȣ теменѣ арътѫндȣї прін ачѣста кȣмкъ воéск а жȣка кȣ дѫнсȣл; ші къщігъ ел жокȣл дін тѫіȣ, іар пе чел де ал доїлѣ ші ал треїлѣ ле къщігáіȣ еȣ, ші прічепѫнд еȣ кȣмкъ се-кам сȣпъра де ачѣста, компȣсéіȣ нȣмаї декѫт ȣн верс де патрȣ рѫндȣрї, ші ік арътáіȣ, ꙟн каре зічѣм ашá:

,,Ꙟнтр'о време се-бътѣ доаъ ощірї фоарте тарї,
,,кȣ пȣтере амъндоаъ, ші ла нȣмър фоарте мар,
,,зіоа се-бътѣ ачѣстѣ, ші спре сѣръ ꙟчета́,
,,ші ноаптѣ ꙟнпъчіȣіте ꙟнтре еле се жȣка́,

ші ꙟмпъра́тȣл се мінȣна фо́арте де атътѣ іскȣсінцї че ведѣ ла о мъїмȣцъ.

Акȣм трімісе съ кеме ші пе фата са, ка съ ва́зъ о мъїмȣцъ філосо́афъ, фіінд къ фата са авѣ дестȣле кȣнощі́нцї ші ꙟнвъцътȣ́рї ла мȣлте щіінцї; ші кънд вені ꙟнаі́нтѣ ноастръ се-ꙟнвълі ла фа́цъ. Іар ꙟмпъратȣл ꙟї зісе: де че те ꙟнвълещї? аічї нȣ е вре ȣн бърбат съ те вазъ; ші фата са ꙟї ръспȣнсъ: ꙟн ачест кіп де мъїмȣцъ есте ȣн фіȣ де ꙟмпърат маре, пе каре л'а трансформат ꙟн асфел де кіп ȣн смеȣ̆ дін чеї спȣркацї ші ръї.

Ꙟмпъратȣл мінȣнъндȣсе де ачѣстъ ворбъ, се-ꙟнтоарсе кътръ міне, ші фъръ съ ꙟмї ворбѣскъ прін семне, мъ ꙟнтребъ, де есте кȣ адевърат ачѣ́ че зіче фата са; ші еȣ̆ непȣтънд съ ꙟї ворбеск, ꙟмї пȣсеїȣ̆ мъна пъ кап, ка съ ꙟнкредінцез ші съ адеверез кȣвінтеле фетеї сале, атȣнчї зісе кътръ дънса ꙟмпъратȣл: ші пъ че кȣнощї къ а фост фечор де ꙟмпърат, ші къ л'а трансформат смеȣл ꙟн асфел де формъ? іар еа ꙟї ръспȣнсъ: ꙟмпъръціа та щіе прѣбіне, къ авѣм де даскъл о бабъ, че ерѣ мъѣстръ вестітъ, ші м'а ꙟнвъцат шаптезечї де кано́ане мъестре́щї; прін а къра пȣтере почіȣ̆ ꙟнтр'ȣн мінȣт а мȣта ачест ораш ꙟн міжлокȣл Очѣнȣлȣї; кȣ ачест мешешȣг кȣно́ск ꙟндатъ ші пе ȣн трансформат прін фармече, ші пентрȣ каре прічінъ; ші ꙟмпъратȣл ꙟї зісе: фата мѣ, де веї пȣтѣ каре кȣмва съ ꙟл префачї ꙟн форма са чѣ фірѣскъ, веї щі къ кȣ німік алт лȣкрȣ ꙟн лȣме нȣ мъ веї ꙟндатора атът де мȣлт ка кȣ ачѣста; ші ꙟндатъ ꙟл воїȣ̆ хотъръ де везір, ші те воїȣ̆ кȣнȣна кȣ дънсȣл.

Фата ꙟмпъратꙋлꙋї сꙋпꙋіндꙋсе порꙋнчії татъ-
лꙋї съꙋ, се-фъгъдꙋі къ мъ ва префаче ꙟн кіпꙋл
леꙋ чел дін тъіꙋ; ші ꙟндатъ алергъ ші адꙋсе о
карте ші ꙋн кꙋціт, ші не бъгъ ꙟнтр'о кꙋртічікъ
аскꙋнсъ а палатꙋлꙋї; ші аколо фъкꙋ ꙋн чѣркън
кꙋ кꙋцітъ пъ пъмѫнт, ші скрісе кꙋ кꙋцітꙋл ꙟн а-
чел цѣркън ніще слове Ѧрѫбещї дꙋпъ форма Клео-
патреї; ші чітіндъ ніще кꙋвінте фермекъторещї
дін картѣ ачеѣ, се-ꙟнтꙋнекъ въздꙋхꙋл нꙋмаї де
сѫт ка кѫнд ерѣ ноапте.

Ноі не сперіаръм атѫт де мꙋлт, ꙟнкѫт ръ-
масеръм ка ніще мꙋці, ші маї вѫртос кѫнд ні
се-ꙟнфъцішѣ смеꙋл ꙟн кіп де леꙋ фоарте грозав;
ар фата ꙟмпъратꙋлꙋї фъръ вр'о фрікъ ꙟї зісе:
кѫне спꙋркат! че! гѫндещї съ мъ сперії кꙋ кіпꙋл
ачеста?! іар леꙋл се-дете ла дѫнса ка съ о сфъ-
шіе, ші еа кꙋ о ꙟндемѫнаре маре ꙟл тъе ꙟндоаъ
бꙋкъці кꙋ ачел кꙋціт; атꙋнчї періръ бꙋкъціле ші
ръмасе нꙋмаї капꙋл, каре се-префъкꙋ ꙟн скорпіе,
ші фата ꙟмпъратꙋлꙋї трансформъ кꙋцітꙋл еї ꙟн
шарпе сбꙋрътор, ші фъкꙋ ꙋн ръсбоіꙋ фоарте маре
кꙋ скорпіѣ; скорпіѣ арꙋнкъ ꙋн гімпе дін коада
еа, ші ловіндꙋмъ ꙟн окіꙋл чел дрепт, мъ орбі.

Атꙋнчї шарпеле се-префъкꙋ ꙟн бълаꙋре, ші
скотѣ флъкърї де фок дін гꙋръ; ші гонінд скор-
піѣ о арсе кꙋ сбꙋкнітꙋріле де фок, кꙋ тоате къ
скорпіѣ се-префъчѣ ꙟн мꙋлте кіпꙋрї грозаве; ші
пъ ꙋрмъ се-аꙋзі ꙋн глас зікѫнд: ам бірꙋіт, ам
бірꙋіт; ші фата ꙟмпъратꙋлꙋї апꙋкъ бълаꙋрꙋ де
коадъ; кареле борѫнд ꙋн фел де матеріе, се-фъкꙋ
кꙋціт; іар дін матеріе еші о пꙋтоаре кꙋ тотꙋл
несꙋферітъ, пъ ꙋрмъ фата ꙟмпъратꙋлꙋї мъ стро-
пі кꙋ ніще апъ, ꙟн каре бъгасе ачел кꙋціт зікѫнд
ніще бомбонітꙋрї, ші ꙟндатъ мъ префъкꙋіꙋ ка
ші ꙟнтъіꙋ ꙟн кіп оменеск, ꙟнсъ ръмъсеїꙋ орб де
ꙋн окіꙋ, прекꙋм мъ ведеці.

Пъ ȣрмъ зісе фата ꙟпъратȣлȣї кътръ татъл съȣ: іатъ ꙟплініїȣ порȣнка ꙟнълцімеї тале, ꙟнсъ дȣпъ доаъ саȣ треї лȣні оїȣ съ мор; къчї скорпіѣ кѫнд се-бате кȣ бъла́ȣрȣ, ꙟшї върсъ отра́ва са ꙟн аер апроапе де міне, ші еȣ фіїндъ ꙟнъдȣшітъ, мї се отръві тот трȣпȣл, ші нȣ ам нъдежде де нічї о віндекаре. Ꙟпъратȣл маї морт де фрікъ, ші аȣзінд ші пе фата са зікѫндъ ачесте кȣвінте, ꙟшї пїердȣ сімцїріле, ші ꙟмї зісе: ꙟцї ажȣнџе ачѣстъ фачере де біне, фȣџї кѫт маї кȣрѫнд де ла ꙟпъръціѣ мѣ, къчї те фъкȣшї прічінȣїтор ал морції меле ші ал фетеї меле.

Еȣ фъръ съ ꙟї ръспȣнз чева ешїїȣ нȣмаї де кѫт дін палат; ші ръзѫндȣмї барба ші спрѫнчѐнеле, мъ ꙟнбръкаїȣ кȣ ачѐсте хаїне, ші ешїїȣ дін ачел ораш, ісгоніт ка ȣн осѫндіт, пȣстїїт, ліпсіт де тоате, карїле ꙟн формъ де маїмȣцъ ерѣм вестіт ла тоцї, ші слъвіт де тоцї аї ꙟпъръціеї, ші ерѣм маї мȣлцȣміт съ фіȣ ꙟн кіп де маїмȣцъ, де кѫт асфел де ом неноро́чіт, ка ваї де капȣл меȣ.

Ꙟн челе маї де пре ȣрмъ трекѫнд атѫтѣ локȣрї ꙟмбръкат тіптіл ші скімоносіт ла кіп, хотъръжіȣ съ віȣ ꙟн Вавіло́н кȣ нъдежде ка съ нъзвѐск ла міла прѣбȣнȣлȣї ꙟпърат де аічѣ, ші поате се ва мілостіві асȣпра мѣ кѫнд ꙟї воїȣ повесті атѫтѣ тікълошїї марї че ам трас, ші атѫтѣ мінȣнї че ам възȣт; ші ажȣнсѐїȣ астъзї ꙟн ачѐст ораш, ші омȣл че ам ꙟнтѫлніт ꙟнтѫѣшдатъ есте тізȣл меȣ дервіш че ꙟшї спȣсе історіѣ маї ꙟнаїнте де міне. Ачѣста есте історіѣ мѣ, домнішоа́ра мѣ Зоїдо, пѫнъ ꙟн чѣсȣл че ам авȣт норочіре а ꙟнтра ꙟн каса дȣмітале, атȣнчї Зоїда ꙟї дете слобозѐніе ка съ се-дȣкъ; дар ел о рȣгъ съ ꙟл ласе, ка съ аскȣлте ші історіѣ челор лалцї;

ші

ші лȣѫндȣшї воє, шеѕȣ лѫнгъ чел дін тъїȣ; апої д'ачі ꙟчепȣ чел де ал треілѣ съ ꙟшї спȣе історіѣ ꙟн кіпȣл ȣрмътор, прекȣм се-веде маї ла вале, плінъ де мінȣнї ші де ꙟнтѫмплърї фоарте ꙟнсъмнате. . . . . Акȣм Халіма ісправінд ші історіѣ дервішȣлȣї де ал доілѣ, ꙟнтребъ пе ꙟмпъратȣл Аідін, де-ї плъкȣ саȣ нȣ, ші еа ка съ-ї арате мȣлцȣмірѣ че а авȣт де ачѣстъ історіе, ꙟї дърȣї ȣн інел кȣ о піатръ де бріла́нт де треї сȣте де пȣнгї де леї, дѫндȣї съ ꙟнцелѣгъ ші ꙟнкредінцїндȣо кȣмкъ о іȣбе́ще фоарте мȣлт нȣмаї ші нȣмаї пентрȣ іскȣсінца ші ꙟнцелепчȣнѣ мінцїї ії, ші о ꙟндемнъ прѣ мȣлт съ ȣрме́ѕе пȣрȣрѣ кȣ повестѣ ȣнор асфел де історії; ші Халіма ꙟнчепȣ а повесті іаръшї історіѣ дервішȣлȣї де ал треілѣ, каре ꙟшї повестеще історіѣ са кътръ коко́ана Ѕоіда, ші чеелалцї, ꙟн кіпȣл ȣрмътор.

Нотъ.

Історіїле ачестор доï дервішї копрінд мȣлте пілде прѣ фолосітоаре, 1-іȣ: кȣмкъ тот омȣл, де ла ꙟмпърат ші пѫнъ ла чел маї прост, трібȣе ка, дȣпъ че ꙟшї ва да копії ла ꙟнвъцътȣра кърцїї, ꙟн лімба са ꙟнтѫїȣ ка съ се-фолосѣскъ маї біне, съ ꙟї ꙟнвеце негрешіт ші вре ȣн мещешȣг, кареле есте щіінца чѣ маї сігȣръ дін лȣме спре храна оменірії; къчї времѣ стрікъ ші фаче, ші че вреї, ші че нȣ'цї плаче. 2-лѣ: домні ші тоцї стъпѫніторі съ нȣ се-прѣ ꙟнкрѣѕъ сфетнічілор лор, нічї челор маї де апроапе аї лор; къчї мȣлцї дін трѫншї аȣ міере ꙟн гȣръ ші отравъ ꙟн інімъ. 3-лѣ: рана чѣ кіндекатъ а пісмашȣлȣї дескіде кȣ време мії де рънї нелъкȣіте. 4-лѣ: нȣ трібȣе съ фіе омȣл прѣ іскодітор ла тоате, къчї ꙟшї адȣче пеіре лȣїшї. 5-лѣ: стъпѫні съ прівегезе де апроапе тоате мішкъріле сȣпȣшілор лор. 6-лѣ: тоцї стъпѫніторі съ фіе пȣрȣрѣ гата ші ꙟнгріжацї; къчї връжмашї лор нȣ дорм. 7-лѣ: съ фȣгъ омȣл дінаінтѣ ръȣлȣї, фъкѫндȣї лок съ трѣкъ. 8-лѣ: тот омȣл, де орї че трѣпть, дȣпъ че ска-

Історіѣ дервішȣлȣі де ал треілѣ, фіȣл де ꙟпърат.

Кокоанъ Зоідо, аскȣлтъ історіѣ мѣ. Дȣпъ моартѣ татълȣі меȣ ꙟпърат, анȣме Кагіп, ръмъсеіȣ моштенітор ал ꙟпъръцієі сале, а кърȣі ꙟпъръціе ерѣ фоарте богатъ ші кȣ сȣпȣші фоарте мȣлці. Капітала ꙟпъръцієі ерѣ ꙟтр'о позіціе де лȣнкъ де марѣ, кȣ ȣн ліман фоарте бȣн, ꙟн цефȣл а тот негоцȣлȣі ꙟпъръцієі; авѣ о казармадъ кȣ ненȣмърате коръбії де ръсбоіȣ. Дȣпъ че лȣаіȣ кѫрма ꙟпъръцієі, порȣнчііȣ съ се-гътѣскъ о армадъ де чінзечі де коръбії, ка съ мъ плімб прін тоате інсȣліле ꙟпъръцієі меле, ка съ ле ꙟнтъреск ꙟнтрȣ сȣпȣнере, ші кȣ ꙟнфъцішарѣ мѣ съ ле ꙟнкредінцез де драгостѣ мѣ.

Дȣпъ че мерсеіȣ ші черчетаіȣ тоате інсȣліле, афлѫндȣмъ кȣ армада десбъркатъ ꙟн інсȣла чѣ маі депъртатъ, хотъръіȣ ка съ плек кȣ тоатъ армада ші съ фак о кълъторіе спре пърціле Очеѣнȣ-

лȣі

пътъ дін славъ ші дін богъціе, ші есте сінътос, трібȣе съ ꙟнбръцішезе мȣнка; кѫчі есте месъріѣ чѣ маі чінстітъ ші сінътоасъ дін лȣме, іар съ нȣ алерџе ла черштȣт, лȣкрȣл чел маі нечінстіт. 9-лѣ: съ нȣ се-аместече німенѣ ȣнде нȣ ꙟі фербе оала; ші ꙟн касъ стрінъ нічі съ порȣнчѣскъ, нічі съ черчетезе де німік. 10-лѣ: беціѣ фаче пе ом добіток некȣвѫнтътор, лȣкрȣ фоарте непъкȣт зідіторȣлȣі сеȣ, каре ла ꙟнзестрат кȣ ачест дар маі пресȣс де тоате. 11-лѣ: ꙟнвъцътȣріле ꙟнподобеск маі мȣлт декѫт орі че алтъ подоабъ ꙟн лȣме нȣ нȣмаі пе оамені, чі ші пе добітоаче; ші ал 12-лѣ: кȣмкъ омȣл чел іȣбітор де оменіре ꙟші пȣне ші кіар віаца са ꙟн прімеждіе пентрȣ апроапеле сеȣ. Ла ачѣста не есте дестȣлъ пілдъ мѫнтȣіторȣл лȣмії Д. Хс. кареле щіці че а пътіміт де бȣна са вое пентрȣ іȣбірѣ де оамені.

Традȣкъторȣл Горжан.

лȣї челе деспре мѣзъ-зі, ка доаръ воїȣ маї гъсі ші алте інсȣле саȣ локȣрі некȣноскȣте. Ꙗдо́л зі кемаїȣ пе аміра́л (гінъралȣл де марѣ), ші ꙟї дедеїȣ асфел порȣ́нкъ, адікъ съ гътѣскъ тоате коръбііле ка съ плекъм; ші плекаръм прекȣм порȣнчісем.

Ꙗкȣм плȣтінд до́аъ лȣнї пъ Очеѣн възȣръм де департе о могъндѣцъ ꙟн міжлокȣл апеї, ші нї се пъ́рȣ а фі вре ȣн остро́в, де о кам датъ ꙟнчепȣръм а не бȣкȣра, кȣ нъдежде къ вом афла вре ȣн ло́к но́ȣ; пъ кѫт не апропіѣм, ші се-ведѣ маї маре, кȣ атѫт ші коръбііле ноастре алерга спре дѫнсȣл ші фъръ де вѫнт, ачѣстъ ведере не кам ꙟнгрозі́; де ачеѣ порȣнчіїȣ ші еȣ коръбіерȣлȣї меȣ ка съ се-ȣрче ꙟн вѫрфȣл корма́нȣлȣї ші съ трагъ кȣ окѣнȣл ка съ вазъ че фел де інсȣлъ есте ачѣста; ел се-сȣі́, се-ȣітъ, ші се-погоръ плѫнгѫнд ші вѫетѫндȣсе; сѫнтем пієрдȣцї ꙟмпърате! къ могъндѣца ачеѣ есте мȣнтеле чел де магнет деспре полȣл антарктік, каре траџе коръбііле пънъ ла дѫнсȣл дін прічіна фієръріеї че есте ꙟн трѫнсъле, ші кѫнд се-апро́піе де дѫнсȣл ка кѫт бате пȣшка, ꙟнчеп а се-дескеѣ корабііле дін тоате кȣеле лор челе де фієр ші де тоатъ фієъріѣ лор, ші смȣл гѫндȣсе де о пȣтере невъзȣтъ сбоаръ тоате ка нълȣка ші се-ліпе́ск де мȣнте, іар коръбііле се-кȣфȣнд доџіте ꙟн марѣ.

Да ачесте ворбе а ле корабіерȣлȣї ꙟнчепȣръ тоцї оаменї ші осташі меї а плѫнџе ші а се-вѫета, ꙟн кѫт ȣрла марѣ де жалетȣл лор; дар дȣпъ че не апропіръм біне, ші възȣръм ачел мȣнте грозав, се-аȣзѣ ȣн ȣраєт фоарте грозав, ші ꙟнчепȣръ а тросні корабііле; ші піроанеле корабіілор ꙟнчепȣръ а сбȣра ка съџеціле ші а се-ліпі де ачел мȣнте́ де магне́т, де а кърȣї репеде траџере се-

десвокаръ тоате коръбііле ꙟнтр'о кліпъ, ші се-кȣфȣнда́ръ ка плȣмбȣ ꙟн марѣ, ші се-ꙟнекаръ тоцї оамені меї нȣмаї кѫт те щерџї ла окї, афар нȣмаї де міне сѫнгȣр, каре дȣпъ ꙟнтѫмпларе ꙟнкълекаїȣ пъ ȣн бȣщѣн ші мъ скоасъ апа лѫнгъ о рѫпъ а мȣнтелȣї ачелȣѣ, пъ ȣнде ерѣ о потекȣцъ стрѫмтъ кȣ ніще трептішо́аре нȣмаї кѫт копрінде вѫрфȣл пічо́арелор ші скотѣ пѫнъ ꙟн вѫрфȣл мȣнтелȣї, пъ каре абіа́ мъ ȣркаїȣ кȣ маре гроазъ ші фрікъ пѫнъ ꙟн вѫрф.

Аколо́ гъсііȣ ȣн олтар саȣ капіще а нȣме Пантеȣ, дасȣпра Панте́ȣлȣї ерѣ о статȣъ (ідол) де ачіоае кълаpе пъ ȣн кал тот де ачест метал, дечї ꙟнтрѫнд ꙟн капіще, мȣлцȣміїȣ норо́кȣлȣї меȣ, къ мъ пъзі сінъто́с пѫнъ ачі, ачі мъсъїȣ ноаптѣ, ші възȣ́їȣ ꙟн віс ȣн бътрѫн фоарте кȣвїо́с ла кіп, каре ꙟмї зісе: де веї сѫпа де десȣпт ачі ȣнде дормї, веї гъсі ȣн арк кȣ съџецї де плȣмб, каре сѫнт фъкȣте ꙟн зілеле ȣнеї плане́тъ фъкъто́аре де біне, ка съ се-мѫнтȣѣскъ нѣмȣл омене́ск де мȣлте рѫȣтъцї че ꙟл ꙟнтѫмпінъ; пъ ȣрмъ съ трацї съџеціле спре партѣ статȣеї, ші ꙟндатъ ва къдѣ ста́тȣа ꙟн марѣ, іар калȣ спре партѣ та, атȣнчї се-ва ȣмфла марѣ пѫнъ ꙟн вѫрф, ші се-ва аръта ціе о лȣнтре кȣ ȣн ом де ачїоае вѫслінд, ші веї ꙟнтра ꙟн лȣнтрѣ аче́ѣ, ші ꙟн зече зіле те ва дȣче ꙟн пъмѫнтȣл тъȣ фъръ вре о прімеждіе; ꙟнсъ ꙟн кълъторіѣ та багъ де сѣмъ ші ціне мінте а нȣ помені нічї декȣм де нȣмеле проро́кȣлȣї, ка съ нȣ пъцѣщї чева.

Атȣнчї де бȣкȣріе мъ скȣлаїȣ дін сомн ші сѫпа́їȣ ꙟндатъ, ші афлаїȣ съџеціле ші аркȣ, пе каре ле тръсе́їȣ ꙟн статȣъ, ші ловіндȣо пѫнъ де треї орї къзȣ ꙟн марѣ, іар калȣл къзȣ спре партѣ мѣ. Атȣнчї се-ȣмфлъ марѣ ші акопері мȣн-

теле

теле пѫнѫ ла темеліїле капіщеї; ші іатѫ вѫꙁȣїȣ лȣнтрѣ кȣ ȣн ом вѫрселінд, ші венѣ спре міне, ші еȣ ꙟнтраїȣ нȣмаї декѫт ꙟн лȣнтре, ші ачел ом де ачїоае се-ꙟнтоарче ꙟнапої ші вѫрсѣ кȣ маре грабѫ; ші фѫрѫ сѫ ꙁік чева мѫ бȣкȣрам ꙟнтрȣ сінем, кѫ мї с'а ісбѫндіт вісȣл ла тоате, ші дȣпѫ че кѫлѫторірѫм ноаѫ ꙁіле, вѫꙁȣїȣ де департе ніще інсȣле; атȣнчї де бȣкȣріе мѫ лȣѫ гȣра пѫ дінаінте ші мȣлцȣміїȣ кȣ глас маре ꙟн нȣмеле пророкȣлȣї, фѫрѫ сѫ ꙟмї адȣк амінте де чеѣ че ꙟмї порȣнчісе бѫтрѫнȣл ꙟн віс; ші абіа іспрѫвіїȣ кȣвінтеле де мȣлцȣміре, ші лȣнтрѣ кȣ омȣл ачела се-кȣфȣндѫ ꙟн марѣ ка о нѫлȣкѫ.

Еȣ рѫмѫсеїȣ плȣтінд пѫ апѫ ші бѫлѫбѫніндȣмѫ тоатѫ ꙁіоа ка сѫ ес ла вр'ȣн ȣскат, ші ноаптѣ се-фѫкȣ атѫт де ꙟнтȣнекоасе ші кȣ фȣртȣні гроꙁаве, ꙟнкѫт нȣ пȣтѣм сѫ ꙟмї вѫꙁї нічї кіар мѫна мѣ, ші ȣрлетȣл валȣрілор мѫ асȣрꙁісерѫ кȣ тотȣл, ші ꙟмї пієрдȣсем тоатѫ нѫдеждѣ де а маї скѫпа, дар де о датѫ фѫрѫ весте ȣн талаꙁ прѣ іȣте мѫ арȣнкѫ ла цѣрмȣрі мѫрії ꙟнтр'ȣн остров, ші мѫ депѫртаїȣ нȣмаї декѫт де ла чєрмȣріле мѫрії ка сѫ нȣ маї віе ші алт тѫлаꙁ ші сѫ мѫ іа іарѫші, кȣ тоате ачестѣ ешіїȣ сінѫтос ꙟн ачел остров, ші дȣпѫ че се-фѫкȣ ꙁіоѫ коліндаїȣ прін тот островȣ, пе каре кȣ тоате кѫ ꙟл афлаїȣ пȣстіїȣ, ші департе де ȣскат ка ла оптꙁечї де міле, де каре мѫ ꙟнтрістаїȣ фоарте, ꙟнсѫ ерѣ плін де фел де фел де пометȣрї ші де ієрбȣрї; ші ꙟмї маї мінцїїȣ ніцел фоамѣ кȣ поамеле че гѫсѣм дестȣле прін трѫнсȣл.

Ші плімбѫндȣмѫ сѫнгȣр, вѫꙁȣїȣ де департе о корѫбїоарѫ спре партѣ ȣскатȣлȣї кȣ ветреліле ꙟнтінсе, ші венѣ дрепт ла ачел остров, ші хотѫрѫїȣ сѫ нȣ мѫ арѫт нȣмаї декѫт ла оамені дін

трѫн-

трѫнеа, де вор дебарка ꙟн трѫнеȣл, нещіінд де вор фі оамені бȣні, саȣ рѫі, ші мъ аскȣнсеіȣ ꙟн-тр'ȣн копа́чіȣ налт ші стȣфо́с, де ȣнде еȣ ꙟі ведѣм пе дѫнші, іар еі пе міне нȣ.

Аша даръ ажȣнсе корабіѣ, ші дебаркъ оаре че маі департе де копачіȣл ꙟн каре ерѣм аскȣнс, ші іатъ вѫзȣіȣ къ еширъ дін трѫнеа зече ро́бі, ȣнȣл маі бѫтрѫн че се-да кȣ сѣма а фі стѫпѫнȣл лор, ші ȣнȣл тѫнър ка де чінспрѫзе́че ані, пе робі ꙟі вѫзȣіȣ къ авѣ ꙟн мѫні фелȣрімі де васе кȣ бȣкате ші кȣ бѫȣтȣрі, ші ȣнȣл авѣ о сапъ ші о лопатъ, ꙟнтраръ кȣ тоці маі ꙟнлъȣнтрȣ остро́вȣлȣі, ші дȣпъ че ажȣнсеръ ꙟнтр'о поѣнъ, вѫзȣіȣ къ сапъ ȣнȣл ніце́л, ші алтȣл скотѣ пъмѫнтȣ кȣ лопата; пъ ȣрмъ рѫдікаръ о скѫндȣръ ка ȣн обло́н ші ꙟнтраръ тоці ꙟнлъȣнтрȣ; ші ꙟмі вені ꙟн гѫнд къ аколо есте вре о сȣппъмѫнтъ.

Ші дȣпъче трекȣръ вр'о кѫтева чѣсȣрі вѫзȣіȣ къ еші бѫтрѫнȣл афаръ ші робі; ші лъсѫнд облонȣ ла лок, ші гръмъдінд пъмѫнтȣ ла лок, се дȣсеръ ла корабіе; ші невѫзѫнд пе ачел тѫнър къ есте кȣ дѫнші; дедеіȣ кȣ сокотѣла къ л'ар фі лъсат ꙟн ачѣ сȣппъмѫнтъ, ші дȣпъ че се-депъртъ біне корѫбіоара кȣ дѫнші, ші врѫнд съ вѫз че о съ фіе ꙟн гаȣра ачѣ́ѣ, мъ погорѫіȣ дін копачіȣ, мъ дȣсеіȣ аколо ші дедеіȣ пъмѫнтȣ ꙟн лътȣрі кȣм пȣтȣіȣ кȣ мѫніле, рѫдікаіȣ ȣн обло́н де фіер, ші мъ погорѫіȣ ꙟн фȣнд пъ о скаръ ка де доаъзе́чі де трепте; ші аколо вѫзȣіȣ о сȣппъмѫнтъ фрȣмо́асъ болтітъ ші кȣ къмърі, лȣмінатъ кȣ мȣлте канделе ші фъклііі, аштернȣтъ кȣ ково́аръ де чіле бȣне ші кȣ періні, ші пе ачел тѫнър шезѫнд кȣ о карте ꙟн мѫнъ, кареле кȣм мъ вѫзȣ, се сперіе́.

Даръ

Даръ еȣ апȣкѫндȣа Ꙟндатъ кȣ кȣвінте дȣлчї ші мѫнгѫіоасе, Ꙟї дедеіȣ кораж, къ еȣ сѫнт ȣнȣл че Ꙟл почіȣ апъра де орї че рѣ Ꙟнтѫмпларе ші прімеждіе, ші апропіінд-ȣмъ де дѫнсȣл Ꙟл Херетісііȣ, ші Ꙟл Ꙟнтребаіȣ че е прічіна, де се-афлъ Ꙟн ачѣ сȣппъмѫнтъ Ꙟнкісоаре, ші ел лȣѫнд Ꙟндръснѣлъ Ꙟмї зісе кȣ фацъ веселъ съ шеѕ лѫнгъ дѫнсȣл, пъ ȣрмъ Ꙟнчепȣ історіѣ са, ші зісе: татъл меȣ есте ȣн негȣціторъ фоарте богат, ші ла бътрѫнецеле сале мъ добѫнді нȣмаї пе міне ȣнȣл нъскȣт; Ꙟнсъ възȣ ȣн віс къ оіȣ съ тръеск прѣ пȣцін, де каре се-Ꙟнтрістъ фоарте; ші черȣ сфетȣіре пентрȣ ачѣста дела чітіторі де стеле, ші еї къȣтѫнд ла планета Ꙟн каре мъ нъскȣсем, Ꙟї ръспȣнсеръ, къ фіȣл тъȣ пѫнъ Ꙟн вѫрсте де 15 анї ва тръі фъръ вре о фрікъ де віѣцъ.

Даръ кѫнд Ꙟмпъратȣл Агів, фіȣл Ꙟмпъратȣлȣї Качіп, ва дърѫма статȣа чѣ де ачіоае че есте Ꙟн вѫрфȣл мȣнтелȣї де магнет, атȣнчї фіȣл тъȣ есте Ꙟн прімеждіе а Ꙟшї піерде віаца де ачест Ꙟмпърат Агів Ꙟн време де 50 де зіле дȣпъ дърѫмарѣ статȣеї, ші дакъ дін норок се-ва пъзі Ꙟн ачѣстъ време ка съ нȣ дѣ пъсте ел ачест Ꙟмпърат, ва тръі анї Ꙟнделȣнгаці; де ачѣ ші татъл меȣ а фъкȣт маї дінаінте ачѣстъ сȣппъмѫнтъ Ꙟн ачест острово пȣстііȣ; ші ерї се-аȣзісе къ с'а дърѫмат ачѣ статȣъ де ачел Ꙟмпърат, ші сѫнт акȣма зече зіле; де ачѣста алергъ ші татъл меȣ ка съ мъ адȣкъ аічї, фіінд прѣ Ꙟнкредінцат къ ачел Ꙟмпърат н'о съ віе съ мъ каȣте пе аічї, ші маї вѫртос Ꙟн сȣппъмѫнтъ; ші дȣпъ 40 де зіле о съ віе съ мъ іа де аічї.

Еȣ аȣзѫнд ачѣстъ історіе пе каре о щіѣм прѣ біне, рѫсеіȣ Ꙟн сінем де амъціторі връжіторї пъ стеле, ші мъ сіліїȣ кȣ тоате міжлоачеле а Ꙟмї

аскȣнде

аскȣнде нȣмеле де ла ачéл тѫнър ка съ нȣ ꙟї адȣк вре о ꙟнтрістаре ші фрікъ де мóарте; ші маї вѫртóс кȣџетам съ скот мінчіношї пе връжітóрі пъ стеле, кареї спȣсесе ȣн асфел де лȣкрȣ, де каре нічї ꙟмї тречѣ прін гѫнд; ші кȣм се-пȣтѣ а фаче еȣ ȣна ка ачѣста, ȣнȣї тѫнър атѫт де невіноват ші блѫнд?

Дȣпъче ꙟшї іспръві тѫнърȣл історіѣ са, еȣ ꙟї дедеїȣ бȣне нъдежді, къ ꙟн ачесте 40 де ѕіле воїȣ шедѣ кȣ дѫнсȣл ачі неꙟнчетат, ші ꙟмї воїȣ пȣне віаца пентрȣ а са, ші маї вѫртос ꙟї спȣсеїȣ къ фіінд еȣ наȣфрѫнт ꙟн ачест острóв, ші нъпȣстіт кȣ тотȣл ші фъръ вре ȣн ажȣтóр, мъ воїȣ сокоті прѣ норочіт а мерџе кȣ воі ꙟн корабіе, ка съ мъ дȣк ла пъмѫнтȣл меȣ; ші пентрȣ ачѣста въ воїȣ фі прѣ ꙟндаторат, аша даръ ꙟн ачеле 39 де ѕіле петрекȣръм фоарте біне ꙟн глȣме ші десфътърї.

Ꙟн ѕіоа чѣ де а 39 дȣпъче се ꙟнбъé ачел тѫнър, се-кȣлкъ ꙟн патȣл съȣ; ші ꙟмї ѕісе съ ꙟї таїȣ ȣн пепене ка съ мѫнѫнче кȣ ѕахар спреꙗ се-маї ръкорі де кълдȣра бъії, еȣ лȣаїȣ ȣн пепене ші каȣт кȣцітȣл, ші нȣ ꙟл гъсѣм, ші ел ꙟмї ѕісе, къ есте дасȣпра са пъ о полічóаръ, еȣ мъ ꙟнтінсеїȣ пъсте дѫнсȣл ші лȣаїȣ кȣцітȣ, ші фіінд кȣ ел ꙟн мѫнъ мъ ꙟнпіедекаїȣ д'одатъ ші късȣїȣ пъсте дѫнсȣл; ші о мінȣне! кȣцітȣл се ꙟнфіпсъ токмаї ꙟн ініма тѫнърȣлȣї, ші ꙟл ръні де мóарте, ші ꙟї еші сȣфлетȣ нȣмаї декѫт. Іар еȣ вѫѕѫнд о асфел де ꙟнтѫмпларе чȣдатъ ші неащептатъ, рѫмъсеїȣ ꙟнкременіт, плѫнгѫнд кȣ фок, ші блестемѫндȣмї ȣрсіта чѣ рѣ, че мъ арȣнкъ дін неказ ꙟн неказ; къчї авѣм бȣне нъдéжді ка кȣ ачел тѫнър съ ес дін ачел пȣстіїȣ де остров, ші съ мъ дȣк ꙟн пъмѫнтȣл меȣ.

Ші

Ші дȣпъ че ꙟл желіїȣ дестȣле чѣсȣрї, мъ гѫндѣм ла пророчіѣ връжіторілор пъ стеле, ші възȣїȣ къ се-ꙟмпліні кȣ адевърат; ші мъ мірам де асфел де ꙟнтѫмплърї чȣдате; ші кѫнд ꙟмї адȣсеїȣ аминте къ се-апропіѣ зіоа венірії татълȣї ачелȣї ненорочіт тѫнър, мъ сокотіїȣ къ де воїȣ шедѣ тот ачі ꙟн ачѣ сȣпъмѫнтъ, ші мъ вор гъсі кȣ тѫнърȣл жȣнгіѣт, кȣ адевърат къ о съ се-ȣрџісѣскъ татъл съȣ пъ міне, ка-кȣм л'ашї фі оморѫт еȣ де бȣна мѣ вое, ші къ нȣ мъ воїȣ ꙟндрепта кȣ нічї ȣн кȣвѫнт, къ моартѣ фїȣлȣї съȣ с'а ꙟнтѫмплат дін грешалъ, шчл. ші къ лесне ва порȣнчі слȣџілор сале съ мъ омоаре, дечї ешіїȣ афаръ нȣмаї декѫт, ші ꙟнкізѫнд облонȣ прекȣм ꙟл гъсісем, фȣџіїȣ, ші мъ аскȣнсеїȣ ꙟнтр'ȣн копачіȣ.

Де ачі ȣїтѫндȣмъ спре марѣ възȣїȣ віїндъ корабіѣ татълȣї ачелȣї тѫнър, ажȣнсе ла цермȣрї, ші ешіръ дін трѫнса робі ачеѣ ші бътрѫнȣл; ші ажȣнгѫнд ла сȣпъмѫнтъ, ші гъсѫнд пе тѫнър оморѫт, ꙟнчепȣръ тоцї кȣ ȣн глас а се-тѫнгȣї кȣ асфел де кȣвінте жалніче, ꙟнкѫт лъкръма ші піетріле, апої ꙟнгропѫнд мортȣ ачі пъ лѫнгъ сȣпъмѫнтъ, се-дȣсеръ, ші авѫнд вѫнт бȣн ажȣнсеръ нȣмаї декѫт ла ȣскат.

Еȣ ръмъсеїȣ іар сѫнгȣр ка ваї де міне ꙟн ачел остров пȣстііȣ, ꙟн віїтоарѣ ноапте петрекȣїȣ ꙟн ачѣ сȣпъмѫнтъ, адоа зі ешіїȣ съ мъ преȣмблȣ прін помі ачелȣї остров, ші мъ хрънѣм кȣ роаделе лор, ші петрекȣїȣ аша треізечї де зіле ꙟн сȣспінȣрї ші офтърї, ȣїтѫндȣмъ пȣрȣрѣ престе марѣ, ка доаръ воїȣ ведѣ вре о корабіе трекѫндъ п'апроапе де остров.

Дȣпъ пȣцінтікъ време бъгаїȣ де сѣмъ о мінȣне, адікъ възȣїȣ къ се-сълта островȣл, ші скъдѣ апа де пѫн прежȣрȣї, ші се-апропіѣ ȣскатȣл

де остров, атът де мꙋлт ꙟнкът рѫмасе о стрѫм-
тоаре прѣ ꙟнгꙋстъ ꙟнтре ꙋскат ші ꙟнтре остров,
прін каре трекꙋїꙋ ші абіа ꙟмї венѣ апа пѫнъ ла
џенꙋкї, ші аҗꙋнгѫнд ла ꙋскат, ꙋмблаїꙋ пъ лꙋнкъ
пѫнъ че ѡ остеніїꙋ; шезꙋїꙋ съ мъ одіхнеск ні-
цел, ші зъріїꙋ де департе ꙋн палат кꙋ кꙋрте де
зід ші ꙟнвълїт кꙋ арамъ лꙋстрꙋітъ, ꙟн каре ръс-
фрѫнгѫндꙋсе разеле соарелꙋї, се-аръта ка ꙋн алт
соаре плін де лꙋмінъ ші де флъкъраре.

Кѫнд мъ апропііїꙋ аколо възꙋїꙋ о зідіре мі-
нꙋнатъ, фъкꙋтъ кꙋ чеа маї іскꙋсіт мещешꙋг ал
арщітектꙋреї; ші прівінд пъ дінафаръ, іатъ къ
възꙋїꙋ віінд зече тінері кꙋ ꙋн бътрѫн кꙋвїос, ка-
реї мъ херетісіръ, ші мъ повъцꙋіръ ꙟнлъꙋнтрꙋ па-
латꙋлꙋї лор, еꙋ ле лꙋаїꙋ сѣма ші ꙟї възꙋїꙋ пе
тоцї бетешї де окіꙋл чел дрепт, адікъ ерѣ тоцї
нꙋмаї кꙋ кѫте ꙋн окіꙋ стѫнг. Мъ пꙋсеръ ла ма-
съ кꙋ дѫнші, ші мъ аместекаръ ла тоате глꙋме-
ле лор кꙋ маре цірмоніе, ꙟнсъ ꙟмї порꙋнчіръ ка
съ нꙋ черчетез де німік ла орї че ꙟї воїꙋ ведѣ
фъкѫнд ꙟнаінтѣ мѣ, къчї черчетарѣ ші ꙟнтре-
барѣ мѣ ꙟмї вор адѫче ꙟнтрістърї ші пагꙋбї, кꙋ
тоате къ мї се-вор пърѣ дꙋлчї ла гꙋстаре ачесте
ꙟнтѫмплърї ші фрꙋмоасе ла ведере, ꙟнсе аместе-
кате кꙋ отравъ; лѫнгъ ачестѣ ші прімеждіе а пієр-
де ꙋн лꙋкрꙋ пе каре нꙋ ꙟл веї маї добѫнді ꙟн
тоатъ віаца та ка съ ꙟл пꙋї ла лок, ачестѣ ꙟмї
зічѣ ачеї тінерї, ші іар ꙟмї порꙋнчіръ: іа амін-
те біне кꙋвінтеле ноастре ші нꙋ ле ꙋіта ꙟн тот
мінꙋтꙋл.

Дечї дꙋпъче трекꙋръ вр'о кѫтева чѣсꙋрї дꙋпъ
чінъ, шезꙋръ тоцї ачещї тінерї де жꙋр-ꙟнпрежꙋр,
ші бътрѫнꙋл ꙟн міжлок; пъ ꙋрмъ ꙟшї мѫнжіръ
феццеле кꙋ фꙋнінџіне, ші ꙟнбръкѫндꙋсе кꙋ негре
ка кꙋм ар фі фост ніще арапї гроазавї, ші пъ ꙋр-

мъ

мъ бътъндѹсе кѹ пѹмні ꙟн кап ші ꙟн піепт плън-
џѣ тоці кѹ хохот де мї се ꙟнфіора трѹпѹл, ші
зічѣ: іатъ родѹл леневіреї ноастре, а нестътѹръріі
ноастре ші а прѣкѹрвієї ноастре; ші аша фъкѹръ
тоатъ ноаптѣ ачеѣ стрігънд, възѹръм, гѹста-
ръм, пътіміръм, ші пъ ѹрмъ некъіръм.

Еѹ прівінд ла тоате ачесте ші аскѹлтънд,
ръбдаіѹ ꙟн ноаптѣ дін тъіѹ; дар афлъндѹмъ
кѹ дъншії ші възънд къ ѹрмѣзъ ꙟн тоате ноп-
ціле асеменѣ фапте, нѹ маї пѹтѹіѹ ръбда ка съ
нѹ ꙟнтреб че есте прічіна де фак ѹнеле ка ачесте,
ші зісеіѹ: пентрѹ че сънтеці тоці бетеці де окіѹл
чел дрепт, ші пентрѹ каре прічінъ въ жъліці атът
де мѹлт ꙟнбръкаці ꙟн негре ші споіці кѹ фѹнін-
ціне пъ окї? Іар еї ꙟмї маї зісеръ ꙟн треї патрѹ
рѫндѹрі ачеѣ че ꙟмї маї зісесеръ, кѹмкъ съ нѹ
черчетез де орї че воіѹ ведѣ ла дъншії; ші еѹ мъ
цінѣм мереѹ де дъншії жѹрѫндѹї ꙟн нѹмеле про-
рокѹлѹї ка съ ꙟмї спѹе прічіна.

Атѹнчї еї ꙟмї детеръ ѹн кѹціт съ ціѹ ꙟн мъ-
нъ, пъ ѹрмъ ꙟмї адѹсеръ о піеле де бербече жѹ-
пѹітъ прѣ де кѹрънд, ші ꙟмї зісеръ: се кѹвіне
ка негрешіт съ те коасем ꙟн ачѣстъ піеле; ші дѹ-
пъ че вом еші ноі дін ачѣстъ одае, ва вені о па-
съре фоарте маре нѹмітъ рока; каре възъндѹте
ка ѹн бербече, те ва ръпі ꙟн гіаръле сале, ші те
ва дѹче пънъ ла ꙟнълцімѣ ноорілор, дар съ нѹ
те сперії, пъ ѹрмъ се-ва погоръ кѹ тіне ꙟнтр'ѹн
мѹнте, ші кънд те ва пѹне жос, скоате кѹцітѹ
ші тае піелѣ де пън прежѹрѹл тъѹ, ші пасърѣ
възъндѹте кѹ кѹцітѹл, ва фѹџі, пъ ѹрмъ веї ве-
дѣ аколо апроапе ѹн палат фоарте фрѹмос, ꙟн-
въліт кѹ табле де аѹр, ші ꙟнпънат кѹ непѹмъ-
рате пієтрї де мѹлт прец, ꙟн каре веї ꙟнтра, кѫчї
стъ кѹ ѹша пѹрѹрѣ дескісъ, ноі ам ꙟнтрат тоці

аколó, ші че ам възȣт нȣ ꙟці спȣ́нем; кѫчї ле веї ведѣ кіар кȣ окі тъї пе тоате, ші дȣпъ че ꙟмї зісеръ тоате ачéстѣ, мъ кȣсȣ́ръ ꙟн піелѣ ачеѣ ꙟнтр'ȣн фоíшор пъ касъ.

Ші дȣпъче́ се-дȣсеръ еї, вені́ ро́ка, ші мъ рѫдікъ пѫнъ ла норї, ші погорѫндȣсе мъ пȣ́се жос пъ ȣн мȣнте, еȣ̆ тъеіȣ̆ піелѣ нȣмаї декѫт кȣ кȣціт̂ȣ, ші рока възѫндȣмъ фȣџі́ ꙟндатъ, атȣнчї ȣ̆ітѫндȣмъ ꙟнпрежȣр възȣ́іȣ̆ ачел палат кȣ тотȣл де аȣр, прекȣм ꙟмї спȣсе́серъ, ші дȣкѫндȣмъ ніцел ажȣнсе́іȣ̆ ла поарта лȣ́ї, ші ꙟнчепȣ́іȣ̆ а прівì ла кѫте ȣна-ȣна дін мінȣніле че ерѣ ꙟнтрѫнсȣл; ші ꙟнтрѫнд ꙟн кȣрте, че ерѣ пардосітъ тот кȣ піетрї де рȣбін, възȣ́іȣ̆ о скаръ де марморе албъ ка зъпада, ші сȣіндȣмъ сȣс възȣ́іȣ̆ фелȣрімї де одъї ші балко́не аџернȣте кȣ аџернȣтȣрї фоарте преціоасе, ші ꙟнтрѫнд маї ꙟнлъȣнтрȣ ꙟнтр'о одае де крістал кȣптȣшітъ кȣ тъблії де аȣр, гъсіїȣ̆ патрȣзе́чї де фе́те марї атѫт де фрȣмо́асе, ꙟнкѫт рѫмъсе́іȣ̆ ка ȣн мърмȣрї ші мȣт де атѫтѣ фрȣмȣсе́це негръíте.

Атȣнчї се-скȣлъ ȣна дін партѣ тȣтȣлор, ші мъ херетісí кȣ фаца плінъ де весъліе, ші апȣкѫндȣмъ де мѫнъ мъ пȣсе съ шез ꙟн міжлокȣл лор, ші пъ ȣрмъ веніръ кѫте ȣна-ȣна ші мъ херетісіръ, ші ꙟмї зісере біне аї веніт сінътóс ла ноï, ші апоï ꙟмї зісеръ: де акȣм ꙟнаінте не ешї домн ші жȣдекътóр ал ностру, ші ноï роабе ціе; ші нȣмаї декѫт адȣсеръ апъ калдъ ꙟнтр'ȣн лігіѣн де аȣр ші ꙟнпрежȣрат пъ бȣзе кȣ ніџе пріла́нтȣрї ка оȣл де порȣмбіцъ, ші мъ спълаеръ пъ мѫні ші пъ пічоаре, ші мъ премеіръ кȣ хаіне кȣрате ші стрълȣчіте, гътіръ маса нȣмаї декѫт кȣ фелȣрімї де бȣкате, кȣ бъȣтȣрї мінȣнате, ші фелȣрімї де фрȣкте (поаме), ші шезȣръ тоате ла масъ, ші

дȣпъ

дꙋпъ че мѫнкаръм ші бъꙋръм дін дестꙋл, ꙟче-пꙋръ ꙋнеле съ кѫте кꙋ фелꙋрімї де істрꙋмéнтꙋрї мꙋзічещї, ші алтеле съ ціе акомпанімáн дін гꙋръ, ꙟкѫт се-дещепта ші піетріле ка съ ле аскꙋлте, ші ініміле оаменілор, фіе кѫт де сімцітоаре, ръмѫнѣ ꙋїміте, ші алтеле іаръш дѫнцꙋѣ фелꙋрімї де хоре, кꙋ асфел де іскꙋсінцъ ꙟкѫт нꙋ лї се-ведѣ пічóареле кѫтꙋш де пꙋцін атінгѫнде де пъмѫнт, ші ꙟн скꙋртъ ворбъ тот скопосꙋл лор ерѣ ка съ мъ еглендісѣскъ кꙋ десъвѫршіре, пъ кѫт нꙋ поате ꙟкътѣ мінтѣ оменѣскъ; пъ ꙋрмъ мъ пофтіръ ка съ ле повестéск історіѣ мѣ, чіне ам фост, ші кꙋм ам немеріт аколо ла дѫнселе; ші еꙋ лѣ'м повестіт тоате ꙟтѫмплъріле меле кꙋ амърꙋнтꙋ, дін фір пѫнъ ꙟн аць, ші аша трекꙋсе времѣ маї пѫнъ ла мезꙋл нопціі.

Атꙋнчї ꙟмї зіче ꙋна дін партѣ челор лалте: іатъ времѣ съ те одіхнéщї, фіінд остеніт де кѫлъторіе. Іатакꙋл ꙟцї есте гата, ші алеџе дін ноï ꙋна орі каре ꙟцї плаче ка съ дормї кꙋ дѫнса, еꙋ ла ачесте ворбе ꙟї ръспꙋнсéіꙋ: тоате ꙟмї плъчéцї, тоате сѫнтецї прѣфрꙋмоасе, ші тоате ка ꙋна фъръ вре о деосъбіре, атꙋнчї ꙟмї зісе ачѣ: ꙟтре ноï нꙋ есте пісмъ ші залꙋзіе, кѫчї аша сѫнтем ꙟвоіте ꙟтре ноï: адікъ пъ тоатъ ноаптѣ съ доармъ кѫте ꙋна пъ рѫнд кꙋ дꙋмнѣта, пѫнъ се-вор мꙋлцꙋмі кѫтеш патрꙋзéчї; ші пъ ꙋрмъ іар съ ꙟчепї де ла чѣ дін тѫіꙋ, ка съ нꙋ фіе істерісітъ саꙋ асꙋпрітъ нічї ꙋна дін ноï, аша нѣ'м ꙟнвоіт, ші аша трібꙋе съ ꙋрмезї, къ н'аї ꙟнкотро съ кѫрмещї.

Еꙋ атꙋнчї ка съ нꙋ мъ арът немꙋлцꙋмітор ші неоменіт, дедеіꙋ мѫна кꙋ ачѣ че ꙟмї ворбѣ, ші не дꙋсéръм ꙟн іатак, адоа зі мъ скъладаръ нꙋмаї декѫт ꙟн баіе, ші мъ пременіръ кꙋ алте

хаїне

хаїне кȣрате, ші петрекȣръм ачѣ зі ѫнтрȣ фелȣрімї де глȣме ші десфътърї; ші адоа сѣръ лȣаїȣ алта ѫн іатак, ші ѫн скȣрт трекȣ ȣн ан ѫнтрег, бѫнд, ші мѫнкѫнд, ші еглендісѫнд кȣ ачеле фрȣмоасе копіле, ші пъ тоатъ ноаптѣ авѣм кѫте ȣна проаспътъ ѫн іатакȣл меȣ.

Пѫла сфѫршітȣл анȣлȣї веніръ тоате ѫнпреȣнъ ла одаѣ мѣ кȣ окі плінї де лакръмї ка съ ѫшї іа зіоа бȣнъ де ла міне, кѫчї ерѣ съ плече, ші съ се-ѫнтоаркъ дȣпъ 40 де зіле; не ѫмбръцішаръм ші ѫшї лȣаръ зіоа бȣнъ де ла міне, ші ѫмї детеръ слобозеніе а ȣмбла прін тоате каселе че ерѣ 99 ші съ мъ десфътез ѫнтрȣ прівірѣ атѫтор лȣкрȣрї мінȣнате ші непреціȣіте че ерѣ прін трѫнсъле, асеменѣ ші прін гръдініле палатȣлȣї че нȣ се-пот повесті де лімбъ оменѣскъ, ші съ афлȣ прін ачѣстѣ орї кѫте ѫмї ва пофті сȣфлетȣл. Іар ȣша чѣ де аȣр съ нȣ ѫндръснеск а о дескіде, кѫчї мъ воіȣ кѫі фоарте мȣлт, ші мъ воіȣ скѫрбі пѫнъ ла моарте.

Дȣпъче плекаръ еле, еȣ ка съ ѫмї мȣлцȣмеск ведерѣ дескісеїȣ тоате ачеле ȣшї, ші възȣїȣ лȣкрȣрї че нȣ се-пот повесті нічї прін граїȣ, нічї прін кондеїȣ, маї пъ ȣрмъ де тоате мъ ѫндемнъ простіѣ ші неаскȣлтаръ мѣ ка съ дескіз ші ачѣ ȣша де аȣр, ші пъ лѫнгъ челе лалте скȣмпетȣрї ші богъції че възȣїȣ ачі, гъсіїȣ ші ȣн кал негрȣ фоарте фрȣмос, ѫл тръсеїȣ ѫн кȣрте, ші ѫл ѫнкълекаїȣ кȣ о бȣкȣріе маре, мȣлцȣміндȣмъ прѣ мȣлт къ ам гъсіт кȣ че съ ѫм петрек времѣ плімбѫндȣмъ пѫсте ачеле кѫмпії фрȣмоасе, ѫл ловіїȣ ка съ ȣмбле, ші ел стъ ѫнкременіт, дар пȣпъ че ѫл ловіїȣ пѫнъ де треї орї, дескісе ніще арїпї фоарте аџере ші сбȣръ кȣ міне ѫн вѫнт атѫта де репеде, ѫнкѫт мъ пієрдȣсем де фрікъ.

Сбȣ-

Свȣрѫнд калȣл пъ сȣс кȣ міне се погорѫ ꙟн сараіȣл ачела ȣнде ерѣ ачеї зече тінері ші ȣн бъ-трѫн, че ерѣ тоці орбї де окіȣл чел дрепт, де каре ам ворбіт маї сȣс, ші атȣнчї се скȣтȣръ калȣл атѫта де таре, ꙟнкѫт мъ арȣнкъ ла пъмѫнт ка пре ȣн сак кȣ мълаіȣ, ші ловіндȣмъ кȣ коада пъсте образ, ꙟмї скоасъ окіȣл чел дрепт кѫт коло ка дінтрȣ о прашіе, ші пері ка о нълȣкъ, еȣ де ꙟнтрістарѣ окіȣлȣї къ ръмъсеіȣ кіор, нȣ мъ дȣ-кеіȣ съ маї херетісеск пе ачеї тінері, ші ꙟмї ерѣ фоарте рȣшіне де дѫнші кѫчї нȣ аскȣлтасъм порȣнка лор че ꙟмї дедесе кѫнд ерѣм ꙟнтѫіȣ ла дѫнші; ші пъ ȣрмъ ꙟмї расеіȣ барба ші спрѫнченеле, ші ꙟнбръкѫндȣмъ кȣ ачѣстъ хаїнъ дервішаскъ, дȣпъ че трекȣіȣ тіптіл прін деосебіте ораше ші цері, немеріїȣ аічї ꙟн Вавілон, ші астъзї ꙟнтѫлніїȣ ла поарта четъції пе ачещї доï аркадашї (фраці ꙟнтрȣ стрінътате); ші авȣръм чінсте ші норочіре а вені ꙟн каса дȣмітале, ȣнде фȣръм пріміці кȣ чѣ маї маре драгосте ші пȣртаре де гріжъ.

Кокоанъ Жоіцо (Зоідо), стъпѫна мѣ, ачѣста есте історіѣ мѣ, ші крез къ веї фі ꙟнцелес неказȣріле меле че ам трас пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї. Атȣнчї ꙟї зісе кокоана Жоіца: фії слобод акȣма, ші дȣте орі ȣнде ꙟці плаче, ші ел о рȣгъ ка съ ꙟл ласе съ аскȣлтъ ші ел історіѣ челор лалці треї стрінї, ші дѫндȣїсе вое, шезȣ ші ел лѫнгъ чеелалці товарошї аї сѫї (*). Пе ȣрмъ ко-

Нотъ.

(*) Ачѣстъ історіе не ꙟнвацъ прѣ ꙟнведерате лȣкрȣрї де маре фолос, 1-іȣ: кȣмкъ ꙟнфъцішарѣ стъпѫніторілор прін тоате лȣкрȣріле стъпѫнірей лор есте прѣ де трібȣінцъ ші фолосітоаре; къчї прекȣм сȣфлетȣл фаче пре трȣпкіȣ, аша ші ꙟнфъцішарѣ стъпѫніторȣлȣї пе сȣпȣші

сѫї;

коана Жоіца ꙟторкѫндꙋсе кътръ ꙟпъратꙋл Каліф, кътръ Џѣфер везірꙋл, ші кътръ маї мареле фамен, пе каре нꙋ ꙟї щіѣ де ꙋні ка ачещѣ, ле зісе: акꙋм трібꙋе ші воï съ въ спꙋнеці історіѣ! ші везірꙋл че ворбѣ тотдаꙋна пентрꙋ кѫтештреї, ꙟї ръспꙋнсе: доамнамѣ, ка съ нꙋ фім несꙋпꙋші порꙋнчілор дꙋміталe, ноï нꙋ авем алт чева съ повестім, фъръ нꙋмаї съ спꙋнем ꙟнкъ о датъ ачеѣ че ам спꙋс ші кѫнд венісем ла поартъ пѫнъ а нꙋ ꙟнтра ꙟн каса дꙋмнѣвоастръ, ноï сѫнтем негꙋцеторï де ла Мꙋсꙋл, ші ам веніт аічï ꙟн Вавілон ка съ не віндем мърфꙋріле, пе каре ле авем пꙋсе прін магазіï ꙟн везірхан, ꙋнде сѫнтем ші ꙟн газдъ, ші фіїндкъ не дꙋсесеръм кам департе де хан ꙟн прічініле негоцꙋлꙋï ностръ, ші пѫнъ съ не ꙟнтоарчем с-ꙟнтѫрзіé дін ноапте, пъ каре време се-ꙟнкіде ші ханꙋл, ші не авѫнд ꙋнде съ мѫнем, трекѫнд рътъчіцï пъ ꙋліца ачѣста, ші аꙋзѫнд кѫнтече ꙟн каса дꙋмнѣвоастръ, ꙟндрѫсніръм а бате ꙟн поартъ ші а въ рꙋга, ка кꙋ воѣ дꙋмнѣвоастръ съ біневоіцï а не прімі ꙟн газдъ ачѣстъ ноапте; дечï авꙋръм чінсте а не прімі кꙋ чѣ маї маре драгосте ші іꙋбіре де оменіре ꙟн каса дꙋмнѣвоастръ, ачѣста есте Історіѣ ноастръ.

съї; ші прекꙋм локꙋріле челе невъзꙋте де соаре сѫнт кꙋ тотꙋл ізініте ші сълбътічіте, аша ші сꙋпꙋші чеї невъзꙋці де стъпѫніторꙋл лор; ал 2-лѣ: немꙋлцꙋмірѣ пе кѫте аре нещііне адꙋче пе ом ꙟнтрꙋ о грѣ рътъчіре, ші ꙟнтрꙋ амар кꙋмпліт; ал 3-лѣ: нерѫбдарѣ есте о патімъ фоарте грозавъ, че адꙋче пе ом пꙋрꙋрѣ ꙟн прімеждіï ші невої; ші ал 4-лѣ: неаскꙋлтарѣ челор че не сфътꙋеск спре біне прін граїꙋ ші прін скріс не адꙋче ꙟнтрꙋ чѣ маї десъвѫршітъ тікълошіе; ші ачѣста о щім тоцї де ла чел ꙟнтѫїꙋ зідіт, пе каре де л'ам авѣ пілдъ, нѣ̑м мѫнтꙋі тоцї де дѫнса. Дар че зік еꙋ! кѫнд пе ꙟнꙋці Дꙋмнезъꙋ нꙋ ꙟл аскꙋлтъ, дар пе міне! Традꙋкъторꙋл Горжан.

Ла ачесте кꙋвінте але везірꙋлꙋї ꙟчепꙋ а секам ꙟдої кокоана Жоіца, ші кам ꙟтръ ла бънꙋѣлъ; дар чеї треї дервішї, че о прічепꙋръ пъ кꙋтътꙋръ, къзꙋръ нꙋмаї декът ка съ аібъ бꙋнътате а ерта ші пе негꙋцеторї прекꙋм ертасъ ші пе чеелалцї. Атꙋнчї ле зісе Жоіца: фіе дар слобозї ші ачещѣ; ꙟсъ воеск съ плекацї тоцї д'аічї ꙟ ачест мінꙋт, ші зікънд ачесте кꙋвінте кꙋ маре стръжнічіе прічепꙋръ ачеї шапте прієтенї къ нꙋ е мънтꙋіре, чі трібꙋе съ се-сꙋпꙋе ла порꙋнка еї, ші маї вътрос де гроаза челор шапте арапї, де каре ле ціцъѣ ініма, ші ꙟї фъчѣ мъркъ ꙟ тоатъ вре-мѣ повестірілор.

Аша даръ дꙋпъ че ешіръ афаръ, ші се-ꙟкісе поарта ачелор чінчї кокоане, біетꙋ хамал о тꙋлі де фꙋгъ спре каса са, іар ꙟмпъратꙋл Каліф зісе ачелор треї дервішї: вої ка ніще стрінї че сънтецї кꙋ адевърат ші нꙋ щіцї сѣма ачестꙋї ораш, ші фіінд къ маї есте мꙋлт пънъ ла зіоъ, веніцї дꙋпъ ної, ші ної вом гъздꙋі пре воі ꙟ ачѣстъ ноапте, пъ ꙋрмъ зісе ꙟ таїнъ везірꙋлꙋї съꙋ: ꙟдрептѣзъї ла палатꙋл тъꙋ; ші мъїне съ ꙟї адꙋчї ꙟнаінтѣ мѣ; къчї ам пофтъ прѣ маре ка съ ле скріїꙋ історіѣ ꙟ аналеле ꙟмпъръціеї меле.

Адоа зі везірꙋл ꙟфъцішe ла ꙟмпъратꙋ пе чеї треї дервішї дꙋпъ порꙋнка че і се дедесе, пъ ꙋрмъ порꙋнчі ꙟмпъратꙋл ка кꙋ ꙋн міжлок сꙋпціре ші політікос съ тріміцъ съ кеме ші пе ачеле треї кокоане, пе Жоіца (Зоіда), пе Аміна, ші пе Сърафіѣ, че ерѣ сꙋрорї фоарте фрꙋмоасе, прекꙋм с'а маї зіс.

Дечї дꙋпъче се-ꙟфъцішаръ ачесте треї сꙋрорї кокоане, ле зісе ꙟмпъратꙋл: съ щіцї къ еꙋ кꙋ везірꙋл меꙋ ші кꙋ маї мареле фамен ам фост ерї ноапте ꙟ каса дꙋмнѣвоастръ сꙋпт нꙋміре де не-

гȣцеторї де ла Мȣсȣл; ѫнсъ нȣ въ фіе фрікъ кътȣш де пȣцін, къчї нȣ вецї авѣ сȣпъраръ чѣ маї мікъ; ѫнсъ дореск прѣ мȣлт съ афлȣ чева пентрȣ ачеле доаъ къцеле негре, пе каре дȣпъ че ле бътȣшї (борбінд кȣ Зоіда) плѫнсешї ші тȣ, ші пъ ȣрмъ ле сърȣташї, ші ле щерсе́шї де лакръмї кȣ басмаоа та, ші Яміна пентрȣ че се-фіе кȣ піептȣл плін де ръні? ші ѫн скȣрт чіне сѫнтецї воі? атȣнчї Зоіда ѫнчепȣ съ ѫшї повестѣскъ історіѣ прекȣм ȣрмѣзъ маї ла вале.

Історіѣ Зоідеї саȣ Жоіцеї.

Історіѣ мѣ, пȣтерніче ѫмпърате, есте чѣ маї де мірare ші маї вреднікъ де аскȣлтат, прекȣм мї се паре, дін кѫте аї аȣзіт пѫнъ ѫн зіоа де астъзї, еȣ ші ачеле доаъ къцеле сѫнтем сȣрорї де амѫндоі пъріцї; ші кȣм с'аȣ трансформат ѫн асфел де добітоаче спȣркате, веї аȣзі прін ȣрмарѣ історіеї. Іар ачесте доаъ тінере че сѫнт аічї де фацъ, ші лъкȣеск кȣ міне, ѫмї сѫнт іаръш сȣрорї бȣне деспре татъ, іаръ деспре мȣмъ вітреџе; ші де че прічінъ есте плін де ране піептȣл сȣрорії меле Яміна, веї афла прін історіѣ еї ѫн парте.

Дȣпъ моартѣ тътълȣї ностръ ам ѫмпърціт де о потрівъ ѫнтре ноі тоатъ аверѣ чѣ маре че нѣ ръмас де ла дѫнсȣл, ші ачесте доаъ сȣрорї, ѫндатъ че ш'аȣ лȣат партѣ лор, с'аȣ дȣс съ шазъ кȣ мȣма лор; іар еȣ кȣ сȣроріле меле ам ръмас ѫн каса пърінтѣскъ кȣ мȣма ностръ че ѫнкъ тръѣ, ші дȣпъ моартѣ мȣмеї ноастре ачесте доаъ сȣрорї але меле (че сѫнт къцеле) врȣръ съ се-мъріте, дар фіінд къ аȣ дат пъсте барбаці ръї ші блестемаці, каріі дȣпъ че ле'ȣ токат тоатъ зестрѣ

кȣ-

кȣ фел де фел де блестемъцїй ші прѣкȣрвїй, гъсі-
ръ прічінї мінчіноасе ка ніще шіреції ші ле деспъ-
ціръ, ші еле неавѫнде ла чіне съ нъѕѣскъ, вені-
ръ ла міне, еȣ ле прімііȣ кȣ драгосте фръцѣскъ,
ші ле ѕісеіȣ: іатъ тоатъ аверѣ мѣ о пȣіȣ ла між-
лок кȣ воі; шедеції аічї кȣ міне, ші веції тръі
фоарте лініщіт ші одіхніте деспре тоате.

Дар фііндкъ еȣ крещѣм гѫндачї де мътасъ
фоарте мȣлції, кȣ каре ам ꙟнмііт партѣ мѣ чѣ
де ла пърінції, ꙟнкѫт не ерѣ фоарте де ажȣнс ка
съ тръім кȣ марї ꙟндестȣлърі кѫтеш треле сȣрорі-
ле, ші дȣпъ че трекȣръ ѕече анї ла мȣжлок се-
ꙟнбȣібаръ де бȣнȣл траіȣ ші връръ съ се-мъріте
іаръш, еȣ мъ сіліїȣ кȣ тоате міжлоачеле ка съ нȣ
ле лас, ꙟнсъ еле ꙟнчепȣръ а ꙟмї пȣне ꙟнаінте
фелȣрімї де ꙟндрептърї, адікъ кȣмкъ натȣра мȣе-
рѣскъ нȣ поате съ тръѣскъ фъръ де барбат кѫнд
о апȣка съ се-ꙟнвеце о датъ; кȣмкъ фъръ де бар-
бат нȣ ле трібȣеще нічї о ферічіре ꙟн лȣме, ші
алте мȣлте ꙟндрептърї ка ачестѣ.

Еȣ кȣ тоате ачестѣ ле ꙟнѕъстраіȣ кіар дін
бані міеї ші дін челе лалте аверї але меле ꙟн пар-
те; дар норокȣл лор чел ръȣ ле дете ніще бар-
бацї кȣ мȣлт маї ръї декѫт чеї дін тѫїȣ, ші дȣ-
пъ мъррітішȣл лор, еȣ ꙟмї ꙟмȣлціїȣ аверіле кȣ
мȣлт маї мȣлт декѫт ꙟнтѫїȣ тот кȣ негоцȣл де
гѫндачї, ші маї вѫртос къ кȣмпърам кȣ банї пе-
шін ла време кȣвіінчоасъ ші тоатъ мътаса де пѫ-
ла челе лалте мȣерї че хрънѣ ші еле гѫндачї, ші
къщігам фоарте мȣлт вѫнѕѫндъ мътаса ла негȣ-
цеторї де ла Індіѣ. Дар дȣпъ доі анї сȣроріле ме-
ле веніръ іар ла міне рȣгѫндȣмъ съ ле прімеск,
къчї бърбаці лор лѣȣ лъсат ꙟн сапъ де лемн, еȣ
ле прімііȣ кȣ маре бȣкȣріе, ші іар пȣсеіȣ ла між-
лок кȣ дѫнсъле тоате аверіле меле. Ꙟнсъ ꙟн анȣл

ачє́ла се-фъкꙋ́се прѣ мꙋлтъ мътасъ аічі ꙟн тот копрінсꙋл Вавілонꙋлꙋі, ші неґꙋцѣторі де ла Індіѣ, дін прічіна ръсбо́аелор че ерѣ пъ аколо́, нꙋ аꙋ веніт съ маі кꙋмпере, ші щіі́ндꙋмъ тоці къ еꙋ кꙋмпър ші мътъсꙋрі стріне, деосъбіт де чѣ че фъчѣм еꙋ сънгꙋръ, л'ѣꙋ адꙋс ла міне, ші еꙋ авѫндъ бані де прісо́с гата, кꙋмпъраіꙋ тоате мътъсꙋріле анꙋлꙋі ачелꙋѣ; ашіждерѣ съ ꙟнтѫмплъ съ фіе ші ꙟн анꙋл де ал доілѣ, ꙟнкѫт ам ꙋмплꙋт мꙋлте магазії де мътъсърії.

Ші възѫндъ къ неґꙋцето́рі чеі обічнꙋіці нꙋ маі він съ кꙋмпере, хотъръіꙋ а фаче ꙋн таксід ка съ ꙟмі вѫнз мътаса. Дечі кꙋмпъраіꙋ о корабіе, ла каре ꙟмі пꙋсеі́ꙋ робі вѫрсла́ші, ші о ꙟнкърка́іꙋ кꙋ мъта́съ, ꙟнтраіꙋ ші еꙋ ꙟнтрѫнса ꙟнбръкатъ бърбътеще, авѫнд кꙋ міне ші пе сꙋроріле меле, ші плекѫндъ кꙋ аер пріїнчо́с, дꙋпъ доаъзечі де зіле ажꙋнсъръм ꙟнтр'ꙋн остров маре, ші тръсъръм ла ліманꙋл ꙋнꙋі ораш фоарте маре, че ерѣ капітала ачеліі ꙟмпъръції.

ꙟндатъ че анкораръм (арꙋнкаръм анкоръ), ші пріпоніръм корабіѣ, еꙋ възѫндъ афаръ зідірі марі ші ꙟнподобіте, нꙋ маі ащептаіꙋ пе сꙋроріле меле ка съ мерџем ꙟнпреꙋнъ, чі фіі́ндъ ꙟнбръкатъ бърбътеще мъ ꙟнчінсабіеіꙋ (мъ ꙟнчінсеі́ꙋ кꙋ сабіѣ), ші ешіндъ дін корабіе, плекаіꙋ спре по́арта четъції, аколо възꙋіꙋ мꙋлціме де осташі стръжꙋінд ла поартъ, карії авѣ о кꙋтътꙋръ атѫт де ꙋрѫтъ, ꙟнкѫт мъ сперіеіꙋ фоарте мꙋлт, ꙟнсъ ерѣ ꙟнлемніці, ші нічі окі нꙋ ꙟші мішка, ші лꙋѫндъ ніцел кораж ле дедеіꙋ сълѣм-алікім, дар нічі глас се-аꙋзі дін гꙋра вре ꙋнꙋѣ, нічі вре о аскꙋлтаре.

Атꙋнчі мъ домеріїꙋ ші ꙟнцелесеі́ꙋ къ ачещѣ сѫнт ніще статꙋе неꙟнсꙋфлеціте, ші кꙋмкъ ерѣ

оамені

оамені̆ ꙟнпіетріці̆; ші ꙟнтрѫндъ маі̆ ꙟнлъѹнтрѹ ꙟн четате, дам тот пъсте оамені̆ асеменѣ ꙟнпіетріці̆ де тоатъ старѣ ші вѫрстѣ, бѫрбаці̆, мѹері̆, ші копії̆, кѫнд ажѹнсеіѹ ꙟн піацъ гъсііѹ мѹлціме де пръвъліі̆ дескісе, ꙟн каре вѫзѹіѹ оамені пе ѹні шезѫнд жос, ші пе алці ꙟн пічере, ші ѹні се-пъ-рѣ къ лѹкрѣзъ; ші ꙟн скѹртъ ворбъ ꙟн фел де фел де кіпѹрі, прекѹм ар ведѣ нещіне оамені̆ вії̆ ꙟнтр'о піацъ ꙟн деосъбіте форме ші мішкърі̆, ꙟнсъ пръвъліїле ерѣ пліне де фелѹрімі̆ де мърфѹрі̆ ші акері̆, ші вѫзѫндъ асфел де мінѹні̆, фъръ съ вѫз пѹіѹ де ом кѹ сѹфлет, пѹсеіѹ ꙟн сокотѣлъ къ тоці̆ оамені орашѹлѹі̆ ачелѹѣ ерѣ ꙟнпіетріці̆, адікъ трансформаці̆ дін оамені̆ вії̆ ꙟн піетрі̆ неꙟнсѹфлеціте.

Д'ачіѣ мергѫндъ маі̆ ꙟнаінте ꙟнтраіѹ пъ о ѹліцъ фоарте латъ ші ръсфъцатъ пѫн міжлокѹл четъції̆; ачі вѫзѹіѹ ѹн палат фоарте фрѹмос, але кърѹі̆ ѹші̆ ерѣ де аѹр кѹрат; ші фѫчѣм сокотѣлъ къ ар фі палатѹл ꙟмпъръціеі̆ ачелѹі̆ маре ораш, ші ꙟнтрѫндъ ꙟн кѹртѣ палатѹлѹі̆, вѫзѹіѹ о скаръ, пъ каре ерѣ о мѹлціме де оамені̆ че се-ведѣ ꙟн формъ де а врѣ съ се-ѹрче ꙟнсѹс, ші алці съ се-погоаре, ші тоці̆ ꙟнпіетріці̆, де марѣ тъчере ші лініщіре че домнѣ ачі, мъ кам ꙟнгрозѣм, ꙟнсъ ꙟмі̆ фъкѹіѹ кораж, маі̆ вѫртос къ нѹ ведѣм нічі̆ пѹіѹ де ом віѹ, ꙟн ꙟнтраіѹ прін тоате фоішоареле ші одъїле ачелѹі̆ палат.

Ачі гъсіѹ пе ѹнѹл шезѫнд ꙟн трон кѹ короанъ ꙟн кап ші кѹ счіптрѹ ꙟн мѫнъ, ші о мѹлціме де оамені̆ ꙟнценѹкеці̆ пъ де о парте ші пъ де алта ꙟн форма ка кѹм с'ар ꙟнкіна лѹі̆, ші алці іаръші̆ ꙟн пічере кѹ мѫніле ꙟнкрѹчішате ла піепт, ꙟнсъ тоці̆ ерѣ ꙟнпіетріці̆, ші дедеіѹ кѹ сокотѣла къ ачела ар фі ꙟмпъратѹл кѹ тоатъ боерімѣ діванѹлѹі̆ сѹ.

Д'ачі

Д'ачі ꙟнтраіꙋ прін алте одъї, ші дедеіꙋ пъсте ꙟмпърътѣсъ ꙟнпіетрітъ, ші о кꙋноскꙋіꙋ къ ар фі ꙟмпърътѣса пъ кꙋнꙋна чѣ непрецꙋітъ че ерѣ ꙟн капꙋї, ші пъ діамандікалеле челе де мілоане де галбені кꙋ каре ерѣ ꙟнподобітъ, ші ꙟнпрежꙋрꙋл еї ерѣ о мꙋлціме де арапї фамені тоцї ка ніще стѫнче де піетрї пърліте.

Д'ачі ꙟнтраіꙋ прін алте одъї, прін каре гъсѫіꙋ ꙋн іатак ꙟнвъліт кꙋ матѐріі кꙋсꙋте нꙋмаї кꙋ аꙋр ші кꙋ піетрї де челе маї скꙋмпе; ші де доаъ пърцї але іатакꙋлꙋї ерѣ доаъ діамантꙋрї де доаъ орї маї марї декѫт оꙋл де гѫскъ, каре стрълꙋчѣ прекꙋм стрълꙋчеще соареле ꙟнтр'о оглíндъ, д'асꙋпра іатакꙋлꙋї ерѣ доаъ фъклії апрінсе; ші ачѣста ꙟмї дете нъдежде кꙋмкъ се-афлъ вре ꙋн омꙋ віꙋ прін ачел палат; къчї нꙋ ерѣ кꙋ пꙋтінцъ а се-апрінде ші а се скімба ачеле фъклії сѫнгꙋре де сінеле фъръ мѫнъ де омꙋ віꙋ.

Ꙟн ачѣстъ одае зъбовііꙋ маї мꙋлтъ време прівіндъ ла атѫтѣ мінꙋнї негръіте, ші ла атѫтѣ комо́рї ші скꙋмпетꙋрї непрецꙋíте маї кꙋ тоатъ лꙋмѣ; ші възѫндъ къ се-апропіе ноаптѣ, ешііꙋ афаръ кꙋ гѫнд ка съ мъ ꙟнторк ла корабіе тот пъ аколо́ пъ ꙋнде венісем ачí, дар околіндъ прін мꙋлте одъї ші деосъбіте деспърцірї але палатꙋлꙋї, мъ рътъчііꙋ прін трѫнсъле ші нꙋ щіѣм пъ ꙋнде съ іес, аша даръ мъ сосí ші ноаптѣ ші хотърѫіꙋ съ мѫіꙋ ꙟн одаѣ чѣ кꙋ фъкліїле апрінсе, ші мъ ръзімаіꙋ де о перінъ, ꙟнсъ фоарте ꙟнгріжатъ, ші нꙋ мъ фꙋра сомнꙋл кѫтꙋш де пꙋцíн.

Дꙋпъ че трекꙋ дестꙋлъ време дін ноапте пѫла мезꙋл нопції аꙋзііꙋ ꙋн глас, че съ пърѣ де омꙋ чітінд картѣ пророкꙋлꙋї челꙋї маре, де о кам датъ мъ сперііеіꙋ фоарте де ꙋн глас ка ачéла; дар пъ ꙋрмъ фъкѫндꙋмї кораж, лꙋаіꙋ о фъкліе дін

челе

челе доаъ ші алергаїȣ спре партѣ дін котро се аȣзѣ гласȣл віїнд; ші трекѫндъ прін деосъбіте ȣшї ші деспърцітȣрї, ажȣнсеїȣ ꙟтр'о кѫмаръ, ші аколо гъсѫїȣ ȣн тѫнър ꙟнценȣкѣт ші ꙟнкінѫндȣсе, чітінд кȣ глас маре картѣ пророкȣлȣї, ші авѫнд мȣлте фъклії апрінсе ꙟнаінтѣ са, ші кȣ картѣ пъ ȣн жец де аȣр; ла ачѣстъ неаштептатъ ведере ръмъсеїȣ ꙟнкременітъ, гѫндіндъмъ ꙟн сінем ка кȣм ар фі кȣ пȣтінцъ съ фіе нȣмаї ȣн ом віȣ ꙟн аша ораш де маре кȣ тоцї оамені ꙟнпіетріцї, ші нȣмаї ел нȣ; ші зічѣм ꙟн сінем къ аічї трібȣе съ фіе вре о таїнъ а натȣреї, саȣ вре о пȣтере фермекъторѣскъ.

Ші фіїндкъ ȣша ачеліі одъї де рȣгъчȣне ерѣ пȣцінтел дескісъ, еȣ о дескісеїȣ маї мȣлт, ші зісеїȣ кȣ маре глас: „слъвіт съ фіе нȣмеле марелȣї „пророк, кȣ ал кърȣї д'ар ші мілъ ам ажȣнс аічї „кȣ біне, асеменѣ ꙟл рог ка съ не аібъ сȣпт а са „ȣмбріре ші де акȣм ꙟнаінте пѫнъ вом ажȣнџе „ꙟн пъмѫнтȣл нострȣ; мъ рог ціе пророаче аскȣл„тъ рȣгъчȣнѣ мѣ чѣ ȣмілітъ.“

Ачел тѫнър възѫндȣмъ ꙟн хаїне бърбътешї ꙟмї зісе: пріетіне ал меȣ ші кредінчо́сȣле ал марелȣї пророк, спȣнемї чіне ешї, ші кȣм аї веніт ꙟн ачест ораш пȣстііȣ? спȣнемї пріетіне, ші пъ ȣрмъ ꙟцї воїȣ спȣне ші еȣ чіне сѫнт, че мї с'а ꙟнтѫмплат, ші дін каре прічінъ сѫнт трансформацї ꙟн піетрї тоцї лъкȣїторі орашȣлȣї нострȣ, ші ам ръмас нȣмаї еȣ сдра́вѫн. Атȣнчї ꙟї повестііȣ історіѣ мѣ кȣ амърѫнтȣл, ші ꙟнчепȣ ші ел пе а са ꙟн кіпȣл ȣрмътор:

Татъл меȣ ꙟмпъратȣл, мȣмъмѣ ꙟмпърътѣса, тоцї лъкȣїторі орашȣлȣї, ші тот народȣл ꙟмпърьцієї аȣ фост ꙟнкінъторї де ідолї ші фермекъторї, ші еȣ кȣ тоате къ сѫнт фечор де ꙟнкінъ-

торї

торі̆ де ідолі̆, ѫнсъ ам авꙋт норок дін копілъріе, къ мі̆ а орѫндꙋіт татъл меꙋ̆ де слꙋжнікъ пе о неваст бътрѫнъ, а кърії слꙋжбъ ерѣ съ ѫмі̆ поарте гріжа ла тоате ші съ мъ крѣскъ кꙋ нескаі̆ нъравꙋрі̆ бꙋне, ачѣстъ бабъ ерѣ Мꙋсꙋлманкъ бꙋнъ, ші м'а ѫнвъцат прін таінъ тоатъ картѣ пророкꙋлꙋі̆, кꙋм съ чітеск, кꙋм съ мъ ѫнкін, ші дꙋпъ моартѣ еі̆ ам фост ꙋрмътор ла кѫте мъ ѫнвъцѣсъ ѫнтокмаі̆.

Якꙋм сѫнт апроапе де треі̆ ані̆, декѫнд с'а аꙋзіт ꙋн глас грѫінд ѫнвъсдꙋх зікѫнд: „лъкꙋі„торілор! пъръсіців де ѫнкінъчꙋнѣ ідолілор ші „де фермече;" ачест глас с'а аꙋзіт ѫн треі̆ ані̆ пъ рѫнд ші неѫнчетат; ші німенѣ нꙋ с'а покъіт. Ѫн зіоа чѣ маі̆ де пре ꙋрмъ а анꙋлꙋі̆ де ал треілѣ, ла патрꙋ чѣсꙋрі̆ дін зі, де о датъ тоці̆ лъкꙋіторі ачестꙋі̆ ораш се-трансформаръ ѫн піетрі̆, фіекаре прекꙋм се-афла ꙋмблѫнд, саꙋ лꙋкрѫнд, саꙋ шезѫнд, шчл. ачѣстъ ненорочіре ші бътае дꙋмнезъѣскъ къзꙋ ші пъсте пърінці меі̆, ші рѫмъсеіꙋ̆ нꙋмаі̆ еꙋ̆ сѫнгꙋр, апърат де мареле пророк, адікъ де пꙋтере дꙋмнезъѣскъ, фіінд къ кредѣм маі̆ біне декѫт чеілалці̆, ші сѫнт прѣ ѫнкредінцат къ ѫнсꙋші̆ Дꙋмнезъꙋ̆ тѣ повъцꙋіт аічѣ ка съ мъ маі̆ мѫнгѫіꙋ̆ ші еꙋ̆ чева ѫн пꙋстіетатѣ ачѣста.

Пъ кѫнд ѫмі̆ повестѣ тѫнърꙋл історіѣ са, еꙋ̆ прівѣм ла дѫнсꙋл кꙋ маре лꙋаре де сѣмъ, ші мі̆ се-пърꙋ атѫт де фрꙋмос, ші плін де дарꙋрі̆, ѫнкѫт ѫл іꙋбі сꙋфлетꙋл меꙋ̆, ші ѫмі̆ съцетъ фікаці кꙋ съцѣтъ де амор атѫт де грозав, ѫнкѫт нꙋ мъ маі̆ пꙋтѣм десліпі де лѫнгъ дѫнсꙋл, нꙋ мъ маі̆ сътꙋрам де ворбеле лꙋі̆ челе пліне де ѫнцелепчꙋне, ші нꙋ мъ маі̆ сътꙋрам прівінд ла дѫнсꙋл ѫнтокмаі ка ла о мінꙋне дін челе маі̆ марі̆

але

але лꙋмії, ші не маї пꙋтѫнд съ ꙟї аскꙋнз драгостѣ че авѣм асꙋпра са, ꙟї доведіїꙋ пърерѣ че авѣм ꙟн гѫндꙋл меꙋ пентрꙋ дѫнсꙋл, ші ꙟї зісеіꙋ: де акꙋм ꙟнаінте ещї стъпѫн ші ал меꙋ ші ал корѫбіеї меле, ші съ мерџї кꙋ міне ꙟн Вавілон, ꙋнде стъпѫнеще ꙋн ꙟмпърат фоарте ꙟндꙋрътор ші бꙋн, ші те ва чінсті дꙋпъ вреднічіѣ та, ші съ скапї дін ачест лок грозав ші пꙋстіїꙋ.

Тѫнърꙋл ꙟмпърат прімі черерѣ мѣ кꙋ маре бꙋкꙋріе, ші петрекꙋрѫм ꙟн ноаптѣ ачѣ ꙟнтрꙋ маре десфътаре, пе каре о поате ꙟнкіпꙋї фіече омꙋ ла о аша ꙟнтѫмпларе, адоазі ꙟнтовърѫшіндꙋне амѫндої не погорѫрѫм ла ліман, ші повестііꙋ сꙋрорілор меле тоатъ історіѣ ачелꙋї тѫнър, ші кѫте ам възꙋт пріn ачѣ четате, де ачі корѫбіері меї дескъркаръ корабіѣ де мътасъ ꙟн вро кѫтева зіле, ші ꙟнкъркарѫм корабіѣ ла лок кꙋ фелꙋрімї де скꙋмпетꙋрї че ерѣ ꙟн ачел ораш, адікъ де аꙋр мꙋлт, де діамантꙋрї ші брілѣнтꙋрї че ле кърам кꙋ баніца, ші де алте мꙋлте ші неповестіте піетрї преціоасе ші алте скꙋмпетꙋрї, пъ кѫт а пꙋтꙋт съ ꙟнкапъ ꙟн корабіе, ші пре челе лалте лѣ'м лъсат пъ лок, кѫчї де ар фі стътꙋт нещіне съ ле ꙟнкарче пе тоате, ар фі трібꙋіт съ аїбъ о міе де корѫбії, ші тот съ маї ръмъе.

Пе ꙋрмъ ꙟнгріжірѫм де тоате мерінзіле пентрꙋ кълъторіѣ ноастръ ꙟнапої ла Вавілон, ші плекарѫм кꙋ аер фоарте пріїнчос; аша даръ еꙋ, фїꙋл де ꙟмпърат, ші сꙋроріле меле вре о кѫтева зіле петрекꙋрѫм фоарте біне ꙟнтрꙋ кълъторіѣ ноастръ десмірдѫндꙋне кꙋ тоці, даръ пісма нꙋ ꙟшї кꙋноаще фолосꙋл! сꙋроріле меле мъ пісмꙋіръ пентрꙋ драгостѣ че аръта ачел фечор де ꙟмпърат кътръ міне, ші еꙋ кътръ дѫнсꙋл; ші ꙟнтр'ꙋна де зіле мъ ꙟнтребаръ кꙋ віклешꙋг, зікѫнде: кѫнд вом

ажꙋнџе ла Вавілон, че о сѫ факѫ ачест фїꙋл де ꙟмпѫрат? іар еꙋ ѕімбіндѫ ле рѫспꙋнсеіꙋ: іакѫ оіꙋ сѫ ꙟл іаꙋ де бѫрбат; ші ꙟнторкѫндѫмѫ кѫтрѫ фїꙋл де ꙟмпѫрат ꙟї ѕісеіꙋ: мѫ рог ꙟнѫлцімеї тале сѫ прімещї черерѣ мѣ, ка ꙟндатѫ че вом ажꙋнџе ꙟн Вавілон, ам де гѫнд сѫ мѫ ꙟкін пе сінем де роабѫ ші сꙋпꙋсѫ ꙟнѫлцімеї тале, ші сѫ те кꙋноск де стѫпѫн ші порꙋнчітор ла тоате воінціле меле ꙟн віаца че воіꙋ маї авѣ де акꙋма ꙟннаінте, ші ел ꙟмї рѫспꙋнсѫ: еꙋ прімеск дін тот сꙋфлетꙋл меꙋ черерѣ че ꙟм фачї, ші спре ꙟнкредінцаре іатѫ ꙟцї даꙋ мѫна ꙟнаінтѣ сꙋрорілор дꙋмітале, ші прімеще дрепт неѕѫшꙋіре ші логоднѫ ачѣст де мꙋлт прец інел, ші фії ꙟнкредінцатѫ кѫ де акꙋм ꙟнаінте веї фі неваста мѣ дꙋпѫ леџе, ші еꙋ бѫрбат ал тѫꙋ.

Сꙋрорілє меле ла ачесте ворбе се кам скімбарѫ ла фацѫ, ші ле бѫгаіꙋ де сѣмѫ прѣ ꙟнведерат кѫ ꙟнчепꙋрѫ а не пісмꙋі гроѕав дін чѣсꙋл ачела, дечї ꙟнтр'о ноапте кѫнд дормѣм, гѫсѫнд време кꙋ прілеж, не арꙋнкарѫ ꙟн марѣ, ші фїꙋл де ꙟмпѫрат се ꙟнекѫ нꙋмаї декѫт, іар еꙋ немерінд о скѫндꙋрѫ пѫн апѫ плꙋтііꙋ пѫ дѫнса тоатѫ ноаптѣ, маї дѫндѫ ші еꙋ дін мѫнї, кѫчї щіѣм фоарте біне сѫ ꙟнот, деспре ѕіоѫ мѫ скоасѫ ꙋн вѫнт репеде ꙟнтр'о інсꙋлѫ (остро́в) пꙋстіе, 20 де міле департе де ꙋскат. Ачі гѫсѫндѫ поаме дін дестꙋл ші апѫ дꙋлче мї се ꙟноірѫ нѫдежділе де віѣцѫ вр'о кѫтева ѕіле.

Адоа ѕі шеѕѫндѫ сѫ мѫ одіхне́ск ла ꙋмбра ꙋнꙋї копа́чіꙋ, іатѫ вѫѕ ꙋн шарпе ꙟн аріпат віінд ꙟн фꙋгѫ спре міне кꙋ лімбіле скоасе ші сꙋфлѫнд де остенѣлѫ ка кꙋм ар фі черꙋт сѫ ꙟї даꙋ вре ꙋн ажꙋтор, ші кꙋ капꙋл ꙟн жос вѫрсѫнд лакрѫмї пѫ пѫмѫнт, ші ꙋітѫндѫмѫ біне ла дѫнсꙋл вѫѕꙋіꙋ кѫ

ꙟл

ꙟл цінѣ кȣ гȣра де коадъ ȣн алт шарпе ꙟн арі-
пат кȣ мȣлт маї маре декѫт дѫнсȣл ка съ ꙟл
мѫнче, де о кам датъ мъ ꙟнфрікошаїȣ; дар не-
воѣ мъ аръта ꙟндръснѣцъ, ші лȣѫндъ о піатръ
ловіїȣ ꙟн кап пе шарпеле чел маї маре, ші ꙟл
оморѫїȣ ꙟндатъ, ші се-мѫнтȣї челче черѣ ажȣтор
де ла міне; мѫнтȣітȣл шарпе сбȣръ ꙟн въздȣх
ші пері дін окі меї, еȣ мъ депъртаїȣ ніцел де ачі
де лѫнгъ омор, ші мъ дедеїȣ ꙟнтр'о рѫнъ ла ȣм-
бра алтȣї копачіȣ, ші мъ фȣръ сомнȣл.

Кѫнд мъ дешептаїȣ възȣїȣ шезѫндъ лѫнгъ
міне о мȣере аръпоаікъ кȣ доаъ къцеле негре лега-
те де гѫт, еȣ мъ сперіеїȣ кѫнд ле възȣїȣ де о
датъ, ꙟнсъ фіїндъ обічнȣітъ кȣ лȣкрȣрї тот гро-
заве, ꙟмї фъкȣїȣ кораж; ші о ꙟнтребаїȣ чіне ешї,
ші че воешї? ші еа ꙟмї ръспȣнсъ: еȣ сѫнт ачел
шарпе, пе каре 'л'аї мѫнтȣіт маї адінѣоні дін
мѫніле морції; ші фіїндъ къ ам афлат ачѣ че
ц'аȣ фъкȣт сȣроріле тале, ші пентрȣ мȣлцȣміта
фачереї де біне че мї аї фъкȣт, адȣнаїȣ пе тоате
сȣроріле меле мъестре че сѫнт ка ші міне, ші алер-
гаръм кȣ тоателе спре ръсплътірѣ ръȣлȣї че цї с'а
фъкȣт; ші дȣпъче ам кърат тоате богъціїле дін
корабіѣ та ꙟн Вавілон, ші лѣ'м ашезат прін
магазіїле каселор тале, ам кȣфȣндат корабіѣ ꙟн
апъ, ші пе сȣроріле тале, ка съ ле педепсім пре-
кȣм лї се-кȣвіне, ле трансформаръм ꙟн ачесте доаъ
къцеле прекȣм ле везї, іатъле.

Ші дȣпъче съвѫрші ачесте кȣвінте, мъ апȣкъ
де мѫнъ дрѣптъ, ші кȣ ачѣ лалтъ пе къцеле, ші
ꙟнтр'о кліпъ де чѣс не афларъм ꙟн Вавілон ꙟн
каселе меле. Ачі гъсіїȣ ші възȣїȣ ꙟн магазіїле
меле тоате ачеле скȣмпетȣрї че авѣм ꙟн корабіе,
пъ ȣрмъ ꙟмї дете ꙟн мѫнъ ачеле доаъ къцеле,

ші мъ жȣръ фоарте грозав пъ нȣмеле лȣї Нептȣн (*) ка съ бат пъ тоатъ ноаптѣ фъръ вре о мілостівіре ачесте къцеле, ші де воїȣ кълка ачѣстъ порȣнкъ, съ фїȣ трансформатъ ꙟтр'о къцѣ нѣгръ пъ тоатъ віаца мѣ; ачѣстѣ зъкънд пері дінаінтѣ мѣ.

Дечї даръ дін ачѣ зі ші пънъ ꙟн зіоа де астъзї пъ тоатѣ ноаптѣ къте о датъ фак ачестор къцѣле ачѣ че аї възȣт сънгȣр кіар кȣ окі прѣпȣтернічіеї тале, ші драгостѣ чѣ фръцѣскъ, че ам кътръ дънселе ꙟмї адȣче лакръмї ші обідъ, ка ші еле възъндемъ аша съ крѣзъ кȣмкъ фак ачѣстъ тіранъ фаптъ, нȣ де воѣ мѣ, чі де фріка алтȣїѣ кȣ мȣлт маї маре декът міне ші маї пȣтернік; дечї дȣпъ дрептȣл че ам мї се-паре къ сънт маї вреднікъ де лакръмї декът де дефъїмаре. Ꙗчѣста есте історіѣ мѣ, прѣпȣтерніче ꙟмпърате (**). Ꙗтȣнчї Каліф ꙟмпъратȣл порȣнчі ші коконіцеї Ꙗміна ка съ ꙟшї спȣе історіѣ, каре есте ꙟн кіпȣл ȣрмътор, ші ꙟнчепȣ аша:

(*) Дȣмнезъȣл мърілор.

(**) Ꙗчѣстъ історіе не маї адъогъ кр'о кътева пілде фоарте де фолос: 1-іȣ: кȣмкъ мȣеріле ші фетеле дȣпъче ръмън въдȣве, саȣ сърмане, съ нъзȣѣскъ ла лȣкрȣ кȣ мъніле ші ла спікȣлації негȣцеторещї, іар нȣ ла пезевенглікȣрї съ спаргъ каселе оаменілор, ші ла кȣркії съ закъ пліне де бȣбе пълънгъ гардȣрї ші прін бозї, прекȣм ам възȣт пе мȣлте, фȣрка леїкъ, фȣрка, іар нȣ съ тръещї кȣ ц..... ал 2-лѣ: кȣмкъ тот къщігȣл негȣцетореск есте дȣпъ ꙟнтъмпларе, іар нȣ дȣпъ воѣ ноастръ; къчї ȣна сокотім, ші алта немерім; ал 3-лѣ: кȣмкъ есте лȣкрȣ фоарте пъгънеск ші спȣркат а се-ꙟнкіна нещіне фъптȣрілор, ші нȣ фъкъторȣлȣї; ші кȣмкъ ачѣстъ фаптъ нȣ поате ръмънѣ неръспльтітъ кȣмпліт дела Дȣмнезъȣ, бъгънд ші чертънд пе ȣні ка ачещѣ, ші апърънд пе чеї бȣнї, прекȣм авȣзірѣцї ꙟн ачѣстъ історіе, де ші Ꙗрьбѣскъ, ꙟѣсъ фоарте потрівітъ

Історіѣ коконіцеї Ѧміна.

Прѣпȣтерніче ꙟмпърате, веї ші ꙟмпъръціѣ та, къ еȣ дȣпъ моа́ртѣ татълȣї нострȣ, авѫндъ зе́стре фоарте мȣлтъ, лȣаїȣ де бърбат пе ȣнȣл де челе маї марї фамілії дін Вавілон; даръ дȣпъ ȣн ан ръмъсеїȣ въдȣвъ, ші хотърѫїȣ съ нȣ мъ маї мъріт де ачі ꙟнаінте, фіі́нд къ авѣм дестȣлъ богъціе ка ла о сȣ́тъ де мії де галбені, кȣ каре съ тръе́ск чінстіт; ші дȣпъче въдȣвіїȣ ка ла шасе лȣ́нї, ші мъ деснегріїȣ, ꙟмї фъкȣїȣ фелȣрімї де хаїне стрълȣчіте ꙟн фелȣрімї де моде ка съ ꙟмї петре́к тінереціле кȣ дра́г.

Дечї ꙟнтрȣ ȣна де зіле мъ поменіїȣ ꙟн каса ла міне кȣ о которо́анцъ, ꙟнсъ пъ хаїне ші пъ ворбъ се-аръта афі вре о нобілъ; каре, кȣ мȣлте рȣгъчȣ́нї, мъ ꙟндȣплекъ съ мерг ла нȣнта фетеї еї; еȣ мъ ꙟндȣплекаїȣ рȣгъчȣ́неї еї, ші дȣпъ че мъ ꙟнподобіїȣ ші мъ гътіїȣ кȣ челе маї скȣмпе хаїне ші ціȣваерікале, мъ скȣлаїȣ ꙟн мȣргȣл съріі кȣ мȣлте роабе дȣпъ міне, ші ешіїȣ дін касъ ꙟнтовъръшітъ ші кȣ баба че зісеїȣ маї сȣс,

ші

тъ кȣ сф. скріптȣръ ȣнде ворбеще пентрȣ Содома ші Гомора, ші пентрȣ Нініві: фач. карт. а. к. 18, 19. прч. Іона; ші ал 4-лѣ: кȣмкъ пісма, прекȣм с'а маї зіс ші ꙟн алтъ парте, нȣ батъмъ атѫта де мȣлт пре чел пісмȣіт, прекȣм батъмъ пре чел пісмътарец, розѫндȣї інімa ші фікаці неꙟнчетат ка віермі чеї неадорміці; ші поате къ ачещѣ сѫнт віермі чеї неадорміці че зіче сф. скріптȣръ, кȣ тоате къ пісма есте о зічере ідеѣлъ; ꙟнсъ аре пȣтере а се-фаче атѫт де матеріалъ, адікъ възȣтъ ші піпъітъ, ꙟнкѫт цем сȣпт дѫнса четъці ші цінȣтȣрї ꙟнтреџї; лемнеле ші піетріле плѫнг ші се ꙟнегреск; оамені ꙟнгълбінеск ка кȣм ар еші дін мормінте.

Традȣкъторȣл Горжан.

ші ȣмблѫнде вр'о кѫтева чѣсȣрі, ажȣнсе́рѫм ла ȣн палат кȣ ніще порці фоарте фрȣмо́асе, пъ ал кърор праг де сȣ́с ерѣ скрісе кȣ слове де аȣр ачесте кȣвінте: „аічі лѫкȣ́еще пȣрȣрѣ бȣкȣріѣ ші десфътарѣ;“ ші ꙟтрарѫм ꙟнлъȣтрȣ.

Атȣнчі еші ꙟтрȣ ꙟтѫмпінарѣ мѣ о фатъ фоарте фрȣмо́асъ, мъ апȣкъ де мѫнъ, мъ дȣсе ꙟтр'о касъ фоарте ꙟподобітъ, мъ пȣсе де шеꙁȣіȣ лѫнгъ дѫнса, ші ꙟмі ꙁісе: нȣнта есте кȣ деосъбіре де ачѣ ла каре т'ѣ кемат бътрѫна, адікъ нȣ есте аша нȣнтъ прекȣм ц'а спȣ́с, чі ꙟнтр'алт кіп; ȣн тѫнър фрате ал меȣ нобіл аȣꙁінд де фрȣмȣсе́ца кіпȣлȣі дȣміталe, с'а рѫніт де драгосте, ші фаче рȣгъчȣне атѫт ел, кѫт ші еȣ, дакъ веі прімі́, съ ꙟл пріме́щі де бърбат дȣпъ леџе, ші веі рѫмѫнѣ фоарте мȣлцȣмітъ ꙟтрȣ тоате пофтіле тінерецелор тале.

Еȣ вѫꙁѫндъ пе фатъ атѫт де фрȣмоасе пȣсе́іȣ ꙟн гѫнд къ ва фі ші фратесъȣ аша де фрȣмо́с, прекȣм а ші фост, ші ꙟі фъгъдȣііȣ черерѣ, атȣнчі еа бътȣ ꙟн палме, ші нȣмаі декѫт вені ȣн тѫнър кȣ мȣлт маі фрȣмо́с декѫт ꙟмі спȣсесе сорȣса, ел шеꙁȣ лѫнгъ міне, ворбіндȣмі кȣ челе маі нобіле кȣвінте ші пліне де оластісе́лі, ꙟнкѫт мъ рѫніі грозав де драгосте кътръ дѫнсȣл, сорȣса трімісе нȣмаі декѫт ла Катіȣ ка съ адȣкъ карте де кȣнȣніе. Аша даръ се-ісправі ші нȣнта ші фȣсе́іȣ еȣ міресъ ꙟн локȣл челіі че ерѣ съ фіе, прекȣм ꙟмі ꙁісе́се ачѣ бабъ че мъ кемасе, кȣ о лȣнъ дȣпъ нȣнтъ, лȣаіȣ вое де ла бърбатȣл меȣ ка съ мъ дȣк ꙟнсемі еȣ ла беꙁесте́н (ла ліпцкъніі) съ ꙟмі кȣмпър о мътъсъріе дȣпъ плакȣл меȣ; ші плекаіȣ кȣ доаъ роабе дȣпъ міне ші ꙟтовърѫшітъ кȣ баба че с'а маі ꙁіс.

Баба

Баба мѫ ꙟдрептѫ ла ȣн негȣцетор ноȣ че ꙟї ерѣ кȣноскȣт, кареле авѣ фелȣрімї де мѫтѫсѫрії. Ла дѫнсȣл алесеїȣ ȣна атѫт де фрȣмоасѫ, ꙟнкѫт іаш фі дат орї кѫт мї ар фі черȣт. Зісеїȣ бабеї ка сѫ ꙟтребе пентрȣ прецȣл ачелїї мѫтѫсѫрії; ші ел ꙟї рѫспȣнсе кѫ нȣ о вінде кȣ банї, чї мї о дѫрȣеще, нȣмаї ка сѫ ꙟл лас сѫ мѫ сѫрȣте о датѫ пѫ образ.

Ла ачесте ворбе мѫ некѫжїїȣ фоарте; ꙟнсѫ бѫтрѫна мѫ ꙟблѫнѕі кȣ ворбеле еї, ші мѫ адȣплекѫ сѫ креѕ кѫ сѫрȣтарѣ нȣ е лȣкрȣ рѫȣ, атȣнчї еȣ ка о аџѣміе пріміїȣ ачест лȣкрȣ, ші мѫ десвѫлїїȣ нȣмаї ла ȣн обрас ачі ꙟн прѫвѫлїѣ са, ачел блестемат де негȣцетор ꙟн лок сѫ мѫ сѫрȣте нȣмаї, мѫ ші мȣшкѫ, атѫт де таре ꙟнкѫт мѫ ȣмплȣ де сѫнџе, еȣ де фрікѫ, де рȣшіне ші де дȣрере мȣлтѫ кѫѕȣїȣ лешінатѫ жос.

Роабеле меле ꙟмї ажȣтарѫ, мѫ щерсѫрѫ де сѫнџе, мѫ ꙟнпроподірѫ, ші баба ꙟмї дете кораж, кѫ аре ȣн балсам, пе каре пȣіндȣміл мѫ віндек нȣмаї ꙟн треї зіле, фѫрѫ сѫ се-кȣноаскѫ врȣн семн кѫтȣшї де пȣцін; ꙟнсѫ ачел блестемат ші обраснік де негȣцетор фȣџі нȣмаї декѫт; ші дȣпѫче ажȣнсѫрѫм акасѫ баба ꙟмї пȣсе нȣмаї декѫт ачел балсам ші мѫ легѫ ла ранѫ; ші мѫ кȣлкаїȣ ꙟн ащернȣт легатѫ ла образ. Сѣра кѫнд вені бѫрбатȣл меȣ ші мѫ вѫзȣ аша, мѫ ꙟтребѫ прічіна, еȣ ꙟї арȣнкаїȣ мȣлте мінчȣнї, фіїндкѫ ꙟмї ерѣ рȣшіне сѫ ꙟї спȣїȣ ꙟтокмаї кȣм с'а ꙟнтѫмплат; ꙟнсѫ нȣ мѫ пȣтȣїȣ кѫрпі кȣ дѫнсȣл ꙟн нічї ȣн кіп, ші се ꙟнекѫжі фоарте.

Атȣнчї кемѫ доï робї ші ле зісе: лȣац'о, десбрѫкац'о нȣмаї ꙟн кѫмашѫ, ші ащернец'о ла пѫмѫнт, ші бѫтец'о кȣ тоеџе пѫсте піепт ші пѫсте бȣчіле шезȣтȣлȣї пѫнѫ че вор ꙟнчепе сѫ кȣргѫ ші-

роае

ро́ае де сѫнџе, пъ ꙋрмъ с'о дескъпꙋіцї (съ ꙟї тъ-єції капꙋ), ші съ о арꙋнкаці ꙟн рѫꙋл Тігрꙋлꙋї (*), ші кѫнд ꙟнчепꙋръ арапі съ мъ батъ, єꙋ стрігам іартъмъ къ ам грешіт съракандє міне, атꙋнчї а-лергъ баба че с'а зіс маї сꙋс, къзꙋ ла дѫнсꙋл де ꙟї сърꙋтъ пічо́ареле, ші ꙟл жꙋра пъ ціца че а сꙋпт де ла дѫнса, рꙋгѫндꙋл ꙟнкаї съ нꙋ мъ омо́аре; ші дꙋпъ че мъ фъкꙋръ нꙋмаї рънї кꙋ деспікътꙋрї де тре́стіе де марѣ, мъ дърꙋі бабеї ші єрѣм маї мо́артъ.

Ачѣстъ кꙋтръ де бабъ мъ дꙋсе ла о касъ де зъкꙋїꙋ аколо́ доаъ лꙋні ꙟн ашернꙋт, пѫнъ съ мъ віндек, пе ꙋрмъ мъ ꙟнторсеїꙋ акасъ, пе каре о гъсііꙋ пꙋстіїтъ ші маї дърѫматъ де ꙟнсꙋші бър-ба́тꙋл меꙋ, ка съ ꙟші ръсбꙋне маї біне асꙋпра мѣ. Атꙋнчї не маї авѫндъ алтъ нъдежде ка съ тръе́ск, нъзꙋіїꙋ ла сорꙋмѣ Зоі́да, ші повестіндꙋ'ї тоате некаꙁꙋріле че тръсе́сем, мъ прімі ꙟн каса еї кꙋ фръцѣскъ драгосте.

Асе́менѣ ꙟмї повесті ші еа челе че ї се-ꙟнтѫмпласе дін пісма челор доаъ сꙋрорї асꙋпра еї ші асꙋпра фечо́рꙋлꙋї де ꙟмпърат, пе каре іл дедесе Дꙋмнезъꙋ де бърбат, пъ ꙋрмъ ꙟмї аратъ ші пе сорꙋмѣ чѣ маї мікъ пе каре о авѣ кꙋ дѫнса дін прічіна а ꙋнор ꙟнтѫмпларі ка ачѣстѣ; ші аша хотърѫръм съ тръім кѫте треле фръце́ще, ші славъ лꙋї Дꙋмнезъꙋ къ ам тръі́т фоарте біне ші ꙟнпъчꙋіт пѫнъ ꙟн зіоа де астъзї. Ачѣста есте історіѣ мѣ, пꙋтерніче ꙟмпърате, ші прічіна семнелор де рънї че ам пъ піепт, атꙋнчї ꙟмпъратꙋл се-мꙋлцꙋмі фоарте мꙋлт пентрꙋ афларѣ атѫтор ꙟнтѫмпларі мінꙋнате.

Пъ ꙋрмъ зісе ꙟмпъратꙋл кътръ Зоіда: кꙋ ка-

(*) Ачест рѫꙋ есте ꙋнꙋл дін чеї че кꙋрџѣ прін раіꙋ, ел іс-ворѫще де прін мꙋнції Арменіеї, трече прін Вавілоніѣ сау Багдат, ші дъ ꙟн сѫнꙋл Персік.

ре кȣмва щіĭ пъ ȣнде се-афлъ ачѣ мъѣстръ че а префъкȣт пе сȣрóріле тале ꙟн кѫцéле ? ші Зоíда ѕісе: пȣтерніче ꙟмпърате, кѫнд с'адȣ́с де ла міне ачѣстъ мъѣстръ мі а лъсат треĭ перĭ ѕікѫндъ, къ орĭ кѫнд воіȣ̆ авѣ трібȣінцъ де дѫнса, съ ꙟĭ арѕ' пъ фóк, ші атȣнчĭ ꙟндатъ ва вені спре орĭ че ажȣтóр' воіȣ̆ чере де ла дѫнса.

Атȣ́нчĭ порȣнчí ꙟмпъратȣл де адȣсеръ фóк ші арсъ ачеĭ перĭ, ші ꙟндатъ се-кȣтремȣръ тóт палатȣл, ші іатъ се-аратъ о мȣéре де о маре-кȣвіінцъ ші фоарте ꙟнподобітъ. Ꙟмпъратȣл ꙟшĭ фъкȣ кораж ші о ꙟнтребъ, ѕікѫнд: нȣ каре кȣмва аĭ трансформат дȣмнѣта пе сȣроріле Зоíдеĭ ꙟн доаъ кѫцеле ? ші еа нȣ тъгъдȣí, пъ ȣрмъ о рȣгъ ка пентрȣ хатѫрȣл сѫȣ̆ ші ал Зоíдеĭ, съ біне-воѣскъ а ле трансформá іаръшĭ ꙟнтрȣ кіпȣл лор чел маĭ дінаíнте, ші съ ле ерте, ші съ віндече ші пе Аміна де ранеле че авѣ пъ піепт'.

Мъѣстра се-ꙟндȣплекъ маĭ кȣ сѣмъ пентрȣ хатѫрȣл Зоíдеĭ, ші лȣѫндъ апъ кȣ мѫна еĭ, стропí ачеле доаъ кѫцеле, ші ꙟндатъ се-префъкȣръ ꙟн кіпȣл лор чел дін тѫіȣ̆, адікъ ꙟн доаъ кокóане кȣ тóтȣл фрȣмóасе, пъ ȣрмъ стропí ші піептȣл кокóанеĭ Аміна, ші се-віндекъ ꙟндатъ.

Дѫнгъ ачéстѣ маĭ рȣгъ ꙟмпърáтȣл пе ачѣ мъѣстръ саў врáче ка съ ꙟĭ спȣ́е чіне а фóст бърбатȣл коконіцеĭ Аміна, кареле а рѫніт'о кȣ аша немілостівіре, ші еа ꙟĭ ръспȣ́нсе, ѕікѫндъ: фіȣл тъȣ̆ чел ꙟнтѫіȣ̆-нъскȣ́т а нȣме Сȣлтан Емін, севѫршѫнд ачесте кȣвінте мъѣстра, пері дін окі лор ка о нълȣкъ.

Атȣ́нчĭ ꙟмпърáтȣл мірѫндȣсе фоарте мȣлт де атѫтѣ мінȣнĭ че аȣѕісе ші въѕȣ́се, кемъ пе фіȣл съȣ̆ Сȣлтан Емін, ші ꙟĭ ѕісе, къ щіе де ꙟнсȣрарѣ са чѣ таĭнікъ; аша даръ Емін де те мѫна ꙟн-

датъ кꙋ Аміна ші о лꙋъ іаръ де невастъ, ші ꙟм-
пъратꙋл се-логоді кꙋ Зоіда, ші о лꙋъ де невастъ
дꙋпъ лѣџе, асеменѣ мърітъ ші пе челе треі сꙋрорі
але еі кꙋ чеі треі дервіші, фечорі де ꙟмпъраці;
ші ꙟі чінсті кꙋ боерії ші слꙋжбе але ꙟмпъръціеі
сале, дꙋпъ кꙋм се-кꙋвенѣ фаміліілор лор; ші аша
ачел ꙟмпърат се-поате лъꙋда ꙟнвечі ка ꙋн пърін-
те бꙋн ші ренъскътор де атътѣ персоане чінстіте
ші скъпътате де ꙟнтѫмплърі ꙋрѫте, че сѫнт фоар-
те мꙋлте престе тоатъ оменірѣ де ла чел маі мік
ші пѫнъ ла чел маі маре.

Дꙋпъче іспръві Халіма ачѣстъ історіе, о маі
дърꙋі ꙟмпъратꙋл Аідін кꙋ о мꙋлціме де бънет ші
де скꙋле фоарте скꙋмпе, а кърор преꙡ нꙋ се-поа-
те повесті, ꙟнкредінцѫндꙋо деспре драгостѣ са чі
пꙋрꙋрѣ маре ші нестръмꙋтатъ де асꙋпра еі, ші
ꙟндемнѫндꙋо ка тот-даꙋна съ ꙟі повестѣскъ ас-
фел де історії фрꙋмоасе ші мінꙋнате; ші ꙟнтре-
бѫндꙋо де маі щіе ші алтеле асеменѣ ка челе че
а спꙋс пѫнъ акꙋм, еа ꙟі ръспꙋнсъ, къ ꙟші пꙋне
віаца ꙟнтрꙋ пієрзаре кꙋ тоатъ мꙋлцꙋміта еі, ші
съ фіе чѣ маі нечінстітъ, дакъ історііле че аре а
повесті де акꙋм ꙟнаінте нꙋ вор фі кꙋ мії де орі
маі фрꙋмоасе ші маі пліне де мінꙋні декѫт челе
че а спꙋс пѫнъ акꙋм, ші маі вѫртос історіѣ лꙋі
ѲЪВАХ КЪЛЪТОРꙋЛ ПЪ МАРѢ, ꙟн каре се-ко-
прінд челе шапте кълъторії але сале кꙋ корабіѣ пъ
деосъбіте мърі, ꙟн каре а пътіміт, ші а възꙋт
лꙋкрꙋрі фоарте мінꙋнате, де каре се-спъімѫнтѣзе
ші се-ꙟнгрозѣще мінтѣ оменѣскъ, ші се-ꙋмпле фіе
каре де пілде фоарте фолосітоаре.

Аша даръ Халіма ꙟнчепꙋ а спꙋне ачѣстъ іс-
торіе фоарте фрꙋмоасъ ші мінꙋнатъ ꙟн кіпꙋл ꙋр-
мътор, прекꙋм ꙋрмѣзъ ла ꙟнчепꙋтꙋл томꙋлꙋі ал
доілѣ, кареле се-афлъ сꙋпт тіпар.

Контеніре томꙋлꙋі 1-іꙋ.

Пріміці даръ, іꙋбіторілор де чітіт ші де торії, пе ачеста дін тѫіꙋ, ші фіці ꙟкре-інцацї, къ ꙟн скꙋртъ време вецї добѫнді іі пе челъалалт (*), прекꙋм ші еꙋ сѫнт ꙟн-редінцат деспре дꙋмнѣвоастръ, къ вецї а-ꙟѣ бꙋнътате а ръсплъті остенеліле челор че иꙋнческ (дꙋп'алор пꙋтінцъ) спре фолосꙋл обшії, ші фіцї сѫнътошї ші рꙋмѫнї адевъраці.

(*) Ачѣстъ історіе есте ꙟпърцітъ ꙟн патрꙋ томꙋрї, каре се-афлъ сꙋпт тіпар; ші пѫнъ вецї чіті пе ачест дін тѫіꙋ, вецї добѫнді ші пе челе лалте томꙋрї, пъ рѫнд; къчї нꙋ авꙋсеіꙋ банї ка съ ле тіпъреск пе тоате де о датъ.

Таблъ

пентру Історііле че се-копрінд ꙟн ачѣстъ карте

фе